شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文) (بۇ سان ئالته بەت)

1997 - يىل
ئاپرېل
1

سەيشەنبە

هاۋارايىدىن مەلۇمات:
ئۇرۇمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا ℃ 5 - 12 ℃ بولىدۇ، ئۈچ يال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاقىت نومۇرى: 1——57)

شىنجاڭ ھەربىي رايونى كادىرلارنى يۇقىرى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىشكە سەپەرۋەر قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز جالال ياڭشىلار جاۋانىنگالال خەۋىر قىلدۇ: شىنجاڭ ھەربىي رايونى 3 - ئاينىڭ 26 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن يۇقىرى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىش بويىچە داغدۇغىلىق سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئاچتى.

يىغىندا شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىلكىيۈەنى يەن چۈگخۇ شاۋجياڭ ھەربىي رايون پارتكومىغا ۋەكالىتەن سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: پارتىيەمىزنىڭ 3 - ئەۋلاد رەھبەرلىك يادروسى قىسمىلاردىكى كومانداندىر- جەڭچىلەردىن ئىلغار پەن - تېخنىكىنى ئۆزلەشتۈرۈش ۋە ئىگىلەشنى تەلەپ قىلدى. رەئىس جيالال زېمىن يەنە «يۇقىرى پەن- تېخنىكا بىلىملىرىنى كەلك، چوڭقۇر، ئۇزاققىچە ئۆگىنىش بويىچە تېزدىن دولقۇن قوزغۇتىش»نى ئوتتۇرىغا قويىدى. يۇقىرى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىش - ئىگىلەش كۈنسايىن پېشىلىنىۋاتقان بۈگۈنكى تېخنىكا ئىنقىلابىنىڭ ئوبيېكتىپ تەلىپى، ئارمىيەمىزنىڭ سۈپەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇقەررەر تاللىشى، كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ تۈپ يولى.

يەن چۈگخۇ قىسمىلاردىن يۇقىرى پەن- تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىش داۋامىدا ئومۇمىي پىلان تۈزۈپ، ئۆگىنىش ئۇلچىمىنى ئايدىڭلاشتۇرۇشنى؛ رەھبەرلىك باشلامچى بولۇپ، ئۇلكىلىك رول ئويناشنى؛ ئىلمىي ئۇسۇل قوللىنىپ، ئۆگەنگەننى ئىشلىتىشنى؛ رىقابەت مېخانىزمى ئورنىتىپ، ئۆگىنىش ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچىنى ئاشۇرۇشنى؛ جاپالىق ئۆگىنىش ئارقىلىق يۇقىرى پەن - تېخنىكىنى تىرىشىپ ئىگىلەپ ۋە كەلك دائىرىدە قوللىنىپ، ھەربىي رايون قىسىملىرىنىڭ ئىنقىلابىيلىشىش، زامانىۋىلىشىش، مۇنتىزىملىشىش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جالال ۋېنيۇ كۈنەس ناھىيىسى كەڭسۇ يېزىسى كۆكتۆبە كەنتىگە بېرىپ، قار كۆچۈش ئاپىتىگە ئۇچرىغان چارۋىچىلارنى يوقلىدى. ئۇز مۇخبىرىمىز خۇالال جيەنجالال فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدا دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسىنى تەكشۈرۈش ۋە قۇرۇش خىزمىتى باشلاندى

ئۇز مۇخبىرىمىز ھاچىينىڭ ئاپتونوم رايون 3 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئاچقان دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى تەكشۈرۈش ۋە قۇرۇش خىزمىتى بويىچە سەپەرۋەرلىك يىغىندىن ئۇقۇشچە، يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم 1997 - يىل يېرىم يىل ۋاقىت سەرپ قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى چوڭ، ئوتتۇرا دۆلەت كارخانىلىرى ۋە جايلار، تارماقلارنىڭ تايانچ كارخانىلىرى، بولۇپمۇ تىجارەت خاراكتېرلىك ئېغىر زىيان تارتقان كارخانىلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پىكرى بىر قەدەر كۆپ، ئىچكى زىددىيەت ۋە مەسىلىلەر بىر قەدەر كۆپ بولغان كارخانىلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرى مۇھىم نۇقتا قىلىنىدىكەن. پايدا ئېلىۋاتقان كارخانىلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرىگە كۆرۈشمىز كېرەككى، شىنجاڭدىن ئىبارەت دۆلىتىمىز زېمىنىنىڭ ئالتىدىن بىر قىسمىنى ئىگىلىگەن بۇ جايدا قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش باشقا قېرىنداش ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردا قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشقا قارىغاندا خېلىلا قىيىن. بىز چوقۇم جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش، پۇختا ئىشلەش، قەدەممۇقەدەم، يېلمۈيىل ئىشلەش ئېتىقادىنى تۇرغۇزۇشىمىز يوقلىدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبىرلىرىمىز يولداشلار ئون ئالىي مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار ۋەكىللىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى

ئۇلار ئوقۇتقۇچى ۋە ئوقۇغۇچىلارنى ۋەزىيەتنى توغرا تونۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي مۇقىملىقى ۋە ئىجتىمائىي ئامانلىقىنى قوغداشقا كۈچ چىقىرىشقا رىغبەتلەندۇردى

ئۇز مۇخبىرىمىز مېھرىئاي ياقۇپ خەۋەر قىلدۇ: 3 - ئاينىڭ 31 - كۈنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ئۇز رۇمچى رايونىدىكى ئون ئالىي مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچى ۋە ئوقۇغۇچىلار ۋەكىللىرى بىلەن سۆھبەتلەشكەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ يىل پىلان ئىچىدىكى ئالىي مەكتەپ، تېخنىكۇملارنى پۈتتۈرىدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ ھەممىسى دۆلەت پىلانى بويىچە، بەلكى بۇيرۇق خاراكتېرلىك پىلان بويىچە تەقسىم قىلىنىدۇ. بۇ يىل ئوقۇش پۈتتۈرىدىغان ئوقۇغۇچىلارنى تەقسىم قىلغاندا، ئوقۇغۇچىلار ئىمكان قەدەر قايسى كەسىپنى ئوقۇغان بولسا شۇ كەسىپكە تەقسىم قىلىنىپ، ئوقۇغان كەسىپنى ئىشلىتىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىنىدۇ. ھازىر مەكتەپلەردە تەسىس قىلىنغان بەزى كەسىپلەرنىڭ جەمئىيەت ئېھتىياجىغا تېخى تامامەن ماسلىشالمايۋاتقانلىقىنى ئويلاشقاندا، ئوقۇش پۈتتۈرىدىغان قسىمەن ئوقۇغۇچىلار ئوقۇغان كەسىپكە لايىق ئورۇنلارغا تەقسىم قىلىنالماسلىقى مۇمكىن. بۇنداق تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياج ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت بىر تەرەپتىن ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىش تېپىش قاتارلىق جەھەتلەردە كۆرۈنەرلىك بېسىمغا ئۇچرىشىغا سەۋەب بولماقتا، يەنە بىر تەرەپتىن مەكتەپلەردىن كەسىپ تەسىس قىلىش قۇرۇلمىسىنى ئىمكان قەدەر تېزرەك تەڭشەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئېھتىياجىغا ماسلىشىشنى تەلەپ قىلدۇ.

ئوقۇغۇچىلار ۋەكىللىرىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن ۋاڭ لېچۈەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ۋەزىپىسى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: شىنجاڭ ئىقتىسادىنىڭ نىسپىي قېينىچىلىق ئىچىدە تۇرۇش مەزگىلى ئانچە ئۇزاققا بارمايدۇ، چۈنكى بىزنىڭ زور تەرەققىيات ئاساسىمىز ئاساسىي جەھەتتىن شەكىللەندى، بىز راۋاجلىنىش مەزگىلىگە قەدەم قويۇش ئالدىدا تۇرۇۋاتىمىز. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، دۆلەتنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئارقىسىدا ئاپتونوم رايونىمىز قاتناش، ئالاقىلىشىش، پىزا ئىگىلىك ئاساسىي مۇنەسىسىلىرى، ئاشلىق-پاختا بازىسى قۇرۇلۇشى ۋە نېفىت ئېچىش قاتارلىق جەھەتلەردە كۆرۈنەرلىك رايونىمىزنىڭ زور تەرەققىياتى ئۈچۈن پۇختا زەرىنى ئۆزگەرتىشنى تەلەپ قىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن مەكتەپلەردىن كەسىپ تەسىس قىلىش قۇرۇلمىسىنى ئىمكان قەدەر تېزرەك تەڭشەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئېھتىياجىغا ماسلىشىشنى تەلەپ قىلدۇ.

ئوقۇغۇچىلار ۋەكىللىرىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن ۋاڭ لېچۈەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ۋەزىپىسى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: شىنجاڭ ئىقتىسادىنىڭ نىسپىي قېينىچىلىق ئىچىدە تۇرۇش مەزگىلى ئانچە ئۇزاققا بارمايدۇ، چۈنكى بىزنىڭ زور تەرەققىيات ئاساسىمىز ئاساسىي جەھەتتىن شەكىللەندى، بىز راۋاجلىنىش مەزگىلىگە قەدەم قويۇش ئالدىدا تۇرۇۋاتىمىز. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، دۆلەتنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئارقىسىدا ئاپتونوم رايونىمىز قاتناش، ئالاقىلىشىش، پىزا ئىگىلىك ئاساسىي مۇنەسىسىلىرى، ئاشلىق-پاختا بازىسى قۇرۇلۇشى ۋە نېفىت ئېچىش قاتارلىق جەھەتلەردە كۆرۈنەرلىك

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئوقۇغۇچىلار ۋەكىللىرى بىلەن سەمىمىي سۆھبەتلەشتى.

ساۋەن ناھىيىلىك چىبەرقوت زاۋۇتى ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ 1 - سېپىدە «كومپارتىيە نىستىك ياشلار ئىتتىپاقى چولپان سەيياره ئىش ئورنى ۋۇشۇسى» پائالىيىتىنى يولغا قويۇپ، ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئەلكەي فوتوسى

جەنۇبىي شىنجاڭدا كۆممىقوناقتىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشتا كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ دەڭنىڭ دېھقانچىلىق نازارىتىدىن ئىگىلىشىچە، ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش باش پونكتى ئۈستىگە ئالغان، دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ «جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئۇچ ۋىلايەت، ئىككى ئوبلاستتا كۆممىقوناقتىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش» تۈرى يولغا قويۇلغان تۇنجى يىللا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر، پەن-تېخنىكا خادىملىرى ۋە ئاممىنىڭ بىرلىكتە كارخانىلىرى ۋە جايلار، تارماقلارنىڭ تايانچ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى بىر قېتىم ئىستايىدىل تەكشۈرۈشنى، قۇرۇشنى قارار قىلغان.

بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈشتە ئاپتونوم رايونغا بۆۋاستە قاراشلىق چوڭ، ئوتتۇرا دۆلەت تېررىشىشى بىلەن مول نەتىجىلەر قولغا كەلگەن.

بۇ تۇرده 2000 - يىلىغىچە 4 مىليون مو يەرگە كۆممىقوناق تېرىپ، ھەر يىلى مو بېشى ھوسۇلىنى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 20 كىلوگرامدىن ئاشۇرۇش، بەش يىلدا 100 كىلوگرام ئاشۇرۇش پىلانلانغانىدى. جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئۈچ ۋىلايەت، ئىككى ئوبلاستتا 1996 - يىلى 3 مىليون 931 مۇ مو يەرگە ئېگىز قونۇقى تېرىلىپ، مو بېشىدىن 392 كىلوگرام ھوسۇل ئېلىنىپ، 1995 - يىلىدىكىدىن 47.74 كىلوگرام ئاشۇرۇلدى. ئۈچ ۋىلايەت، ئىككى ئوبلاستنىڭ تولۇقسىز مەلۇماتىغا قارىغاندا، ئۇ جايلاردا جەمئىي 2 مىليون 260 مۇ مو يەرگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ قوناق تېرىلغان، بۇ ئومۇمىي كۆممىقوناق تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ 57.2 % نى ئىگىلەپ، 1995- يىلىدىكىدىن 6.8 ھەسسە ئاشقان.

ئۆز مۇخبىرىمىز ھۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىت خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پاختا باشقۇرۇش ئىدارىسى «پاختا قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش سالمقىنى ئۈزلۈكسىز زورايتىپ، ساختا پاختا ۋە پاختا ھوقۇقىنى ئىگىلەۋېلىش قىلمىشلىرىغا ئۇنۇملۇك زەربە بېرىپ، پاختا ئىگىلىرى ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىدى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشى ئۈچۈن تۆھپە قوشتى.

بۇ ئىدارە بۇلتۇر تەكشۈرۈش ئارقىلىق 77 تۇرلۇك پاختا مەھسۇلاتى ئىچىدىكى 52 سىنىڭ ساختا پاختا مەھسۇلاتى ئىكەنلىكىنى ئېنىقلاپ، بۇنىڭ ئىچىدىكى ئونغا دېلو تۈرغۇزۇپ، بۇنىڭغا چېتىشلىق ئورۇنلارغا 100 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويدى، «پاختا قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش بىلەن ئىزچىللاشتۇرۇشنى زىچ بىرلەشتۇرۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ پاختا ھوقۇقى ۋە پاختا مەھسۇلاتلىرىغا بولغان تونۇشىنى يەنمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇپ، پاختا ئىگىلىرى ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى ھەقىقىي قوغداشقا كاپالەتلىك قىلدى. ئۆتكەن يىلى بۇ ئىدارە مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ خەلق باشقۇرۇشىدىكى كارخانىلاردىن بىرى بولغان جۇڭگو «خازى» گۇرۇھىنىڭ ئىككى تۇرلۇك ساختا پاختا مەھسۇلاتىنىڭ ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى بازارلاردا سېتىلىۋاتقانلىقىنى ئېنىقلاپ، بۇنى ھەل قىلىشقا مەخسۇس كىشىلەرنى ئاجراتتى. ئۇلار بۇ شىركەتنىڭ شىنجاڭدىكى تىجارەت ئورنىنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن كۆپ قېتىم كۆرۈشۈپ، ئۇلارغا «پاختا قانۇنى»نى ئەستايىدىل چۈشەندۈردى ھەم بۇ شىركەتكە 10 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويدى. بۇ ئىدارە يەنە قۇمۇل شەھەرلىك پار قازىنى زاۋۇتىنىڭ سانجىدىكى مەلۇم بىر پار قازىنى زاۋۇتىنىڭ پاختا ھوقۇقىنى ئىگىلىۋالغانلىقىدىن ئىبارەت پاختا ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلىش دېلوسىنى بىر تەرەپ قىلىش داۋامىدا، قۇمۇل ۋىلايەتلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ، قۇمۇل شەھەرلىك پار قازىنى زاۋۇتىنىڭ رەھبەرلىرىگە «پاختا قانۇنى»نى تەپسىلىي چۈشەندۈرۈپ، بۇ دېلونى قانۇن بويىچە ئادىل بىر تەرەپ قىلىپ، پاختا ئىگىلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداپ، پاختا ھوقۇقىنى ئىگىلىۋېلىش قىلمىشىغا ئۇنۇملۇك زەربە بەردى.

تۇرپان شەھىرى چانقال يېزىسى «بىجىرىم پەرزەنت كۆرۈپ، ھاللىق سەۋىيىگە تېز قەدەم تاشلاش» كۆز قارىشىنى كىشىلەر قەلبىگە چوڭقۇر ئورناتتى. يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان، بۇ يېزىدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ، خەنزۇلارنىڭمۇ پىلانلىق تۇغۇت نىسبىتى 100 % كە يەتتى. بۇلتۇر بۇ يېزا تۇرپان شەھىرى بويىچە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن دەپكەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: يېزا كادىرلىرى دېھقانلارنىڭ ئۆيلىرىگە بېرىپ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنىڭ ئەھمىيىتىنى ئۇقتۇرماقتا. ئابلىز خوجامنىياز فوتوسى

لوپ ناھىيىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلاجان ئېزىز خەۋەر قىلىدۇ: لوپ ناھىيىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپى باشقۇرۇش تۈزۈملىرىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، كارخانىنىڭ ئىچكى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈردى. 1996 - يىلى بۇ كوپېراتىپنىڭ تاۋار كەلتۈرۈش ئومۇمىي سوممىسى 15 مىليون يۈەنگە، سېتىش سوممىسى 190 مىليون يۈەنگە، سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 41 مىليون يۈەنگە يەتتى، پايدا كۆرسەتكۈچى 2 مىليون 850 مىڭ يۈەن ئورۇندىلىپ، دۆلەتكە 1 مىليون 958 مىڭ يۈەن باج تاپشۇرۇپ، ۋىلايەت بويىچە تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ ئۈلگىسى بولۇپ قالدى.

ئۆتكەن يىلى بۇ تەمىنات - سودا كوپېراتىپى ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلارنىڭ تىجارەت مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىشنى ئىلگىرى سۈردى. كوپېراتىپ رەھبەرلىرى يېزىلارغا بېرىپ تەكشۈرۈپ، جايلارنىڭ ئەمەلىي ئېھتىياجىغا ئاساسەن، بازار ئۆزگىرىشىگە ماسلىشىپ، كۆپ خىل ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇردى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيىدىكى ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلار ۋە بۆلۈمدىكى قاراشلىق شىركەتلەر باشقۇرغان «ئىككى خىل كەسىپ» تەرەققىيات بازىسى توققۇزغا، تېرىلغۇ كۆلىمى 1485 موغا، بېقىلغان كالا-قوي 6527 تۇياققا يېتىپ، 518 مىڭ يۈەن پايدا يارىتىلدى.

بۇ كوپېراتىپ ئىگىلىك باشقۇرۇش جەھەتتە «خادىم، مەبلەغ، نىشان، ۋەزىپە، مەسئۇلىيەتنى بېكىتىپ، پايدىغا كاپالەتلىك قىلىش»تىن ئىبارەت «بەشنى بېكىتىپ، بىرگە كاپالەتلىك قىلىش» باشقۇرۇش چارىسىنى قوللانىدى، «كىم تىجارەت قىلسا، شۇ مەبلەغ سېلىش ۋە نەپكە ئىگە بولۇش» پرىنسىپىدا چىڭ تۇردى، ھۆددىگەرلىك، ئىجارىگە ئېلىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، تېخنىكا بېتەكچىلىكىدىكى يېزا ئىگىلىك ماددىي ئەشيالىرى بىلەن تەمىنلەش، تەجرىبە كۆرسىتىش، مەھسۇلاتلارنى سېتىش، تىجارەت ھېساباتى، بازار ئۆچۈرى قاتارلىق مۇلازىملىق سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق كەسىپلىرىنى كەسپىلىشىش، قېلىپلىشىش ئىزىغا سالدى. بۇنىڭ بىلەن ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلار يەر ئېچىپ تېرىقچىلىق، باقمىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش بىلەن بىللە، سېمونت تاختا قۇيۇش، كۆمۈر تىجارىتى، ماشىنا - تراكتور رېمونتچىلىقى، ئاشخانا ئېچىش، ماي قاچىلاش قاتارلىق كۆپ خىل تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئىقتىسادىنىڭ ئېشىش سالمقىنى زورايتتى.

پىزا ئىگىلىك بېجى بويىچە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى

مۇسابىقە ھەققىدە ئىزاھات:

1. ئاپتونوم رايونىمىزدا ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان پىزا ئىگىلىك بېجى سىياسىتى، قانۇن-نىزاملىرى ساۋاتلىرىنى تەشۋىق قىلىش، ئومۇملاشتۇرۇش، جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىدىكى باج تاپشۇرۇغۇچىلارنىڭ قانۇن بويىچە باج تاپشۇرۇش ئېڭىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتى بىلەن «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى بىرلىكتە مۇشۇ قېتىمقى پىزا ئىگىلىك بېجى بويىچە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى پائالىيىتىنى ئۆتكۈزدى. مۇسابىقە سوئاللىرى شىنجاڭ گېزىتىدە ئېلان قىلىنغان «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىق بېجى ئېلىش چارىسى»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تۇياق بېجى ئېلىش چارىسى»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلەش بېجىنى يولغا قويۇش چارىسى»، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ «ئۆي بېجى ۋاقىتلىق نىزامى» ۋە «مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئۆي-جاي بېجى ۋاقىتلىق نىزامىنىڭ بىر قانچە ماددىسىغا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى»نىڭ مەزمۇنىغا ئاساسەن چىقىرىلدى. مۇشتېرىلارنىڭ بەس-بەستە قاتنىشىشىنى سورايمىز.

2. بۇ قېتىمقى مۇسابىقىنىڭ سوئاللىرى يەككە تۈر بويىچە تاللاش سوئالى، كۆپ تۈر بويىچە تاللاش سوئالىدىن ئىبارەت ئۈچ خىل بولۇپ، جاۋاب كارتوچكىسىدىكى توغرا جاۋابقا مۇناسىپ يۇمىلاقنى قارا، كۆك دۆڭەت قەلەم يا كى ماي قەلەم بىلەن بوياپ قويسىڭىز بولىدۇ. (جاۋاب كارتوچكىسى كۆپەيتىپ بېسىلما ئىناۋەتسىز)

3. جاۋاب بېرىلىپ بولغاندىن كېيىن، جاۋاب كارتوچكىسىنى تەلەپ بويىچە ئېنىق تولدۇرۇپ، چىكىتلىك سىزىقتىن قېيۇلىپ، ئۆلچەملىك كونۋېرتقا سېلىپ، كونكۇېرتقا «پىزا ئىگىلىك بېجى بويىچە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى» دەپ يېزىپ، پوچتىدىن ئەۋەتىسىڭىز بولىدۇ. ئادرېسسىز: ئۇرۇمچى شەھىرى مىندې كوچىسى 16-نومۇر، ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتى پىزا ئىگىلىك بېجى باشقارمىسى، پوچتا نومۇرى: 830002

4. بۇ قېتىمقى مۇسابىقىنىڭ خىزمەتچىلىرى ۋە ئۇلارنىڭ ئۇرۇق-تۇغقانلىرىنىڭ مۇسابىقىگە قاتنىشىشىغا بولمايدۇ.

5. جاۋاب كارتوچكىسى 1997-يىل 5-ئاينىڭ 31-كۈنىدىن بۇرۇن (شۇ جايدىكى پوچتا تامغىسى بېسىلغان كۈن ئۆلچەم قىلىنىدۇ) ئەۋەتىلىشى كېرەك. ۋاقتى ئۆتۈپ كەتسە ئىناۋەتسىز دەپ قارىلىدۇ.

6. بۇ قېتىمقى مۇسابىقىدە بىر ئالاھىدە مۇكاپات تەسىس قىلىندى، مۇكاپات سومىسى 1000 يۈەن؛ بەش 1-دەرىجىلىك مۇكاپات تەسىس قىلىندى، مۇكاپات سومىسى 500 يۈەن؛ ئون 2-دەرىجىلىك مۇكاپات تەسىس قىلىندى، مۇكاپات سومىسى 300 يۈەن؛ يىگىرمە 3-دەرىجىلىك مۇكاپات تەسىس قىلىندى، مۇكاپات سومىسى 200 يۈەن؛ 150 رىغبەتلەندۈرۈش مۇكاپاتى تەسىس قىلىندى، مۇكاپات سومىسى 50 يۈەن.

7. مۇكاپاتقا ئېرىشكەنلەر مۇسابىقىگە قاتنىشىپ، توغرا جاۋاب بەرگەنلەر تىچىدىن چەك تارتىش يولى بىلەن بارلىققا كەلتۈرۈلىدۇ. چەك تارتىش جەريانىدا ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى ئورگىنى نەق مەيدانىدا گۇۋاھلىق بېرىدۇ. مۇكاپاتقا ئېرىشكەنلەرنىڭ ئىسملىكى ۋە ئۇلارنىڭ سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىنىڭ نومۇرى شىنجاڭ گېزىتىدە ئېلان قىلىنىدۇ.

(مۇسابىقىگە قاتناشقۇچىلارنىڭ پايدىلىنىشى ئۈچۈن، ئىلگىرى ئېلان قىلىنغان نىزام - چارىلەر گېزىتىمىزنىڭ 3-، 5- بەتلىرىگە بېرىلدى.)

I . يەككە تۈر بويىچە تاللاش سوئالى (بۇ چوڭ تېما ئىچىدە جەمئىي 22 سوئال بار. ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە DCBA بويىچە تۆت تۈردىن تاللاش سوئالى بېرىلگەن. ھەر بىر سوئالنىڭ بىرلا توغرا جاۋابى بار. توغرا جاۋاب بەلگە ھەرپىي ئاستىدىكى مۇناسىپ يۇمىلاقنى بوياپ قويۇڭ)

1. «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىق بېجى ئېلىش چارىسى» قاچاندىن باشلاپ يولغا قويۇلغان؟

A . 1994- يىل 6-ئاينىڭ 10- كۈنى B . 1994-يىل 1- ئاينىڭ 1-كۈنى
C . 1988-يىل 1-ئاينىڭ 1- كۈنى D . 1989-يىل 7- ئاينىڭ 17- كۈنى

2. «ئۆي - جاي بېجى ۋاقىتلىق نىزامى» قاچان ئېلان قىلىنغان؟

A . 1960- يىل 4- ئاينىڭ 3- كۈنى B . 1955- يىل 4- ئاينىڭ 3- كۈنى
C . 1950-يىل 4- ئاينىڭ 3- كۈنى D . 1980- يىل 4- ئاينىڭ 3- كۈنى

3. ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان دېھقانچىلىق بېجى ئېلىش چارىسىدە ئاشلىق زىرائەتلىرىنىڭ نورمىلىق باج نىسبىتى قانداق بەلگىلەنگەن؟

A . ھەر موسۇندىن باج ئۇچۇن 4.5 كىلوگرام بۇغداي ئېلىنىش؛
B . ھەر موسۇندىن باج ئۇچۇن 4 كىلوگرام بۇغداي ئېلىنىش؛
C . ھەر موسۇندىن باج ئۇچۇن 5 كىلوگرام بۇغداي ئېلىنىش؛
D . ھەر موسۇندىن باج ئۇچۇن 3.5 كىلوگرام بۇغداي ئېلىنىش.

4. ئاپتونوم رايونىمىز تەۋسىيە قىلغان پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى ( ) پىزا ئىگىلىكنىڭ ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىغا كىرمەيدۇ.

A . 175 B . 350 C . 700 D . 87.5

14. پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجى تاپشۇرۇغۇچىلار باج تاپشۇرۇش مەجبۇرىيىتى بارلىققا كەلگەن كۈندىن باشلاپ ( ) كۈن ئىچىدە شۇ جايدىكى باج ئالغۇچى ئورگانىغا مەلۇم قىلىپ باج تاپشۇرۇشى كېرەك.

A . 15 B . 20 C . 10 D . 30

15. پىزا ئاھالىلىرى (پىزا نوپۇسى) يېڭىدىن ئۆي سالسا، بەلگىلىمە بويىچە باج سومىمىسىدا تېرىلغۇ يەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى ( ) كېمەيتىلىپ ئېتىبار بېرىلىدۇ.

A . 50 % B . 30 % C . 10 % D . 60 %

16. ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان تۇياق بېجى ئېلىش چارىسىدە ئوخشاش بولمىغان چارۋىلار بويىچە نورمىلىق باج نىسبىتى يولغا قويۇلىدۇ. كالا، قوي، ئۆچكىلەرنىڭ باج نىسبىتى قانداق بەلگىلەنگەن؟

A . 5 يۈەن، 2 يۈەن، 1.5 يۈەن B . 5 يۈەن، 1.5 يۈەن، 2 يۈەن C . 2 يۈەن 1.5 يۈەن، 5 يۈەن D . 2 يۈەن، 5 يۈەن، 1.5 يۈەن

17. پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجىنى تاپشۇرۇش ھالقىسى ( ) دىن ئىبارەت ئىككى ھالقىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

A . ئىشلەپچىقىرىش ۋە توپ تارقىتىش B . ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىۋېلىش

20. چېگرا بويىدىكى مەلۇم پېزىدىكى دېھقان جاۋ × شۇ يىلى بەش مو يەرگە بۇغداي، ئون مو يەرگە كېۋەز تېرىغان، بۇ دېھقان شۇ يىلى تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك دېھقانچىلىق بېجىنى ئاق ئاشلىقتا سۈندۈرغاندا ( ) كىلوگرام بولىدۇ.

A . 120 B . 110 C . 135 D . 94.5

21. چېگرا بويىدىكى مەلۇم پېزىدىكى چارۇچى ئابدۇل 50 قوي، 30 ئۆچكە باققان، بۇلارنىڭ ھەممىسى باج تاپشۇرۇلىدىغان چارۋامال بولۇپ، بۇ دېھقان شۇ يىلى دۆلەتكە ( ) يۈەن تۇياق بېجى تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك.

A . 130.5 B . 14.5 C . 145 D . 100.

22. ئۆي - جاي بېجىنى تاپشۇرۇشقا، مۇلۇك ھوقۇقىنى ئۆزگەرتىپ توختام تۈزگەندىن كېيىن ( ) ئىچىدە، باج تاپشۇرۇش رەسمىيىتىنى بېجىرىش كېرەك.

A . بىر ئاي B . 5 ئاي C . 3 ئاي D . 2 ئاي

I كۆپ تۈرلەر بويىچە تاللاش سوئالى: (بۇ سوئال ئىچىدە 16 كىچىك سوئال بولۇپ، ھەر بىر كىچىك سوئالغا DCBA بويىچە تۆت تاللاش تۈرى بېرىلگەن. بۇنىڭ ئىچىدە ئەڭ ئاز دېگەندە بىرسى توغرا. شۇڭا توغرا جاۋاب بەلگىسى ئاستىدىكى يۇمىلاقنى بوياپ قويۇڭ. كۆپ تاللانسىمۇ، ئاز تاللانسىمۇ نومۇر بېرىلمەيدۇ)

23. دېھقانچىلىق بېجىنى ئېلىش دائىرىسى ( ) نى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

A . ئاشلىق بۇرچاق خىللىرى، ياغلىق تۇرلىرى، يەم-چۆپ B . مېۋە - چۆمۈ، قوغۇن-تاۋۇز C . كۆكتات D . پاختا، ياغلىقدان، قىزىلچا، كەندىر، كۆك تاماكا

24. پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجى ئېلىش دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۇچىلىق، بېلىقچىلىق كەسىپلىرىنىڭ ( ) نى مۇۋاپىق تەڭشەپ، پىزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇشنى مەقسەت قىلىدۇ.

A . ئىشلەپچىقىرىش كىرىمى B . ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسى C . ئادىل باج سېلىقى D . ئىگىلىك باشقۇرۇش ئەھۋالى

25. تېرىلغۇ يەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىنى يولغا قويۇش چارىسىدە تۆۋەندىكى تۇرلەردە يەر ئىگىلىكىنى ئەلەردىن تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىگە 50 % كېمەيتىپ ئېلىنىدۇ دەپ بەلگىلەنگەن.

A . پىزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى سودا بازىرى B . دوختۇرخانا C . پىزا - بازار كارخانىسى D . دېھقانلار ئۆي سالغاندا.

26. تۆۋەندىكى چارۇلارنىڭ قايسىلىرىدىن تۇياق بېجى ئېلىنمايدۇ؟

A . شۇ يىللىق تۆللەر B . مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇپ باققان چارۋامالار C . پەن تەتقىقات ئورۇنلىرى باققان تىجارەت خاراكتېرىدىكى چارۋامالار D . سودا تارماقلىرى سېتىۋالغاندىن كېيىن ۋاقتىلىق باققان چارۋامالار

27. «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجى ئېلىش چارىسى»نىڭ قانۇن-نىزام ئاساسى ( ) دىن ئىبارەت.

A . «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دېھقانچىلىق بېجى نىزامى» B . «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ باج ئېلىشنى باشقۇرۇش قانۇنى» C . «گوۋۇيۈەننىڭ پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى كىرىمىدىن پىزا ئىگىلىك بېجى ئېلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى» D . مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ «پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجىغا دائىر كونكرېت ئىشلار توغرىسىدىكى پىكرى».

28. تۆۋەتتىدىكى پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى كىرىمىنىڭ قايسىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ھالقىلىرىدا ئىشلەپ چىقارغۇچىلار پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە

C . باج تاپشۇرغۇچىلارنىڭ چارۋامبلىنىڭ تەبىئىي ئاپەتكە ئۇچراپ ئۆلۈشى نىسبىتى 25 % تىن يۇقىرى بولغانلاردىن ئەھۋالغا قاراپ باج كېمەيتىپ ئېلىنىدۇ ياكى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.

D . چېت ئەلدىن كىرگۈزۈلگەن ئېسىل سورتلۇق چارۋىلاردىن چارۋىچىلىق بېجى ئېلىنمايدۇ.

31. ئۆۋەندىكى پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجى ئېچىدە، باج كېمەيتىلىدىغان، كەچۈرۈم قىلىنىدىغان تۈرلەردىن مۇنۇلار بار:

A . يەككە ئائىلەر ھۆددىگە ئالغان باغ B . مېۋىلەر ئېچىدىكى قىسقا يىللىقلار C . تەبىئىي ئاپەت تۈپەيلىدىن پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىنىڭ ھوسۇلى كېمەيىپ كەتكەنلەر D . مەلۇم پىزا ئىگىلىك ئىنستىتۇت مەكتەپنى ئىلمىي تەجرىبە داۋامىدا ئېرىشكەن پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى كىرىمى

32. تېرىلغۇ يەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىنى يولغا قويۇش چارىسىدە تۆۋەندىكى يەرلەردىن قايسىلىرىنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش دەپ قارىلىدۇ؟

A . ئايرودىلاندا ئۇرۇق چېچىپ يېتىشتۇرۇلگەن ئوتلاق B . سۇنئىي ئوتلاق C . تەبىئىي ئوتلاق D . سوغىرلىدىغان ئوتلاق

33. ئۆۋەندىكى دېھقانچىلىق بېجىدىن قايسىلىرى دېھقانچىلىق بېجى كېمەيتىلىدىغان، كەچۈرۈم قىلىنىدىغان تۈرگە كىرىدۇ؟

A . مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇپ تېرىغان يەرلەر
B . تەستىقتىن ئۆتكۈزمەستىن تېرىمايى تاشلىۋەتكەن يەرلەر
C . بېجى ھېسابلىنىدىغان يەردىكى زىرائەتلەر تەبىئىي ئاپەتكە ئۇچراپ ھوسۇلى كېمەيىپ كەتكەن يەرلەر.
D . قىسمەندىن چېكىنىپ يېزىغا قايتقان مېيىپ ھەربىيلەر، ئىنقىلابىي قۇربانلارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى تېرىغان يەرلەر

34. تېرىلغۇ يەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى ئېلىش ( ) پىزا ئىگىلىكنىڭ تەرەققىيات زاپاس كۆچىنى ئاشۇرۇشنى مەقسەت قىلىدۇ.

A . يەر بايلىقىدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش B . يەر باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش C . دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان يەرلەرنى ئاسراش D . مالىيە كىرىمىنى ئاشۇرۇش

35. «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىق بېجى ئېلىش چارىسى»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تۇياق بېجى ئېلىش چارىسى» ۋە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجى ئېلىش چارىسى» تەرتىپ بويىچە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەچىنچى نومۇرلۇق پەرمانلىرى بىلەن ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلغان؟

A . 43، 44، 45 B . 44، 45، 43 C . 43، 45 44 45 D . 45، 43، 44

36. ئۆۋەندىكى تۇرلەرنىڭ قايسىلىرىدا تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلەتكەندە، بەلگىلىمە بويىچە تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلەپ ئىشلەتمەي بېجى ئېلىنىدۇ؟

A . توك تارقىتىشنى ئاساس قىلغان سۇ ئىنشائاتلىرى قۇرۇلۇشىدا B . مەلۇم پۈتۈن كۇنلۈك مەكتەپ ئوقۇغۇچى-ئوقۇتقۇچىلار ياتقى سالغاندا C . مەلۇم ئورۇن پىششەدەم كادىرلار سانا توربىسى سالغاندا D . ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىرتىدىن مەبلەغ كىرگۈزۈپ، كارخانا قۇرغاندا، كىرگۈزۈلگەن مەبلەغ قىسمى 50 % كە يەتمىگەندە.

37. تۆۋەندىكى مەھسۇلات كىرىملىرىنىڭ قايسىلىرىدا، ھەم ئىشلەپ چىقارغۇچىلار ئىشلەپچىقىرىش ھالقىسىدا پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجى تاپشۇرىدۇ، ھەم سېتىۋېلىش ھالقىسىدا سېتىۋالغۇچىلار پىزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجى تاپشۇرىدۇ؟

A . باغۋەنچىلىك كىرىمى B . سۇ مەھسۇلاتلىرى كىرىمى C . ئورمان-ياغاچ كىرىمى D . يېمەكلىك قېلىنىدىغان زەمبۇرۇغ كىرىمى

D . هەر موسىدىن باج تۇچۇن 3.5 كىلوگرام بوغداي تېلىش.

4. ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەسىدە يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى ( ) بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلىكى ئورۇن ۋە شەخسلەر يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجى تاپشۇرۇغۇچى ھېسابلىنىدۇ.

A . ئىشلەپچىقىرىش B . سېتىۋېلىش C . تىجارىتى D . ئىشلەپچىقىرىش، سېتىۋېلىش

5. دېھقانچىلىق بېجىنىڭ باج نورمىسىنى ھېسابلاشتا، شۇ يىللىق ئەمەلىي زىرائەت تېرىلغۇسى تۇرى ۋە مەيدانى بويىچە ھېسابلىنىپ ( ) غا سۇندۇرۇپ باج نورمىسى ھېسابلىنىدۇ.

A . 1-دەرىجىلىك يازغى بۇغداي B . 1-دەرىجىلىك كۆزگى بۇغداي C . 2 - دەرىجىلىك كۆزگى بۇغداي D . 3- دەرىجىلىك يازغى بۇغداي

6. تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجى يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىنىڭ ( ) ۋە بەلگىلەنگەن باج نىسبىتى بويىچە ھېسابلاپ تېلىنىدۇ.

A . ئەمەلي كىرىمى B . ساپ كىرىمى C . سېتىش كىرىمى D . ئومۇمي كىرىمى

7. ئۆي-جاي بېجى تاپشۇرۇش مەجبۇرىيىتى بارلار ( ) بولىدۇ.

A . ئۆي- زېمىن مۇلۈك ھوقۇقىنى قوبۇل قىلغانلار B . ئۆي - زېمىن مۇلۈك ھوقۇقىنى ساقلانلار C . ئۆي-زېمىن مۇلۈك ھوقۇقىغا ئالاقىدار ئىككى تەرەپ D . ئۆي-زېمىن مۇلۈك ھوقۇقىنى قوبۇل قىلغانلار ۋە ساقلانلار

8. «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىنى يولغا قويۇش چارىسى»دا دېيىلگەن تېرىلغۇ يەر زىرائەت تېرىشقا ئىشلىتىلىدىغان يەرلەرنى كۆرسىتىدۇ، ئىگىلەپ ئىشلىتىشتىن ئىلگىرىكى ( ) يىلدا زىرائەت تېرىشقا ئىشلىتىلگەن يەرلەرمۇ تېرىلغۇ يەر دەپ قارىلىدۇ.

A . 3، B . 1، C . 2، D . 5.

9. دۆلەت ئىلكىدىكى نەسىللىك چارۋا فېرمىلىرىنىڭ نەسىللىك چارۋىلىرىدىن ئېلىنىدىغان باجدا ( ) چارۋىچىلىق بېجى كېمەيتىلىپ، كەچۈرۈم قىلىنىپ ئېتىبار بېرىلىدۇ.

A . 10 % B . 5 % C . 30 % D . 35 %

10. لى× تۆت مو يەرگە ئالما كۆچىتى تىككەن، شۇ جايدىكى مالىيە، باج ئېلىش ئورگىنى ئۇنىڭ مو بېشى ئالما ھوسۇلىنى 1000 كىلوگرام دەپ بېكىتكەن. ئەگەر شۇ يىللىق ئالما بازىرىدىكى بىر كىلوگرام ئالمىنىڭ باھاسى 3 يۈەن بولسا. لى× ( ) يۈەن پېرا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى تاپشۇرۇشى كېرەك.

A . 360 B . 720 C . 1080 D . 144

11. دېھقانچىلىق بېجى ئېلىش چارىسىدە يېڭى ئاچقان بوز يەردە تېرىقچىلىق قىلغانلاردىن باج نەچچە يىل كەچۈرۈم قىلىنىدۇ دەپ بەلگىلەنگەن؟

A . 3 يىل B . 4 يىل C . 5 يىل D . 2 يىل

12. ئۇيغۇر ساقچىلىرى، رەنىگە قويغان، ھەدىيە قىلغان ياكى ئالماشتۇرغان ھەرىكەتلىرىنى يوشۇرۇپ مەلۇم قىلمىغانلار قانداق بىر تەرەپ قىلىنىدۇ؟

A . ئۇيغۇر بېجىنى تولۇق تاپشۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن باشقا، قىلمىشىنىڭ ئېغىر-يېنىكلىكىگە قاراپ، تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باج سوممىسىنىڭ ئۇچ ھەسسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويىلىدۇ. B . باجنى ئەينەن تاپشۇرۇش بۇيرۇلىدۇ. C . تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باج سوممىسىنىڭ ئۇچ ھەسسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويۇلىدۇ. D . تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باج سوممىسىنىڭ بەش ھەسسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويۇلىدۇ.

13. ۋالۇ × چارۋىچىلىق رايونىدىن 100 پارچە قوي تېرىسى سېتىۋالغان، ھەر بىر پارچىسىنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسى 35 يۈەن بولسا، ۋالۇ × ( ) يۈەن

تىجارەت تىكلى ھالقىنى تور تېچىنە تالىدۇ.

A . ئىشلەپچىقىرىش ۋە توپ تارقىتىش B . ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىۋېلىش C . ئىشلەپچىقىرىش ۋە پارچە سېتىش D . سېتىۋېلىش ۋە پارچە سېتىش

18. «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىنى يولغا قويۇش چارىسى» دە پۈتۈن كۈنلۈك مەكتەپلەر، دوختۇرخانىلار، قىسىلارنىڭ ھەربىي ئەسلىھەلىرى، ئايرودروم ئۇچۇش يولىغا تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىشتە يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى ( ) دەپ بەلگىلەنگەن.

A . ئېلىنمايدۇ B . تولۇق ئېلىنىدۇ C . 50 % كېمەيتىپ ئېلىنىدۇ D . قىسمەن كەچۈرۈم قىلىنىدۇ ياكى ئازايتىلىدۇ.

19. تېرىلغۇ يەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش تەستىقىنى ئالغان ئورۇن ۋە شەخس مالىيە، باج ئورگىنىغا بەلگىلەنگەن مۆھلەت ئىچىدە مەلۇم قىلىپ باج تاپشۇرمىسا، تاپشۇرۇشنى كېچىكتۈرگەن كۈندىن باشلاپ، كۈن بويىچە قوشۇپ ( ) باجنى كېچىكتۈرۈش سوممىسى ئېلىنىدۇ.

A . 3 ‰ B . 10 ‰ C . 2 ‰ D . 5 ‰

يېزا ئىگىلىك بېجى بويىچە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى جاۋاب كارتوچكىسى

ئىسىم فامىلىسى

ئالاقىلىشىش ئادرېسى

سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى نومۇرى

پوچتا نومۇرى

I يەككە تۆر بويىچە تاللاش سوئالى:

	A	B	C	D
1	○	○	○	○
2	○	○	○	○
3	○	○	○	○
4	○	○	○	○
5	○	○	○	○
6	○	○	○	○
7	○	○	○	○
8	○	○	○	○
9	○	○	○	○
10	○	○	○	○
11	○	○	○	○
12	○	○	○	○
13	○	○	○	○
14	○	○	○	○
15	○	○	○	○
16	○	○	○	○
17	○	○	○	○
18	○	○	○	○
19	○	○	○	○
20	○	○	○	○
21	○	○	○	○
22	○	○	○	○

II كۆپ تۆر بويىچە تاللاش سوئالى

	A	B	C	D
23	○	○	○	○
24	○	○	○	○
25	○	○	○	○
26	○	○	○	○
27	○	○	○	○
28	○	○	○	○
29	○	○	○	○
30	○	○	○	○
31	○	○	○	○
32	○	○	○	○
33	○	○	○	○
34	○	○	○	○
35	○	○	○	○
36	○	○	○	○
37	○	○	○	○
38	○	○	○	○

III ھۆكۈم قىلىش سوئالى

	A	B
39	○	○
40	○	○
41	○	○
42	○	○
43	○	○
44	○	○
45	○	○
46	○	○
47	○	○
48	○	○
49	○	○
50	○	○

كېرىمى D . يىمەكلىك قىلىنىدىغان زەمبۇرۇغ كېرىمى

38. ئۆي ئالماشتۇرغاندا، ئۆي-جاي بېجى قانداق تاپشۇرۇلىدۇ؟

A . ئەگەر قىممىتى تەڭ بولمىسا، قىممىتى يۇقىرىراق بويىچە ئۆي-جاي سودا-سېتىق بېجى ئېلىنىدۇ.

B . قىممىتى تەڭ بولسا، ئۆي-جاي بېجى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.

C . قىممىتى تەڭ بولمىسا، ئارتۇق قىسمىدىن ئۆي-جاي سودا-سېتىق بېجى ئېلىنىدۇ.

D . قىممىتى تەڭ بولمىسا، قىممىتى تۆۋەنرەك بولغىنى بويىچە ئۆي-جاي بېجى ئېلىنىدۇ.

I . ھۆكۈم قىلىش سوئاللىرى: (بۇ سوئاللاردا جەمئىي 12 كىچىك سوئال بار، ئەگەر سىز ئۇنتۇرىغا قويۇلغان قاراش توغرا دەپ قارىسىڭىز، ۋەكالەت ھەربىي A نىك ئاستىدىكى يۇمىلاقى بويۇۇپتىك، ئەگەر ئۇنتۇرىغا قويۇلغان قاراش خاتا دەپ ھېسابلىسىڭىز، ۋەكالەت ھەربىي B نىك ئاستىدىكى يۇمىلاقى بويۇۇپتىك)

39. «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تۇياق بېجى ئېلىش چارىسى»نىڭ قانۇن-نىزام ئاساسى - «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاساسىي قانۇنى» ۋە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنى».

40. دېھقانچىلىق بېجى شۇ يىلى ئەمەلي تېرىلغان زىرائەت تۇرلىرى ۋە كۆلىمى بويىچە ھېسابلاپ ئېلىنىدۇ، ئېگىز تېرىلغۇسى قوشۇلۇپ بىرلا قېتىم ھېسابلاپ ئېلىنىدۇ.

41. تىجارەتچى A× باغۇمن B× ئائىلىسىدىن 1000 كىلوگرام ئالما سېتىۋالغان، ئۇنداق بولسا B× ئائىلىسىدىن يېرا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلات بېجى تاپشۇرغۇچى بولىدۇ.

42. جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى سىستېمىسىغا تەۋە دېھقانچىلىق مەيدانى، فېرمىلار يەر تېرىسا، يەر باشقۇرۇش شەكلىنىڭ قانداق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر ھەممىسىدىن دېھقانچىلىق بېجى ئېلىنمايدۇ.

43. ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەسىدە چارۋامال باقىدىغانلىكى ئورۇن ۋە شەخسلەر تۇياق بېجى تاپشۇرۇش مەجبۇرىيىتى بارلار ھېسابلىنىدۇ.

44. ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجى ئېلىش چارىسىدە: سېرىق موگۇ، پۇراقلىق موگۇ، سۇ مەھسۇلاتلىرى، گۈل، پىلىنىڭ باج نىسبىتى بىردەك 8 % دەپ بەلگىلەنگەن.

45. مەلۇم دېھقان ئائىلىسى ئون مو كېۋەز، بەش مو كۆك تاماكا، ئون مو بۇغداي تېرىغان، ئۇنداق بولسا، بۇ دېھقان ئائىلىسى شۇ يىلى دۆلەتكە تاپشۇرىدىغان دېھقانچىلىق بېجىنى ئاق ئاشلىقتا سۇندۇرۇغاندا 215 كىلوگرام بولىدۇ.

46. مەلۇم چارۋىچى 100 تۇياق قوي باققان، بۇلارنىڭ ھەممىسى باج تاپشۇرىدىغان چارۋامال، ئۇنداق بولسا، بۇ چارۋىچى شۇ يىلى دۆلەتكە 150 يۈەن تۇياق بېجى تاپشۇرۇشى كېرەك.

47. يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش تارمىقىنىڭ مەخسۇس ئىلمىي تەجرىبىسىگە ئىشلىتىدىغان يېرىدىن دېھقانچىلىق بېجى ئېلىش كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.

48. باج تاپشۇرغۇچى يەر باشقۇرۇش تارمىقىنىڭ تېرىلغۇ يەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىشنى تەستىقلاش ھۆججىتىنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ ئون كۈن ئىچىدە، تېرىلغۇ يەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى تاپشۇرۇشى كېرەك.

49. يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئەمەلي كىرىمى = ئەمەلي مەھسۇلات (ئىشلەپچىقىرىش ھالقىسى) ياكى سېتىۋېلىش مىقدارى (سېتىۋېلىش ھالقىسى) × سېتىۋېلىش باھاسى

50. دېھقانچىلىق بېجى ئېلىش چارىسىدە: يەر باشقۇرۇش تارمىقىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزمەي ئىگىلەپ ئىشلىتىلگەن باج ھېسابلىنىدىغان يەرلەر ياكى سۇۋېسز تېرىمايى تاشلىۋېتىلگەن يەرلەرنىڭ دېھقانچىلىق بېجى كېمەيتىلمەيدۇ، كەچۈرۈم قىلىنمايدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىق بېجى ئېلىش چارىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ پەرمانى

43 - نومۇرلۇق

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىق بېجى ئېلىش چارىسى» ئېلان قىلىندى، 1994 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلسۇن.

ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابدۇرېشىت

1994 - يىل 6 - ئاينىڭ 10- كۈنى

1 - ماددا بۇ چارە سېلىقنى مۇۋاپىقلاشتۇرۇش، باج سېلىقنى ئادىل بېكىتىش پرىنسىپىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، مالىيە كىرىمىنى مۇۋاپىق ئۆيۈشتۇرۇش، دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇش مەقسىتىدە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى دېھقانچىلىق بېجى نىزامى»غا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈلدى.

2 - ماددا ئاپتونوم رايون دائىرىسىدە مۇشۇ چاردە بەلگىلەنگەن باج تاپشۇرۇلىدىغان دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن ۋە شەخسلەر دېھقانچىلىق بېجى تاپشۇرۇش مەجبۇرىيىتى بارلار بولۇپ، بۇ چاردىدىكى بەلگىلىمە بويىچە دېھقانچىلىق بېجى تاپشۇرۇشى كېرەك.

3 - ماددا دېھقانچىلىق بېجى ئېلىش دائىرىسى:

1. ئاشلۇق، پۇرچاق خىلى، ياغلىق خىلى، ئوت-چۆپ؛
2. پاختا، ياغلىق دان، قىزىلچا، كەندىر، تاماكا؛
3. كۆكتات.

4 - ماددا دېھقانچىلىق بېجى ئېلىشتا نورمىلىق باج نىسبىتى يولغا قويۇلىدۇ. ناھىيە (شەھەر)لەر ئالدىدىن دېھقانچىلىق بېجىي يەرلىك قوشۇمچىنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ. يەرلىك قوشۇمچە ئاساسلىقى يېزا، كەنتلەرنىڭ جامائەت پاراۋانلىق ئىشلىرىغا ئىشلىتىلىدۇ.

باج تۇرى، باج سومىسى ۋە يەرلىك قوشۇمچىسى مۇشۇ چارىگە قوشۇمچە قىلىنغان «دېھقانچىلىق باج تۇرى، باج سومىسى، (يەرلىك قوشۇمچىسى) جەدۋىلى» بويىچە ئىجرا قىلىنىدۇ.

5 - ماددا دېھقانچىلىق باج نورمىسى شۇ يىلى ئەمەلىي تېرىلغان زىرائەت خىلى ۋە كۆلىمى بويىچە ھېسابلاپ ئېلىنىدۇ، باج سومىسى ئوتتۇرا دەرىجىلىك (ئۇچىنچى دەرىجە) يازغى بۇغدايغا سۈندۈرۈلۈپ، ئېكىنز تېرىلغۇسى قوشۇلۇپ بىرلا قېتىم ھېسابلاپ ئېلىنىدۇ.

ماددىي نەرسە ئېلىش يۈزى ياكى پۇل ئېلىشنى ناھىيىلىك، شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى تۈزۈلىرى بەلگىلەيدۇ.

6 - ماددا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى دېھقان، چارۋىچىلار، دۆلەت ئىلكىدىكى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرى (ئورگان، تەشكىلات، كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلارغا قاراشلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرىنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ)، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى سىستېمىسى (قوراللىق ساقچى قىسمىنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ)غا قاراشلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرى، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈمەنى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرىنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

4) دېھقانچىلىق سىستېمىسىدىكى كەسىپىي خاراكتېرلىك ئەلا سورتلارنى كۆپەيتىپ يېتىشتۇرۇش مەيدانلىرىغا قارىتا دېھقانچىلىق تارماقلىرىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە ئاشلىق، پاختا، قىزىلچا، ياغلىق دان، كەندىر خىلى، كۆكاتنىڭ ئەلا سورتىنى تېرىغان يەر كۆلىمى ئومۇمىي يەر كۆلىمىنىڭ % 70 نگە يەتكەن بولسا، دېھقانچىلىق بېجىنىڭ ھەممىسى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ، % 70 كە يەتكۈزۈلمىگەنلەرنىڭ ئەمەلىي تېرىغان ئەلا سورت كۆلىمىگە قاراپ دېھقانچىلىق بېجى كېمەيتىپ ئېلىنىدۇ؛

5) دېھقانچىلىق بېجى ئېلىنىدىغان زىرائەتلەرنىڭ سۇ ئاپىتى، قۇرغاقچىلىق، بوران، مۆلدۈر، ئۇششۇك، ھاشارات، كېسەللىك قاتارلىق تەبىئىي ئاپەت سەۋەبىدىن مەھسۇلاتى كېمەيىپ كەتكەن بولسا، باج تاپشۇرغۇچى ئەينەن مەلۇم قىلىپ، باج ئالغۇچى ئورگانلار تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ناھىيىلىك، شەھەرلىك ھۆكۈمەتلەر تەستىقلىغاندىن كېيىن، دېھقانچىلىق بېجى مۇۋاپىق كېمەيتىلىدۇ، كەچۈرۈم قىلىنىدۇ؛

6) ئىنقىلابىي قۇربانلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرى، سەپتىن چېكىنىپ يېزىغا قايتقان مېيىپ ھەربىيلەر، مېيىپلەر، بەشتە كاپالەتلەندۇرۇلىدىغانلار ۋە نامرات ئائىللىلەردىن ئېلىنىدىغان دېھقانچىلىق بېجى ناھىيىلىك، شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى تەستىقلىغاندىن كېيىن كەچۈرۈم قىلىنىدۇ؛

7) مەكتەپلەرنىڭ تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇشقا ئىشلىتىدىغان تېرىلغۇ يەرلىرىدىن ئېلىنىدىغان باج كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.

8 - ماددا يەر باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ تەستىقىنى ئالماي باج ئېلىنىدىغان يەرلەرنى قانۇنسىز ئىگىلەپ ئىشلەتكەن ياكى تېرىلغۇ يەرلەرنى سەۋەبسىز تاشلىۋەتكەنلەرگە باج كېمەيتىلمەيدۇ ۋە كەچۈرۈم قىلىنمايدۇ.

9 - ماددا دېھقانچىلىق بېجىنى يەرلىك باج ئىشلىرى ئورگانلىرى مەسئۇل بولۇپ ئالىدۇ.

10 - ماددا دېھقانچىلىق بېجىنى ئېلىش، باشقۇرۇش ئىشلىرى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ باج ئېلىش، باشقۇرۇش قانۇنى» ۋە ئۇنى يولغا قويۇشنىڭ تەپسىلىي قائىدىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ئىجرا قىلىنىدۇ.

11 - ماددا بۇ چارىنى ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتى چۈشەندۈرىدۇ.

12 - ماددا بۇ چارە 1994 - يىل 1- ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 1988 - يىل 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئېلان قىلغان «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىق بېجى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئالاھىدە مەھسۇلات بېجى ئېلىش خىزمىتى توغرىسىدىكى ۋاقتىلىق بەلگىلىمىسى» ۋە 1989 - يىل 7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ئېلان قىلغان «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق ئالاھىدە مەھسۇلاتلىدىن يېزا ئىگىلىك بېجى ئېلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى» بىرلا ۋاقىتتا بىكار قىلىنىدۇ.

قوشۇمچە:

دېھقانچىلىق بېجى تۈرى، باج نورمىسى (يەرلىك قوشۇمچىسى) جەدۋىلى

ھېسابلاش بىرلىكى: مو/ كىلوگرام

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى ئېلىشنى يولغا قويۇش چارىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ پەرمانى

44- نومۇرلۇق

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى ئېلىشنى يولغا قويۇش چارىسى» ئېلان قىلىندى، 1994-يىل 1- ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلسۇن.

ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابدۇرېشىت

1994 - يىل 6 - ئاينىڭ 10 - كۈنى

1- ماددا بۇ چارە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق كەسىپىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كىرىمىنى مۇۋاپىق تەڭشەش، باج سېلىقنى ئادىل بېكىتىش، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇش مەقسىتىدە، «گوۋۇيۈەننىڭ يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى كىرىمىدىن يېزا ئىگىلىك بېجى ئېلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى» ۋە مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ «يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجىغا ئائىت كونكرېت ئىشلار توغرىسىدىكى پىكرى»گە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈلدى.

2 - ماددا شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى دائىرىسىدە يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى ئىشلەپچىقىرىش، سېتىۋېلىش بىلەن شۇغۇللانغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەر يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى تاپشۇرۇش مەجبۇرىيىتىنى ئۆتىگۈچى (تۆۋەندە قىسقارتىلىپ باج تاپشۇرغۇچى دېيىلىدۇ) بولۇپ، مۇشۇ چاردىدىكى بەلگىلىمە بويىچە يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى تاپشۇرۇشى كېرەك.

3 - ماددا تۆۋەندىكى يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى كىرىمىدىن ئىشلەپچىقىرىش ھالقىلىردا ئىشلەپ چىقارغۇچى يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى تاپشۇرىدۇ.

1) باغۇۋەنچىلىك كىرىمى مېۋە-چۆە، قوغۇن - تاۋۇز، يەل-يېمىش، پىلە غوزىسى، گۈل-گىياھ، ئۇقىنادىي ئورمان، كۆچەت كىرىملىرىنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ؛

2) سۇ مەھسۇلاتلىرى كىرىمى تاتلىق سۇ بىلەن بېقىلغان سۇ مەھسۇلاتلىرى ۋە تاتلىق سۇدىن تۇتۇلغان مەھسۇلاتلار كىرىمىنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ؛

3) ئورمان، ياغاچ كىرىمى ياغاچ، ياغاچتىن ياسالغان دەسلەپكى مەھسۇلات كىرىمىنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ؛

4) ئىستېمال قىلىنىدىغان باكتېرىيە كىرىمى قىلسىمان موگو، قارامور، ئاق مور، خۇش پۇراقلىق موگو ۋە موگونىڭ كىرىمىنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ؛

5) دورا ماتېرىيالىرى كىرىمى ئالقات، سوغىگۇل بۇغىنىڭ يۇمران مۇگىگۈزى، بۇغا مۇگىگۈزى، ئەڭلىكتوت، دايۇن كىرىمىنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ؛

6) ئالاھىدە مەھسۇلات زىرائەتلىرى كىرىمى قۇلماق، گازىر تاۋۇز ئۇرۇقى، مۇرابا ئىشلەيدىغان پەمىدور، زىرە، قومۇش كىرىمىنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

4 - ماددا تۆۋەندىكى يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى كىرىمىدىن سېتىۋېلىش ھالقىلىردا سېتىۋالغۇچى سېتىۋېلىش سومىسىغا ئاساسەن يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى تاپشۇرىدۇ.

1) كۆك تاماكا كىرىمى قۇرۇتقان، ئاپتاپقا سېلىنغان، قاقلانغان كۆك تاماكا كىرىمىنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ؛

2) سۇ مەھسۇلاتلىرى كىرىمى؛

3) ئورمان، ياغاچ ياغاچ، ياغاچتىن ياسالغان دەسلەپكى مەھسۇلاتنى تۆز

ھېسابلاش فورمۇلىسى:

يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتىنىڭ ئەمەلىي كىرىمى (ئىشلەپچىقىرىش ھالقىسى) = ئەمەلىي مەھسۇلات مىقدارى × سېتىۋېلىش باھاسى

يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتىنىڭ ئەمەلىي كىرىمى (سېتىۋېلىش ھالقىسى) = سېتىۋېلىش مىقدارى × سېتىۋېلىش باھاسى

ئۇزۇن ئىشلەپ چىقىرىپ بېجى ناپتۇرۇلمىغان يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئۇدا پىششىقلىنىپ تەييار مەھسۇلات قىلىنغانلىرىدىن ئىسلى مەھسۇلاتنىڭ ئەمەلىي كىرىمىگە سۈندۈرۈلۈپ يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى ئېلىنىدۇ.

7 - ماددا يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجىنى كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىش:

1) يېزا ئىگىلىك پەن تەتقىقات ئاپپاراتلىرى ۋە يېزا ئىگىلىك ئالىي مەكتەپلىرى ئىلمىي تەجرىبە قىلىش ئارقىلىق ئېرىشكەن يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلات كىرىمىدىن تەجرىبە قىلىش مەزگىلىدە باج كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.

2) يېڭىدىن ئېچىلغان قاقاس تاغ، بوز يەرلەردە يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى ئىشلەپ چىقىرىلىدا، ئوخشاش بولمىغان زىرائەت، ئوخشاشمىغان ئەھۋالغا قاراپ كىرىم بولغان ۋاقتىنىن باشلاپ بىر يىلدىن ئۈچ يىلغىچە باج كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.

3) تەبىئىي ئاپەت بولۇپ يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتىدا كەم كىرىم قىلغانلاردىن ئەھۋالغا قاراپ باج كېمەيتىلىدۇ، كەچۈرۈم قىلىنىدۇ، لېكىن ھېۋە-چېۋىلەردىن ئاز ھوسۇل ئېلىنغان يىللىرى ئايلىنە ئۈچرىغان قاتاردا مۇئاملە قىلىنمايدۇ.

4) ئىنقىلابىي قۇربانلارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى، سەپتىن چېكىنىپ يېزىغا قايتقان مېيىپ ھەربىيلەر، مېيىپلەر، بەشتە كاپالەتلەندۇرۇلىدىغانلار ۋە نامرات ئائىللىلەرگە باج كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.

5) ئونتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەش، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش ئارقىلىق ئېرىشكەن ئالاھىدە مەھسۇلات كىرىمىگە باج كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.

يۇقىرقى باج كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىش ئىشلىرىنى باج تاپشۇرغۇچى ئىلتىماس قىلىدۇ، ناھىيىلىك (شەھەرلىك) باج ئالغۇچى ئورگانلار تەكشۈرۈپ بىر دەرىجە يۇقىرى باج ئېلىش ئورگانلىرىغا تەستىقلاتقاندىن كېيىن ئىجرا قىلىدۇ.

8 - ماددا ئاپتونوم رايون بېكىتكەن باج تۈرلىرىدىن بىر ناھىيە (شەھەر) دە كېمەيتىلىدىغان، كەچۈرۈم قىلىنىدىغانلىرىنى ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە تارماقلىرى تەستىقلىغاندىن كېيىن ئىجرا قىلىش كېرەك.

دۆلەت بەلگىلىگەن باج تۈرلىرىدىن ئاپتونوم رايوندا كېمەيتىلىدىغان، كەچۈرۈم قىلىنىدىغانلىرى دۆلەتنىڭ ئالاھىدە بەلگىلىمىلىرى بويىچە بېجىرىلىدۇ.

9 - ماددا باج تاپشۇرىدىغان شەخس، ئورۇنلار ئائىلە ۋە ئورۇن بويىچە شۇ جايدىكى ناھىيىلىك (شەھەرلىك) يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى ئېلىش ئورگانلىرىغا يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى تاپشۇرۇش ۋە ئۇنى كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىشقا ئالاقىدار ئىشلارنى ئىلتىماس قىلىدۇ.

يەرلىك دۆلەت ئىلكىدىكى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرى (ئورگان، تەشكىلات، كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلارغا قاراشلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرىنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ)، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى سىستېمىسى (قوراللىق ساقچى قىسمىنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ)، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈمەنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرى بويىچە شۇ جايدىكى ناھىيىلىك (شەھەرلىك) يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى ئېلىش ئورگانلىرىغا يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى تاپشۇرۇش ۋە ئۇنى كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىشقا ئالاقىدار ئىشلارنى ئىلتىماس قىلىدۇ.

10 - ماددا يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى تاپشۇرۇش مەجبۇرىيىتى سادىر

دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈمەن-مەيدانلىرى شۇ ناھىيە (شەھەر) دىكى دېھقانچىلىق بېجى ئېلىش ئورگانلىرىغا دېھقانچىلىق بېجىنى مەلۇم قىلىدۇ، تاپشۇرىدۇ ۋە باج كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىشقا ئالاقىدار ئىشلارنى ئىلتىماس قىلىدۇ.

7 - ماددا دېھقانچىلىق بېجىنى كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىش.

1) چېگرىدىكى يېزا-بازار، مەيدانلاردىن (بىكتۇەننىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) ئېلىشقا تېگىشلىك دېھقانچىلىق بېجىنىڭ %30 ى كېمەيتىپ ئېلىنىدۇ؛

2) يېگىدىن ئۆزلەشتۈرگەن بوز يەرلەردىن ئېلىنىدىغان باج بەش يىلغىچە كەچۈرۈم قىلىنىدۇ؛

3) يېزا ئىگىلىك پەنلەر تەتقىقاتى، تېخنىكا كېڭەيتىش تارماقلىرى ۋە يېزا ئىگىلىك مەكتەپلىرى مەخسۇس ئىلمىي تەجرىبە ئېلىپ بېرىشقا ئىشلىتىدىغان يەرلەردىن ئېلىنىدىغان باج كەچۈرۈم قىلىنىدۇ؛

باج تۈرى	ئېلىندىغان باج نورمىسى			باج تۈرى	ئېلىندىغان باج نورمىسى		
	جەمئىي	رەسمىي باج	يەرلىك قوشۇمچىسى		جەمئىي	رەسمىي باج	يەرلىك قوشۇمچىسى
ئاشلىق	5	4.5	0.5	پاختا	11	10	1
پۇرچاق-خىلى	5	4.5	0.5	ياغلىق دان	11	10	1
يانچۇ خىلى	5	4.5	0.5	قۇنۇلچا	11	10	1
لوت-چۆپ	5	4.5	0.5	كەندىر	11	10	1
كۆكتات	15	13.5	1.5	تاماكا	11	10	1

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تۈياق بېجى ئېلىش چارىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ پەرمانى

45 - نومۇرلۇق

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلىنىڭ تۈياق بېجى ئېلىش چارىسى» ئېلان قىلىندى، ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلسۇن.

ئاپتونوم رايونلىنىڭ رەئىسى ئابدۇرېشىت

1994 - يىل 6 - ئاينىڭ 10 - كۈنى

1 - ماددا بۇ چارە تۈياق بېجى سېلىقىنى ئادىل بېكىتىش، مالىيە كىرىمىنى مۇۋاپىق ئۆيۈشتۇرۇش، چارۋىچىلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش مەقسىتىدە، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاساسىي قانۇنى» ۋە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنى»دىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈلدى.

2 - ماددا ئاپتونوم رايونلىرى تەۋەسىدە چارۋا باقىدىغانلىقى ئورۇن ۋە شەخسلەر تۈياق بېجى تاپشۇرۇش مەجبۇرىيىتى بارلار ھېسابلىنىدۇ (تۈزۈمنده قىسقارتىلىپ باج تاپشۇرغۇچىلار دېيىلىدۇ).

3 - ماددا تۈياق بېجى ئېلىش دائىرىسى: كالا (سېيىر)، ئات، تۆگە، قوي ۋە ئۆچكە.

4 - ماددا تۈياق بېجىدا چارۋىلارنىڭ ئوخشىماسلىقىغا قاراپ نورمىلىق باج نىسبىنى يولغا قويۇلىدۇ. ناھىيە (شەھەر)لەر ئالغان تۈياق بېجى يەرلىك قوشۇمچىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، تۈياق بېجى يەرلىك قوشۇمچىسى ئاساسلىقى يېزا - قىشلاقلاردىكى يېزا، كەنتلەرنىڭ جامائەت پاراۋانلىق ئىشلىرىغا ئىشلىتىلىدۇ.

باج تۈرى، باج نورمىسى ۋە يەرلىك قوشۇمچىسى مۇشۇ چارىگە قوشۇمچە قىلىنغان «تۈياق بېجى تۈرى،باج نورمىسى، يەرلىك قوشۇمچىسى جەدۋىلى» بويىچە ئېلىنىدۇ.

5 - ماددا باج تاپشۇرۇلىدىغان چارۋىلارنىڭ سانىنى تىزىملاش ۋاقتىنى ۋە تۈياق بېجى ئېلىش ۋاقتىنى ناھىيىلىك (شەھەرلىك) خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئۆزى بېكىتىدۇ.

6 - ماددا تۈياق بېجى يىلدا بىر قېتىم ئېلىنىپ، بىردەك نەق پۇل ئېلىنىدۇ.

7 - ماددا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ۋە باشقا شەخسلەرنىڭ بېقىۋاتقان چارۋىلىرى ئالىلە بويىچە، دۆلەت ئىلكىدىكى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرى (ئورگان، تەشكىلات، كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلارغا قاراشلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرى)، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى سىستېمىسىغا قاراشلىق (قوراللىق ساقچى قىسملىرىغا قاراشلىقلىرىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرى، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈمنى بېقىۋاتقان چارۋىلار دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرى بويىچە، شۇ جايدىكى ناھىيىلىك (شەھەرلىك) باج ئېلىش ئورگانلىرىغا بېرىپ تۈياق بېجىنى مەلۇم قىلىش، تاپشۇرۇش ۋە باج كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىشنى ئىلتىماس قىلىشقا ئالاقىدار ئىشلارنى بېجىرىدۇ.

8 - ماددا تۈزۈمنىدىكى چارۋىلارنىڭ تۈياق بېجى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ:

1) شۇ يىللىق تۈللەر؛

2) نەسىللەندۈرۈش پونكىتلىرىدىكى ئاتلىق چارۋا ۋە چەت ئەلدىن ياكى ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەسىدىن (ۋىلايەت، ئوبلاست ھالقىپ)، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىرتىدىن كەلتۈرۈلگەن نەسىللىك ئاتلىق چارۋىلار؛

3) يەن تەقسىمات ئورۇنلىرىنىڭ ئىلمىي تەجرىبە بىلەن شۇغۇللىنىشتا ئىشلىتىلىدىغان چارۋىلار؛

4) مەكتەپلەرنىڭ تېرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇپ باقىدىغان چارۋىلىرى؛

5) سودا تارماقلىرى سېتىۋالغاندىن كېيىن ۋاقتىلىق بېقىپ تۇرغان چارۋىلار؛

6) تېرىلغۇ ئۇلاقلىرى ۋە مىنىش ئۇلاقلىرىغا قارىتا چارۋىچىلاردىن بەش باشتىن باج ئېلىش كەچۈرۈم قىلىنىدۇ، دېھقانلاردىن ئەمەلىي بار باش سانى بويىچە كەچۈرۈم قىلىنىدۇ، كەچۈرۈم قىلىش سانى ئەڭ كۆپ بولغاندا ئۈچ باشتىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك.

9 - ماددا دۆلەت ئىلكىدىكى نەسىللىك چارۋا مەيدانلىرىنى نەسىللىك چارۋىلارنى ئومۇملاشتۇرۇشقا ئىلھاملاندۇرۇش ئۈچۈن، باج ئېلىشقا تېگىشلىك نورمىسىدىن %30 ى ئېنىبار ھېسابىدا كېمەيتىلىدۇ.

10 - ماددا چېگرىدىكى يېزا، بازارلاردا (بىكتۇەننىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) تۇرۇشلۇق باج تاپشۇرغۇچىلارنىڭ باج نورمىسى%10كە كېمەيتىپ ھېسابلاپ ئېلىنىدۇ.

11 - ماددا ئىنقىلابىي قۇربانلارنىڭ ئائىلە ئاۋابىئاتلىرى، ھەربىي سەپتىن چېكىنىپ يېزىلارغا قايتقان مەجروھ ھەربىيلەر، مېيىپلەر، بەشتە كاپالەتلەندۈرۈلىدىغانلار ۋە نامرات ئائىلىلەرگە ناھىيىلىك (شەھەرلىك) خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ تەستىقى بىلەن باج كېمەيتىپ، باج كەچۈرۈم قىلىپ ئېنىبار بېرىلىدۇ.

12 - ماددا باج تاپشۇرغۇچىلارنىڭ چارۋىسى تاقابىل تۇرۇپ بولالمايدىغان تەبىئىي ئاپەتتىكە ئۇچراپ، باج تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك چارۋا زىيانغا ئۇچرىسا، شۇ يىلقى تەبىئىي ئاپەتتە ئۆلگەن چارۋا سانىنىڭ (تۆللەر بۇنىڭغا كىرمەيدۇ) ئالدىنقى يىلى يىل ئاخىرىدىكى قولدا بار چارۋىنىڭ ئومۇمىي سانىدا ئىگىلىگەن نىسبىتى بويىچە تۆۋەندىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن كېمەيتىلىدۇ، كەچۈرۈم قىلىنىدۇ:

1) ئۆلگەن چارۋا سانى %10تىن يۇقىرى بولۇپ، %15 كە يەتمىسە، ئېلىشقا تېگىشلىك باج نورمىسىدىن %30 ى كېمەيتىلىدۇ؛

2) ئۆلگەن چارۋا سانى %15 تىن يۇقىرى بولۇپ، %25 كە يەتمىگەنلەرنىڭ ئېلىشقا تېگىشلىك باج نورمىسىدىن %50 ى كېمەيتىلىدۇ؛

3) ئۆلگەن چارۋا سانى %25 تىن يۇقىرى بولغانلاردىن باج ئېلىش كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.

13 - ماددا تۈياق بېجى ئېلىش ۋە باشقۇرۇش ئىشلىرى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ باج ئېلىش ۋە باشقۇرۇش قانۇنى» ۋە ئۇنى يولغا قويۇش تەپسىلىي قائىدىسىدىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە ئىجرا قىلىنىدۇ.

14 - ماددا تۈياق بېجىنى يەرلىك باج ئورگانلىرى مەسئۇل بولۇپ ئالىدۇ.

15 - ماددا بۇ چارىنى ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتى چۈشەندۈرىدۇ.

16 - ماددا بۇ چارە ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 1990 - يىل 3 - ئاينىڭ 31 - كۈنى ئېلان قىلغان «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تۈياق بېجى ئېلىش چارىسى» بىرلا ۋاقىتتا بىكار قىلىنىدۇ.

قوشۇمچە :

تۈياق بېجى تۈرى، باج نورمىسى (يەرلىك قوشۇمچىسى) جەدۋىلى

ھېسابلاش بىرلىكى: يۆەن/ تۈياق

باج تۈرى	ئېلىشقا تېگىشلىك باج نورمىسى			ئىزاھات
	جەمئىي	رەسمىي باج	يەرلىك قوشۇمچىسى	
كالا	5	4.5	0.5	
ئات	5	4.5	0.5	
تۆگە	5	4.5	0.5	
قوي	2	1.8	0.2	
ئۆچكە	1.5	1.3	0.2	
سېيىر	2.5	22.5	2.5	شەھەر-بازارلارنى سىرت يەلەن تەمىنلەش ئۆچۈن

3) بۇرمان - ياغاچ كىرىمى (ياغاچ ۋە ياغلىچتىن ياسالغان دەسلەپكى مەھسۇلاتنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ)؛

4) چارۋا كىرىمى كالا تېرىسى، ئات تېرىسى،قوي تېرىسى، چوشقا تېرىسى، قوي يۇڭى، توشقان يۇڭى، ئۆچكە تۈشىنى، تۆگە تۈشىنى قاتارلىق كىرىمنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

5 - ماددا باج تۈرى، باج نىسبىتى مۇشۇ چارىگە قوشۇمچە قىلىنغان «يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى تۈرلىرىنىڭ باج نىسبىتى جەدۋىلى» بويىچە ئىجرا قىلىنىدۇ.

6 - ماددا يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجىدا تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باج سوممىسى يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتىنىڭ ئەمەلىي كىرىمى ۋە بەلگىلەنگەن باج نىسبىتى بويىچە ھېسابلاپ ئېلىنىدۇ. يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتىنىڭ ئەمەلىي كىرىمى خەلق پۇلى بويىچە ھېسابلىنىدۇ.

يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتىنىڭ ئەمەلىي كىرىمىنى شۇ جايدىكى باج ئېلىش ئورگانلىرى يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتىنىڭ ئەمەلىي مىقدارى ۋە دۆلەت بەلگىلىگەن سېتىۋېلىش باھاسى ياكى بازاردىكى سېتىۋېلىش باھاسى بويىچە ھېسابلاپ بېكىتىدۇ.

11 - ماددا باج تاپشۇرغۇچى باج تاپشۇرۇش مەجبۇرىيىتى سادىر بولغان كۈندىن باشلاپ 30 كۈن ئىچىدە، شۇ جايدىكى باج ئېلىش ئورگانلىرىغا باج تاپشۇرۇشنى مەلۇم قىلىش كېرەك. كونكرېت باج پۇلىنى تاپشۇرۇش ۋاقتى چېكىنى باج ئالغۇچى ئورگان بېكىتىدۇ.

12 - ماددا يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتىنىڭ ئەمەلىي كىرىمىنى ئەينەن مەلۇم قىلمىغان باج تاپشۇرغۇچىلاردىن ئېلىنىدىغان باجنى شۇ جايدىكى باج ئالغۇچى ئورگان تەكشۈرۈپ بېكىتىپ ئالىدۇ.

13 - ماددا يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجىنى يەرلىك باج ئورگانلىرى مەسئۇل بولۇپ ئالىدۇ.

14 - ماددا يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجىنى ئېلىش، باشقۇرۇش ئىشلىرى مۇشۇ چارە بويىچە ئىجرا قىلىنىدۇ؛ بۇ چاردە تولۇق بولمىغان ئىشلار «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ باج ئېلىش، باشقۇرۇش قانۇنى»نىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىدىن پايدىلىنىپ ئىجرا قىلىنىدۇ.

15 - ماددا بۇ چارىنى ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتى چۈشەندۈرىدۇ.

16 - ماددا 1994 - يىللىق باجنى تاپشۇرۇشتىن باشلاپ يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بېجى مۇشۇ چارە بويىچە ھېسابلاپ ئېلىنىدۇ. 1988-يىل 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئېلان قىلغان «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق ئالاھىدە مەھسۇلاتىدىن دېھقانچىلىق بېجى ئېلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى» ۋە 1989 - يىل 7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى تارقاتقان «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق ئالاھىدە مەھسۇلاتىدىن دېھقانچىلىق بېجى ئېلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى» بىرلا ۋاقىتتا بىكار قىلىنىدۇ.

قوشۇمچە :

يېزا ئىگىلىك باج تۈرلىرى ۋە باج نىسبىتى جەدۋىلى

باج تۈرى	باج نىسبىتى
1. ئىشلەپچىقىرىش ھالقىلىرىدىكى باج تۈرلىرى	
(1) باغۋەنچىلىك مەھسۇلاتلىرى	
ئالما، نەشپۈت	12 %
ئۈزۈم، شاپتۇل، ئۆرۈك، ياڭاق	10 %
باشقا مېۋە، يەل - بېمىش	10 %
قوغۇن، تاۋۇز	8 %
يىلە غوزىسى	8 %
گۈل - گىياھ، ئىقتىسادىي ئوسۇمان كۆچەتلىرى	5 %
(2) سۇ مەھسۇلاتلىرى (تاتلىق سۇدا بېقىش ۋە تاتلىق سۇدا تۇتۇش)	8 %
(3) ئورمانچىلىق مەھسۇلاتلىرى	
ياغاچ ۋە ياغاچتا ياسالغان دەسلەپكى مەھسۇلاتلار	8 %
(4) ئىستېمال باكتېرىيىلىرى	
موگو، قىلسىمان موگو، قارامور، ئاق مور، خۇشپۇراقلىق موگو	8 %
(5) دورا ماتېرىيالىلىرى	
ئالقات، سوغىگۈل، يۇغا مۇڭگۈزى، يۇغنىڭ يۇمران مۇڭگۈزى، دايۇن، ئەلمىكوت	5 %
(6) ئالاھىدە مەھسۇلات	
قۇلماق، مۇرابىيا قىلىش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدىغان پەمىدۇر	8 %
گازىر تاۋۇز ئۇرۇقى	7 %
زىرە، قەمۇش	5 %
2. سېتىۋېلىش ھالقىلىرىدىن ئېلىنىدىغان باج تۈرلىرى	
(1) كۆك تاماكا	
ئاپتابقا سېلىپ قۇرۇتۇلغان كۆك تاماكا ھالقىلىغان كۆك تاماكا	31 %
(2) سۇ مەھسۇلاتلىرى	5 %
(3) ئورمانچىلىق مەھسۇلاتلىرى	
ياغاچ ۋە ياغاچتا ياسالغان دەسلەپكى مەھسۇلاتلار	8 %
(4) چارۋا مەھسۇلاتلىرى	
كالا تېرىسى، ئات تېرىسى، قوي تېرىسى، چوشقا تېرىسى	10 %
قوي يۇڭى، توشقان يۇڭى	10 %
ئۆچكە تۈشتى، تۆگە تۈشتى	10 %

لى پېڭ «شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش كۆرگەزمىسى»نىڭ يوپۇقىنى ئاچتى ۋە سۆز قىلدى

شياڭگاڭنىڭ قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋالايلى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - مارت تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن شياڭگاڭ، ئاۋمېن ئىشخانىسى، شىنخۇا ئاگېنتلىقىنىڭ شياڭگاڭ سودا تەرەققىيات ئىدارىسى بىلەن شياڭگاڭ سىياسەتچىلەر جەمئىيىتى ھەمكارلىشىپ باشقۇرغان «شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش كۆرگەزمىسى» بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن بېيجىڭ جۇڭگو خەلقئارا سودا كۆرگەزمە مەركىزىدە ئېچىلدى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ كۆرگەزمىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى.

لى پېڭ زۇڭلى مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىدىن ئىنبارەت تارىخىي خاراكتېرلىك مىنۇتلار يېتىپ كېلىش ئالدىدا تۇرغان پەيتتە، شياڭگاڭنىڭ تارىخى، ھازىرقى ئەھۋالى ۋە ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىش مۇساپىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك تونۇشتۇرۇش، شياڭگاڭنىڭ گۈزەل كەلگۈسىنى نامايان قىلىش زامانىنىڭ تەلىپىگە ئۇيغۇنلىشىشتىكى ئىنتايىن پۈھمىيەتلىك ئىش. بۇ خەلق ئامما سىنىڭ شياڭگاڭنى، «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» قاتارلىق ئاگاھلاندۇرۇش ئەھمىيىتىنى چۇشىنىشىگە پايدىلىق.

كۆرگەزمىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا لى لەنچىك، ۋېي جيەنشىن، ۋاڭ خەنبىن، چى خاۋتېەن، لېي جيېچيۇك، چيەن ۋېيچياك، ۋەن گوچۈەن ھەم‌گوۋۈيۈەن شياڭگاڭ، ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى لۇ پېڭ، شىنخۇا ئاگېنتلىقى شياڭگاڭ شۆبىسىنىڭ باشلىقى جۇنەن، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەمۇرىي ئەمەلدارى دۇڭ جيەنخۇا، بېيجىڭ شەھەرلىك ئالاقىدار مەسئۇللىرى، شياڭگاڭدىكى ھەر ساھە ئۇقۇمۇشلۇق ئەربابلىرى ۋە ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى بولۇپ 200 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى. كۆرگەزمىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا لۇ پېڭ رياسەتچىلىك قىلدى.

لى پېڭ زۇڭلى سۆزىدە مۇنداق دېدى: «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» فاكتورى شياڭگاڭنىڭ گۈللىنىشى ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك تۇراقلىقىنىڭ ئاساسىي كاپالىتى. شياڭگاڭنىڭ ئۆزىگە خاس ئالاھىدىلىكى ۋە ئەۋزەللىكى بار. ئۇ ئەمەلىيەتتە ئىچكى زېمىن ئۈچۈن ئىقتىسادىي ئېچىلىش ۋە خەلقئارالىق ئالماشتۇرۇشنىڭ مۇھىم كۆۋرۈكى ۋە ئۆزىگە خاس ئالاھىدىلىكى بار ئورۇن بولۇپ، ئۇ

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۆتۈۋېلىش كۆرگەزمىسى 3- ئاينىڭ 28 - كۈنى بېيجىڭدا داغدۇغىلىق ئېچىلدى.

سۈرەتتە: دۇڭ جيەنخۇا، ۋەن گوچۈەن، چيەن ۋېيچياڭ، ۋېي جيەنشىن، لېي جيېچيۈڭ، ۋاڭ خەنبىن، لى لەنچىڭ، لى پېڭ، چى خاۋتيەن، جۇنەن، لۇپىڭ قاتارلىقلار ئېچىلىش مۇراسىمىدا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبىرىي يولداشلارئون ئالىي مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار ۋەكىللىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى

(بېشى 1 - بەتتە)

ۋاڭ لېچۈەن تەكتلەپ مۇنداق دېدى: شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتى مۇقىم سىياسىي مۇھىت ۋە خاتىرجەم ئىجتىمائىي مۇھىتقا موھتاج. مۇقىم سىياسىي مۇھىت ۋە خاتىرجەم ئىجتىمائىي مۇھىت بولمىسا، شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتى تەسىرگە ئۇچرايدۇ، شىنجاڭدىكى 16 مىليوندىن كۆپرەك ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يېتىدۇ. شۇڭا مۇقىملىق ھەممىنى بېسىپ چۈشىدۇ، مۇقىملىق ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەنپەئىتى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىنى قوغداش ئۈچۈن ھەر بىر كىشى ھەق-ناھەقنى ئېنىق ئايرىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى قەتئىي تەۋرەنمەي كۈرەش قىلىشى لازىم.

ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار ۋەكىللىرىنى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىدىن خەۋەرلەندۇرگەندىن كېيىن مۇنداق دېدى: ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان، شىنجاڭدا غايەت زور ئۆزگىرىش بولدى. دۆلەت شىنجاڭنىڭ قۇرۇلۇشىنى ئىنتايىن قوللاپ، ناھايىتى كۆپ مايىل سىياسەت تۈزدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىدا ناھايىتى زور نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى. لېكىن ساقلىنىۋاتقان قېينىچىلىقلارغىمۇ سەل قاراشقا بولمايدۇ. بىز ھەققەتنى ئەملىيەتتىن ئىزدىنىپ ھالدا تەھلىل قىلىپ ھەم نەتىجە ۋە تەرەققىياتنى كۆرۈشىمىز، ھەم قېينىچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى كۆرۈشىمىز لازىم. بىز ئىشەنچىنى چىڭىتىپ، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىردا شىنجاڭنىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنى ئۇچ قاتلاپ، نامراتلىقنى ئاساسىي جەھەتتىن توگىتىپ، پۈتۈن مەملىكەت بىلەن تەڭ قەدەمدە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىمىز لازىم. شىنجاڭنىڭ تارىخى ئىسپاتلىدەكى، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن مۇقىم ئىجتىمائىي مۇھىت بولۇشى لازىم، شۇڭا بىز بىر قولدا ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشنى، بىر قولدا مۇقىملىق، ئىنتىپاقلىقنى تۇتۇشىمىز، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە بايرىقىمىز روشەن ھالدا قارشى تۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بۈيۈك ئىنتىپاقلىقىنى بىرلىكتە قوغدىشىمىز لازىم.

ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ۋەكىللىرى ئوتتۇرىغا قويغان ئالىي مەكتەپلەر مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى مەسىلىسى توغرىسىدا ئابلەت ئابدۇرېشىت مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ماتېرىيال ئىزچىل تۇرمۇش ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈپ كەلدى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ماتېرىپ سېلىنمىسى مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىاھال سەۋىيىدە تۇرۇۋاتىدۇ. مەكتەپلەر قۇرۇلۇشىدا ساقلىنىۋاتقان قېينىچىلىقلارنى بىز چۈشىنىمىز، تەدرىجىي ھەل قىلىدۇ.

يىغىندا بەزى ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ۋەكىللىرى تېلېۋىزور كۆرۈشنىڭ قولايلىق بولمايۋاتقانلىقىنى ئىنكاس قىلغاندا، ئابلەت ئابدۇرېشىت پات ئارىدا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ھەر بىر پاكۇلتېتىغا بىردىن رەڭلىك تېلېۋىزور سېلىپ بېرىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

يىغىندا قېيۇم باھاۋۇدۇن، ۋاڭ خۇمېيمۇ سۆز قىلدى.

ئۇلار ئالىي مەكتەپلەردىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىتلارنىڭ سۆزلىرىنى ئەستايىدىل ئوگىنىشنى، سۆھبەت يىغىندا قىلىنغان سۆزلەرنىڭ روھىنى ئەملىيلەشتۈرۈپ، يېڭى ئوقۇش مەۋسۇمىدە ئوقۇتۇش سۈپىتىنى يەنمۇ ئۆستۈرۈپ، مەكتەپ ئىنتزامى، مەكتەپ ئىستىلى، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى قوغداشقا تۆھپە قوشۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى تەكشۈرۈش ۋە قۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىش پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ زور تەدبىرى، ۋەزىپە ئېغىر، ۋاقىت قىس. ھەرقايسى تارماقلارنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى بۇنىڭغا چوقۇم يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. قۇرۇشنى مۇقىم نۇقتا قىلىپ، تۈرلەر بويىچە پىتەكلەشنى كۈچەيتىپ، ھەرگىز شەكىلۋازلىق قىلماسلىق، يېرىم يولدا تاشلاپ قويماسلىق كېرەك. ئالاقىدار تەرەپلەر زىچ ماسلىشىپ، پۈتۈن كۈچ بىلەن ھەمكارلىشىپ، يولۇققان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلىپ، بۇ خىزمەتنى ئورتاق ياخشى ئىشلىشى كېرەك.

قىسقا خەۋەرلەر

△ 3 - ئاينىڭ 26 - كۈنى چوشتىن بۇرۇن ئۆتكۈزۈلگەن ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆۋەتلىك مۇنەۋۋەر تەبىئىي پەن ئىلمىي ماقالىلىرىنى مۇكاپاتلاش يىغىنىدا، 300 دىن ئارتۇق پەن-تېخنىكا خادىمى ئۆزلىرىنىڭ قان - تەرى ۋە ئەقىل - پاراسىتى مۇجەسسەملەنگەن پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى.

△ 3 - ئاينىڭ 24 - كۈنى دۆلەت تەۋەلىكى بولمىغان دوختۇرلار تەشكىلاتىنىڭ ئەزاسى يوھان ئېھەندى ۋەئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئۇشبۇ تەشكىلاتنىڭ ھاۋالىسى بىلەن چىڭگىل ناھىيىسىگە 427 مىڭ 100يۈەن قىممىتىدە 160 مىڭ كىلوگرامدىن كۆپرەك ئون ئىنانە قىلدى.

△ ئاپتونوم رايونلۇق سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى ھۆسىن تۇزمەش كەسپى جەمئىيىتى 3 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئۇرۇمچى شەھىرىدە رەسمىي قۇرۇلدى.

△ يېقىندا شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى 90 ئۇچقۇچىغا بىخەتەر ئۇچۇش مۇكاپاتى بەردى.

△ تەيىبي ساۋ جۇڭجى فوندىنىڭ باش مۇدىرى ساۋجۇڭجى ئەپەندى مېيپىلەرگە مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈپ، ئۆتكەن يىلى ئاپتونوم رايونىمىزغا 250 مېيپىلەر ھارۋىسى ئېئانە قىلغانىدى، بۇ يىل يەنە 200 مېيپىلەر ھارۋىسى ئىنانە قىلدى.

△ بۇ يىل كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، 3 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ، ئاقسۇ شەھىرىنىڭ يېزىلىرىدا 100 دىن ئارتۇق يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا خادىمىنىڭ يېتەكچىلىكىدە چىگىت تاللاش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى.

(ئۆز خەۋىرىمىز)

* * * * * * *

ئېلانلار

ئاپتونوم رايونلۇق جامائەت خەۋپسىزلىكى نازارىتىدىن پاكىستانغا تۇغقان يوقلاش ئۈچۈن بېرىلگەن 0889082 ـ 14 - نومۇرلۇق بۇئايشەمخان ھاجىم نامىدىكى، 0889081ـ 14- نومۇرلۇق مەرمەنساخان نامىدىكى پاسپورت بىلەن 653201530510004- نومۇرلۇق سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىنى يوقاتتۇق.

* * * * * * *

شىنجاڭ ناخشا - ئۇسسۇل ئۆمىكىدىن بېرىلگەن 0019070 - نومۇرلۇق، 0010436- نومۇرلۇق ئابدۇكېرىم ئابدۇرېھىم نامىدىكى دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك چالغۇچى دېگەن ئۇنۋان كىنىشكىسىنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * * *

ئۇرۇمچى شەھەر «غالىبىيەت» پەيجۇسوسىدىن «1 - ئاۋغۇست» پولات زاۋۇتىغا يۆتكەپ بېرىلگەن مەرھابا قادىر نامىدىكى نوپۇس دەپتەر ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

گۇاڭجۇ شەھەردىكى «مەدەنىيەتلىك مۇلازىملىق قىلىش بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش كۆزنەكلىرى»نىڭ بىرى بولغان شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ «114» تېلېفون نومۇرلىرىنى تېپىپ بېرىش ئىستانسىسى «ئابونتلار بىرىنچى»نى مەقسەت، «ئابونتلارنى غەم - ئەندىشىدىن قۇتۇلدۇرۇش»نى نىشان قىلىشتا چىك تۇرۇپ، «تېلېگراف يېڭى ئىستىلىنى تىكلەش، سۈپەتلىك مۇلازىملىق قىلىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.

بۇ ئىستانسىدىكى ھەر بىر كىشىنىڭ باشقۇرۇش ۋە تېلېفون نومۇرلىرىنى تېپىپ بېرىش كەسپ مىقدارى يېيجىڭ، تيەنجىن، شاڭخەي، گۇاڭجۇدىن ئىبارەت 4 چوڭ شەھەر ئۈچىدە ئالدىنقى ئورۇنغا ئۆتتى.

سۈرەتتە: تېلېفونىستلار ئۆزئارا تەجرىبە ئالماشتۇرماقتا ۋە ئۆگەنمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئۆي - جاي بېجى ۋاقىتلىق نىزامى

1950- يىل 3- ئاينىڭ 31- كۈنى مەمۇرىي ئىشلار كېڭىشىنىڭ 26- قېتىملىق مەمۇرىي كېڭىشىدە ماقۇللاندى

1950 - يىل 4 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ئېلان قىلىندى

1-ماددا بۇ نىزام خەلقنىڭ ئۆي-زېمىن ئىگىدارلىق ھوقۇقىغا كاپالەتلىك قىلىش ھەمدە ئۇنى يۆنەكىش، ئۆزگەرتىشكە ئاساسلىق يارىتىپ بېرىش مەقسىتىدە تۈزۈلۈپ چىقىلدى.

2-ماددا بۇ نىزام يولغا قويۇلىدىغان رايون، پېزىلار يەر ئىسلاھاتىنى تاماملىغان جايلار بىلەن چەكلىنىدۇ، شەھەرلەردە مەملىكەت بويىچە ئومۇمىيۈزلۈك قوللىنىلىدۇ.

3-ماددا ئۆي-جاي سودا-سېتىقى، رېنسى، ھەدىيىسى ياكى ئالماشتۇرۇشدا ئۆي-زېمىن ئىگىدارلىق گۇۋاھنامىسى ئاساس قىلىنىشى، شۇنداقلا ئالاقدار ئىككى تەرەپ ئۆي-جاي توختامى ئىمزالىشى، قوبۇل قىلغۇچى مۇشۇ نىزام بويىچە ئۆي-جاي بېجى تاپشۇرۇشى لازىم.

4-ماددا ئۆي-جاي بېجىنى ئۆي-زېمىن تۈرۈشلۇق جايدىكى ناھىيىلىك (شەھەرلىك) ۋە ناھىيە (شەھەر) دەرىجىلىككە تەۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئالىدۇ.

5-ماددا ئۆي-جاي بېجىنىڭ باج نىسبىتى توغرىسىدىكى بەلگىلىمە تۆۋەندىكىچە:

1. ئۆي-جاي سېتىۋېلىش بېجى، سېتىۋېلىنغان باھا بويىچە % 6 ئېلىندۇ؛
2. ئۆي -جاينى رەتكە ئېلىش بېجى، رەتكە ئېلىش باھاسى بويىچە % 3 ئېلىندۇ؛
3. ئۆي-جاي ھەدىيە قىلىش بېجى، ھازىرقى قىممىتى باھاسى بويىچە % 6 ئېلىندۇ.

6-ماددا ئاتۇزال رەتكە ئېلىپ، ئاندىن كېيىن سېتىۋالغانلارنىڭ ئۆي-جاي سېتىۋېلىش بېجىنى ئەسلىدە تاپشۇرغان رەتكە ئېلىش بېجى سوممىسىنى ئۆي-جاي سېتىۋېلىش بېجى سوممىسىدىن چەگرېتۈپ ھېسابلىنىدۇ. لېكىن رەتكە ئالغۇچى بىلەن سېتىۋالغۇچىنىڭ بىر كىشى بولۇشى چەك قىلىنىدۇ. ئەسلىدىكى رەتكە بەرگۈچىنىڭ ۋارىسلىق قىلغۇچى بېۋاستە ئۇرۇق-تۇغقىنى ۋە جورىسى بىر ئادەم دەپ قارىلىدۇ.

7-ماددا ئالماشتۇرۇلغان ئۆي-زېمىننىڭ ھەر ئىككى تەرەپنىڭكىنىڭ باھاسى تەڭ بولغانلاردىن ئۆي-جاي بېجى ئېلىنمايدۇ. قىممىتى تەڭ بولمىغانلار ئاشقان قىسمىغا سودا-سېتىق بېجى نىسبىتى بويىچە باج تاپشۇرىدۇ.

8-ماددا ئورگانلار بىلەن خەلق ئوتتۇرىسىدا ئۆي-زېمىن سودا-سېتىقى، رېنسى، ھەدىيىسى ياكى ئالماشتۇرۇشى ھەرىكىتى قىلغانلار ئۆي-جاي بېجى تاپشۇرۇشى لازىم.

9-ماددا ئورۇنلۇ ئىگىدارلىقتىكى ئۆي-زېمىننى تەھلىل قىلغاندا، ئەسلىدىكى ئۆي-جاي خېتى بىلەن تەھلىل ئىسپاتىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلىغاندىن كېيىن، ئۆي-جاي بېجى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ. پەقەت ئۆي-جاي خېتىنىڭ قەغەز، ئىش ھەققى خراجىتى تاپشۇرۇلسىلا بولىدۇ.

10-ماددا باجلىنىپ بولغان ئۆي-جاي خېتى يىرتىلىپ كەتكەن ياكى يېتىپ كەتكەنلەر رايونلۇق، كەنتلىك ھۆكۈمەتكە مەلۇم قىلىپ، مۇلۇك قوشنىلىرىدىن ئىسپات ئالغاندىن كېيىن تولۇقلاپ بېرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ، باشقىدىن باج ئېلىنمايدۇ، ئۆي-جاي خېتىنىڭ قەغەز، ئىش ھەققى خراجىتى ئېلىنسىلا بولىدۇ.

11-ماددا ئۆي-جاي بېجى ئۆي-جاي توختامى تۈزۈلگەندىن كېيىن، ئۇچ ئاي ئىچىدە تاپشۇرۇلۇپ بولۇشى كېرەك، تاپشۇرۇش ۋاقتىنى ئۆتكۈزۈۋەتكەنلەر باجنى ئەسلى سوممىسى بويىچە تاپشۇرغاندىن باشقا، ئېيغا باج سوممىسىنىڭ % 20ى بويىچە باج قوشۇپ ئېلىندۇ. بىر ئايغا توشمىغانلار بىر ئاي بويىچە ھېسابلىنىدۇ، لېكىن قوشۇپ ئېلىنغان باج سوممىسى مۇلۇك باھاسىدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك.

12-ماددا مۇلۇك باھاسىنى يوشۇرۇپ مەلۇم قىلمىغانلار ئۆي-جاي خېتىنى بېكىتىشتىن ئالماشتۇرۇپ ئېلىشقا تاپشۇرۇلمىغان باج سوممىسىنى ئەينەن مەلۇم قىلىش، تولۇقلاپ تاپشۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن باشقا ئۇلارغا كەم تاپشۇرغان باج سوممىسىنىڭ ئىككى - بەش ھەسسىگىچە جەرىمانە قويىلىدۇ.

13-ماددا ئەھلىيەتتە سېتىۋېلىش، رەتكە ئېلىش، ھەدىيىگە ئېلىش ياكى ئالماشتۇرۇش بولسىمۇ، ۋارىسلىق قىلىش، تەھلىل قىلىش قاتارلىق تاماملار بىلەن توختام تۈزۈپ باج تاپشۇرماسلىق غەرىزىدە بولغانلار ياكى ئۆي-جاينى سېتىۋېلىپ، رەتكە ئېلىپ تۇرۇپ يوشۇرۇپ مەلۇم قىلمىغانلار ئۆي-جاي خېتىنى ئالماشتۇرۇپ، ئۆي-جاي بېجىنى تاپشۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن باشقا، ئۇلارغا تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باج سوممىسىنىڭ ئالتە - ئون ھەسسىگىچە جەرىمانە قويىلىدۇ.

14-ماددا يالغاندىن دەلىل-ئىسپات ياساپ باشقىلارنىڭ مۇلكىنى ياكى دۇشمەنلەرنىڭ مۇسادىرە قىلىشقا تېگىشلىك ئۆي-زېمىننى ئىگىلىۋېلىپ، ساختا نامدا ئۆي-جاي بېجى تولۇقلاپ باج تاپشۇرغانلارنىڭ تاپشۇرغان باج پۇلى مۇسادىرە قىلىنغاندىن باشقا، يەنە ئۇلار خەلق سوت مەكىمىسىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇرۇپ بېرىلىدۇ.

15-ماددا بۇ نىزامنىڭ يولغا قويۇش تەپسىلي قائىدىسىنى ھەرقايسى ئۆلكىلىك (شەھەرلىك) خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئەھۋالغا ئاساسەن ئۆزلىرى تۈزۈپ چىقىدۇ ھەمدە مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مالىيە مىنىستىرلىكىگە ئەنگە ئالدۇرىدۇ.

16-ماددا بۇ نىزام ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئۆي-جاي بېجى ۋاقىتلىق نىزامىنىڭ بىر نەچچە ماددىسىغا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى

1954- يىل 6- ئاينىڭ 11- كۈنى (54) م. ي 58- نومۇرلۇق

ئۆي-جاي بېجى ۋاقىتلىق نىزامىنىڭ بىر قانچە ماددىسىغا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈشنى تۆۋەندىكىچە ئۇقتۇرۇلسۇن:

8-ماددا ئورگان، قىسىم، مەكتەپ، پارتىيە - گۇرۇھلار، دۆلەتتىن قوشۇمچە يارىدەم ئالىدىغان تەشكىلاتلار، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ۋە يەرلىك دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كارخانىلار ۋە كەسپىي ئورۇنلار ھەمدە كوپېراتسىيە قاتارلىقلاردىن ئۆي-زېمىن سېتىۋالغان، رەتكە ئالغان، ھەدىيە ئالغان ياكى ئالماشتۇرغان ھەرىكىتى بولغانلىرىدىن ئۆي-جاي بېجى ئېلىنىپ كەچۈرۈم قىلىنىدۇ، دەپ ئۆزگەرتىلدى.

11-ماددا باج تاپشۇرۇش رەسمىيىتى مۇلۇك ھوقۇقى ئۆزگىرىپ، ئۆي-جاي توختامى تۈزۈلگەندىن كېيىن ئۈچ ئاي ئىچىدە بېجىرىلىپ ئۆي-جاي بېجى تاپشۇرۇلۇپ بولۇشى كېرەك، پۇل تاپشۇرۇشنى بەلگىلىگەن مۆھلەت ئىچىدە ئۆي-جاي بېجى تاپشۇرۇلۇپ بولۇشى كېرەك، دەپ ئۆزگەرتىلدى.

12-ماددا ئۆي-جاي سودىسى، رېنسى، ھەدىيىسى ياكى ئالماشتۇرۇشى ھەرىكەتلىرىدە مەھكىمىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇرۇپ بېرىلىدۇ.

15-ماددا بۇ نىزامنىڭ يولغا قويۇش تەپسىلي قائىدىسىنى ھەرقايسى ئۆلكىلىك (شەھەرلىك) خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئەھۋالغا ئاساسەن ئۆزلىرى تۈزۈپ چىقىدۇ ھەمدە مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مالىيە مىنىستىرلىكىگە ئەنگە ئالدۇرىدۇ.

16-ماددا بۇ نىزام ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئۆي-جاي بېجى ۋاقىتلىق نىزامىنىڭ بىر نەچچە ماددىسىغا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى

1954- يىل 6- ئاينىڭ 11- كۈنى (54) م. ي 58- نومۇرلۇق

ئۆي-جاي بېجى ۋاقىتلىق نىزامىنىڭ بىر قانچە ماددىسىغا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈشنى تۆۋەندىكىچە ئۇقتۇرۇلسۇن:

8-ماددا ئورگان، قىسىم، مەكتەپ، پارتىيە - گۇرۇھلار، دۆلەتتىن قوشۇمچە يارىدەم ئالىدىغان تەشكىلاتلار، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ۋە يەرلىك دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كارخانىلار ۋە كەسپىي ئورۇنلار ھەمدە كوپېراتسىيە قاتارلىقلاردىن ئۆي-زېمىن سېتىۋالغان، رەتكە ئالغان، ھەدىيە ئالغان ياكى ئالماشتۇرغان ھەرىكىتى بولغانلىرىدىن ئۆي-جاي بېجى ئېلىنىپ كەچۈرۈم قىلىنىدۇ، دەپ ئۆزگەرتىلدى.

11-ماددا باج تاپشۇرۇش رەسمىيىتى مۇلۇك ھوقۇقى ئۆزگىرىپ، ئۆي-جاي توختامى تۈزۈلگەندىن كېيىن ئۈچ ئاي ئىچىدە بېجىرىلىپ ئۆي-جاي بېجى تاپشۇرۇلۇپ بولۇشى كېرەك، پۇل تاپشۇرۇشنى بەلگىلىگەن مۆھلەت ئىچىدە ئۆي-جاي بېجى تاپشۇرۇلۇپ بولۇشى كېرەك، دەپ ئۆزگەرتىلدى.

12-ماددا ئۆي-جاي سودىسى، رېنسى، ھەدىيىسى ياكى ئالماشتۇرۇشى ھەرىكەتلىرىدە

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىنى يولغا قويۇش چارىسى

(شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 1987-يىل 11-ئاينىڭ 10-كۈنى ئېلان قىلغان)

1-ماددا يەر بايلىقىدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش، يەر باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش، يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ زاپاس كۈچىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن گوۋۇيۈەن ئېلان قىلغان «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىنى ۋاقىتلىق يۇرگۈزۈش نىزامى» ۋە مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ «تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىنىڭ كونكرېت سىياسىتى توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى»گە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈلۈپ، بۇ يولغا قويۇش چارىسى تۈزۈلدى.

2-ماددا تېرىلغۇ يەر - دېھقانچىلىق زىرائىتى تېرىلىدىغان يەرلەرنى (سەيلىك، كۆچەتزارلىق، گۈلزار، مېۋىلىك باغ، ئۈجمزارلىق، دورا ئۆسۈملۈكلىرى ۋە ئىقتىسادىي ئورمان ئۆستۈرۈلىدىغان يەرلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) كۆرسىتىدۇ. ئىگىلەپ ئىشلىتىشتىن ئىلگىرىكى ئۈچ يىلدا دېھقانچىلىق زىرائەتلىرى تېرىلغان يەرلەر تېرىلغۇ يەر دەپ قارىلىدۇ. ئىگىلەپ ئىشلەتكەن بېلىق كۆلى ۋە سۇنئىي ئوتلاق (سۇنئىي ۋە ئايروپىلاندا ئۇرۇق چېچىپ ئۆستۈرۈلگەن ئوتلاق، سۇغىرىلىدىغان، ئوغۇتلىنىدىغان ئوتلاقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ)، ئېھاتە قىلىنمىغان يەرلەر تېرىلغۇ يەر قاتارىدا قارىلىدۇ.

3-ماددا ئومۇمەن تېرىلغۇ يەرلەرگە ئۆي سالغان ياكى باشقا غەيرىي دېھقانچىلىق قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن ۋە شەخسلەر تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىنى تاپشۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن باشقا، ئۇلار يەنە ئۆلار خەلق سوت مەكىمىسىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇرۇپ بېرىلىدۇ.

4-ماددا ئۆي-جاي بېجى ئۆي-جاي سېتىۋېلىش، رەتكە ئېلىش، ھەدىيە قىلىش بېجى سوممىسىنىڭ % 6 ى نىسبىتىدە ھېسابلىنىدۇ.

5-ماددا ئۆي-جاي بېجى ئۆي-جاي توختامى تۈزۈلگەندىن كېيىن، ئۈچ ئاي ئىچىدە تاپشۇرۇلۇپ بولۇشى كېرەك، تاپشۇرۇش ۋاقتىنى ئۆتكۈزۈۋەتكەنلەر باجنى ئەسلى سوممىسى بويىچە تاپشۇرغاندىن باشقا، ئېيغا باج سوممىسىنىڭ % 20ى بويىچە باج قوشۇپ ئېلىندۇ. بىر ئايغا توشمىغانلار بىر ئاي بويىچە ھېسابلىنىدۇ، لېكىن قوشۇپ ئېلىنغان باج سوممىسى مۇلۇك باھاسىدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك.

6-ماددا مۇلۇك باھاسىنى يوشۇرۇپ مەلۇم قىلمىغانلار ئۆي-جاي خېتىنى بېكىتىشتىن ئالماشتۇرۇپ ئېلىشقا تاپشۇرۇلمىغان باج سوممىسىنى ئەينەن مەلۇم قىلىش، تولۇقلاپ تاپشۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن باشقا ئۇلارغا كەم تاپشۇرغان باج سوممىسىنىڭ ئىككى - بەش ھەسسىگىچە جەرىمانە قويىلىدۇ.

7-ماددا ئەھلىيەتتە سېتىۋېلىش، رەتكە ئېلىش، ھەدىيىگە ئېلىش ياكى ئالماشتۇرۇش بولسىمۇ، ۋارىسلىق قىلىش، تەھلىل قىلىش قاتارلىق تاماملار بىلەن توختام تۈزۈپ باج تاپشۇرماسلىق غەرىزىدە بولغانلار ياكى ئۆي-جاينى سېتىۋېلىپ، رەتكە ئېلىپ تۇرۇپ يوشۇرۇپ مەلۇم قىلمىغانلار ئۆي-جاي خېتىنى ئالماشتۇرۇپ، ئۆي-جاي بېجىنى تاپشۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن باشقا، ئۇلارغا تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باج سوممىسىنىڭ ئالتە - ئون ھەسسىگىچە جەرىمانە قويىلىدۇ.

8-ماددا ئورگانلار بىلەن خەلق ئوتتۇرىسىدا ئۆي-زېمىن سودا-سېتىقى، رېنسى، ھەدىيىسى ياكى ئالماشتۇرۇشى ھەرىكىتى قىلغانلار ئۆي-جاي بېجى تاپشۇرۇشى لازىم.

9-ماددا ئورۇنلۇ ئىگىدارلىقتىكى ئۆي-زېمىننى تەھلىل قىلغاندا، ئەسلىدىكى ئۆي-جاي خېتى بىلەن تەھلىل ئىسپاتىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلىغاندىن كېيىن، ئۆي-جاي بېجى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ. پەقەت ئۆي-جاي خېتىنىڭ قەغەز، ئىش ھەققى خراجىتى تاپشۇرۇلسىلا بولىدۇ.

10-ماددا باجلىنىپ بولغان ئۆي-جاي خېتى يىرتىلىپ كەتكەن ياكى يېتىپ كەتكەنلەر رايونلۇق، كەنتلىك ھۆكۈمەتكە مەلۇم قىلىپ، مۇلۇك قوشنىلىرىدىن ئىسپات ئالغاندىن كېيىن تولۇقلاپ بېرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ، باشقىدىن باج ئېلىنمايدۇ، ئۆي-جاي خېتىنىڭ قەغەز، ئىش ھەققى خراجىتى ئېلىنسىلا بولىدۇ.

11-ماددا ئۆي-جاي بېجى ئۆي-جاي توختامى تۈزۈلگەندىن كېيىن، ئۈچ ئاي ئىچىدە تاپشۇرۇلۇپ بولۇشى كېرەك، تاپشۇرۇش ۋاقتىنى ئۆتكۈزۈۋەتكەنلەر باجنى ئەسلى سوممىسى بويىچە تاپشۇرغاندىن باشقا، ئېيغا باج سوممىسىنىڭ % 20ى بويىچە باج قوشۇپ ئېلىندۇ. بىر ئايغا توشمىغانلار بىر ئاي بويىچە ھېسابلىنىدۇ، لېكىن قوشۇپ ئېلىنغان باج سوممىسى مۇلۇك باھاسىدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك.

12-ماددا مۇلۇك باھاسىنى يوشۇرۇپ مەلۇم قىلمىغانلار ئۆي-جاي خېتىنى بېكىتىشتىن ئالماشتۇرۇپ ئېلىشقا تاپشۇرۇلمىغان باج سوممىسىنى ئەينەن مەلۇم قىلىش، تولۇقلاپ تاپشۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن باشقا ئۇلارغا كەم تاپشۇرغان باج سوممىسىنىڭ ئىككى - بەش ھەسسىگىچە جەرىمانە قويىلىدۇ.

13-ماددا ئەھلىيەتتە سېتىۋېلىش، رەتكە ئېلىش، ھەدىيىگە ئېلىش ياكى ئالماشتۇرۇش بولسىمۇ، ۋارىسلىق قىلىش، تەھلىل قىلىش قاتارلىق تاماملار بىلەن توختام تۈزۈپ باج تاپشۇرماسلىق غەرىزىدە بولغانلار ياكى ئۆي-جاينى سېتىۋېلىپ، رەتكە ئېلىپ تۇرۇپ يوشۇرۇپ مەلۇم قىلمىغانلار ئۆي-جاي خېتىنى ئالماشتۇرۇپ، ئۆي-جاي بېجىنى تاپشۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن باشقا، ئۇلارغا تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باج سوممىسىنىڭ ئالتە - ئون ھەسسىگىچە جەرىمانە قويىلىدۇ.

14-ماددا يالغاندىن دەلىل-ئىسپات ياساپ باشقىلارنىڭ مۇلكىنى ياكى دۇشمەنلەرنىڭ مۇسادىرە قىلىشقا تېگىشلىك ئۆي-زېمىننى ئىگىلىۋېلىپ، ساختا نامدا ئۆي-جاي بېجى تولۇقلاپ باج تاپشۇرغانلارنىڭ تاپشۇرغان باج پۇلى مۇسادىرە قىلىنغاندىن باشقا، يەنە ئۇلار خەلق سوت مەكىمىسىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇرۇپ بېرىلىدۇ.

15-ماددا بۇ نىزامنىڭ يولغا قويۇش تەپسىلي قائىدىسىنى ھەرقايسى ئۆلكىلىك (شەھەرلىك) خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئەھۋالغا ئاساسەن ئۆزلىرى تۈزۈپ چىقىدۇ ھەمدە مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مالىيە مىنىستىرلىكىگە ئەنگە ئالدۇرىدۇ.

16-ماددا بۇ نىزام ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئۆي-جاي بېجى ۋاقىتلىق نىزامىنىڭ بىر نەچچە ماددىسىغا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى

1954- يىل 6- ئاينىڭ 11- كۈنى (54) م. ي 58- نومۇرلۇق

ئۆي-جاي بېجى ۋاقىتلىق نىزامىنىڭ بىر قانچە ماددىسىغا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشنى تۆۋەندىكىچە ئۇقتۇرۇلسۇن:

8-ماددا ئورگان، قىسىم، مەكتەپ، پارتىيە - گۇرۇھلار، دۆلەتتىن قوشۇمچە يارىدەم ئالىدىغان تەشكىلاتلار، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ۋە يەرلىك دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كارخانىلار ۋە كەسپىي ئورۇنلار ھەمدە كوپېراتسىيە قاتارلىقلاردىن ئۆي-زېمىن سېتىۋالغان، رەتكە ئالغان، ھەدىيە ئالغان ياكى ئالماشتۇرغان ھەرىكىتى بولغانلىرىدىن ئۆي-جاي بېجى ئېلىنىپ كەچۈرۈم قىلىنىدۇ، دەپ ئۆزگەرتىلدى.

11-ماددا باج تاپشۇرۇش رەسمىيىتى مۇلۇك ھوقۇقى ئۆزگىرىپ، ئۆي-جاي توختامى تۈزۈلگەندىن كېيىن ئۈچ ئاي ئىچىدە بېجىرىلىپ ئۆي-جاي بېجى تاپشۇرۇلۇپ بولۇشى كېرەك، پۇل تاپشۇرۇشنى بەلگىلىگەن مۆھلەت ئىچىدە ئۆي-جاي بېجى تاپشۇرۇلۇپ بولۇشى كېرەك، دەپ ئۆزگەرتىلدى.

12-ماددا ئۆي-جاي سودىسى، رېنسى، ھەدىيىسى ياكى ئالماشتۇرۇشى ھەرىكەتلىرىدە مەھكىم

قىسقارتىلىپ باج تاپشۇرغۇچىلار دەپ ئاتىلىدۇ). ئۇلار بەلگىلىمە بويىچە تېرىلغۇ يېر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى تاپشۇرۇشى كېرەك.

4-ماددا تېرىلغۇ يېر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى باج تاپشۇرغۇچىلارنىڭ ئەمەلىيەتتە ئىگىلەپ ئىشلەتكەن تېرىلغۇ يېر كۆلىمى بويىچە ھېسابلىنىپ ئۇنىڭدىن بەلگىلەنگەن باج سومىسى بويىچە بىر قېتىملىق باج ئېلىنىدۇ.

5-ماددا تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىنىڭ باج سومىسىنى بېكىتىش تۇغرىسىدا، تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىنىڭ سومىسى - ناھىيە بىرلىك قىلىنغان ھالدا، ھەر بىر نوپۇسنىڭ ئىگىلىگەن تېرىلغۇ يېرى ۋە ئېقتىسادىي تەرەققىيات ئەھۋالىغا ئاساسەن بەلگىلىنىدۇ. سىياسەتنى ئۈيغۇنلاشتۇرۇپ، قوشنا جايلاردا ئېلىنىدىغان باج بىلەن كۆپ پەرقلىق بولۇپ كېتىشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، مەركەزنىڭ ئايتونوم رايونغا بەلگىلەپ بەرگەن ئوتتۇرىچە باج سومىسى بويىچە ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ ھەر بىر كۆزادرات مېتر يەرنىڭ ئوتتۇرىچە باج سومىسى تۆۋەندىكىچە بەلگىلەندى: ئۈرۈمچىنىڭ تۆت يۇەن، شىخەنزە، قارامای، سانجى، تۇرپاننىڭ 3.40 يۇەن، بايىنغولىن، بورتالا، قۇمۇلنىڭ 2.80 يۇەن؛ ئىلى ئاپتونوم ئوبلاستى (ئىلى، تاربا‌غاتاي، ئالتايدىن ئىبارەت ئۈچ ۋىلايەت ۋە كۈيتۈك شەھىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ)، ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ 2.30 يۇەن، خوتەن، قەشقەر ۋىلايىتى، قىزىلسۇ ئوبلاستى ۋە ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ كەلپىن ناھىيىسى، تاربا‌غاتاي ۋىلايىتىنىڭ تولى ناھىيىسى، سانجى ئوبلاستىنىڭ موری ئاپتونوم ناھىيىسى، چىگرىغا جايلاشقان دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرى، بىكتۈەننىڭ تۆمەن - مەيدانلىرى ھەم چېگرىغا جايلاشقان يېزىلارنىڭ 1.60 يۇەن بولىدۇ. ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر تۆز قارىمىقىدىكى ناھىيە (شەھەر)لەرگە ئىشلىتىلىدىغان باج سومىسىنى بېكىتكەندە چېگرىغا جايلاشقان تۆمەن-مەيدانلار دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىق، بىلىقچىلىق كارخانىلىرى ۋە چېگرىغا جايلاشقان يېزىلارنىڭ بەش كاتېگورىيىدىكى ئوتتۇرىچە باج سومىسىنى ھېسابلاپ چىقىرىۋەتكەندىن كېيىن پۈتۈن ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ ئوتتۇرىچە باج سومىسى ئاپتونوم رايون ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرگە بەرگەن ئوتتۇرىچە باج سومىسىدىن كەم بولماسلىقى كېرەك. ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)لەر ئىشلىتىلىدىغان باج سومىسىنى بېكىتكەندە كونكرېت ئەھۋالغا ئاساسەن، گووۋۈيۈەننىڭ (1987) 27-نومۇرلۇق ھۆججەتنىدە بەلگىلەنگەن تۆت كاتېگورىيە ۋە يۇقىرىدىن بەلگىلەنگەن ئوتتۇرىچە باج سومىسى بويىچە شەھەر رايونى، شەھەر ئەتراپى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونغا ئايرىپ بېكىتىشى كېرەك. بىر ناھىيە دائىرىسى ئىچىدە ئەگەر يېزا (بازار)لار ئوتتۇرىسىدىكى ئەھۋالنىڭ پەرقى بىر قەدەر چوڭ بولسا، ھەرقايسى يېزا (بازار)لارنىڭ ئىشلىتىلىدىغان باج سومىسىنى سەل-پەل پەرقلەندۇرۇشكە بولىدۇ. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئاھالىلەر (يېزا نوپۇسىدىكى ئاھالىلەرنى كۆرسىتىدۇ) ھەم بېكتۈەننىڭ تۆمەن - مەيدانلىرى، يەرلىكنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىق، بىلىقچىلىق كارخانىلىرىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئىگىلەپ ئىشلەتكەن تېرىلغۇ يەرگە يېگىدىن ئولتۇراق ئۆي سالغان بولسا، بەلگىلەنگەن باج سومىسىنىڭ يېرىمى ئېلىنىدۇ. يېزا-بازار قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئىشلىتىلگەن، يېزا ئىگىلىك سودا بازار قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئىشلىتىلگەن يەرلەردىن بەلگىلەنگەن باج سومىسىنىڭ يېرىمى ئېلىنىدۇ. شەھەر، بازارلاردىكى ئاھالىلەر (غەيرىي يېزا نوپۇسىدىكىلەر) ئىگىلەپ ئىشلەتكەن تېرىلغۇ يەرلەرگە يېگىدىن ئولتۇراق ئۆي سالغانلار پۈتۈن سومىسى بويىچە باج تاپشۇرۇشي كېرەك.

6-ماددا باج تاپشۇرغۇچىلار يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى تېرىلغۇ يەرنى ئىگىلەپ ئىشلىتىشكە تەستەلىغان ھۆججەتنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ 30 كۈن ئىچىدە تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى تاپشۇرۇشى لازىم. مۇددەتنى ئۆتكۈزۈپ تاپشۇرۇشقا 31-كۈندىن باشلاپ ھەر كۈنىگە 5‰ باج كېچىكتۈرگەنلىك

جۇغلانغان چەت ئەل سېرىتچىلىقتىدىكى كارخانا، جۇغلانغان چەت ئەل ھەمكارلىقىدىكى كارخانا ۋە چەت ئەل سودىگەرلىرىنىڭ مۇستەقىل كارخانىلىرىدىن تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ. يۇقىرىدىكى «ئۈچ خىل كارخانا»دىن باشقىلىرى بەلگىلىمە بويىچە تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى تاپشۇرۇشى كېرەك.

11-ماددا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئىنقىلابىي قۇربانلار ئائىلىسى، ئىنقىلابىي مېيىپ ھەربىيلەر، تۆل، يېتىم، پاناھسىز، قېرى-چۆرىلەر، ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان جايلار، ئولتۇراقلاشتۇرۇلغان چارۋىچىلار ۋە چەت، نامرات رايونلاردىكى تۇرمۇشى قىيىن بولغان دېھقان، چارۋىچىلار بەلگىلەنگەن ئۆلچەمدە ئېگىدىن سالغان ئولتۇراق جايلىرىغا باج تاپشۇرۇشتا ھەقىقەتەن قىيىنچىلىقى بولسا، باج تاپشۇرغۇچى ئىلتماس قىلغاندىن كېيىن، ئۆزى تۇرۇشلۇق جايدىكى يېزا (بازار)لىق خەلق ھۆكۈمىتى تەكشۈرۈپ ناھىيە، شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى تەستىقلىغاندىن كېيىن باج كېمەيتىپ ياكى كەچۈرۈم قىلىپ ئېتىبار بېرىشكە بولىدۇ.

12-ماددا تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى ئىلىش باشلانغاندىن كېيىن، ئەسلىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ئىلىنغان يېڭى سەيلىكنىڭ قۇرۇلۇش فوندى ساقلاپ قېلىنىدۇ. گووۋۈيۈەننىڭ «تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىنى ۋاقتىلىق يۇرگۈزۈش نىزامى» دىكى بەلگىلىمىسگە ئاساسەن، ئىگىلەپ ئىشلىتىلگەن سەيلىك باج ئىلىش دائىرىسىگە كىرىدۇ. قائىدە بويىچە باج ئىلىش لازىم. دۆلەتنىڭ باج كىرىمىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، سەيلىكتىن قۇرۇلۇش فوندى ئىلىش ئۈچۈمچىسى ئومۇمەن دۆلەت بەلگىلىگەن بىر تۇتاش ئۆلچەمدىن ئېشىپ كەتكەنلىرىنى مۇۋاپىق ھالدا تۆۋەنلىتىش كېرەك. يېزا-بازار، كوللېكتىپ ئورۇنلار قۇرۇلۇش قىلىش ۋە دېھقان، چارۋىچىلار ئۆي سېلىشقا ئىشلەتكەن سەيلىكتىن تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش-بېجىلا ئىلىنىدۇ.

13-ماددا تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى مەملىكەت بويىچە بىر تۇتاش ئىلىنغاندىن كېيىن، تېرىلغۇ يەرلەرنى تەكرار ئۆزلەشتۈرۈش خراجىتى ئىلىش توختىتىلىدۇ.

يەرلىككە قالدۇرۇلغان تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىنىڭ كۆپ قىسمى ناھىيە (شەھەر)لەرگە قالدۇرۇلىدۇ. ئاپتونوم رايون % 20 نى مەركەزلەشتۈرىدۇ (يەرلىككە قالدۇرۇلغان قىسمىنى % 100 قىلغاندا ئىلى ئوبلاستى % 15 نىلا مەركەزلەشتۈرىدۇ. ئىلى ئوبلاستى ئۆزىگە % 5 قالدۇرۇپ ئىشلىتىدۇ). قالغان ۋىلايەت، ئوبلاستلار مەركەزلەشتۈرۈش - مەركەزلەشتۈرمەسلىك ۋە قانچىلىك مەركەزلەشتۈرۈشنى ئۆزلىرى بەلگىلەيدۇ. لېكىن قالدۇرغان قىسمى ئەڭ كۆپ بولغاندا % 10 تىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك.

14-ماددا ئورۇن ياكى شەخسلەر ئالغان ياكى ئىگىلەپ ئىشلەتكەن تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىككى يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتنىڭ ئىچىدە ئىشلەتمىسە، بەلگىلەنگەن باج سومىسى بويىچە ئىككى ھەسسىدىن تۆۋەن تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى قوشۇپ ئېلىنىدۇ. تەستەلانمىغان ياكى تەستىقلىغان چەكتىن ئاشۇرۇۋەتكەن دېھقانلار ئولتۇراق جاي سېلىشقا بەلگىلەنگەن ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇۋەتكەن بولسا، يەر باشقۇرۇش تارمىقى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» دىكى مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمە بويىچە بىر تەرەپ قىلىدۇ.

15-ماددا دېھقانچىلىق بېجىنى تۇتۇپ قېلىش توغرىسىدا، ئومۇمەن تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى ئېلىنىدىغان تېرىلغۇ يەر ئىكەنلىكىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىغاندىن كېيىن، ھەقىقەتەن دېھقانچىلىق بېجى ئېلىنغان بولسا، ئۇنىڭدىن ئادەتتىكى يىللىق مەسۇلاتى بويىچە ھېسابلاپ باج ئېلىنىدىغان دېھقانچىلىق باج سومىسى كېمەيتىلىدۇ، كېمەيتكەن باج سومىسى تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىنىڭ يىل ئاخىرلاشقاندىن كېيىنكى نەقچوتى بىلەن بىرگە دەرىجىمۇدەرىجە يۇقىرىغا مەلۇم قىلىنىدۇ. ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتى تەكشۈرۈپ

ھەربىي ئىشلارغا ئىشلەتكەن ۋە غەيرىي يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى بىلەن شۇغۇللىنىش ئۈچۈن ئىگىلەپ ئىشلەتكەن تېرىلغۇ يەرلەردىن باج كەچۈرۈم قىلىنمايدۇ؛

2) تۆمۈرىول ئۈچۈن ئىشلىتىلگەن يەر تۆمۈرىول لىنىيىسى ۋە بەلگىلىمە بويىچە ئىككى تەرەپتە قالدۇرۇلغان يەرلەر، شۇنىڭدەك تۆمۈرىول ياقىسىدىكى ۋوگزال، يۈك قاچىلاش، چۈشۈرۈش ئىسكىلاتنىغا ئىشلىتىلگەن يەرلەرنى كۆرسىتىدۇ. تۆمۈرىول ستېمىسىنىڭ باشقا يۈك مەيدانلىرى، ئىسكىلات، كۆتۈۋېلىش ئورنى، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ يانتىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلگەن يەرلەر تامامەن باج كەچۈرۈم قىلىش دائىرىسىگە كىرمەيدۇ. گووۋۈيۈەننىڭ (1986) 40-نومۇرلۇق ھۆججىتىدىكى «تۆمۈرىول منىستىرلىكى 7- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئىقتىسادىي ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيىتە تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، يېگىدىن ئاشۇرغان باج خىلدىن باج كەچۈرۈم قىلىنىدۇ» دېگەن بەلگىلىمىسگە ئاساسەن تۆمۈرىول منىستىرلىكىنىڭ ئىقتىسادىي ھۆددىگەرلىك دائىرىسى ئىچىدىكى قۇرۇلۇشقا ئىشلەتكەن يەرلەرگە 7- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ. بۇنىڭ ئىچىدە باج ئىلىشقا تېگىشلىك قۇرۇلۇشقا ئىگىلەپ ئىشلەتكەن يەرلەردىن 1991-يىلدىن باشلاپ باج ئىلىنىدۇ. يەرلىك سالغان تۆمۈرىول لىنىيىسى بەلگىلىمە بويىچە ئىككى تەرەپتە قالدۇرۇلغان يەر ۋە يول ياقىسىدىكى ۋوگزال، يۈك قاچىلاش، چۈشۈرۈش مەيدانى، ئىسكىلاتقا ئىشلىتىلگەن يەرلەردىن يۇقىرىدىكى بەلگىلىملەر بويىچە تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى كەچۈرۈم قىلىشقا بولىدۇ. ئىگىلەپ ئىشلىتىلگەن باشقا تېرىلغۇ يەرلەردىن بەلگىلىمە بويىچە تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى ئىلىنىدۇ؛

3) خەلق ئايرودرومىنىڭ ئايروپىلان ئۇچۇش- چۈشۈش يولى، ئايروپىلان قونىدىغان ئوزلەكلىك ئۇچۇن ئىشلىتىلگەن يەرلەر، ئىستانسىدىكى بوش يەرلەر، شۇنىڭدەك ئايروپىلان كۆتۈش بىناسى، قوماندانلىق مۇنارىسى، رادار ئەسلىمەلىرىگە ئىشلىتىلگەن يەرلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ؛

4) پارتلاتقۇچ دورا ئىسكىلاتى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى تەستىقلىغان پارتلاتقۇچ دورا ساقلاش ئىسكىلاتى، شۇنىڭدەك دورا ساقلاش ئىسكىلاتىنىڭ بىخەتەرلىككە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن ئىشلىتىشكە زۆرۈر بولغان يەرلەرنى كۆرسىتىدۇ؛

5) مەكتەپ، بالىلار باغچىسى، قېرىلار ساناتورىيىسى، پاراۋانلىق ساناتورىيىسى، دوختۇرخانىلار ئىشلەتكەن يەرلەر، يەنى مەكتەپ ئىشلەتكەن يەر - پۈتۈن كۈنلۈك ئوقۇش تۈزۈمىدىكى ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ (تارماقلار ۋە كارخانىلارنىڭ پەرزەنتلەر مەكتېپىنى ئۆز ئىچىگە ئالمىدۇ)، شۇنىڭدەك دۆلەتنىڭ ماۋارىپ پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن تېخنىك ئىشچىلار مەكتېپىنىڭ ئوقۇتۇشقا ئىشلەتكەن ئۆيلىرى، تەجرىبىخانا، تەنتەربىيە مەيدانى، كۆتۈپخانا، ئىشخانا ھەم ئوقۇتقۇچى- ئوقۇغۇچىلار، ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئاشخانىسى، يانتىقىغا ئىشلەتكەن يەرلەرنى كۆرسىتىدۇ. مەكتەپلەرنىڭ غەيرىي دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىشقا ئىشلەتكەن تېرىلغۇ يەرلىرىدىن باج كەچۈرۈم قىلىنمايدۇ؛

دوختۇرخانا ھەربىي قىسىم ۋە تارماق، كارخانىلارنىڭ ئىشچى-خىزمەتچىلەر دوختۇرخانىسى، شىپاخانا، داۋالاش پونكتى، ئامبۇلاتورىيە ۋە مال دوختۇرلۇق پونكتى ئورنىغا ئىشلىتىلگەن يەرلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ساناتورىيە قاتارلىقلار باج كەچۈرۈم قىلىش قاتارىغا كىرمەيدۇ؛

6) دەپنە قىلىش ئورنى، جەسەت كۆيدۈرۈش مەيدانىغا ئىشلىتىلگەن يەرلەر؛

7) ناھىيىلىغا ئىشلىتىلگەن يەر ۋە ناھىيىلىك ئىككى تەرەپىدە قالدۇرۇش زۆرۈر بولغان يەرلەر؛

8) دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى ئۈچۈن بۇاستە خىزمەت قىلىدىغان ئۆتىز-ئېرىق سۇ ئىنشائاتلىرىغا ئىشلىتىلگەن يەرلەر؛ توك بېرىش، ساياھەت قىلىش ئاساس قىلىنغان سۇ ئىنشائاتلىرى ئۈچۈن ئىگىلەپ ئىشلەتكەن تېرىلغۇ يەرلەردىن باج كەچۈرۈم قىلىنمايدۇ؛

16-ماددا باج تاپشۇرغۇچىلار بىلەن مالىيە ئورگىنى ئوتتۇرىسىدا باج تاپشۇرۇش ياكى تۆزۈمگە خىلاپ ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلىش مەسلىسىدە تالاش-تارتىش يۈز بەرگەندە، ئالدى بىلەن بەلگىلىمە بويىچە باج پۇلى ۋە كېچىكتۈرۈش پۇلىنى تاپشۇرۇپ، ئاندىن كېيىن ئون كۈن ئىچىدە بىر دەرىجە يۇقىرى مالىيە ئورگانلىرىنىڭ قايتا مۇزاكىرە قىلىشىنى ئىلتماس قىلسا بولىدۇ. بىر دەرىجە يۇقىرى مالىيە ئورگىنى ئەرز قىلغۇچىنىڭ ئىلتماسىنى تاپشۇرۇپ ئالغان كۈندىن باشلاپ 30 كۈن ئىچىدە جاۋاب بېرىشى كېرەك. ئەرز قىلغۇچى جاۋابقا قايىل بولمسا، جاۋابنى تاپشۇرۇپ ئالغان 30 كۈن ئىچىدە خەلق سوتىغا ئەرز قىلسا بولىدۇ.

17-ماددا باج تاپشۇرغۇچىلار بىلەن مالىيە ئورگىنى ئوتتۇرىسىدا باج تاپشۇرۇش ياكى تۆزۈمگە خىلاپ ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلىش مەسلىسىدە تالاش-تارتىش يۈز بەرگەندە، ئالدى بىلەن بەلگىلىمە بويىچە باج پۇلى ۋە كېچىكتۈرۈش پۇلىنى تاپشۇرۇپ، ئاندىن كېيىن ئون كۈن ئىچىدە بىر دەرىجە يۇقىرى مالىيە ئورگانلىرىنىڭ قايتا مۇزاكىرە قىلىشىنى ئىلتماس قىلسا بولىدۇ. بىر دەرىجە يۇقىرى مالىيە ئورگىنى ئەرز قىلغۇچىنىڭ ئىلتماسىنى تاپشۇرۇپ ئالغان كۈندىن باشلاپ 30 كۈن ئىچىدە جاۋاب بېرىشى كېرەك. ئەرز قىلغۇچى جاۋابقا قايىل بولمسا، جاۋابنى تاپشۇرۇپ ئالغان 30 كۈن ئىچىدە خەلق سوتىغا ئەرز قىلسا بولىدۇ.

18-ماددا ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بىكتۈەننىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۆمەن - مەيدانلىرىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان باج سومىسى شۇ ئورۇن ئورۇشلۇق جايىنىڭ بەلگىلەنگەن باج سومىسى بويىچە ئىجرا قىلىنىپ، تۆمەن-مەيدانلار بىر تۇتاش شۇ جايدىكى مالىيە ئورۇنلىرىغا تاپشۇرىدۇ. بىكتۈەننىڭ باشقا ئورۇنلىرى بۇاستە شۇ جايدىكى مالىيە ئورگانلىرىغا تاپشۇرىدۇ. جايلار يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات مەخسۇس فوندىنى ئورۇنلاشتۇرغاندا، بىكتۈەنگە قاراشلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۆمەن - مەيدانلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

19-ماددا تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجىغا مۇناسىۋەتلىك تۈپ سانىنى ئىگىلەپ، باج ئىلىش، باشقۇرۇشنى ياخشى يولغا قويۇش ئۈچۈن، ھەر دەرىجىلىك باج ئالغۇچى ئورگانلار بولۇپمۇ ناھىيە، يېزا (بازار)لىق باج ئورگانلىرى تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى ھۆددىسىدىن تۆزۈتۈپ رەسمىيەتنى تولۇقلاپ بېجىرسە، تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ. مۇددىتى ئۆتۈپ رەسمىيەتنى تولۇقلاپ بېجىرمىسە تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى ھەسسىلەپ قوشۇپ ئىلىنىدۇ. 1987-يىل 4-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتى ھەمدە ئاپتونوم رايونلۇق ئىدارىسى ئايرىم بەلگىلەيدۇ.

20-ماددا يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات مەخسۇس فوندىنى ھەر دەرىجىلىك مالىيە تارماقلىرى مەسئۇل بولۇپ باشقۇرۇپ، مەخسۇس ھېسابتا ئامانەت قويۇپ، مەخسۇس پۇلىنى مەخسۇس ئورۇنغا ئىشلىتىدۇ. مەبلەغ ئىشلىتىشتە مالىيە تارماقلىرى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىلەن بىرلىكتە ئوتتۇرىغا قويغان ئۆزلەشتۈرۈش، رەتلەش، ياخشىلاش تۈرلىرىنى تەڭ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلىتىپ، قۇرۇلۇشنىڭ ئىلىپ بېرىلىش سۈرئىتى بويىچە پۇل بۆلۈرۈپ بېرىپ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلار مەبلەغنىڭ ئىشلىتىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، نازارەتچىلىك قىلىپ، مەبلەغنىڭ ئىشلىتىلىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرىدۇ. كونكرېت باشقۇرۇش چارىسىنى مالىيە نازارىتى، ئاپتونوم رايونلۇق يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى ئايرىم بەلگىلەيدۇ.

21-ماددا بۇ يولغا قويۇش چارىسى 1987-يىل 4-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ ئىجرا قىلىنىدۇ. 4-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلەتكۈچىلەر قانۇن بويىچە تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى تاپشۇرىدۇ. ئاپتونوم رايونلۇق ئىلگىرى چىقارغان (83) 20-نومۇرلۇق دۆلەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يەر ئىشلىتىش نىزامىنىڭ تولۇقلىما بەلگىلىمىسى ۋە 1982-يىلى 158-نومۇرلۇق يېزا-بازارلار ئۆي سېلىش ئۈچۈن ئىگىلىگەن يەرلەرنى باشقۇرۇش نىزامىنىڭ تولۇقلىما بەلگىلىمىسى ئىلان قىلىنغاندىن كېيىن، تېرىلغۇ يەرلەرنى تەستەلقاتمای تۇرۇپ ئىگىلەپ ئىشلەتكەنلەر 1988-يىل 3-ئاينىڭ 31-كۈنىدىن ئىلگىرى يەر باشقۇرۇش تارماقلىرىغا بېرىپ رەسمىيەتنى تولۇقلاپ بېجىرسە، تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ. مۇددىتى ئۆتۈپ رەسمىيەتنى تولۇقلاپ بېجىرمىسە تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش بېجى ھەسسىلەپ قوشۇپ ئىلىنىدۇ. 1987-يىل 4-ئاينىڭ 1-كۈنىگىچە ئورۇن ياكى شەخسلەر تەستىقلىتىپ ئالغان يەر ياكى ئىگىلىگەن تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىككى يىلدىن ئارتۇق ۋاقىتنىڭ ئىچىدە ئىشلەتمىسە بەلگىلىمە بويىچە ئاشۇرۇۋەتكەن باج ئىلىنىدۇ.

22-ماددا بۇ «يولغا قويۇش چارىسى»نى ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتى مەسئۇل بولۇپ چۈشەندۈرىدۇ. ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەر بۇ «يولغا قويۇش چارىسى»گە ئاساسەن، ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالغا بىرلەشتۈرۈپ تولۇقلىما بەلگىلىمە تۈزىدۇ ھەم ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتىنىڭ خاتىرىسىگە ئالدۇرىدۇ.

لى پېڭ ئاۋسترالىيە زۇڭلىسى خوۋارد بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 31 - مارت تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا زىيارەتتە كەلگەن ئاۋسترالىيە زۇڭلىسى جون خوۋارد بىلەن سۆھبەتلەشكەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگو بىلەن ئاۋسترالىيە ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىدىكى زور تەسىرگە ئىگە دۆلەتلەر، ئىككى دۆلەت قول تۇتۇشۇپ ھەمكارلىشىپ، جۇڭگو بىلەن ئاۋسترالىيىنىڭ ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى تېخىمۇ ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك.

لى پېڭ سۆھبەت باشلانغاندا ئالدى بىلەن خوۋاردنىڭ ئاۋسترالىيە زۇڭلىسى سۈپىتىدە جۇڭگوغا تۇنجى قېتىم رەسمىي زىيارەتتە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن ئاۋسترالىيە ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىغا تەۋە، ئىقتىسادىي جەھەتتە بىر - بىرىنىڭ يېتەرسىزلىكىنى خىلى ياخشى تولۇقلىيالايدۇ، ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى ئىككى تەرەپلىك ۋە كۆپ تەرەپلىك سورۇنلاردا ئۇچرىشىپ تۇرۇۋاتىدۇ، بولۇپمۇ بۇلتۇر رەئىس جياڭ زېمىننىڭ جانابىگىز بىلەن مانىلادا ئۇتكۈزگەن سۆھبىتى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا مۇھىم تەسىر كۆرسەتتى، سىزنىڭ بۇ قېتىمقى زىيارىتىگىز ئارقىلىق ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدا مەۋجۇت بولۇپ كېلىۋاتقان دوستانە مۇناسىۋەتنى يەنمۇ كۆچەيتىشنى ئۈمىد قىلىمىز.

خوۋارد مۇنداق دېدى: مەن زۇڭلى بولۇپ بىر يىلدىن ئاشقاندىن كېيىنلا جۇڭگودا زىيارەتتە بولالىغانلىقىمدىن ناھايىتى خۇشالمەن. جۇڭگو ئاۋسترالىيىنىڭ ناھايىتى مۇھىم ھەمكارلىق ھەمراھى، جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ غايەت زور

گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ 3 - ئاينىڭ 31 - كۈنى «خەلق» سارىيىنىڭ شىمالىي زالىدا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، ئاۋسترالىيە زۇڭلىسى جون خوۋاردنى قارشى ئالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

تەرەققىياتى ئاۋسترالىيىنى ناھايىتى پايدىلىق ھەمكارلىق پۇرسىتى بىلەن تەمىنلىدى.

خوۋارد : ئاۋسترالىيە ھۆكۈمىتى سىزنى ئاۋسترالىيىدە يەنە زىيارەتتە بولۇشقا رەسمىي تەكلىپ قىلدۇ، دېدى، لى پېڭ بۇنىڭغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى ھەم تەكلىپنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدى.

ئىككى زۇڭلى بىردەك مۇنداق ھېسابلىدى: جۇڭگو بىلەن ئاۋسترالىيىنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى ناھايىتى زور يوشۇرۇن كۈچكە ئىگە، بولۇپمۇ ئىككى دۆلەتنىڭ ھېتاللۇرگىيە، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرى، كان مەھسۇلاتلىرى، ئاشلىق قاتارلىق جەھەتتىكى ھەمكارلىقىنىڭ ئىستىقبالى پارلاق. ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى يەنمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن ئىككى زۇڭلى كېڭىشىش ئارقىلىق بۇنىڭدىن كېيىن ھەر يىلى ئىككى دۆلەتنىڭ مۇئاۋىن مىنىستر دەرىجىلىكلەر ئىقتىساد - سودا بىرلەشمە كومىتېتى يىغىنى چاقىرىشىنى، ھەر ئىككى يىلدا بىر قېتىم مىنىستر دەرىجىلىكلەر يىغىنى چاقىرىشىنى بېكىتتى.

خوۋارد مۇنداق دېدى: ئاۋسترالىيە جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشىنى قەتئىي قوللايدۇ، چۈنكى بۇ پۈتكۈل دۇنيا ئۈچۈن پايدىلىق.

جۇڭگو بىر غەيرىي ھۆكۈمەت تەشكىلاتىنىڭ دۆلتىمىزنىڭ شىزاڭ سياسىتىگە قىلغان ھۇجۇمىغا رەددىيە بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۈبىي خەۋەر. ب د ت كىشىلىك ھوقۇق كومىتېتىنىڭ يىغىنىغا قاتناشقان جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ مەسلىھەتچىسى بى. خۇا بۈگۈن بىر غەيرىي ھۆكۈمەت تەشكىلاتىنىڭ دۆلتىمىزنىڭ شىزاڭ سياسىتىگە قىلغان ھۇجۇمىغا رەددىيە بەردى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئاز ساندىكى شىزاڭ ھۆرمەت قىلىش ۋە ئۇنى قوغداش جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ تۈپ ، ئىزچىل سىياسىتى، شىزاڭمۇ بۈتۈن سىرتىدا ئەمەس. جۇڭگو مەركىزىي ھۆكۈمىتى 70 - يىللارنىڭ ئاخىرىدىن بۇيان شىزاڭغا مەخسۇس دىن سىياسىتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن 200 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ بەردى، ئۇ بۇ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئاھالىنىڭ 2% دىن كۆپرەكنى ئىگىلەيدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: 1995 - يىلى 11- بەنچەن دىنىي قائىدە ۋە تارىخىي تۈزۈم بويىچە ئالتون لوڭقىدىن چەك تارتىش ئارقىلىق، گووۋۇيۈەنگە يوللاپ تەستىقلىتىش بىلەن تەختكە چىقىرىش مۇراسىمى ھەمبىلىكى

چىاۋشى فرانسىيە «فىگارو گېزىتى» نىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 30- مارت تېلېگراممىسى. فرانسىيىدە رەسمىي زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيىۋەنجاڭى چىاۋشى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن پارىژدا فرانسىيە «فىگارو گېزىتى» باش ماقالە كومىتېتىنىڭ رەئىسى ئالەن پېرېفىتنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلىپ، جۇڭگو - فرانسىيە مۇناسىۋىتى، جۇڭگونىڭ دېموكراتىيىسى- قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى، جۇڭگونىڭ خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمى ۋە شىاڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىقاندىن كېيىنكى ئىستىقبالى قاتارلىقلار توغرىسىدا سورىغان سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

پېرېفىت جۇڭگونىڭ دېموكراتىيە - قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ئەھۋالىنى سۆرىغاندا چىاۋشى مۇنداق دېدى: «باي، قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان دۆلەت قۇرۇش بىزنىڭ كۆرەش نىشانىمىز. بولداش دېڭ شىاۋپىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتكەنىدى: دېموكراتىيە بولمىسا سوتسىيالىزم بولمايدۇ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشمۇ بولمايدۇ. خەلق دېموكراتىيىسىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن قانۇنچىلىقنى كۈچەيتىش كېرەك. دېموكراتىيىنى تۈزۈملەشتۈرۈش، قانۇنلاشتۇرۇش كېرەك. بۇ خىل تۈزۈم ۋە قانۇننى رەھبەرلەرنىڭ ئۆزگىرىشى بىلەن ئۆزگەرمەيدىغان، رەھبەرلەرنىڭ كۆز قارىشى ۋە دىققەت - ئېتىبارىنىڭ ئۆزگىرىشى بىلەن ئۆزگەرمەيدىغان قىلىش كېرەك. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش سىياسىتى يولغا قويۇلغان 20 يىلغا يېقىن ۋاقىتتىن بۇيان، بىز يولداش دېڭ شىاۋپىڭنىڭ مۇشۇ ئىدىيىسىگە ئەمەل قىلىپ، يۇكسەك سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە بەرپا قىلىشنى تۇنجى ۋەزىپە دەپ قاراپ، خەلق دېموكراتىيىسىنى كېڭەيتىش جەھەتتە بىر قاتار مۇھىم تەدبىرلەرنى قوللاندۇق، جۇملىدىن 1982- يىلى ئاساسىي قانۇننى تۈزۈپ چىقتۇق، سايلام تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلدۇق، جىنايى ئىشلار قانۇنى ، جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى، مەمۇرىي ئىشلار دەۋا قانۇنى، دۆلەت تۆلىمى قانۇنى قاتارلىق قانۇنلارنى تۈزۈپ چىقتۇق ۋە ئۈلارغا تۈزىتىش كىرگۈزدۇق. بىز يەنە كەنت ئاھالە كومىتېتىنىڭ تەشكىلىي قانۇنى (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلدۇ) بىلەن شەھەر ئاھالىسى كومىتېتى تەشكىلىي قانۇنىنى تۈزدۇق، كەنت ئاھالىسى، شەھەر ئاھالىسىنىڭ ئۆزىنى ئۆزى باشقۇرۇشىنى يولغا قويۇش ئارقىلىق ئاساسىي قانۇنىمىزنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتۇق. قىسقىسى، ئىلىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ۋە دېموكراتىيە سىياسىي قۇرۇلۇشى ئاساسىي جەھەتتىن بىر- بىرىگە ماس كەلدى.

چىاۋشى جۇڭگونىڭ ھازىر قانداق قانۇنلارنى تۈزۈشكە جىددىي موھتاج ئىكەنلىكى توغرىسىدىكى سوئالغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «مېنىڭچە، ئالدى بىلەن ئىقتىسادىي جەھەتتىكى قانۇننى تۈزىتىشىمىز كېرەك. 8- نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قېپقالغان بىر يىللىق ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتى ئىچىدە يەنە تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى قانۇن سىستېمىسىنىڭ رامكىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن شەكىللەندۈرۈپ، ئاندىن تەدرىجىي مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بىز يەنە سوتسىيالىستىك دېموكراتىك ـ سىياسىي ۋە باشقا جەھەتلەردىكى قانۇنلارنى داۋاملىق ۋاقىتنى چىڭ تۇتۇپ تۈزىمىز.

پېرېفىت جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى بىلەن خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ مۇناسىۋىتى ھەم ئارمىيىنىڭ پارتىيىگە بويسۇنۇشىنى نېمە ئۈچۈن تەكىتلەيدىغانلىقىمىز توغرىسىدا سوئال سورىغاندا چىاۋشى مۇنداق دېدى: «جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىك ئورنى ۋە رولى ئۇزاق تارىخىي جەريانىدا شەكىللەنگەن. پارتىيىنىڭ دۆلەت ئىشلىرىغا بولغان رەھبەرلىكى ئاساسەن سىياسىي پرىنسىپ، سىياسىي يۆنىلىش، زور ھەل قىلغۇچ تەدبىرلەرگە بولغان رەھبەرلىك ۋە دۆلەت ئورگانلىرىغا مۇھىم كادىرلارنى كۆرسىتىشتە ئىپادىلىنىدۇ. پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ دۆلەت ئىشلىرى توغرىسىدىكى مۇھىم ھەل قىلغۇچ تەدبىرلىرىدىن خەلق قۇرۇلتىيى ياكى خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قارار قىلىشقا تېگىشلىكلىرىنىڭ ھەممىسى خەلق قۇرۇلتىيى ياكى خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى تەرىپىدىن قانۇنىي تەرتىپ ئارقىلىق دۆلەتنىڭ ئىرادىسىگە ئايلاندۇرۇلىدۇ.

«جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى قۇرغان ۋە رەھبەرلىك قىلغان خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغاندىن كېيىن دۆلەت ئارمىيىسى بولۇپ كەلدى. ئىلىمىز ئاساسىي قانۇنىنىڭ مۇقەددىمىسىدە جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ دۆلەت تۈرمۇشىدىكى رەھبەرلىك ئورنى ئېنىق مۇئەييەنلەشتۈرۈلگەن. پارتىيىنىڭ ئارمىيىگە بولغان رەھبەرلىكىمۇ بۇنىڭ ئىچىدە ئەلۋەتتە».

پېرېفىت شىاڭگاڭنىڭ بۇ يىل 7- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن كېيىنكى ئىستىقبالى توغرىسىدا سوئال سورىغاندا، چىاۋشى مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىر قانچە ئايدىن بۇيان «شىاڭگاڭ ئاكسىيە كۆرسەتكۈچى ۋە كۆچمەس مۈلۈك مەبلىغى ئۆرلىدى ۋە كۆپەيدى، بۇ شىاڭگاڭلىق قېرىنداشلار ۋە دۇنيانىڭ جايى- جايلىرىدىن كېلىپ شىاڭگاڭغا مەبلەغ سېلىۋاتقانلارنىڭ شىاڭگاڭنىڭ كېلەچىكىگە نىسبەتەن ئىشەنچىسى كامىل ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. ھازىر ئىلىمىز ھۆكۈمىتىنىڭ شىاڭگاڭغا يۈرگۈزىدىغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى ئەسلىكە كەلتۈرۈش تارىخىي پەيتى بارغانسېرى يېقىنلىشىۋاتىدۇ. بىز شىاڭگاڭ ھاكىمىيىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ۋە سىلىق ئۆتكۈزۈۋېلىنىشىغا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن تولۇق خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل ئىشلەۋاتىمىز. شىاڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلغاندىن كېيىن بىز يولداش دېڭ شىاۋپىڭنىڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» فاكتىجىنغا ئەمەل قىلىپ، شىاڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى نىگىزلىك قانۇنىنى ئەستايىدىل يولغا قويۇپ «شىاڭگاڭنى شىاڭگاڭلىقلار ئىدارە قىلىش»، يۇكسەك ئاپتونومىيىنى ئىشقا ئاشۇرىمىز. شىاڭگاڭ چوقۇم ئۆزاققىچە ئاۋات ۋە مۇقىم بولىدۇ، ئۇنى چوقۇم تېخىمۇ ياخشى قۇرىمىز ۋە تەرەققىي قىلدۇرىمىز».

قىسقا خەۋەرلەر

سائەت ئوندىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە «خاربىن»، «جۇڭخۇا» ناملىق ھەيۋەتلىك ئايروپىلان ئاستا- ئاستا ئۇچۇشقا باشلىدى. بۇ ئايروپىلان خاربىن ئايروپورتىدىن ئۇچۇپ چىقىپ، ئۇزاق ئۆتمەي ئۇرۇمچى ئايروپورتىغا قونۇپ توختىدى. بۇ ئايروپىلان خاربىن ئايروپورتىدىن ئۇچۇپ چىققان بىرىنچى ئايروپىلان بولۇپ، ئۇ ئۇرۇمچى ئايروپورتىغا قونغان بىرىنچى ئايروپىلان بولدى.

● ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا 15 دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە

سياسىتىگە قىلغان ھۆجۇمغا رەددىيە بەردى.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئاز ساندىكى شىزاڭ بۆلگۈنچىلىرىنىڭ ب د ت كىشىلىك ھوقۇق كومىتېتى مۇنبىرىدىن پايدىلىنىپ جۇڭگونى پارچىلاشقا ئۇرۇنغان سىياسىي ھەرىكەتلىرى ئىشقا ئاشمايدۇ.

بى خۇا مۇنداق دېدى: دىنغا ئېتىقاد قىلىش ئەركىنلىكى، نورمال دىنىي ھەرىكەتلەرگە قانۇنىدىكى 1700 دىن ئاشىدۇ، ئىبادەتخانا سورۇنلىرى 1700 دىن ئاشىدۇ، ئىبادەتخانىدا قانۇنىدىكى 46 مىڭدىن ئاشىدۇ، سىياسىتىنى ئەمەلىيلەشتۇرۇش ئۈچۈن 200 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ بەردى، ئۇ ئىبادەتخانىلارنى رېمونت قىلىشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ھازىر شىزاڭ ئاپتونوم رايونىدا رېمونت قىلىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەن، ئېچىۋېتىلگەن دىنىي سورۇنلار 1700 دىن ئاشىدۇ، ئىبادەتخانىدا قانۇنىدىكى 46 مىڭدىن ئاشىدۇ،

مۇبارەك ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى توختىتىشى ئوتتۇرا شەرقتىكى جىددىيلىكنى پەسەيتىشنىڭ ئاچقۇچى، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 29- مارت تېلېگراممىسى. مىسىر ژۇرنالىستىكى مۇبارەك بۇگۈن بۇ يەردە ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى توختاتمىسا، ئوتتۇرا شەرق رايونىدىكى جىددىيلىك پەسەيمەيدۇ.

مۇبارەك ئىسرائىلىيىنىڭ تىنچلىق ۋەدىسىگە ئەمەل قىلىپ، ئەرەب دۆلەتلىرى بىلەن بولغان ئالاقىدە ھاكاۋۇرلۇق قىلماسلىقىنى مۇراجىئەت قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا شەرق رايونىدا ئومۇمىيۈزلۈك ۋە ئادىل تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئوتتۇرا شەرق رەھبەرلىرى يېراقنى كۆرەلەيدىغان ۋە كۆكسى - قارنىنى كەڭ توتىدىغان بولۇشى لازىم.

مۇبارەك مۇنداق دەپ تەكتلىدى: يېرۇسالېم مەسلىسى ئىنتايىن سەزگۈر مەسىلە، پەلەستىن مەسلىسىدىكى ئەڭ مۇھىم ھالقا، ئۇ ئۇچ چوڭ دىن مەسلىسىگە چېتىلىدۇ، ئىنتايىن ئېھتىياتچانلىق بىلەن بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. ئىسرائىلىيە پەلەستىن - ئىسرائىلىيىنىڭ ئاخىرقى باسقۇچلۇق سۆھبىتىنى ئۆتكۈزۈشتىن ئىلگىرى مۇقەددەس شەھەرنىڭ ئانتروپولوگىيە ۋە جۇغراپىيىلىك ھالىتىنى ئۆزگەرتىشكە ئۇرۇنۇسا، تىنچلىق مۇساپىسى ئېغىر ئوگۇشسىزلىققا ئۇچرايدۇ.

ئالبانىيە ھۆكۈمىتى مۇساپىرلار كېمىسىنىڭ سوقۇلۇپ چۆكۈپ كەتكەنلىكى توغرىسىدا بايانات ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تىرانا، 29- مارت تېلېگراممىسى. ئالبانىيە ھۆكۈمىتى بۈگۈن ئالبانىيىنىڭ ئىتالىيىگە كېتىۋاتقان بىر مۇساپىرلار كېمىسىنىڭ ئىتالىيە ھەربىي پاراخوتىغا سوقۇلۇپ، كۆپ ئادەم ئۆلۈشتەك پاجىئەلىك ۋەقە يۈز بەرگەنلىكى توغرىسىدا بايانات ئېلان قىلدى.

بايانىتا مۇنداق دېيىلدۇ: ئالبانىيە مىللىي يارىشىش ھۆكۈمىتى بۇ پاجىئەلىك ۋەقەنىڭ يۈز بەرگەنلىكىدىن چوڭقۇر ئەپسۇسلىنىدۇ، شۇنداقلا ئىتالىيە ئارمىيىسىنىڭ قىلمىشى ئىتالىيە- ئالبانىيە ھۆكۈمەتلىرى ھاسىل قىلغان كېلىشىم لايىھىسىگە خىلاپ.

خەۋەردىن قارىغاندا، مۇشۇ ئاينىڭ 28- كۈنى كەچتە، تەخمىنەن 100 مۇساپىر چوشكەن ئالبانىيە كېمىسى ۋلورادىن ئىتالىيىگە يولغا چىققان. ئىتالىيىنىڭ برىندىزى پورتىغا 30 دەڭىز مىلى قالغاندا مۇساپىرلار كېمىسىنى توسقان ئىتالىيە ھەربىي پاراخوتىغا سوقۇلغان. مۇساپىرلار كېمىسى ئۆرۈلۈپ چۆكۈپ كەتكەن، كېمىدىكى مۇساپىرلارنىڭ ھەممىسى سۇغا چۈشۈپ كەتكەن. ئۇلاردىن 34 ى قۇتقۇزۇۋېلىنغان، بەشى ئۆلگەن، قالغانلىرىنىڭ ئىز- دېرىكى بولمىغان.

يېلتسىن ئۇكرائىنا، ئەزەربەيجان، قىرغىزستان، ئەرمىنىيە، گرۇزىيە ژۇڭتۇڭلىرى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 29 - مارت تېلېگراممىسى. روسىيە ژۇڭتۇڭى يېلتسىن بۈگۈن كرېملى سارىيىدا ئۇكرائىنا، ئەزەربەيجان، قىرغىزستان، ئەرمىنىيە ۋە گرۇزىيە ژۇڭتۇڭلىرى بىلەن كۆرۈشۇپ، ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتىدىكى جىددىي مەسىلىلەر ئۈستىدە كېڭەشتى.

يېلتسىن ئۇكرائىنا ژۇڭتۇڭى كۈچما بىلەن سۆھبەتلەشكەندە، ئۆزئارا 5 - ئاينىڭ ئاخىرلىرى، 6 - ئاينىڭ باشلىرى كىيېۋنى زىيارەت قىلىشنى ۋە روسىيە ئۇكرائىنا سىياسىي شەرتنامىسى ئىمزالاشنى كېڭەشتى.

يېلتسىن ئەزەربەيجان ژۇڭتۇڭى ئالىيېۋ ۋە ئەرمىنىيە ژۇڭتۇڭى تېر - پېتروشيان بىلەن كۆرۈشكەندىن كېيىن، روسىيە ناگارنو - قاراباغ توقۇنۇشىنى ئىمكان قەدەر تېز ھەل قىلىشقا تىرىشىدۇ، دېدى.

يېلتسىن قىرغىزستان ژۇڭتۇڭى ئاقايېۋ بىلەن سۆھبەتلەشكەندە ئاساسەن روسىيە بىلەن قىرغىزستاننىڭ ئىقتىساد - سودا ۋە ئانتروپولوگىيە ساھەلىرىدىكى ھەمكارلىق مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلدى. يېلتسىن قىرغىزستاننىڭ رۇس تىلىنى دۆلەت تىلى ئورنىغا قويماقچى بولغانلىقىدىن مەمنۇن بولدى.

يېلتسىن گرۇزىيە ژۇڭتۇڭى شېۋاردنادزې بىلەن سۆھبەتلەشكەندە روسىيىنىڭ بارلىق كۆچى بىلەن ئابخاز توقۇنۇشىنى مۇرەسسە قىلدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

كورىيىدە ئاپتوموبىل بىلەن پويىز سوقۇلۇپ كەتتى

كېتىشىنى ساقلاپ تۇرماي، سائىتىگە 30 كىلومېترلىق سۈرئەت بىلەن تۆمۈر يولنى كېسىپ ئۆتۈپ كېتىشكە ئۇرۇنغان. نەتىجىدە، تېز كېلىۋاتقان پويىز سوقۇپ، ئۇنى ئالتە مېتر نېرىغا ئېتىۋەتكەن، ئاپتوموبىلدىكى 30 نەچچە يولۇچىنىڭ ئون نەچچىسى شۇ يەردىلا ئۆلگەن، 20 نەچچىسى يارىلانغان.

قىسقا خەۋەرلەر

● جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيېۋنجاڭنى چاۋشى فرانسىيەدىكى رەسمىي زىيارىتىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاخىرلاشتۇرۇپ 3-ئاينىڭ 31-كۈنى ئەتىگەندە مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن پارىژدىن يۇرۇپ كەتتى، ئۇ سەپەر ئۈستىدە شۆھبەتسىزلىك گۇۋاھنامىسى بېرىپ ئاز تۇرغاندىن كېيىن نورۋېگىيىگە بېرىپ زىيارەتتە بولىدۇ.

● مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ ۋەنيەن شاڭجياڭ باشچىلىقىدىكى جۇڭگو ھەربىي دوستلۇق ۋەكىللەر ئۈمىكى 3-ئاينىڭ 30-كۈنى بوتسۋانا-ئايرىسقا كېلىپ، ئارگېنتىنادا ئېلىپ بارىدىغان تۆت كۈنلۈك رەسمىي زىيارىتىنى باشلىدى. بۇ جۇڭگونىڭ لاتىن ئامېرىكىسى دۆلىتىدە زىيارەتتە بولغان ئالىي دەرىجىلىك ھەربىي ۋەكىللەر تۈمىكى ھېسابلىنىدۇ.

● 3 - ئاينىڭ 30 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن سائىتى ئوندىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە «خارېن»، «جۇڭخەي» ناملىق ھەربىي پاراخوتلار ۋە «نەنسائ» ناملىق تەمىنات پاراخوتىدىن تەركىب تاپقان جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسى فلوتى ھېكسكا ھەربىي پاراخوتلىرىنىڭ يول باشلىشى بىلەن ئاكاپۇلكو پورتىغا ئوگۇشلۇق كىرىپ، ھېكسكىدىكى زىيارىتىنى باشلىدى.

● ئاۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا 15 دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 24-كۈنى بۇ يەردە يېغىن ئۆتكۈزۈپ، ئالبانىيىگە مەسلىھەتچىلەر ئۈمىكى ئەۋەتىشنى قارار قىلدى ھەم بەزى ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئالبانىيىگە ئەۋەتىدىغان كۆپ دۆلەت قىسملىرى تەشكىل قىلىشقا تەييارلىنىۋاتقانلىقىنى قارشى ئالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ۋېيېتنام ئىقتىسادى بۇلتۇر داۋاملىق يۇقىرى سۈرئەتتە يۇكسەلدى

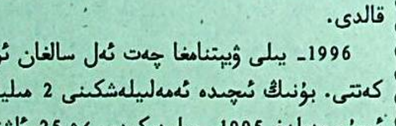

ۋېيېتنام ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ بېقىنقى دوكلاتىغا قارىغاندا، 1996- يىلى ۋېيېتنام ئىقتىسادى داۋاملىق يۇقىرى سۈرئەتتە ئاشقان. ئېشىش نىسبىتى% 9.34 كە يەتكەن. بۇ ۋېيېتنام ئىقتىسادىنىڭ ئۇدا ئىككى يىل % 9 تىن يۇقىرى تەرەققىيات سۈرئىتىنى ساقلاپ قېلىشى.

ۋېيېتنام ئىقتىسادىنىڭ داۋاملىق يۇقىرى سۈرئەتتە ئېشىشى ئاساسەن يېزا ئىگىلىك ۋە سانائەتنىڭ مۇقىم ئاشقانلىقى ھەم تاشقى سودىسىنىڭ يۇكسەلگەنلىكىدىن بولدى.

ئەتىيازدا جۇدۇن، كەلكۇن، بوران قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەر كەينى - كەينىدىن كۆرۈلۈپ تۇرغان بولسىمۇ، 1996- يىلى ۋېيېتنام يېزا ئىگىلىكىدىن يەنىلا كەڭ كۆلەمدە مول ھوسۇل ئالدى. يىللىق ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 29 مىليون تونىنغا يېتىپ، تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىگە كۆتۈرۈلدى. يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتىنىڭ ئېشىش نىسبىتى % 4.9 بولدى.

بۇلتۇر ۋېيېتنامنىڭ سانائىتىمۇ چوڭ قەدەم بىلەن ئىلگىرىلەپ، يىللىق سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 10 مىليارد 200 مىليون دوللارغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلىدىكىدىن % 14.1 ئاشتى.

1996- يىلى ۋېيېتنام تاشقى سودىسىنىڭ تەرەققىياتى داۋاملىق ياخشى بولدى. يىللىق ئىمپورت- ئېكسپورت سوممىسى 18 مىليارد دوللارغا يەتتى. ئۇنىڭدىن يىلى ۋېيېتنامنىڭ ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 7 مىليارد دوللارغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلىدىكىدىن % 35 ئاشتى. ۋېيېتنامدا گۈرۈچ، قەھۋە، كاۋچۇك ، مۇقاتىل، دېڭىز مەھسۇلاتلىرى، توقۇلما، نېفىت قاتارلىق مەھسۇلاتلارنى ئاساس قىلغان ئېكسپورت كەسپى پەيدىنپەي شەكىللەندى. بۇلتۇر گۈرۈچ ئېكسپورتى 3 مىليون 200 مىڭ تونىنغا يېتىپ، بىر يىلدىلا ۋېيېتنامغا 1 مىليارد دوللار تاشقى پىرېۋوت كىرىم قىلىپ بېرىپ، ۋېيېتنامنىڭ گۈرۈچ ئېكسپورتىدا چوڭ دۆلەتلىك ئورنىنى داۋاملىق ساقلاپ قالدى. قەھۋە، كاۋچۇك مەھسۇلاتلىرىمۇ يىلدىن - يىلغا ئاشتى، ئۇلار ھازىر ۋېيېتنامنىڭ 2-، 3- چوڭ ئېكسپورت يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى بولۇپ قالدى.

1996- يىلى ۋېيېتنامغا چەت ئەل سالغان ئومۇمىي مەبلەغ 8 مىليارد دوللاردىن ئېشىپ كەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئەمەلىيلەشكىنى 2 مىليارد 500 مىليون دوللارغا يەتتى. سېلىنغان ئومۇم مەبلەغ 1995- يىلىدىكىدىن % 25 ئاشتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا يەنە ۋېيېتنام چەت ئەل ھۆكۈمەتلىرىنىڭ كۆپ مىقداردىكى ئىقتىسادىي ياردىمىگە ئېرىشتى. 1996- يىلى چەت ئەللەرنىڭ ئىقتىسادىي ياردىمىدىن 900 مىليون دوللار ئەمەلىيلەشتى.

ۋېيېتنام ئىقتىسادى 1996- يىلى تېز سۈرئەتتە ئېشىش بىلەن بىللە، پۇلنىڭ پاخاللىشىش نىسبىتى % 4.5 ئەتراپىدا بولۇپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغان ئون يىلدىن بۇيانقى ئەڭ تۆۋەن نۇقتىغا چۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يانگىرىقباغ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئىلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

（维吾尔文） شىنجاڭ گېزىتى （بۇ سان ئالته بەت）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى（ۋەكالەت نومۇرى: 1—57）

1997 - يىل
ئاپرىل
2
چارشەنبە

هاۋا ئارايىدىن مەلۇمات:
ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى هاۋا ئوچۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 18 C - 6 °C بولىدۇ، ئوچ بال شامال چىقىدۇ.

جاك خېك جەنۇبىي شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەندە مۇنۇلارنى تەكتلىدى:

ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئىشلەپچىقىرىشى ئومۇمىيەتكە مۇناسىۋەتلىك، ئۇنى پۈتۈن كۈچ بىلەن ياخشى تۇتۇش كېرەك

تۇنۇگۈن مۇخبىرىمىز ژاك شلك خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى جاك خېك ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى 3 - ئاينىڭ 24 - كۈنىدىن 29 - كۈنىگىچە قەشقەر، ئاقسۇ ۋىلايەتلىرىنىڭ ئەتىيازلىق تېرىلغۇ تەييارلىق خىزمىتىنى تەكشۈردى.

قەشقەر، ئاقسۇ ۋىلايەتلىرىدىكى كادىرلار ۋە ئاھالىنىڭ ئاكتىپلىقى يۇقىرى بولۇپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ھەرقايسى ھالقىلىرىدىكى خىزمەتلەر جىددىي، تەرتىپلىك، جانلىق ئېلىپ بېرىلماقتا. جاك خېك ئۇنىڭ لەغبىرىپ، تېرىلغۇ ئەھۋالىنى كۆرۈپ ئىنتايىن خۇشال بولدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «بۇ ئىنتايىن ياخشى باشلىنىش بولۇپتۇ، بىزنىڭ بۇ يىل پاختىدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشىمىزدىن ئۈمىد بار.»

جاك خېك تەكشۈرۈش داۋامىدا يەنە قەشقەر، ئاقسۇ ۋىلايەتلىرىنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىدى. ئۇ دوكلاتنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دېدى: بۇ يىلقى ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ياخشى - يامان بولۇشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىگە ۋە دېھقانلارنىڭ كىرىمىنىڭ ئۆسۈش - ئاشماسلىقىغا، شىنجاڭنىڭ پۈتۈن مەملىكەتنىكى ئوبرازىغا ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقىغا مۇناسىۋەتلىك. بۇنىڭ پاختا ھوسۇلى كېمەيىپ كەتسە، بۇ يىل دېھقانلار مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن، كۆپ تەرەپتىن مەبلەغ توپلاپ خېمىيىۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق قاتارلىق ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى سېتىۋېلىپ سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، بۇ دېھقانلارنىڭ پارتىيەگە، ھۆكۈمەتكە ئىشەنچىسىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر زىممىسىدىكى مەجبۇرىيەتنى ئېغىرلىقىنى بىلىشى كېرەك. بۇ يىلقى ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئىشلەپچىقىرىشنى چوقۇم بىر تۈرلۈك سىياسىي ۋەزىپە سۈپىتىدە ئورۇنداپ، تەدبىر قوللىنىپ، بۇ يىل پاختونوم رايونىمىزنىڭ پاختا ئىشلەپچىقىرىشىدا ئىككى قەدەمنى تەك ئېلىش سىنرانبگىسىنى ئەملىگە ئاشۇرۇپ، بۇ يىل پاختىدىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىپ، دېھقانلارنىڭ جايالىق ئەمگىكى ۋە سېلىنمىنىڭ قىلچىمۇ بىكارغا كەتمەسلىكىگە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

جۇڭگو كومپارتىسىنىڭ پارتىيەسى ھەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش خىزمىتىنى ھەققىي تۇرده ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى قارارى

（1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 30 - كۈنى）

1. دۆلەتنىڭ يېزا ئىگىلىك بېچى سىياسىتى ئۇزۇنغىچە تىلمەيدۇ
2. كەنت قالدۇرۇقى ۋە يېزا جۇغلانمىسى دېھقانلارنىڭ ئالدىنقى يىلدىكى ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمىنىڭ 5% دىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك، دېگەن سىياسەت ئۇزۇغىچە تىلمەيدۇ
3. دېھقانلار مەجبۇرىيەت ئەمگىكى ۋە ئەمگەك جۇغلانمىسىنى ئۆستىگە ئېلىش تۇزۇمى ئۇزۇغىچە رەمەيدۇ
4. دېھقانلارنىڭ پۇل، ماددىي بۇيۇم ۋە ئەمگەك چىقىرىشىنى تەلەپ قىلىدىغان بارلىق ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش، دەرىجە ئاتلىش پائالىيەتلىرى قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ
5. يېزىلاردا قانۇندا بەلگىلەنگەندىن سىرت، ھەرقانداق شەكىلدىكى مەبلەغ توپلاش پائالىيىتىنى ئېلىپ بېرىش قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ
6. دېھقانلارغا قارىتىلغان بارلىق قالايمىقان ھەق ئېلىش، باھانى قالايمىقان ئۆستۈرۈش، قالايمىقان جەرىمانە قويۇش ھەرىكەتلىرى قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ
7. تۈرلۈك سېلىق سېلىش قىلمىشلىرى قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ
8. دېكتاتورا قورالى ۋە ۋاستىسىنى ئىشقا سېلىپ دېھقانلاردىن پۇل، مال يىغىش قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ
9. نامرات ئائىلىلەردىن ئېلىنىدىغان باج كېمەيتىلىدۇ ۋە كەچۈرۈم قىلىنىدۇ
10. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش كېرەك
11. يېزا - بازار ئاپپاراتلىرى ۋە خادىملىرىنىڭ چىقىمىنى ئازايتىش كېرەك
12. رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىشكە پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ بىرىنچى قول رەھبەرلىرى مەسئۇل بولۇش تۇزۇمىنى يولغا قويۇش كېرەك
13. نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىشتەك قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشلارنى قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك

نۆۋەتتە، ئېلىمىز يېزىلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندى، دېھقانلارنىڭ كىرىمى كۆرۈنەرلىك ئاشتى. يېزىلار ئىجتىمائىي جەھەتتىن مۇقىم بولدى. ئۇمۇمىيەت قانچە ياخشى بولغانسېرى، دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوغداشقا شۇنچە ئەھمىيەت بېرىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش خىزمىتىنى داۋاملىق ئوبدان ئىشلىشىمىز كېرەك. يقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بېرى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن دېھقانلارنىڭ سېلىقى جەھەتتە سانقىسۋاتقان مەسىلىلەرنى تەرەددۇت تۇتۇپ، ۋاقتىدا بىر قاتار سىياسەت، تەدبىرلەرنى قوللاندى، بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش خىزمىتىدە ساختا مەلۇم قىلىشقاندا، كەنت قالدۇرۇقى ۋە يېزا جۇغلانمىسىنى نورمىدىن ئاشۇرۇپ يىغىشقاندا، دېھقانلارنى ئەمگەك ئورنىغا پۇل بېرىشكە مەجبۇرلاشقاندا؛ ئىنتايىن ئاز ساندىكى ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ئىستىلدا قوپال بولۇپ، قانۇن - ئىنتىزامنى كۆزگە ئىلمايدىغان، كوللېكتىپنىڭ ۋە دېھقانلارنىڭ مال - مۈلكىنى بۇزۇپ چېچىشقاندا، يۇتتۇپلىشقاندا، ھەتتا دېھقانلاردىن مەجبۇرىي ھالدا پۇل ۋە مال - مۈلۈك يىغىۋالغاندا، بۇلار دېھقانلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئەتىگە زور دەرىجىدە دەخلى - تەرۇز يەتكۈزگەنلىق بولۇپ، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىغا، دېھقانلارنىڭ پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتكە بولغان ھېسسىياتىغا بەرھەم بېرىپ، ئۇلارنىڭ قارىشىچە ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش، دەرىجە ئاتلىتىش پائالىيەتلىرىنى يولغا قويغانلىقى ھەمدە ئىشكىلاۋازلىق قىلغانلىقى ئۈچۈن، دېھقانلارنىڭ سېلىقى ئېغىرلىشىپ كېتىۋاتىدۇ؛ بەزى يېزا، كەنت كادىرلىرى ئاممىۋى خىزمەت ئىشلەشكە ماھىر ئەمەس، خىزمەت ئۇسۇلى ئاددىي، قوپال، ھەتتا قانۇنغا خىلاپلىق قىلىپ، ئىنتىزامنى بۇزۇۋاتىدۇ؛ نۇرغۇن جايلارنىڭ يېزا - بازار ئاپپاراتلىرى كېلەڭسىز، كادىرلار قوشۇنى بەك چوڭ، ئۇنىڭ ئۇستىگە كوللېكتىپ ئىگىلىك ئاساسى ئاجىز بولغاچقا، نېمىلا ئىش قىلسا دېھقانلاردىن ئاشلىق ۋە پۇل يىغىشقا تايىنىدۇ؛ مەزىرقى دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى باشقۇرۇش چارىسى دېگەندەك مۇكەممەل ئەمەس، ئامىنىڭ دېموكراتىك نازارەت قىلىشى كەمچىل، يېزىلارنىڭ كوللېكتىپ مالىيىسى تۇزۇمى مۇكەممەل ئەمەس، ئوھاكازالار. يىغىنچاقلاپ ئېيتقاندا، بىرىنچىدىن، بەزى جايلار ۋە تارماقلار پارتىيىنىڭ ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش ئىدىيىسىدىن لۇشىيەندىن چەتنەپ، پىلان تۇزگەندە ۋە ئىش قىلغاندا ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلماي، يېزىلارنىڭ تۇرلۇك ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشتا يېزا ئىقتىسادى ۋە دېھقانلار كىرىمىنىڭ ئەمەلىي سەۋىيىسىدىن ئاشۇرۇپ تەلەپ قويماقتا. ئىككىنچىدىن، بەزى كادىرلار پارتىيىنىڭ جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش تۇپ مەقسىتىنى ئۇنتۇپ قېلىۋاتىدۇ، ئۇلارنىڭ ئاممىۋى قارىشى ئاجىز بولغاچقا، دېھقانلارغا بېرىدىغىنى ئاز، ئۇلاردىن ئالىدىغىنى كۆپ بولۇۋاتىدۇ، ھەتتا دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز قىلىۋاتىدۇ.

مەركىزىي كومىتېت مۇنداق قارايدۇ: دېھقانلار سېلىقىنىڭ ئېغىرلىشىپ كېتىشى يېزىلارنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئىنتايىن گەۋدىلىك مەسىلىگە ئايلىنىپ قالدى. ئەگەر بۇ مەسىلە قەتئىي ھەل قىلىنمسا، مۇقەررەر ھالدا خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ۋە 2010 - يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىغا يېتىش توسالغۇغا ئۇچرايدۇ، ئاساسىي قاتلام ھاكىمىيىتىنىڭ مۇستەھكەملىنىشىگە تەسىر يېتىدۇ، شۇنداقلا دۆلەتنىڭ ئۇزاقتىچە ئامان - ئېسەن بولۇشىغا خەۋپ يېتىدۇ. پۈتۈن پارتىيە بۇ مەسىلىگە چوقۇم سىياسىي ۋە ئومۇمىيەت يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ مۇئامىلە قىلىپ، كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش خىزمىتىنى ھەققىي تۇرده ئوبدان ئىشلىشى كېرەك.

نۆۋەتتە ئوتتۇرىغا قويۇلغان ئاساسىي ۋەزىپە شۇكى، دېھقانلارنىڭ ئېغىر سېلىق يۈكىنى يېنىكلىتىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئۆستۈرۈشتە ئۇزۇن مۇددەتلىك ئۈنۈم بېرىدىغان ئۇزۇن مۇددەتلىك ئىدىيىنى ئورنىتىش كېرەك. ئۇنداق بولمىغاندا، ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدىغان ئىقتىسادىي ۋاستىلەرنى ئۆزلەشت

سیاسەت، تەدبىرلەرنى قوللاندى، بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ سېلىقنى يەڭگىللىتىش خىزمىتىدە مەلۇم ئۇنۇم ھاسىل قىلىندى. لېكىن دېھقانلارنىڭ سېلىقى ئېغىر بولۇش مەسىلىسى تېخى تۈپتىن ھەل قىلىنغىنى يوق، نۆۋەتتە بۇ مەسىلىگە دېھقانلارنىڭ ئىنكاسى يەنىلا بەك كۆچلۈك بولۇۋاتىدۇ، بەزى جايلاردا بۇ مەسىلە خېلىلا ئېغىر دەرىجىدە ساقلىنىۋاتىدۇ، بەزى جايلار ۋە تارماقلار مەركەزنىڭ قايتا - قايتا توسۇشىغا پەرۋا قىلماي، چىرايلىق ناملار بىلەن دېھقانلاردىن قالايمىقان ھەق ئېلىۋاتىدۇ، قالايمىقان مەبلەغ توپلاۋاتىدۇ، باھانى قالايمىقان ئۆستۈرۈۋاتىدۇ، قالايمىقان جەرىمانە قويۇۋاتىدۇ ۋە سېلىق سېلىۋاتىدۇ؛ بەزى جايلار دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاكتىپلىقىغا، دېھقانلارنىڭ پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتكە بولغان ھېسسىياتىغا بەرھەم بېرىپ، ئۇلارنىڭ كۆچلۈك نارازىلىقىنى قوزغىدى.

دېھقانلارنىڭ سېلىقنى ئېغىرلاشتۇرۇشتىن قىلمىشلىرىنىڭ قايتا - قايتا توسىسىمۇ تۈگمەسلىكى، دېھقانلار سېلىقىنىڭ قايتىدىن كۆپىيىپ كېتىشىدە نۇرغۇن سەۋەب بار، لېكىن، ئاساسلىقى، بەزى جايلار قارىغۇلارچە تەرەققىيات سۈرئىتى قوغلىشىپ، مالىيىنىڭ بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارىدىن ئاشۇرۇپ ئىش قىلىپ، تۇرلۇك ناملار بىلەن دېھقانلارغا قول سۇنۇۋاتىدۇ؛ بەزى تارماقلار يېزىلاردا ئىش قىلغاندا زىيادە يۇقىرى ۋە جىددىي تەلەپ قويغانلىقى، ئەمەلىي ئەھۋالغا

نۆۋەتتە ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش خىزمىتىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە ئاساسلىق ۋەزىپىسى: يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەننىي يېتەكچى قىلىپ، پارتىيىنىڭ 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى يېڭا خىزمىتىگە دائىر بىر قاتار فاكتجىن، سىياسەتلىرىدە چىڭ تۇرۇپ، يېڭى دەۋردىكى دېھقانلار مەسلىسىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، دېھقانلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قەتئىي تەۋرەنمەي قوغداپ،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايون قاراماي شەھەر رايونى قاتناش ساقچىلىرى چوڭ ئەترىتىنى داغدۇغلىق تەقدىرلىدى

ھەر ساھە، كەسپتىكىلەرنى ئىلغارلاردىن ئۆگىنىپ، ئاممىۋى مەنپەئەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا چاقىردى

بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سايahەتچىلىك ئىشلىرىدا زور ئىلگىرىلەش بولدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز چىن يەن، جىن چۈەن خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق مەنپەئەت بەرپا قىلىشقا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى 3 - ئاينىڭ 28 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى قاراماي شەھىرىدە داغدۇغلىق نام بېرىش - تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، قاراماي شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى شەھەر رايونى قاتناش ساقچىلىرى چوڭ ئەترىتىگە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇن، «ياشلار مەدەنىيەتلىك ئورنى»، «قانۇننى ئىجرا قىلىشتىكى مەدەنىيەتلىك سىستېما» دەپ نام بەردى، ئۇلارنىڭ جەنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىدە قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلغان، قىزغىن مۇلازىملىق قىلغان، خەلقنىڭ چاكىرى بولغانلىقىدەك ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرىنى تەقدىرلىدى. يىغىن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر ساھە، ھەر كەسپىتىكىلەرنى قاراماي شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى قاتناش ساقچىلىرى تارماق ئەترىتى شەھەر رايونى چوڭ ئەترىتىدىن ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، «خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، كەسىپ، ساھەدە يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئاممىۋى مەنپەئەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە چاقىردى.

ئايتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى شېي جىچاڭ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن يىغىنغا قاتنىشىپ، ئىلغارلارنى قىزغىن تەبرىكلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ج خ ئورگانلىرى جەنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، روھىي قىياپەتتە خېلى زور ئىلگىرىش ھاسىل قىلىپ، ھەر ساھەدىكى ئاممىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ھاكىمىغا ئېرىشتى. قاراماي شەھەر رايونى قاتناش ساقچىلىرى چوڭ ئەترىتىنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىنىڭ تەسىرلىك يېرى شۇكى: 1) ئۇلار خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، جەمئىيەت ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشتەك ئالىيجانابلىق غايىنى مۇسىتەھكەم تىكلىگەن؛ 2) خىزمەتتە ئىتتىپاقلىشىپ، ئەملىي ئىشلەپ، ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، كاكارغا شان - شەرەپ كەلتۈرگەن؛ 3) قانۇننى قەتئىي ئىجرا قىلىش، قىزغىن مۇلازىملىق قىلىشتەك ئەملىي ئىشلەش ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشكەن؛ 4) ئىلمىي، قېلىپلاشقان قائىدە - تۈزۈم ۋە نازارەتچىلىك، چەكلەش مېخانىزمىنى ئورنىتىپ، قوشۇن قۇرۇلۇشىغا ۋە باشقۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلغان. شېي جىچاڭ ئاپتونوم رايون بويىچە چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان «خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، كەسىپ، ساھەلەردە يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىدە قاراماي شەھەر رايونى قاتناش ساقچىلىرى چوڭ ئەترىتىدىن ئىبارەت بۇ كۆزنەك ساھەدىكىلەردىن ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، تېپ ئارقىلىق يول ئېچىپ، نۇقتىدىن لىنىيەگە، لىنىيەدىن ئومۇمىي دائىرىگە ئۆتۈپ، سوتسىيالىستىك مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز تەلەپ قىلدى.

قاراماي شەھەر رايونى قاتناش ساقچىلىرى چوڭ ئەترىتىنىڭ باشلىقى شېي جۈن، قاتناش ساقچىلىرى ۋەكىلى لوياڭ، مەخسۇس ، قاتناش ساقچىلىرى ئايالىرىنىڭ ۋەكىلى لى مىنشياڭ ، ساقچىلارنىڭ قۇتقۇزۇشى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان ۋاقىتتا ئۆزىنىڭ ئەجىر ھەققىنى ئىئانە قىلىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىنى ياردەمگە ئېرىشكەن ئاممىنىڭ ۋەكىلى ۋاڭ خۇيىيگلار نام بېرىش - تەقدىرلەش يىغىنىدا شەھەر رايونى قاتناش ساقچىلىرى چوڭ ئەترىتىنىڭ ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرىنى تونۇشتۇردى. يىغىندا قاراماي شەھىرىنىڭ باشلىقى، شنجاڭ نېفىت ئىدارىسىنىڭ باشلىقى دەي مىكشىن سۆز قىلىپ، شەھەر خەلقىنى قاراماي شەھەرلىك شەھەر رايونى قاتناش ساقچىلىرى چوڭ ئەترىتىدىكىلەردىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى كەڭ دائىرىدە قانات يايدۇرۇشقا چاقىردى. يىغىنغا ئولايەتلىك، ئوبلاستلىق ، شەھەرلىك، مەنپەئەت مەدەنىيەت ئىشخانىلىرى ، ئىتتىپاق كومىتېتلىرى، ج خ سىستېمىسىنىڭ ۋەكىللىرىدىن بولۇپ 1000 غا يېقىن كىشى قاتناشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى خەۋىر قىلىدۇ: بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىز «سايahەتچىلەر رازىگاھى - شنجاڭ» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، سايahەتچىلەرنى ئۆستۈرۈپ، سايahەتچىلىك كەسپىنىڭ ياخشى ئوبرازىنى نامايان قىلغانلىقتىن، سايahەتچىلىك ئىشلىرىدا زور ئىلگىرىلەش بولدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سايahەتچىلىك تارماقلىرى سايahەت تۈرلىرىنى كۆپەيتىش، سايahەتچىلەرنى كۆپلەپ جەلپ قىلىش ئۈچۈن 25 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، جايلاردىكى مەنزىرىلىك رايونلارنىڭ يۇرۇشلەشكەن مۇلازىملىق ئەسلىمىلىرىنى تولۇقلىدى، سايahەتچىلەر كۆتۈۋېلىنىدىغان مېھمانخانىلارنىڭ ئەسلىمىلىرىنى يېڭىلاپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، سايahەتچىلەرنى كۆتۈۋېلىشقا ياخشى مۇھىت ھازىرلىدى. مۇناسىۋەتلىك تارماقلار تۇرلۇك خىزمەتلەرنى پائال، پۈختا ئىشلىگەنلىكتىن، بۇلتۇر جەمئىي 176 مىڭ 900 چەت ئەللىك سايahەتچى كۆتۈۋېلىنىپ، 68 مىليون 197 مىڭ دوللاردىن ئارتۇق تاشقى پىرېۋوت يارىتىلدى، مەملىكەت ئىچىدىن كەلگەن 5 مىليون 500 مىڭ ئادەم (قېتىم)سايahەتچى كۆتۈۋېلىنىپ، 700 مىليون 500 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى.

دۆلەت بەلگىسى تېخىمۇ نۇرلانسۇن

گېزىتىمىز ئوبزورچىسى

قاراماي شەھەرلىك قاتناش ساقچىلىرى تارماق ئەترىتىنىڭ شەھەر رايونى چوڭ ئەترىتىدىكى كادىر - ساقچىلار ھەمىشە: «بىشىمىزدا دۆلەت بەلگىسى بار» دېيىشىدۇ، بۇ ئادەتىغىنە سۆزدە ئۇلارنىڭ جەنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىدە جەڭەرنى ھەققىي ئۆگىنىپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتەك تۇنۇ مەقسەتنى قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىش، قىزغىن مۇلازىملىق قىلىشتەك كونكرېت ھەرىكەتكە ئايلاندۇرغانلىقى ئىپادىلەنگەن.

دۆلەت بەلگىسى - بىر خىل سىمۋول، شۇنداقلا جەكلىمە. ئۇ قانۇنىنىڭ ئىززەت - ھۆرمىتىنى ئىجتىمائىي ئادالەتنى گەۋدىلەندۈرۈپ تۇرىدۇ، ھۆكۈمەتنىڭ ئوبرازىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ. ئۇنىڭغا خەلقنىڭ ئارزۇسى، ئۈمىدى سىڭگەن. شەھەر رايونى چوڭ ئەترىتىدىكى كادىر - ساقچىلار دۆلەت بەلگىسىنىڭ قىممىتىنى چوقۇنۇر چۈشەنگەن، ئۇلار قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىش بىلەن بىللە، ئۈزلىرى بىلەن ئامما ئارىسىدىكى مۇناسىۋەتنى ئاڭلىق، توغرا بىر تەرەپ قىلغان. «مەن قاتناش ئۈچۈن خەلقنى باشقۇرىمەن» دېگەننى «مەن خەلق ئۈچۈن قاتناشنى باشقۇرىمەن» دېگەنگە ئۆزگەرتىپ، ئاممىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ماختىشىغا ۋە چۈشىنىشىگە ئېرىشكەن. ئۇلار قانۇننى ئىجرا قىلىشنا مەدەنىيەتلىك بولۇشنى گەۋدىلەندۈرگەن. قېلىپلاشقان سۆز ھەرىكىتى ئارقىلىق ئاممىنى تەربىيىگە ئىگە قىلىپ، قائىدە - نىزامنى كىشىلەر قەلبىگە چوڭقۇر سىڭدۈرگەن. بۇ ئارقىلىق قاراماي شەھىرىنىڭ قاتناش تەرتىپىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاپ، مەدەنىيەتلىك، ئىناق، ھەمكارلىقتىن ئىبارەت ساقچى - خەلق مۇناسىۋىتىنى شەكىللەندۈرگەن ھەم يېگى دەۋردىكى ئىجتىمائىي قىممەت قارىشى بىلەن كىشىلەر ئالاقىسى ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى نامايان قىلغان.

باشقۇرۇش - مۇلازىملىق دېمەكتۇر. ئۇ ئۆزىنى چوڭ ئۆتۈش، ئاكاۋۇرلۇق قىلىش ئەمەس. ج خ ساقچىلىرىلا ئەمەس، تېخنىك، سودا، باج، سودا - سانائەت مەمۇرى باشقۇرۇش ،.تامۇزنا قاتارلىق قانۇن ئىجرا قىلىش ئىدارەتچىلىك، باشقۇرۇش تارماقلىرىمۇ خىزمەت ئۈستىلى ۋە خىزمەت پوزىتسىيەسىنى ئۆزلۈكسىز ياخشىلاپ، ئىش بېجىرىش ئۇنۇمى ۋە سۈپىتىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ ئاممىنىڭ دەردىگە دەرمان بولۇشى، خالىغانلىق چاكىرى بولۇشى، خەلق ئۈچۈن ئوبدان خىزمەت قىلىدىغان چاكارلىق ئوبرازىنى تىكلىشى لازىم. سىز ئومۇمىنىڭ ئىشىنى بېجىرگەندە، بېشىمىزدا تۇرغان دۆلەت بەلگىسىنىڭ ۋەزنىنى كۆزىرەك ئوبلاسىڭىز مەسئۇلىيىتىڭىزنى تېخىمۇ ياخشى ئادا قىلىپ، خەلق ئۈچۈن ئوبدان ئىشلىيەلەيسىز.

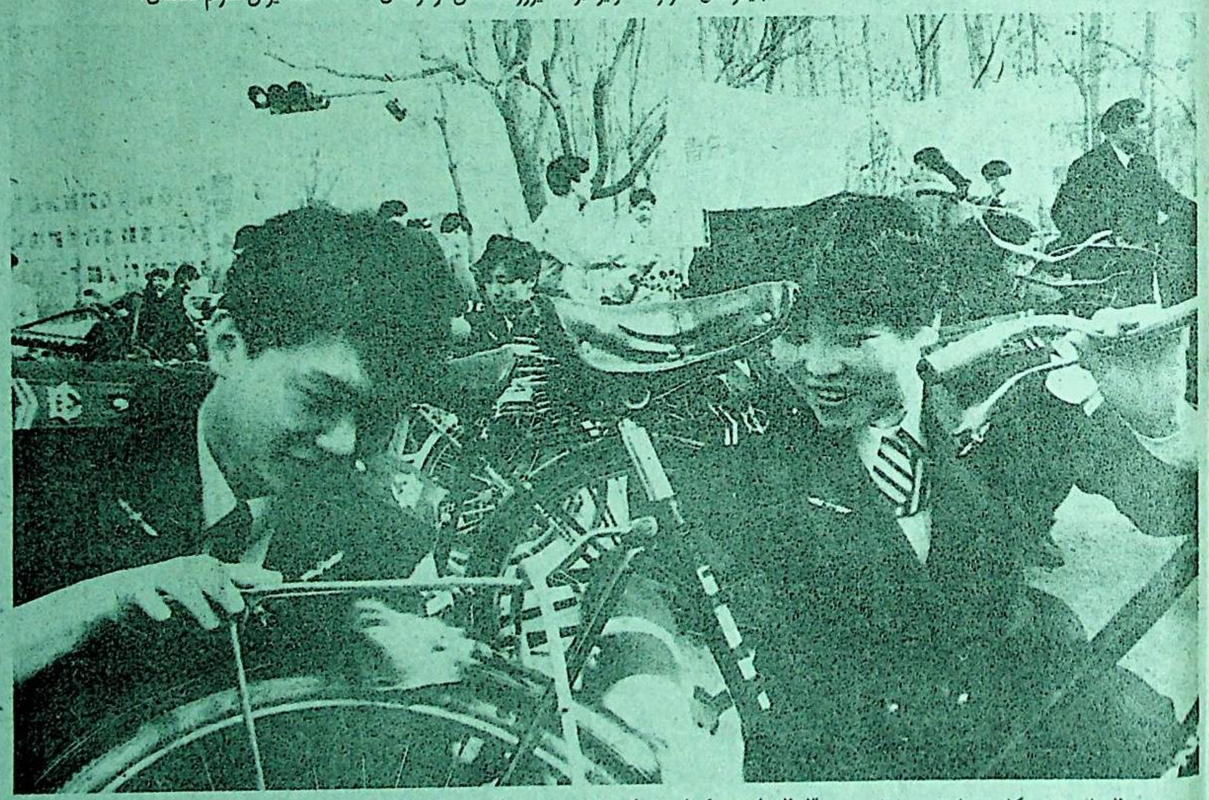

3 - ئاينىڭ 29 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن شنجاڭ ئاۋىئاتسىيە ئىدارىسىدىكى 200 نەچچە ياش پىدائىي كوچىلارغا چىقىپ، خەلقە قولايلىق يارىتىپ بېرىش، پايدا يەتكۈزۈش مۇلازىملىق پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: بۇ ئىدارىنىڭ بىخەتەرلىك تەكشۈرۈش باشقارمىسىدىكى ياش پىدائىيلار كىشىلەرنىڭ ۋېلىسىپىتىنى رېمونت قىلماقتا ۋە تازىلاپ بەرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز ياۋ شىنشېڭ فوتوسى

دادىل ئىزدىنىپ، يېڭى يول ئاچقاندا، بېيىش يولىنى تاپقىلى بولىدۇ

– خوتەن شەھرى لاسكۇي بازار ئارغول كەنتىنىڭ دېھقانلارنى بېيىش يولىغا يېتەكلىگەنلىكى توغرىسىدا

دولقۇن ھوشۇر

تەھرىر ئالدۇسى:

ئارغول كەنتىنىڭ تەجرىبىسى بازار ئىگىلىكىگە يۆزلىنىشنىڭ يېڭا ئىقتىسادىنىڭ چىقىش يولى ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزىلىرىغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، دېھقان، چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ بېيىتىشتا ھەممىگە قادىر ئەندىزە يوق. جايلار ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، دادىل ئىزدىنىپ، يول ئېچىپ ئىگىلىرىلسە دېھقانلارنى بېيىش يولىغا يېتەكلەشتە ئۇنۇم ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ. جايلارنىڭ ئارغول كەنتىنىڭ تەجرىبىسىدىن پايدىلىنىپ كۆرۈشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

خوتەن شەھرى لاسكۇي بازار ئارغول كەنتىدە 1397 مو تېرىلغۇ يەر بار، كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن سەككىز پۇڭدىن كۆپرەكتىن يەر توغرا كېلىدۇ. كەنت بازار بويىچە ئىقتىسادىي ئەھۋالى بىر قەدەر ياخشى كەنتلەرنىڭ بىرى بولسىمۇ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى چەكلەپ كېلىۋاتقان مۇنداق توسالغۇلار مەۋجۇت ئىدى:

(1) تېرىلغۇ يەر ئاز، نوپۇس كۆپ، تېرىلغۇ يەرنى كېڭەيتىش ئىمكانىيىتى يوق بولۇپ، چەكلىك يەرگە تايىنىپ دېھقانلارنى بېيىتىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى.

(2) دېھقانلارنىڭ سېلىقى، خالىس ئەمگەك ۋەزىپىسى بىر قەدەر ئېغىر بولغاچقا، دېھقانلارنىڭ بېيىش يولىدا ئىزدىنىشى، بازارغا يۆزلىنىپ ئالەمشۇمۇلىرىنى يوكسەلدۈرۈشىگە ۋاقىت كەم ئىدى.

(3) ئايىغى ئۆزۈلمەي كېلىپ تۇرىدىغان تەكشۈرۈش ئۆمەكلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش پائالىيەتلىرىنى قەرەلسىز تولا تەكشۈرۈشلىرى بىرىنچىدىن، كەنت، مەھەللە كادىرلىرى ۋە دېھقانلارغا ئېغىر بېسىم پەيدا قىلدى. ئىككىنچىدىن، دېھقانلاردا يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى تەكشۈرۈشتىن ئۆتكۈزۈۋېلىش ئۈچۈن قول ئۇچىدا ئىشلەپ تۇغىتىدىغان ناچار كەيپىيات باش ئاۋارىچىلىقتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئەسلىدىكى يولدا مېڭىۋېرىش كېرەكمۇ؟ مۇشۇ مەسلىنى چۆرىدىگەن ھالدا كەنت پارتىيە ياچەيكىسى ئۆتكەن يىلنىڭ بېشىدا مۇھاكىمە يۈرگۈزۈپ، ۋىلايەتلىك، شەھەرلىك ئۇچ دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنىنىڭ روھى ئاساسىدا، ئىدىيىنى يەنمۇ ئازاد قىلىپ، تۇنۇشنى بىرلىككە كەلتۈردى، كەنت، مەھەللە كادىرلىرى، پارتىيە ئەزالىرىنى مۇھاكىمىگە ئۇيۇشتۇردى، ئەستايىدىل ئىلىپ بېرىلغان مۇھاكىمە جەريانىدا قىممەتلىك پىكىر - تەكلىپلەر، سىناپ كۆرۈشكە بولىدىغان مەسلىھەتلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى. كەنت پارتىيە ياچەيكىسى بۆلۈمنى مەركەزلەشتۈرۈپ، كەنتتىكى دېھقانلارنىڭ سىرتقى ئەمگەك ۋەزىپىسى ئۈچۈن ئومۇمىيۈزلۈك پۇل تاپشۇرۇش، دېھقانلارنىڭ نامۇۋاپىق سېلىقلىرىنى يەڭگىللىتىش، يىل بۇيى بىر قانچە قېتىم ئىلىپ بېرىلىدىغان تۇرلۈك تەكشۈرۈپ باھالاشلارنى ئازايتىش توغرىسىدا بازارلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن توختام تۈزدى.

كەنت پارتىيە ياچەيكىسىنىڭ دېھقانلارنى ھەققىي تۇردە بېيىتىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش جەھەتتىكى دادىل ئىزدىنىشى بازارلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىدىكى رەھبەرلەرنى تەسرلەندۈردى ھەمدە ئارغول كەنتىنى بىلەن دېھقانلارنىڭ زىممىسگە ئىلىپ كەلگەن 17 مىڭ 600 يۈەن پۇل تېجەپ قىلىندى.

ھۆددىگە بېرىلگەن كەنت باشقۇرۇشىدىكى 198 مو يەردىن قىلىنغان كىرىم ئارقىلىق دېھقانلار تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك ئۇچ خىل فوند پۇلىدىن 57 مىڭ يۈەن كۆتۈرۈۋېتىلدى. بۇ دېھقانلار ئۈستىگە ئىلىپ كەلگەن ئۇچ خىل فوند پۇلنىڭ % 67 نى ئېگىلدى. ئىلگىرى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 20 نەچچە قېتىم ئىلىپ بېرىلىدىغان تەكشۈرۈپ باھالاش ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، دېھقانلار پۇل تېپىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىندى. دېھقانلار روھىي جەسىمدىن خالى بولۇپلا قالماي، تەكشۈرۈشكە كەلگەنلەرنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن يىلدا كېتىدىغان 5000 يۈەن تېجەپ قىلىنىپ، دېھقانلارنىڭ بۇ خىل سىلىقى يەڭگىللىتىلدى. كەنت دېھقان، چارۋىچىلارنى ئېتىبار بېرىش سىياسىتىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، ھەر بىر ئائىلىدە بىردىن ھۇنەر، تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئادەم بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇدى، بۇنىڭ بىلەن ئارغول كەنتىدىكى دېھقانلارنىڭ روھىي قىياپىتى ۋە ئىشلەپچىقىرىش پائالىيەتلىرىدە تارىختىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان جانلىنىش بارلىققا كەلدى.

يېزا ئىگىلىك سىلىنمىسى ئىلگىرىكىدىن % 20 ئەتراپىدا كۆپەيدى، مەھەللىۋى ئوغۇت، خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىلىرىنىڭ ئۆلچەملىك بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىندى. يەتتە ئائىلىلىك دېھقان 90 مىڭ يۈەن پۇل سەرپ قىلىپ، يەتتە چوڭ - كىچىك تراكتور سېتىۋالدى. دېھقانچىلىق مەشغۇلاتلىرى تېخنىكىلىق تەلەپ بويىچە ۋاقتىدا سۇيەتلىك ئورۇندالدى. ئۆتكەن يىلى ھاۋارايى ئادەتتىن تاشقىرى نورمالسىز بولغان ئەھۋالدىمۇ، كەنت بويىچە ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 1 مىليون 49 مىڭ 885 كىلوگرامغا، بىرلىك ھوسۇل 1005 كىلوگرامغا يېتىپ، 1995- يىلدىكىدىن ئايرىم- ئايرىم ھالدا % 1.6 ۋە % 1.7 ئاشتى. چارۋامال بوردىنى كەسپىي زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇلدى، بۇلتۇر 7- ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر كەنت بويىچە بوردىقچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 197 گە يېتىپ، 1995- يىلدىكىدىن % 30.86 كۆپەيدى. دېھقانلار 3- كەسىپ بىلەن پائال شۇغۇللىنىپ، ئائىلە ئىقتىسادىنى يۆكسەلدۈرۈشكە پۈختا ئاساس سالدى. ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ھەر خىل ھۇنەر - تىجارەت بىلەن شۇغۇللانغان ئائىلە 43 كە يېتىپ، 1995- يىلدىكىدىن % 8.2 كۆپەيدى، ئۇچ ئائىلە ئاپتوموبىل سېتىۋېلىپ ترانسپورت، يولۇچى توشۇش كەسپى بىلەن شۇغۇللاندى. موتسكلىت سېتىۋالغان ئائىلە 51 گە يېتىپ، 1995- يىلدىكىدىن % 1.5 كۆپەيدى. كەنت بويىچە بۇلتۇر ئومۇمىي كىرىم 1 مىليون 823 مىڭ 648 يۈەنگە، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىم 1100 يۈەنگە يېتىپ، 1995- يىلدىكىدىن ئايرىم- ئايرىم ھالدا % 17.8، % 11.7 ئاشتى.

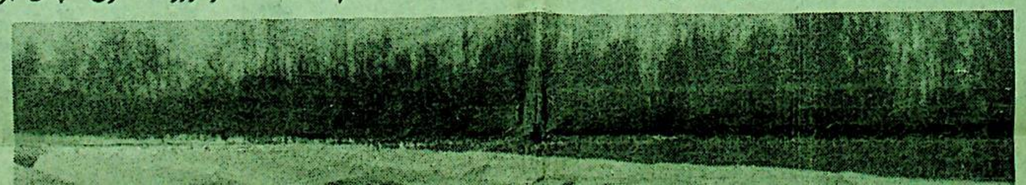

ئاقسۇ ۋىلايىتى ئەتىيازلىق قۇرغاقچىلىق ئاپىتىگە تاقابىل تۇرۇشنىڭ تەييارلىق خىزمىتىنى بالدۇر ئىشلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلدى: ئاقسۇ ۋىلايىتى بالدۇر تەۋتۇش قىلىپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇ مەزگىلىدە كۆرۈلۈش ئېھتىمالى بولغان قۇرغاقچىلىق ئاپىتىگە تاقابىل تۇرۇشنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرىنى پۈختا ئىلىپ بارىدى. ۋىلايەت بويىچە 3- ئاينىڭ باشلىرىغا قەدەر 9 مىليون 720 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، يېگىدىن 240 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسالدى. 197 ئورۇندىكى سۇ قۇرۇلۇشى ئەسلىھەلىرى يۇرۇشلەشتۇرۇلدى. 550 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتا ئېرىق - ئۆستەڭ رېمونت قىلىندى. تۆزلەڭلىكتىكى ئامبارلارغا قاچىلانغان سۇ 645 مىليون 600 مىڭ كۇب مېترغا يېتىپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇ مەزگىلىدىكى سۇ قەھەتچىلىكىنىڭ ئالدىنى ئىلىشقا ئاساس سېلىندى.

قىش كىرگەندىن بۇيان ئاقسۇ ۋىلايىتىدە تېمپېراتۇرا بىر قەدەر يۇقىرى بولۇپ، دېھقانچىلىق رايونلىرىدا يامغۇر ياكى قار ياغمىغاچقا، ئەتىياز پەسلىدە قورغاقچىلىق ئاپىتى كۆرۈلۈش ئېھتىمالى مۇقىملىشىپ قالدى. مۇشۇنداق ئەھۋال ئاستىدا بۇ ۋىلايەتتىكى سۇ ئىشلىرى تارماقلىرى ئەتىيازلىق تېرىلغۇ پىلانىنىڭ ئۈگۈشلۇق ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچ، مالىيە كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، تۇرلۈك سۇ قۇرۇلۇشى ئەسلىھەلىرىنى تەكشۈرۈش، رېمونت قىلىش، موستەھكەملەش، يۇرۇشلەشتۈرۈش\خىزمىتىنى بالدۇر ئورۇنلاشتۇردى. ھەرقايسى ناھىيە- شەھەر، يېزا - بازارلارمۇ سۇ ئىشلىرى تارماقلىرىغا يېقىندىن ماسلىشىپ، 2- ئاي كىرىشى بىلەن ئېرىق- ئۆستەڭلەردىكى مۇزلارنى چېقىپ، ئاق يەرنى سېرىق ئوسا قىلىش خىزمىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك باشلۇۋەتتى. 3- ئاينىڭ بېشىغا قەدەر ۋىلايەت بويىچە ئوسا قىلىنىپ بولغان ئاق يەر 1 مىليون 194 مىڭ موغا، بۇنىڭدىن سېرىق ئوسا قىلىنغان يەر 353 مىڭ موغا يېتىپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇنىڭ جىددىي مەزگىلىدىكى سۇغا بولغان بېسىم مەلۇم دەرىجىدە يېنىكلىتىلدى.

توقسۇن ناھىيىسى كەلكۇن ئاپىتىدە ۋەيران بولغان سۇ قۇرۇلۇشى مۇئەسسەسلىرىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇنىڭ ۋاقتىدا ئىلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **سانتار رېھىم، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم، ئۆمەر ھامۇت** خەۋەر قىلدۇ: توقسۇن ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۆتكەن يىلى 7- ئاينىڭ ئاخىرىدىن ھازىرغىچە كۆچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، كەلكۇن ئاپىتىدە ۋەيران بولغان ئېتىز- ئېرىق ئاساسىي مۇئەسسەسلىرىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، رېمونت قىلىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، ھەر مىللەت دېھقانلىرىنىڭ بۇ يىللىق ئەتىيازلىق تېرىلغۇنى ۋاقتىدا ئىلىپ بېرىشقا كاپالەتلىك قىلدى. ئۆتكەن يىلى 7- ئايدىكى تارىختا ئاز كۆرۈلگەن مىسلىسىز زور كەلكۇن ئاپىتى بۇ ناھىيىنىڭ ھەر قايسى يېزا (بازار) لىرىدىكى 96 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتىكى سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ، 13 ماشىنىلاشقان قۇدۇق، سەككىز تارماق ئۆستەڭ، 15 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتىكى غول ئۆستەڭ ۋە 12 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتىكى كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسى قاتارلىق ئومۇمىي قىممىتى 176 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان سۇ قۇرۇلۇشى مۇئەسسەسلىرىنى ئۆيغۇنلاشتۇرۇپ، ئىشنى بىر كۈنمۇ توختىتىپ قويماي، ناھىيىنىڭ سۇچىلىق ئىشلىرى تارىخىدا مۆجىزە يارىتتى.

ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەتنىڭ يارىدەمنى قولغا كەلتۈرۈش ۋە جاپاغا چىداپ ئىگىلىك تىكلەش، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش روھىنى جارى قىلدۇرۇش نەتىجىسىدە، بۇ ناھىيىنىڭ كەلكۇن ئاپىتىدە ۋەيران بولغان سۇ قۇرۇلۇشى مۇئەسسەسلىرىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىدە زور ئىلگىرىلەش بولدى. 2- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ناھىيە بويىچە ۋەيران بولغان 96 كىلومېتر سۇ

تـۆگـتـدىغان ناچار كەيپيات باش كـۆتـۈرۈپ قـالدى؛ تـۇچۇنچىدىن، دېھقانلار 3- كەسىپ بىلەن شۇغۇللـىنىش، بازارغا يۈزلىنىپ پۇل تېپىش تـۈستـىدە تـويلـىنـىشقـا پـۈرسەت تاپالمىدى.

چـەكلىمـىلەرنى تۆگىتىپ ياكى تـازايتـىپ، دېھقانلارنـى بېيىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشتا يېڭى يول ئېچىش كېرەكمۇ ياكى بارىغا شۇكرى قـىلـىپ، قـوشـنـا كەنتلەرنى دوراپ

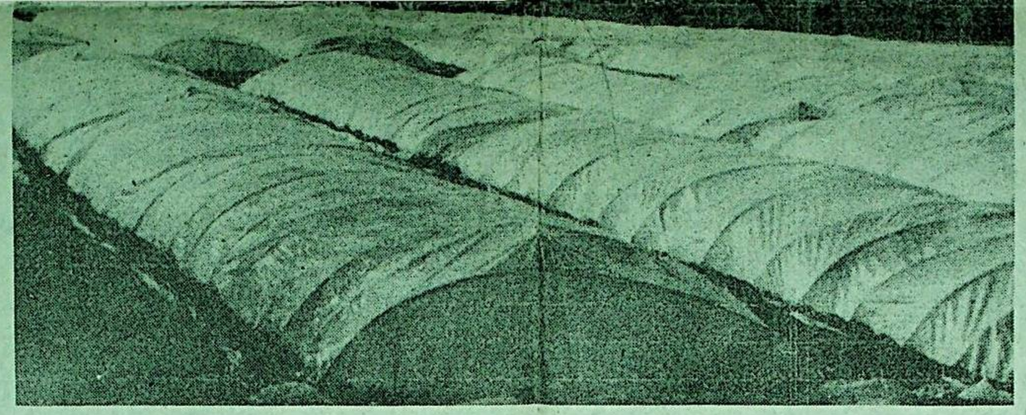

غـۇلجا ناھىيىسىنىڭ دادامتۇ يېزىسىدىكى كۆكتاتچى كەسپىي ئائىلىلەر يازلىق كۆكتات مايسلىرىنى ئۆستۈرۈش پارنىكى كۆلىمىنى كېڭەيتىپ، يازلىق كۆكتاتتىن مول ھوسۇل ئېلىشقا پۇختا ئاساس يارىتتى.

سۈرەتتە: مايسا ئۆستۈرۈش پارنىكى

كامال جامال فوتوسى

بورتالا شەھرى نامراتلارنى قېينىچىلىقتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى مۇھىم نۇقتا قىلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن** خەۋەر قىلدۇ: بورتالا شەھرى بۆلتۇر مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار يىغىنلىرىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا مۇھىم نۇقتىنى ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار نامرات ئائىلىلەرگە قارىتىپ، ئۇلارنى قېينىچىلىقتىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى پائال ياخشى ئىشلىدى.

بۇ شەھەر ئالدى بىلەن كونكرېت يار- يۆلەك بولۇش پىلانى تۈزۈپ، مەخسۇس رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، شەھەر بويىچە 32 ئىدارە - ئورگان، ئۈچ يېزا، ئىككى بازاردىكى 32 كەنتنە يار- يۆلەك بولۇش بويىچە ئالاقىلىشىش نۇقتىلىرىنى قۇردى ھەمدە يار- يۆلەك بولۇشنى ھۆددىگە ئېلىش گۇرۇپپىلىرىنى تەشكىللەپ، كەنتلەرگە ئەۋەتىپ تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىپ، يار- يۆلەك بولۇش ئۈنۈمىكتىلىرىنىڭ نامراتلىشىش كېتىش سەۋەبى، قېينىچىلىق دەرىجىسىنى بىكىتىپ ئارخىپ تۈزۈغۇزدى. ئاندىن شەھەر يېزا- بازارلارنى، يېزا - بازارلار كەنتلەرنى، كەنتلەر ئائىلىلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ بۆلەكلەر بويىچە مەسئۇل بولدى. يار- يۆلەك بولۇشنى ھۆددىگە ئالغان ئورۇنلار يار- يۆلەك بولۇش ئۈنۈمىكتىلىرىغا ئىشلەپچىقىرىشتىن ئىلگىرىكى، ئىشلەپچىقىرىش داۋامىدىكى ۋە ئىشلەپچىقىرىشتىن كېيىنكى مۇلازىملىقىنى ياخشى قىلىپ، تەسىرلەندۈردى ھەمدە ئارغول كەنتىنى سىناق نۇقتىسى قىلىشنى قارار قىلدى.

بۇ ئارغول كەنت كادىرلىرىغا كۆچلۈك ئىلھام ، ئىشەنچ بەخش ئەتتى. ئۇلار بۆلتۇر 2- ئايدىن ئېتىبارەن يېڭىچە روھ، يېڭىچە قىياپەت بىلەن يېڭى تـۈزۈمنى ئىزچىللاشتۇرۇشقا كىرىشىپ كـەتتى. دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش ئۈچۈن كەنت، مەھەللە كـادىرلـىرى قـسقارتىلدى. كەنت، مـەھەللە كادىرلىرىنىڭ قىسقارتىلىشى قېينىچىلىقى بار ئائىلىلەرگە 16 مىڭ يۆەن قىممىتىدە ماددىي ئەشيا، 6400 يۆەن قېينىچىلىقتىن قۇتقۇزۇش پۇلى، 9600 يۆەن قىممىتىدە ئېش كۆنى بىلەن يار- يۆلۈك بولدى. بۆلتۇر قىش ۋە بۇ يىل ئەتىيازدا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا تېمپېراتۇرا تۆۋەن بولۇش تـۈپـەيلىدىن 5299 تۇياق چارۋامال تـوغلاپ ئۆلدى، بورتالا دەريالىسىنىڭ سۇيى تېشىپ كېتىپ 8611 مو تېرىلغۇ يەر ئاپەتكە ئۇچرىدى، يازدا ئارالتوقاي چـارۋىچىلىق فېرمىسى ۋە ئوتتۇبۇلاق يېزىسىغا كەلكۈن كېلىپ 10 مىڭ 288 مو يەردىكى زىرائەت ئاپەتكە ئۇچراپ، كېلىپ چىققان زىيان 16 مىليون 56 مىڭ يۆەنگە يەتتى، بۇ چاغدا شەھەر ئـاپـەتتىن قۇتقۇزۇش بويىچە ئىشانە توپلاش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، شەھەر دائىرىسىدە ئاپەتكە ئۇچرىغان ئـامـمـىنى قـېـىنـچـىـلـىقتىن قۇتقۇزۇش بويىچە ئىللىقلىق يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. بۇنىڭ بىلەن جەمئىيەتتىكى ھەر ساھە، ھەر مىللەت ئامما ئاپەتكە ئۇچرىغان ئائىلىلەرگە 70 مىڭ يۆەن نـەق پۇل، 90 مىڭ يۆەن قىممىتىدە ماددىي نەرسىلەرنى ئىئانە قىلىپ، بىر تـەرەپ قـېـىنـچـىـلـىقتا يولۇقسا ھەممە تەرەپ ياردەم قىلىشتەك سوتسىيالىستىك روھـنـى جـارى قـىـلـدۇرۇپ، ئـاپـەتكە ئـۇچـرىـغان رايوندىكىلەرنىڭ يۈرت- مـاكـانـىنى قايتا قۇرۇش، ئىگىلىكىنى ئـەسـلـىـگـە كـەلتۈرۈشىگە ھەمدەمدە بـولـدى. بـېـزىـدىـن ئـىـبارەت ئىككى

دەرىجىلىك خەلق ئىشلىرى تارماقلىرى 93 مىڭ يۆەن ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش مەبلىغى ئاجراتتى. بۇنىڭدىن 53 مىڭ يۆەننى شەھەر، يېزىلاردىكى ئالاھىدە قـېـىنـچـىـلـىـقـى بار 396 ئائىلىگە تـارقـىـتـىـپ بەردى، 106 ئالاھىدە قـېـىنـچـىـلـىقى بار دېھقان، چارۋىچىغا 4120 كىلوگرام زىرائەت ئۇرۇقلۇقى، 12 مىڭ 900 كىلوگرام خىمىيۇى ئوغۇت، 687 كىلوگرام سۇلياۋ يوپۇق، 3050 كـىـلـوگرام ئاشلىق، 57 مىڭ يۆەنلىك ماددىي نەرسىلەرنى تارقىتىپ بەردى. شەھەرگە قاراشلىق مۇناسىۋەتلىـك ئـورۇنلار ۋە يېزا- بازار، مـەيدان، كەنتلەر 331 قېينىچىلىقى بـار ئائىلىنىڭ 11 مىڭ 518 يۆەن سـۇ ھەققى، 89 مىڭ يۆەن كەنت قـالدۇرۇقى، 5160 يۆەن داۋالىنىش خـراجىتى، 33 مىڭ يۆەنگە يېقىن دېـھـقـانچـىـلـىق، چارۋىچىلىق بېجى، پەرزەنتلىرىنىڭ 5600 يۆەن ئوقۇش خـراجـىـتـى ۋە 23 مىڭ يۆەندىن ئارتۇق قىممەتتىكى مەجبۇرىي ئىش كـۈنـىـنـى كـەچـۈرۈم قـىـلـۇەتتى. شەھەرلىك خەلق ئىشلىرى تارماقلىرى 50 مـىـڭ يـۆەن چـىـقـىرىـپ، كەنت، ئائىلىلەر بىر قىسىم قۇرۇلۇش خراجىتىنى كـۆتـۈرۈش يـولـى بـىـلـەن ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار 25 ئائىلىگە يېڭى ئۆي سېلىپ بەردى. شۇنداق قىلىپ، ھەر قايسى ساھـەلـەرنـىڭ ئورتاق تىرىشچانلىق كـۆرسـتـىشى بىلەن قىسقا بولتۇر شەھەر بـويـىـچـە 57 ئـائـىـلـىـنىڭ ئىقتىسادىدا ياخشىلىنىش بولدى.

ئـاقـتـۇ نـاھـىـيـىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى پـائـال مەبلەغ توپلاپ، ئەتىيازلىق ئىشلەپچىقىرىشقا مەدەت بەردى

ئـاقـتـۇ نـاھـىـيـىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى پائال مەبلەغ توپلاپ، ناھىيىنىڭ ئەتىيازلىق ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنىڭ تولۇق، سۈپەتلىك ئورۇندىلىشى ئۈچۈن 7 مىليون 700 مىڭ يۆەن قەرز پۇل ھەل قىلىپ بەردى.

بۇ بانكا بىر نەچەر مۇئاۋىن بانكا باشلىقىنىڭ پىتەكچىلىكىدە كەسپىي خادىملارنى يېزا- بازار ۋە مەيدانلارغا ئـەۋەتىل ئىگىلىشكە ئـەۋەتتى، ئىگىلىگەن ئەھۋالغا ئاساسەن، ئۇلار يېزا ئىگىلىك قـەرز مەبلىغىنى ئـەمـەلـىيلەشتۈردى ھەمدە ئالدىن مۆلچەرلەش، بالدۇر ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە يېزا ئىگىلىك تـارماقلىرى، ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى، ئۇرۇقچىلىق پونكىتى قاتارلىق تارماقلار بىلەن مەسلىھەتلىشىش ئارقىلىق قەرز پـۇلـىـنـى بېكىتىپ، ئـەتـىـيازلىق ئىشلەپچىقىرىشقا كېتەرلىك مەبلەغنىك ئـۆز جـايـىغا تېگىشكە كاپالەتلىك قىلدى.

تـۇرغـۇن ئـوبـۇل، ئـابلەت ھوسەين، بەكرى ھەسەن

كۇچا ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئەتىيازلىق ئىشلەپچىقىرىشقا ئەھمىيەتلىك ياردەم قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇنىرە مەمەت** خەۋەر قىلدۇ: كۇچا ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى بالدۇر ھەركەتكە كېلىپ، ئەتىيازلىق ئىشلەپچىقىرىش مەبلىغىنى زور كۆچ بىلەن توپلاپ، 2- ئاينىڭ 20- كۈنىگىچە 24 مىليون يۇەن قەرز پۇلىنى ئۆز جايىغا يەتكۈزۈپ، ناھىيىنىڭ بۇ يىل يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشغا پۇختا ئاساس سالدى.

ئەتىيازلىق ئىشلەپچىقىرىش مەبلىغى بىلەن تـەمـىـنـلـەشكە ھەقىقي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، بۇ بانكا «ئىككىدە بۇقىرى، بىردە ئەلا» يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققي قىلدۇرۇشنى نىشان قىلىپ، يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم بېرىش سالمىقىنى ئـۆزلـۈكسـز زورايتـىـپ، مەبلەغنى بالدۇر ئـەمـەلـىيلەشتۈردى. بانكا يەنە يىل بېشىدا خادىملارنى يېزىلارغا ئەۋەتىپ، دېھقانلارنىڭ مەبلەغ ئېھتىياجىنى ئىگىلەپ، دېھقانچىلىقنىڭ تـەلـپىنى ھەر تەرەپتىن قاندۇرۇش ئۈچۈن، دېھقانلارغا جەمئىي 15 مىليون يۇەن قەرز پۇل تارقاتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بانكا يەنە ئامانەت قەرز مەبلىغىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنى قايتىدىن تەرتىپكە سېلىپ، بارلىق قەرز پۇللارنى ئامانەت. قەرز مەبلىغىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈپ، قەرز پـۇللارنـىڭ نورمالسىز ئېقىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى، ئۇلار يەنە يېزىلارنىڭ قەرز مەبلىغى ۋاقـتـچـانلـىـقـنـىڭ كۆچلۈك بولۇشىدىكى ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، سانائەت ۋە سودا قەرز پۇلىنى قىسقارتىپ، پۇتۇن كۈچى بىلەن ئـەتـىـيازلىق ئىشلەپچىقىرىشقا ياردەم بەردى، ئـۇنىڭدىن باشقا ناھىيىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتىنىڭ خىمىيۇى ئوغۇت، دېـھـقانچىلىق دورىلىرى قاتارلىق دېھقانچىلىق ۋاستىلىرى سېتىۋېلىشى ئۈچۈن، بىر قېتىمدىلا 9 مىليون قەرز پۇل بەردى.

خـىـجـىك ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى بۇلتۇر ھەر خىل ئامانەتنى 82 مىليون 490 مىڭ يۇەنگە يەتكۈزۈپ، ئالدىنقى يىلىدىكىدىن 8 مىليون 810 مىڭ ئاشۇردى.

سۈرەتتە: بانكا خادىملىرى ئامانەت پۇل قوبۇل قىلماقتا.

تۇردى ئەبەيدۇللا فوتوسى

ئىدقۇت باغرىدا ياشۇرغان ھەربىي - خەلق ئىستىپاقلىق كۈچى (1)

تۇرپان شەھرى بىلەن تۇرپاندا تۇرۇشلۇق قىسىملار ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىپ، تۇرلۇك ئىشلاردا ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى

تۇنۇر مۇختەرجىمىز سائىتار رېھىم، تۇمەر ھامۇت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم

بۇ يىل 16 - يانۋار چۈشتىن بۇرۇن تۇرپان شەھرى بايرام تۇسىگە كىرگەن بولۇپ، شەھەر مەركىزىنى دۆلەت تاشيولى 312 - لىنىيىسىگە تۇتاشتۇرىدىغان «ئىدقۇت» كوچىسى ئادەمدېڭىزىغا ئايلانغاندى.بايراملىق كىيىملىرىنى كىيىپ ئەتىگەندىلا بۇ يەرگە يىغىلغان 10 مىڭدىن ئارتۇق ھەر مىللەت، ھەر ساھە ئامما، تۇرپاندا تۇرۇشلۇق قىسىملاردىكى كوماندىر - جەڭچىلەر، تۇرپان ۋىلايىتى، تۇرپان شەھىرىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت مەسئۇللىرى بىلەن بىللە بېيجىڭدا ئېچىلغان مەملىكەت بويىچە «ئىككىنچى ھمايە قىلىش»تىكى نەمۇنە ناھىيە (شەھەر)لەرگە نام بېرىش يىغىنىغا قاتناشىپ، شەرەپ بىلەن قايتىپ كەلگەن تۇرپان شەھىرىنىڭ باشلىقى ئابلەت رېھىم، تۇرپان شۆبە ھەربىي رايونى سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى خۇ جېڭيۇنى قىزغىن كۈتۈۋالدى. شەھەر مەركىزىدىكى تۆت كوچىدا ئۆتكۈزۈلگەن قارشى ئېلىش مۇراسىمىدا تۇرپان ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ ۋالىيسى مەھەممەت رەجەپ ھەمدە تۇرپان شۆبە ھەربىي رايونى، تۇرپان شەھىرىنىڭ مەسئۇللىرى سۆز قىلىپ، تۇرپان شەھىرىنىڭ 2- قېتىم مەملىكەت بويىچە «ئىككىنچى ھمايە قىلىش»تىكى نەمۇنە شەھەر بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى. ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئامما، تۇرپاندا تۇرۇشلۇق قىسىملاردىكى كوماندىر- جەڭچىلەر ئۆزلىرىنىڭ سىياسىي ھاياتىدىكى بۇ غايەت زور خاسىيەتلىك ئىشقا سۆيۈنگەن ھالدا تەنتەنە قىلىشتى. بۇ مىنۇتلاردا ئۇلار يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تۇرپان شەھىرىنىڭ ئارمىيىنى ھمايە قىلىش، ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە- تاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش جەھەتتە ئىشلىگەن ئۈنۈملۈك خىزمەتلىرى ھەم تۇرپاندا تۇرۇشلۇق قىسىملارنىڭ ھۆكۈمەتنى ھمايە قىلىپ، خەلقنى سۆيۈش بويىچە ئىشلىگەن تەسىرلىك ئىشلىرى، قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرىنى ئېختىيارسىز ئەسكە ئېلىشتى. شۇنداقلا «ئىككىنچى ھمايە قىلىش» خىزمىتىنىڭ ھەقىقەتەن مۇھىم ۋە ئەھمىيەتلىك ئىش ئىكەنلىكىنى تېخىمۇ چوڭقۇر ھېس قىلىشتى.

ئارمىيىنى ھمايە قىلىش، ئۇلارنىڭ ئائىلە - تاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش، ھۆكۈمەتنى ھمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش پارتىيىمىز، ئارمىيىمىز ۋە مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلق ئۈزاق مۇددەتلىك ئىنقىلابىي كۈرەش ۋە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىشلىرى داۋامىدا شەكىللەنگەن ئورتاق ئەنئەنە. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، بۇ ئەنئەنىگە ۋارىسلىق قىلىپ «ئىككىنچى ھمايە قىلىش» خىزمىتىنى بوشاشتۇرماي ئىشلىگەندە، ھەربىي بىلەن خەلقنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاپ، ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىپ، جەمئىيەتنىڭ مۇقىم بولۇشى ۋە تۇرلۇك ئىشلارنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

تۇرپان شەھىرىدىكى 240 مىڭدىن ئارتۇق ھەر مىللەت خەلقى ۋە بۇ يەردە تۇرۇشلۇق قىسىملاردىكى كوماندىر - جەڭچىلەر ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەرنىڭ توغرا يېتەكچىلىكىدە «ئىككىنچى ھمايە قىلىش»تىن ئىبارەت شەرەپلىك ئەنئەنىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇپ، ئۆز ئارا دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ئۆزلۇكسىز مۇستەھكەملىدى. كۆپ يىللاردىن بۇيان قىسىم ۋە يەرلىكتىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر «ئىككىنچى ھمايە قىلىش» خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، بۇ خىزمەتكە يېتەكچىلىك قىلدىغان مەخسۇس ئاپپاراتلارنى تەسىس قىلىپ ۋە بۇنىڭغا ئائىت مۇناسىپ قائىدە- تۈزۈملەرنى تۈزۈپ ۋە يولغا قويۇپ، «ئىككىنچى ھمايە قىلىش» خىزمىتىنى ئۈتۈقلۇق قانات يايدۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقنىڭ ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ مۇناسىۋىتى ۋە ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. شۇنداقلا ئۇلارنىڭ دۆلەت مۇداپىئە قارىشىنى كۈچەيتتى. بۇنىڭ بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا باسىدىغان، ھەربىي ۋە خەلق بىرلىكتە «قوش نەمۇنىلىك ئورۇن» ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىدىغان ياخشى ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى. تۇرپان شەھرى بۇ جەھەتتىكى نەتىجىلىرى بىلەن 1991 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە، 1994 - يىلى مەملىكەت بويىچە «ئىككىنچى ھمايە قىلىشتىكى نەمۇنە شەھەر» بولۇپ باھالاندى. كىشىنى تېخىمۇ خۇشال قىلىدىغىنى شۇكى، ئاردىدىن ئىككى يىل ئىچىدە ئىككى قېتىم ئۇنىڭ كۈنگە كەلگەنلىكى، بۇ شەھەر يەنە بىر قېتىم مەملىكەت بويىچە «ئىككىنچى ھمايە قىلىشتىكى نەمۇنە شەھەر» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. كەينىدىن بۇنداق زور شان - شەرەپلەرنى قولغا كەلتۈرگۈچە تۇرپان شەھرى ۋە تۇرپاندا تۇرۇشلۇق قىسىملاردىكى كوماندىر- جەڭچىلەر نۇرغۇنلىغان ئەمەلىي خىزمەتلەرنى ئىشلىدى. ھەر مىللەت خەلقى بىلەن كەڭ كوماندىر - جەڭچىلەر ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسەتتى.

ئازادلىق ئارمىيىنىڭ غۇلجا شەھىردە تۇرۇشلۇق 11 - دوختۇرخانىسى ھەربىي ۋە خەلق ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، دائىم كوچىلارغا چىقىپ، سەيياره كېسەل كۆرۈپ، يەرلىك ئۇچۈن كۆپ قېتىم ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى.

سۈرەتتە: دوختۇر، سىستېرالار ئامىنىڭ كېسىلىنى كۆرمەكتە. **كامال جامال** فوتوسى

بەش يىلدا مەكتەپ خەلقىنىڭ ماددىي ۋە مەنىۋى تۇرمۇشىدا زور يۇكسىلىش بولدى

ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىش قەدىمىنىڭ، دۆلىتىمىزنىڭ يېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ تېزلىشىشىگە ئەگىشىپ 1992 - يىلىدىن 1997- يىلىغىچە بولغان بەش يىل ئىچىدە مەكتەپ خەلقىنىڭ ماددىي ۋە مەنىۋى تۇرمۇشىدا زور ئۆزگىرىش بولدى

- دۆلەتنىڭ «8 - بەش يىللىق» پىلانىدىكى ئوقۇتقۇچى قۇرۇلۇش تۇرنىسىنىڭ بىرى بولغان «زەرەپشان دەريا‌سى مەكتەپ چوڭ كۆۋرۈكى» 1994 - يىل 11 - ئايدا پۈتۈپ قاتناش باشلىنىپ، مەكتەپ خەلقىنىڭ قاتناش، ئالاقە، مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇش ئىشلىرى ئىلگىرى سۈرۈلدى. دۆلەت ۋەكوللېكتىپنىڭ كۆپلەپ مەبلەغ چىقىرىشى بىلەن مەكتەپ - مارالبېشى، مەكتەپ- يەكەن ئاسفالت يولى پۈتتى. شەھىتدۆڭ، يانتاق، تۇمەنتال، غاز كۆل، قىزىلئاۋات، قۇمقۇسار، قۇرما يېزىلىرى بىلەن ناھىيە مەركىزى ئارىلىقىدىكى 100 كىلومېتردىن ئارتۇق يول ئاسفالتلاشتۇرۇلدى. بۇنىڭ بىلەن يېزا ئاھالىلىرىنىڭ قاتناش ئىشلىرى قىيىن بولۇش مەسىلىسى ھەل قىلىنىپ، ناھىيىدىكى توقۇز يېزىنىڭ يەتتىسىگە مەخسۇس ئاپتوبۇس قاتنايدىغان بولدى.

- دۆلەت ۋە كوللېكتىپنىڭ مەبلەغ سېلىشى بىلەن ناھىيىگە قاراشلىق توقۇز يېزا (بازار)، 43 -، 44 - تۈەنلەرنى توك بىلەن تەمىنلەش خىزمىتى ئوكۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىپ، خەلقنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى يەنمۇ بېيىتىش ئۈچۈن پۈختا ئاساس سېلىندى. يېزا (بازار)، مەيدانلارغا تۇتاشتۇرۇلغان يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكتر سىمىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 300 كىلومېتردىن ئاشتى.

- مەكتەپ خەلقىنىڭ پاختىچىلىقى مۇقىم، ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلىپ، پاختا ئومۇمىي مەھسۇلاتىنى ئۈدا بەش يىل 500 مىڭ دەندىن ئاشۇرۇۋېتىشتەك يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى. پاختىچىلىق مەكتەپ خەلقىنىڭ مۇقىم تۇۋرۇك كەسپىگە ئايلاندى.

- پوچتا - تېلېگراف ئالاقە ئىشلىرى تېز سۈرئەتتە تەرەققىي قىلدى. 1995 - يىلىدىن 1996 - يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىغىچە ناھىيىگە قاراشلىق توقۇز يېزا (بازار)، 43 -، 45 - تۈەنلەرنىڭ ھەرقايسىسىغا ئاپتوماتىك ياكى يېرىم ئاپتوماتىك تېلېفون ئاپپاراتى ئورنىتىلىپ، بارلىق يېزا (بازار)، مەيدانلار مەملىكىتىمىزنىڭ تېلېفون تورىغا كىردى. يېزا (بازار)لاردىكى شەخسىي تېلېفوننىڭ سانى 1000 دىن ئاشتى.

- مەكتەپ خەلقىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشى كۈندىن كۈنگە بېيىتىلدى، ناھىيىلىك مەدەنىيەت ئىدارىسى، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قوللىشى ۋە ئىقتىسادىي جەھەتتىن ياردەمبېرىشى ئارقىسىدا شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىلەن بىرلىكتە «دولان مەشرەپى»، «بوستان مەكتەپ» ناملىق تېلېۋىزىيە بەدىئىي فىلىمى ئىشلەپ، مەكتەپ خەلقىنىڭ تۇرمۇشىدىكى تۈپ ئۆزگىرىشلەرنى پۈتۈن شىنجاڭ خەلقىگە تونۇتتى.ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دېھقان رەسساملار خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، 1995 - يىلى مەكتەپ ناھىيىسى مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «دېھقان رەسساملار يۇرتى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. 1994- يىلى ناھىيىلىك دولان ناخشا- ئۇسسۇل ئۆمىكى شېنياڭدا ئۆتكۈزۈلگەن خەلقئارا ئاز سانلىق مىللەتلەر ئۇسسۇل كۆرۈكىگە قاتنىشىپ، «كۈمۈش ئەتىرگۈل» مۇكاپاتىغا ئېرىشىپ، ئېلىمىز ۋە ئاپتونوم رايونىمىزغا شەرەپ كەلتۈردى. 1996 - يىل 11 - ئايدا مەكتەپ ناھىيىسىنىڭ يانتاق يېزىسى مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «جۇڭگو خەلق سەنئەتكارلىرى يۇرتى» دېگەن نامغا، قۇمقۇسار يېزىسى «جۇڭگو‌چە‌ئامېۋى مەدەنىيەت يۇرتى»دېگەن نامغا ئېرىشتى.بۇ، مەكتەپ خەلقىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت تۇرمۇشىدىكى زور يېڭىلىق.

- مەكتەپ ناھىيىسى يۇقىرى سۈپەت، يۇقىرى ئۈنۈملىم بىلەن ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىپ، بۇ يىل 1 - ئايدا دۆلەت ماتارىپ كومىتېتىنىڭ شەرەپ گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى ۋە "مەملىكەت بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگەتكەن 100 ناھىيە قاتاردىن ئورۇن ئالدى.

ئوسمانجان مۇھەممەت

تۇرسۇن تۇرەك

قاراشلىق توقۇز يىڭا (بازار)، 43 - 45 -

تۇرسۇن تۇرەك

خەلق ئۇلارنىڭ قەلبىدە

- مەملىكەت بويىچە ئىلغار چىگرا مۇداپىئە ساقچىخانىسى - يالى چىگرا مۇداپىئە ساقچىخانىسى توغرىسىدا تۇرغۇن گايىت، ئايگۈل ئېزىز

قانچىلىغان قىش - يازدىن بۇيان قۇم باسقان بۇ شورتاڭغۇ رايونىدا بىر توپ يولغۇن ئاتا يەر باغرىغا چوڭقۇر يىلتىز تارتىپ، تۇنىگۈندىن سۇ ۋە تۇزۇق ئىلىپ، قۇم - بوراننا باش ئەگمەيدىغان جەسۇرانە ياشاپ كەلدى. يالى چىگرا مۇداپىئە ساقچىخانىسىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ بارلىقىنى قوتقان، ئۇلارنىڭ ھاياتىنى ساقلاپ قالغان بۇ يولغۇننىڭ جەسۇرانە خسلىتىگە تولىمۇ تۇخشايدۇ.

قوراللىق ساقچى قىسىم قۇمۇل تارماق ئەترىتى يالى چىگرا مۇداپىئە ساقچىخانىسى ئارا تۇرۇك ناھىيە بازىرىنىڭ 48 كىلومېتر شەرقىگە جايلاشقان، ئۇيغۇرلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان يالى يېزىسى تەۋەسىدە بولۇپ، بۇ يەرنىڭ سۇيى قىس، بورىنى كۆپ، ئەترابىنى چۆل - جەزىرە، قۇم بارخانلىرى قورشاپ تۇرىدۇ. يالى چىگرا مۇداپىئە ساقچىخانىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر مۇشۇنداق ناچار تەبىئى شارائىتتا ئارمىيەمىزنىڭ جاپا - مۇشەققەتتىن قورقمايدىغان ئىنقلابىي ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، چىگرىنى قوغداش ۋەزىپىسىنى تولۇق ئادا قىلغاندىن سىرت، يەرلىكنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلىشىغا، يەرلىكتىكى خەلقنىڭ قېنىن ئىشىنى ئاسان قىلىشىغا ياردەم بېرىپ، خەلق قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئالدى.

ساقچىخانا تۇرۇشلۇق يالى يېزىسىنىڭ 3 - كەنتىدىكى ھەبىۋل بوسۇپ مېيىپ بولۇپ، ئائىلىسىدە ئەگەك كۆچى كەمچىل بولغاچقا، ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشتا قىينىچىلىقى كۆپ ئىدى، ساقچىخانىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر ئۇنىڭ ئائىلىسىنى ئورۇن مۇددەتلىك ياردەم بېرىش ئوبيېكتى قىلىپ، ئۇنىڭ يېغىر-تېرىم ئىشلىرىغا قاراشتى، ئۆيىگە بېرىپ، ھال - ئەھۋال سورىدى، گۈرۈچ، ياغ، ئۇن، پۇل - پۇچەك ياردەم قىلىپ، بۇ ئائىلىنىڭ خەلقىمىز پەرزەنت ئەسكەرلىرىنىڭ مېھر - مۇھەببىتىنى يەنىكۈزدى.

1989 - يىلى كۆزى ئاجىز مالچى بوۋاي قادىر گايىت جۇدۇندا يولدىن ئېزىپ كېتىدۇ، ساقچىخانىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر دەرھال ئۇنى ئىزدەشكە ئاتلىنىپ، ئالتە كۈندىن كېيىن سۇ، ئوزۇقى تۈگەپ، نەمجان ھالەتكە چۈشۈپ قالغان قادىر بوۋايىنى تېپىپ، ئۇنى خەۋپىدىن قۇتۇلدۇرۇپ قالدى.

1991 - يىلى يالى يېزىسىنىڭ 3 - كەنتىدىكى سايىم بوۋاي بىلەن تۇرغان باقىنىڭ ئېغىل -قوتانلىرىغا ئوت كەتكەندە، كوماندىر - جەڭچىلەر نەق مەيدانغا تېز يېتىپكېلىپ ئوتنى ئۆچۈرۈپ، ئىككى ئائىلىنىڭ 5000 يۈەن قىممىتىدىكى مال-چارۋىلىرىنى قۇتقۇزۇۋالدى. بۇ ساقچىخانىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ يېقىنقى بەش، ئالتە يىلدا يەرلىك ئاممىغا قىلىپ بەرگەن ھەقسىز ئەمگىكى 2000 ئادەم (قېتىم) دىن، قىلىپ بەرگەن ياخشى ئىشى 5000 ئادەم (قېتىم)دىن، نامرات ئائىلىلەرگە ياردەم قىلغان پۇل ۋە ئۇن، گۈرۈچ، يېغىنىڭ قىممىتى 1000 يۈەندىن ئاشىدۇ.

يالى چىگرا ساقچىخانىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا ئاكتىپ قاتنىشىپ، يېزىنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىغا كۈچ چىقاردى. 1989 - يىلى يېزىنىڭ سۇ ئامبار قۇرۇلۇشى باشلانغاندا، كوماندىر - جەڭچىلەر ئامبار قۇرۇلۇشىغا 200 ماشىنا توپا توشۇپ بەردى، 1500 ئادەم (قېتىم) ھەقسىز ئەمگەك قىلىپ بەردى. 1991 - يىلى ناھىيە بىلەن يېزا ئارىلىقىدىكى تاشيول قاينىدىن ياسالغاندا، كوماندىر - جەڭچىلەر بىر توپ گېياسى، بىر تېمىم سۇيى بولمىغان قاقاس سايدا تومۇز ئىسسىقتا قارمىاي ئىككى ئاي چاپالىق ئىشلەپ، ۋەزىپىنى 12 كۈن بۇرۇن ئۇرۇندىاپ بولدى. كوماندىر-جەڭچىلەر يېزىنىڭكۆچەت تىكىپ ئورمان ئەھيا قىلىش ئىشىغا ئاكتىپ قاتنىشىپ، ئالتە يىلدا 10 مىڭ تۇپتىن كۆپ كۆچەت تىكتى؛ ساقچىخانا يېزىدىكى مەكتەپلەر ئىنتىپاق تەشكىلاتلىرى بىلەن ھەر يىلى تۇرلۇك مەدەنىيەت، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى ئۇنتاقۇزۇپ، ھەم كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى. ھەم يېزىدىكى ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىغا يېگىلىق قوشتى.

يالى چىگرا مۇداپىئە ساقچىخانىسىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر تۇرمۇشتا ئۈددىي - سادا، خىزمەتتە ئاكتىپ، مەسئۇلىيەتچان، خەلق ئاممىسى بىلەن بىلىق بىلەن سۆزەك يېقىن مۇناسىۋەتتە بولۇپ، خەلقنىڭ ھمايىسىگە، ھۆكۈمەتنىڭ يۆقىرى باھاسىغا ئېرىشتى. ساقچىخانا قۇرۇلغاندىن بۇيان دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى، قوراللىق ساقچى قىسىم باش بۆسى تەرىپىدىن بەش قېتىم، ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن ئون نەچچە قېتىم، شۇنىڭدەك قۇمۇل ئىلاياتى، ئارا تۇرۇك ناھىيىسى تەرىپىدىن نەچچە ئون قېتىم تەقدىرلەندى.

بېقىندا، ئۇرۇمچىدە گاز توشۇغۇچىلارنىڭ گاز توشۇش ھارۋىسى ۋە گاز تۆگىنى ئوغرىلاش دېلوسى كۆپ قېتىم يۈز بېرىپ، ھەر مىللەت شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ نورمال تۇرمۇشىغا تەسىر يەتتى. شەھەردىكى كادىر - ساقچىلار كۈچ تەشكىللەپ، گاز تۆگى ئوغرىلىرىغا قاقشاتقۇچ زەربە بەردى.

سۈرەتتە: شىخابا ساقچىخانىسىدىكى ساقچىلار بىر ۋاقىتتا 15 گاز تۆگىنى ئوغرىلىغان جىنايەتچىسى سوراق قىلماقتا. ھېسامدىن ھاجى فوتوسى

ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ شىخو شەھىرىدە تۇرۇشلۇق قىسمى يەرلىكلەر ئەھەلىي ئىش قىلىپ بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت نىياز خەۋەر قىلدۇ: جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ شىخو شەھىرىدە تۇرۇشلۇق قىسمىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر ھەربىي - خەلق ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، يەرلىكلەر ئەھەلىي ئىش قىلىپ بېرىپ خەلقنىڭ پەرزەنت قوشۇنلۇق خسلىتىنى نامايان قىلدى. بۇ شەھەردە تۇرۇشلۇق قىسمىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر ۋە شىخو شەھىرىدىكى ھەرمىللەت خەلقى بىرلىكتە مەدەنىيەتلىك شەھەر بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى يولغا قويغاندى. بۇ پائالىيەت جەريانىدا قىسمىدىكى بارلىق كوماندىر - جەڭچىلەر 2500 ئەمگەك كۈنى، 240 ماشىنا (قېتىم) ئاجىرتىپ، شىخو شەھىرىنىڭ «شەرقىشاملى» غول ئۆستېڭىنى چېپىشقا ياردەم بەردى. 4100 ماشىنا (قېتىم)ئىشقا سېلىپ، 16 مىڭ 400 كۇب مېتر توپا قېزىپ، شىخو شەھىرىگە تۆت كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا چوڭ يول ياساپ بەردى. مەكتەپلەرنىڭ ھەربىي تەلىم - تەربىيە مەشقىگە ياردەملىشىپ، 7500 ئۇقۇغۇچىنى ھەربىي مەشق بىلەن چىنقتۇردى. ھەر يىلى 3 - ئاينىڭ 5-كۈنى لېي فېڭدىن ئۆگىنىش، ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇپ، 25 مىڭ ئادەم (قېتىم) ئاجرىتىپ، شەھەر كوچىلىرى ۋە جامائەت سورۇنلىرىنى سۈپۈرۈپ تازىلاپ، 40 نەچچە ماشىنا ئەخلەت ۋە قار-مۇزلارنى بىر تەرەپ قىلدى. 42 قېتىم كەلكۈن ئاپىتى ۋە تورلۇك تەبىئىي ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش جېڭىگە قاتناشتى. 350 ئەمگەك كۈنى، 320 ماشىنا (قېتىم) ئاجرىتىپ، 1280 كۇب مېتر قۇم، تاش - توپا توشۇپ شەھەرلىك1- ئوتتۇرا مەكتەپكە بىر تەنتەربىيە مەيدانى ياساپ بەردى. 1000 دىن كۆپرەك ئادەم كۆچى تەشكىللەپ، شىخو شەھىرىنىڭ مەركىزىدىكى سايابەت باغچىسى ئۈچۈن 30 مو يەرنى ئۆلچەمگە لايىق قىلىپ تۈزلەپ بەردى. 1500 ئەمگەك كۈنى، 90 ماشىنا (قېتىم) ئىشقا سېلىپ، ئىككى كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا يېزا تاشيولى ياساپ بەردى. نامرات جايلارغا تورلۇك ماددىي بۇيۇملارنى ئىئانە قىلدى. ھەربىي دوختۇرلار سەييارە داۋالاشنى يولغا قويۇپ، 260 نەچچە دېھقان، چارۋىچىنىڭ كېسىلىنى ھەقسىز داۋالاپ قويدى. شىخو شەھىرىدە بىر قېتىملار سانائاتورىيىسى بولۇپ، قىسمىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر سانائاتورىيىدىكى ياشانغانلار ئۈچۈن ھەر ئىككى يىلدا بىر قۇر پاختىلق كېسىم، ھەر يىلى بىر قۇر يازلىق كېسىم، يوتقان - كۆرپە، تۆت - بەش تونىنا كۆمۈر ۋە بىر دانە رەڭلىك تېلېۋىزور ئېلىپ بەردى. ھەر شەنبە، يەكشەنبە كۈنلىرى ئايال جەڭچىلەرنى تەشكىللەپ، سانائاتورىيىدىكىلەرنىڭ كىر، قاتلىرىنى يۇيۇپ، تازىلىق ئىشلىرىنى قىلىشىپ بەردى. بۇنىڭ ھازىرمۇ ئۇزۇلۇكسىز داۋاملىشىپ كەلمەكتە.

شىخو شەھەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىدىكى رەھبەرلىرى كادىرلار ۋە ھەرقايسى ئىدارە - جەمئىيەتنىڭ مەسئۇللىرى ھەر يىلى يېگى يىل، دۆلەت بايرىمى، ئارمىيە بايرىمى ۋە ھېيت - ئايىم كۈنلىرى قىسمىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەردىن ھال سوراش، ھەربىي سەپتىن قايتقان ھەربىيلەرنىڭ مەجرۇھلارنىڭ ئائىلە- تاۋابئاتلىرىدىن ھال سوراش ۋە نەپىقە يەتكۈزۈش ئىشلىرىنى ئۇزۇلدۇرمەي ياخشى ئىشلەپ، ھەربىيلەر بىلەن خەلق ئاممىسىنىڭ قەلبىداش - تەقدىرداش، ھەمنەپەس ئىكەنلىكىنى نامايان قىلدى.

پوسكام ناھىيلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى ئۈنۈملۈك قوغدىدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز ئابدۇۋۇيلىجان مەمتىمىن خەۋەر قىلدۇ: پوسكام ناھىيىلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى ئۆتكەن يىلدىن بۇيان، ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئوبوروت ساھەسىدە ساختا، ناچار تاۋارلارنى تازىلاش كۈرىشى قانات يايدۇرۇپ، بازار مۇھىتىنى ساپلاشتۇرۇپ، ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنى ھوقۇق مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ناھىيە تەۋەسىدە ساختا، ناچار تاۋارلارنى بازارغا سالىدىغان، ئۆلچەم قوراللىرىنىڭ توغرىلىق دەرىجىسىنى بۇزۇپ، كەم چىڭلاپ، ئىستېمالچىلارنى ئالدىغان ئەنئەنىسى قانۇنغا خىلاپ ھەرىكەتلەر باش كۆتۈرۈپ قالغاندى. بۇ خىل ناچار ھادىسىلەرنى تىزگىنلەپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى ھەقىقىي تۇردە قوغداش ئۈچۈن، پوسكام ناھىيىلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى ساختا، ناچار تاۋارلارنى تازىلاپ، بازارمۇھىتىنى ساپلاشتۇرۇش پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇردى. بۇ ئىدارە ئۆتكەن يىلنىڭ بېشىدىن ھازىرغا قەدەر ناھىيە تەۋەسىدىكى 150 تىن ئارتۇق كارخانا ۋە يېزا ئىگىلىك سودا بازارلىرىدا كۆپ قېتىم تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، بىر تۈركۈم ساختا، ناچار، ۋاقتى ئۆتكەن، سۈپىتى ئۆزگەرگەن تاۋارنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىدى. ئىشلەپ چىقىرىلغان ۋاقتى ئېنىق بولمىغان 14 مىڭ 400 يۈەن قىممىتىدىكى ئاچچىقسۇ ۋە جيائېيۇنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. بازارلاردا ئىشلەۋاتقان 1000 دىن ئارتۇق چوڭ - كىچىك ئۆلچەم قوراللىرى تەكشۈرۈپ، لايىقەتسىز ئۆلچەم قوراللىرىنى بىردەك ئىشلىتىشتىن توختاتتى. ئۇلار يەنە سۈپىتى ناچار، لايىقەتسىز مەھسۇلاتنى لايىقەتلىك مەھسۇلات ئورنىدا سېتىقان خىش زاۋۇتى، ئۇن زاۋۇتى، ماي قاچىلاش پونكتى قاتارلىق 16 كارخانىغا جەرىمانە قويدى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى جىنايى ئىشلار سوت كوللېگىيىسىنىڭ مۇۋاپىقلاشتۇرۇشى قەھرىمان قەيۋۇم خىزمەتكە قاتناشقان توققۇز يىلدىن بۇيان، دېلولارنى قانۇن بويىچە توغرا، ئادىل، ۋاقتىدا بېجىرىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتالمىغانلىقتىن، ئالاقىدار تارماقلار تەرىپىدىن كۆپ قېتىم «ئىلغار شەخس»، «مۇنەۋۋەر سوت كادىرى» بولۇپ باھالانىپ مۇكاپاتلاندى، 1995 - ، 1996- يىللىرى 3 - ۋە 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ ئەنگە ئېلىندى.

سۈرەتتە: قەھرىمان قەيۋۇم (ئوغدىكى كىشى) مۇرەككەپ دېلولار تەھلىلى ئۈستىدە.

ئابدۇراخمان توختى فوتوسى

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش خىزمىتىنى ھەققىي تۈزەش ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى قارارى

(بېشى 1 - بەتتە)

دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى قەتئىي بوشاشماي يەڭگىللىتىپ، قانۇنسىز سېلىقلارنى قەتئىي توسۇپ، مۇۋاپىق سېلىقنى ئوبدان باشقۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى نازارەت قىلىش، باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ قانۇن - تۈزۈملىشىش، قېلىپلىشىش يولىغا سېلىنىشىغا تۈرتكە بولۇش كېرەك. تېرىشىش ئارقىلىق، دېھقانلار ئۈستىگە ئالىدىغان كەنت قالدۇرۇقى، يېزا جۇغلانمىسىنى، چەكرەدىغان ئەمگەكنى قەتئىي تۈرده ئومۇميۈزلۈك ھالدا دۆلەت بەلگىلىگەن چەك ئېچىده كونترول قىلىش، يېزىلاردىكى قالايمىقان ھەق ئېلىش، قالايمىقان مەبلەغ توپلاش، باھانى قالايمىقان ئۆستۈرۈش، قالايمىقان جەرىمانە قويۇش ۋە سېلىق سېلىش قىلمىشلىرىنى قاتتىق چەكلەش، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىدىغان بارلىق ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش، دەرىجە ئاتلىنىش پائالىيەتلىرىنى بىكار قىلىش، دېھقانلار سېلىقىنىڭ زىيادە ئېغىر بولۇپ كېتىش سەۋەبىدىن كېلىپ چىقىدىغان ئېغىر ۋەقە، قەبىھ دېلولارنى تۈگىتىش، دېھقانلارنىڭ نامۇۋاپىق سېلىقلىرىنى ھەققىي تۈرده يەڭگىللىتىش ھەمده ئۇنى ئۇزاق مۇددەتكىچە سىياسەت، بەلگىلىمە دائىرىسىده مۇقىملاشتۇرۇشتىن ئىبارەت. بۇ مۇناسىۋەت بىلەن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن ئالابتەتىن مۇنۇلارنى قارار قىلدى.

1. دۆلەتنىڭ يېزا ئىگىلىك بېجى سىياسىتى ئۆزگەرتىلمەيدۇ. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىده، يېزا ئىگىلىكى ئىشلەپچىقىرىشىغا قارىتا يېڭى باج تۈرى كۆرسەتىلمەيدۇ، دۆلەت بەلگىلىگەن يېزا ئىگىلىكى بېجىنىڭ نىسبىتى قايتا ئۆستۈرۈلمەيدۇ. ھەرقانداق ئورۇننىڭ باج تۈرى تەسىس قىلىش، باج نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش ھوقۇقى يوق، قانۇنسىز تەسىس قىلىنغان باج تۈرى ۋە ئۆز بېشىمچىلىق بىلەن ئۆستۈرۈۋېلىنغان باج نىسبىتى بىردەك بىكار قىلىنىدۇ. يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلات بېجى ۋە قان بېجى ئەمەلىي ئەھۋالغا قاراپ ئېلىنىشى كېرەك، دېھقانلارغا كۆرسەتكۈچ چۈشۈرۈپ بېرىشكە، ئادەم سانى ۋە تېرلىغۇ يەر كۆلىمىگە قاراپ ئېلىشقا بولمايدۇ. يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە بېجنى بىلەن يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلات بېجنى ئۆستىلەپ ئېلىشقا بولمايدۇ. ئالاقدار تارماقلار يېزا ئىگىلىك بېجى يېغىش چارىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشنى چەك تۇتۇشى كېرەك.

2. كەنت قالدۇرۇقى ۋە يېزا جۇغلانمىسى دېھقانلارنىڭ ئالدىنقى يىلدىكى ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمىنىڭ 5% دىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك، دېگەن سىياسەت ئۆزگەرتىلمەيدۇ. ئېقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشى ۋە دېھقانلار كىرىم سەۋىيىسىنىڭ ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ، دېھقانلارنىڭ ئەمەلىي سېلىقىنىڭ كەنت قالدۇرۇقى ۋە يېزا جۇغلانمىسىدىكى نىسبىتىنى قەدەممۇ قەدەم تۆۋەنلىتىش كېرەك. سېلىق ئادىل، مۇۋاپىق بولۇشۇن پرىنسىپىغا ئاساسەن، كەنت قالدۇرۇقى ۋە يېزا جۇغلانمىسىنى ھېسابلاش چارىسىنى ئىسلاھ قىلىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، كىرىمى يۇقىرىلاردىن كۆپرەك ئېلىش، كىرىمى تۆۋەنلەردىن ئازراق ئېلىش كېرەك. كەنت قالدۇرۇقى ۋە يېزا جۇغلانمىسىنى ھېسابلاشتا، يېزا بويىچە دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمىنى ئاساس قىلىشنى كەنت بويىچە دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمىنى ئاساس قىلىشقا ئۆزگەرتىش كېرەك. شارائىتى بار جايلار دېھقان ئائىلىلىرى تاپشۇرىدىغان كەنت قالدۇرۇقى ۋە يېزا جۇغلانمىسىنى بىر بېكىتىۋېلىپ بىر نەچچە يىلغىچە ئۆزگەرتمەسلىك، يىل بويىچە ئېلىش چارىسىنى يولغا قويسا بولىدۇ. ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى دۆلەتنىڭ ئالاقدار بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن، يەككە - سانائەت بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ۋە خۇسۇسىي كارخانا قۇرغان دېھقانلاردىن كەنت قالدۇرۇقى ۋە يېزا جۇغلانمىسى ئېلىش نىسبىتىنى مۇۋاپىق بېكىتسە بولىدۇ. ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلاردىكى دېھقانلارنىڭ يۇقىرىغا تاپشۇرىدىغان كەنت قالدۇرۇقى، يېزا جۇغلانمىسى مۇۋاپىق ئازايتىلىدۇ. ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقانلاردىن ئېلىنىدىغان بارلىق پاراۋانلىق فوندى ۋەجىلەرنى جۇغلانمىسى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ. دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ كىرىمىنى ستاتىستىكا قىلىپ ئېنىقلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ساختا مەلۇم قىلىپ، كۆپ يىغىۋېلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش لازىم.

كەنت قالدۇرۇقى، يېزا جۇغلانمىسىغا بولغان باشقۇرۇش ۋە نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىش لازىم. كەنت قالدۇرۇقى قالدۇرۇقى، جۇغلانمىنىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكىنى ئىگىلىشى لازىم. قانۇن - نىزاملاردا بەلگىلەنگەنلىرىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، يېزا جۇغلانمىسىنى چېقىم قىلىش تۈرلىرىده نىسبەت بېكىتىشكە قويۇلۇۋاتقانلىرىنى قەتئىي توختىتىش؛ ئۆز بېشىمچىلىق بىلەن تەسىس قىلغان ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى قەتئىي ئەمەلدىن قالدۇرۇش؛ يۇقىرى بولۇپ كەتكەن ھەق ئېلىش ئۆلچىمىنى قەتئىي تۆۋەنلىتىش لازىم. ئېنىقلاشتىن كېيىنكى ھەق ئېلىش تۈرلىرى ۋە ئۆلچىمىنى دېھقانلارغا ئېلان قىلىش لازىم. ھەق ئېلىپلا مۇلازىملىق قىلمايدىغان، كۆپ ھەق ئېلىپ ئاز مۇلازىملىق قىلىدىغان ياكى مەجبۇرىي مۇلازىملىق قىلدۇرغان خاتا ئۇسۇللارنى تۈزىتىش لازىم. نىكاھلىنىشنى تىزىملاش، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ مەكتەپكە كىرىشى، ئۆي سېلىش ۋە پىلانلىق تۇغۇت كۆرسەتكۈچى قاتارلىقلارنى ئەكشۈرۈپ تەستىقلاش، بېجىرىش داۋاملىدا دېھقانلاردىن ئەگەشمە ھەق ئېلىش مەنئى قىلىنىدۇ. قانۇنسىز ھالدا يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىش مەنئى قىلىنىدۇ، دۆلەتنىڭ باھا سىياسىتىگە خىلاپلىق قىلىپ، باھانى قالايمىقان ئۆستۈرۈش قىلمىشلىرى قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنىدۇ. دېھقانلارغا قانۇنسىز جەرىمانە قويۇش مەنئى قىلىنىدۇ، قانۇن - بەلگىلىمە ئاساسى يوق جەرىمانە تۈرلىرى ئەمەلدىن قالدۇرۇلىدۇ، دېھقانلارغا تېررورچىلىق، باقمىچىلىق ۋەزىپىسىنى ئورۇندىيالمىغانلىقى تۈپەيلىدىن جەرىمانە قويىدىغان خاتا ئۇسۇللارنى قەتئىي تۈزىتىش لازىم.

7. تۈرلۈك سېلىق سېلىش قىلمىشلىرى قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ. ئالاقدار تارماقلار يېزىلاردا سۈنئىي تەسىپى ۋە ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشنى قانات يايدۇرغاندا جەزمەن ئىختىيارىي بولۇش، مادارىغا قاراپ ئىش كۆرۈشته چەك تۇرۇش لازىم، مەجبۇرلاشقا بولمايدۇ. ھەر خىل شەكىلدە بىلەن سۈنئىي تۈرتا كۆرسەتكۈچى چۈشۈرۈپ، دېھقانلارنى سۈنئىي تەرتا مەجبۇرىي قاتناشتۇرۇشقا بولمايدۇ. يېزا، كەنت كادىرلىرىنىڭ دېھقانلارنى سۈنئىي تۈرتا قاتناشتۇرۇش ئىشىنى ۋەكالىتەن بېجىرىشكە بولمايدۇ. سۈنئىي تۈرتا ئىشلىرىنى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ۋەكالىتەن بېجىرىشكە بولمايدۇ. يېزا كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتلىرى ۋە دېھقانلار گېزىت - ژۇرنال، كىتابقا ئۆزى ئىختىيار قىلىش پرىنسىپى بويىچە مۇشتېرى بولۇشى لازىم، مەجبۇرىي مۇشتېرى قىلىشقا بولمايدۇ، شېرىنكانە بېرىش قاتارلىق ناتوغرا شەكىللەر بىلەن تارقىتىشنى كېڭەيتىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلاشتۇرىۋېتىشكە بولمايدۇ.

8. دېكتاتۇرا قورالى ۋە ۋاستىسىنى ئىشقا سېلىپ دېھقانلاردىن پۇل، مال يىغىش قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ. دېھقانلار دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە باج پۇلىنى ئاكتىپ تاپشۇرۇشى، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى توختام بويىچە سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىشى، كەنت قالدۇرۇقى، يېزا جۇغلانمىسى تاپشۇرۇش ۋە ئەمگەك چېقىرىش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئېلىشى لازىم. ئومۇمەن دېھقانلار تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك پۇل، مالنى دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى نازارەت قىلىش كارتىسى ۋە كۆتۈرە ئېلىش توختامى قاتارلىق يازما شەكىللەر ئارقىلىق بېكىتىپ، تۇر ۋە مىقدارىنى ئېنىق بېكىتىش، دېھقانلار ئۆنى ئائىلىق تاپشۇرۇش لازىم. يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتى، قوشۇمچە مەھسۇلات سېتىۋالغان ۋاقىتتا كەنت قالدۇرۇقى، يېزا جۇغلانمىسىنى ۋەكالىتەن تۈتۈپ قېلىش، تاپشۇرغۇزۇشقا بولمايدۇ. كەنت قالدۇرۇقى، يېزا جۇغلانمىسى يىغىنداپ ئۆلكە دەرىجىلىك ئالاقدار تارماقلار بىر تۈتاش باستۇرغان مەخسۇس تالوننى ئىشلىتىش لازىم. كەنت قالدۇرۇقى، يېزا جۇغلانمىسى تاپشۇرمىغان دېھقانلارغا ئەھۋالنى پەرقلەندۈرگەن ھالدا ياخشى خىزمەت ئىشلەش لازىم. كەنت قالدۇرۇقى، يېزا جۇغلانمىسى تاپشۇرۇشتا ھەققەتەن قىينىچىلىقى بارلارنىڭ ئالاقدار بەلگىلىمىلەر بويىچە كېمەيتىلىشى، كېچىكتۈرۈلىشى، كەچۈرۈم قىلىنىشى بولغان، ئەمما تاپشۇرمىغانلارغا كەنت قائىدىسى، يېزا ئەھدىنامىسى بويىچە تەربىيە بېرىلىشى ياكى دەۋا تەرتىپىگە ئاساسلىنىپ قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىنمايدۇ. بۇ خىلدىكى مەسىلىلەرنى ئانتاگونىيىلىك زىددىيەتنى بىر ياقلىق قىلىش شەكلى ۋە ۋاستىسىدىن پايدىلىنىپ بىر ياقلىق قىلىشقا بولمايدۇ، دېكتاتۇرا قورالى ۋە ۋاستىسىنى ئىشقا سېلىپ دېھقانلاردىن پۇل، مال يىغىشقا يول قويۇلمايدۇ؛ دېھقانلارنىڭ ئۆيىگە كىرىپ چارۋىلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىشكە، مال - مۈلكىنى مەجبۇرىي يىغۇۋېلىشقا يول قويۇلمايدۇ؛ ھەددىدىن ئاشقان يەرلەرنى قايتۇرۇۋېلىشتەك قانۇنسىز ئۇسۇللارنى قوللىنىپ دېھقانلارنى پۇل، مال تاپشۇرۇشقا مەجبۇرلاشقا يول قويۇلمايدۇ. دېھقانلاردىن قانۇنسىز پۇل، مال يىغقاندا دېھقانلار تاپشۇرۇشنى بىسىرەكلىسىنى قەتئىي قوغداپ، قىلما دېگەننى قىلماسلىقى لازىم. ئالاقدار تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرى مەسئۇلىيەتنى ھەققىي تۈرده ئۈستىگە ئېلىپ، ئۆتكەلنى ياخشى ئېگىلىشى لازىم. بۇنىڭدىن كېيىن قايسى جاي ۋە قايسى تارماق دېھقانلارنىڭ يۈكىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋەتسە، شۇ ئورۇنلارنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى سۈرۈشته قىلىش لازىم. دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىش تۈپەيلىدىن چارە كۆرۈلمىگەن كادىرلارنى بەلگىلىگەن مۇددەتته ئۆستۈرۈشكە ۋە ئەتراپلاپ ئىشلىتىشكە بولمايدۇ.

13. نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىشتەك قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشلارنى قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى نازارەت قىلىش، باشقۇرۇش ئاپپاراتىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كۈچىنى تولۇقلاپ، فۇنكسىيىسىنى كۈچەيتىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى دېھقانلارنىڭ سېلىقىغا دائىر قانۇنلارنى ئىجرا قىلىش ئەھۋالىنى يىلدا ئىككى قېتىم تەكشۈرۈشى ھەمده تەكشۈرۈش ئەھۋالىنى دەرىجىمۇ دەرىجە يۇقىرىغا يوللىشى، يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتى ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئالاقدار ئەھۋاللار توغرىسىدا ۋاقتىدا ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش قىلىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك ئالاقدار تارماقلار دېھقانلار ئىنكاس قىلغان گەۋدىلىك مەسىلىلەرده مەخسۇس تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇرۇشى لازىم. خەلق قۇرۇلتىيى، سىياسىي كېڭەشنىڭ نازارەتچىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىنىڭ دېموكراتىك نازارەت قىلىشى ۋە جامائەت پىكرى نازارىتىنى كۈچەيتىش لازىم. دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىش قىلمىشلىرىنى قاتتىق بىر تەرەپ قىلىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغانلارنىڭ مەسئۇلىيىتىنى پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزام بويىچە سۈرۈشته قىلىشى؛ يېزا ئىگىلىك، مالىيە، پىلان، مال باھاسى قاتارلىق تارماقلار دېھقانلاردىن قانۇنسىز پۇل ۋە ماددىي بۇيۇم يىغىۋالغان ئورۇنلارنى ئالاقدار بەلگىلىمىلەر بويىچە تولۇق قايتۇرۇشقا بۇيرۇشى، ئالاقدار تارماقلار ئەھۋالغا قاراپ قانۇن بويىچە ئىقتىسادىي جازا بېرىشى؛ ئەدلىيە تارماقلىرى ئىناقسىزلىق كەلتۈرۈپ چىقارغان، جىنايى ئىشلار قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچىلارنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقىنى قانۇن بويىچە سۈرۈشته قىلىشى لازىم. ساۋاقنى قوبۇل قىلىش ئۈچۈن، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىش تۈپەيلىدىن ئېغىر ۋەقە ۋە ئادەم ئۆلۈش، زەخمىلىنىشتەك قەبىھ دېلولار يۈز بەرسە، يېزا، كەنتنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرىنىڭ ۋە بىۋاستە مەسئۇلىيىتى بار كىشىلەرنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشته قىلىش، ۋىلايەت، ناھىيە رەھبەرلىرىنىڭ مەسئۇلىيىتىگە چېتىلسا، ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك پارتىيە كومىتېتى، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرىنىڭ جاۋابكارلىقىنى ئالاقدار بەلگىلىمىلەر بويىچە سۈرۈشتۈرۈش لازىم؛ ئېغىر ۋەقە ۋە ئادەم ئۆلۈش، زەخمىلىنىشتەك ئېغىر دېلو ئارقا - ئارقىدىن يۈز بەرگەن ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلەردىكى پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىغا، گوۋۇيۈەنگە يازما تەكشۈرۈش يوللىشى؛ دېلولارنى يوشۇرغان، ببسىپ قويغان، مەلۇم قىلىپ قويۇپلا تەكشۈرمىگەن ياكى پاش قىلغۇچىلارنى زەربە بېرىپ ئۆچ ئالغانلار بايقالسا، ئۇلارنى قاتتىق بىر تەرەپ قىلىش لازىم. دېھقانلارنىڭ يۈكىنى نازارەت قىلىش، باشقۇرۇش جەھەتتىكى قانۇن تۈرغۇزۇش خىزمىتىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم.

ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى يۇقىرىقى 13 ماددىنى ئىستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، بىرمۇ بىر دەل جايىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈشى لازىم، ئىجرا قىلىش داۋامىدا توسقۇنلۇق قىلىشقا، ئۆزگەرتىۋېتىشكە قەتئىي يول قويۇلمايدۇ، ئىلگىرىكى ھۆججەتتىكى بەلگىلىمىلەر بۇنىڭ بىلەن بىردەك بولمىسا قارارنى ئۆلچەم قىلىش لازىم. ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى بۇ قارارنى يەتكۈزۈش، ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدا مەخسۇس ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ بېرىشى،

بەلكىلەنگەنلەرنى ھېسابقا ئالمىغاندا، يېزا جۇغلانمىسىنى چېقىم قىلىش تۈرلىرىدە نىسبەت بېكىتىشكە بېرىدەك بولمايدۇ. كەنت قالدۇرۇقى، يېزا جۇغلانمىسىنى تەڭشەپ يۆتكەش، يۆتكەپ ئىشلىتىۋېلىش، ئىگىلىۋېلىشتەك خاتا ئۇسۇللارنى قەتئىي تۈزىتىش لازىم. كەنت قالدۇرۇقى، يېزا جۇغلانمىسلىغا بولغان مالىيە باشقۇرۇش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، كەنت قالدۇرۇقى، يېزا جۇغلانمىسى كىرىم - چىقىمىدا خام چوت لايىھىسىنى قاتتىق ئىجرا قىلىش، كەنت قالدۇرۇقىنىڭ ئىشلىتىلىش ئەھۋالىنى قەرەللىك ئېلان قىلىپ تۈرۈش ھەمدە كەنت ئاھالىلەرنىڭ ھېساباتىنى تەكشۈرۈشىگە يول قويۇش، يېزا جۇغلانمىسىنىڭ ئىشلىتىلىش ئەھۋالىنى مەخسۇس مۇھىم تېتىش قىلىش لازىم. يېزىلىق، بازارلىق خەلق قۇرۇلتايلىرى، كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتلار ۋە ئالاقىدار فۇنكسىيەلىك تارماقلار نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىشى لازىم.

3. دېھقانلار مەجبۇرىيەت ئەمگىكى ۋە ئەمگەك جۇغلانمىسىنى ئۇستىگە ئېلىش تۈزۈمى تۈزگەرمەيدۇ. مەجبۇرىيەت ئەمگىكى ۋە جۇغلانما ئەمگىكىدە ئەمگەك كۆچى چېقىرىش ئاساس قىلىنىدۇ، پرىنسىپ جەھەتتە ئەمگەك ئورنىغا مەبلەغ چېقىرىشقا بولمايدۇ، ھەر دەرىجەلىك تارماقلارنىڭ يېزا، كەنتلەرگە ئەمگەك ئورنىغا مەبلەغ چېقىرىش كۆرسەتكۈچى چۈشۈرۈشىگە بولمايدۇ. دېھقانلاردىن تۈز ئىختىيارى بىلەن ئەمگەك ئورنىغا مەبلەغ چىقارماقچى بولغانلار چوقۇم ئىلتىماس سۇنۇپ، كەنت كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتى تەستىقلىغاندىن كېيىن، مەبلەغ چېقىرىپ ئەمگەك كۆچى ياللىما بولىدۇ، كەنت كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتلىرى ئەمگەك ئورنىغا چىقارغان مەبلەغنى باشقۇرۇپ، ئەمگەك كۆچلىرىنى بىر تۇتاش ياللاپ، تۈز كەنتىنىڭ ئەمگەك ۋەزىپىسىنى ئورۇندىسىمۇ بولىدۇ. ئەمگەك ئورنىغا چېقىرىلغان مەبلەغنى ناھىيە، يېزىنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ باشقۇرۇشىغا تاپشۇرۇپ بېرىشنى تەلەپ قىلىشقا بولمايدۇ. ئايەتكە قارشى تۇرۇپ خەتەردىن قۇتقۇزۇش، ئېتىز-ئېرىق، سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى ئېلىپ بارغان ۋە قانۇن - نىزاملاردا بەلگىلەنگەنلەرنىڭ سىرت، مەجبۇرىيەت ئەمگىكىنى ۋە ئەمگەك جۇغلانمىسىنى يېزا ئالاپ ئىشلىتىشكە بولمايدۇ.

4. دېھقانلارنىڭ پۇل، ماددىي بۇيۇم ۋە ئەمگەك چېقىرىشنى تەلەپ قىلىدىغان بارلىق ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش، دەرىجە ئاتلىتىش پائالىيەتلىرى قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ. ھەر دەرىجەلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە تارماقلار يېزىلاردا خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرغاندا بەلگىلىمگە خىلاپلىق قىلىپ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتلار ۋە دېھقانلارنىڭ پۇل، ماددىي بۇيۇم ۋە ئەمگەك كۈچى چېقىرىشنى تەلەپ قىلىشقا بولمايدۇ، يېزىلارنىڭ ئەمەلىيىتىنى چېقىش ئۈچۈن تۇتۇلغان ھەرقانداق شەكىلدىكى مەبلەغ توپلاش ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى تەكشۈرۈپ ئۆلچەم بېكىتىشكە، بىر تۇتاش مىقدارلاشتۇرۇلغان كۆرسەتكۈچ چۈشۈرۈشكە بولمايدۇ، تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋېلىش ۋە سېلىشتۇرۇپ باھالاش قاتارلىق شەكىللەر بىلەن شەكلىنى ئۆزگەرتىپ ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش، دەرىجە ئاتلىتىش پائالىيىتىنى ئېلىپ بېرىشقىمۇ بولمايدۇ.

5. يېزىلاردا قانۇندا بەلگىلەنگەندىن سىرت ھەر قانداق شەكىلدىكى مەبلەغ توپلاش پائالىيىتىنى ئېلىپ بېرىش قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ. بۇنىڭدىن كېيىن، جايلار، تارماقلارنىڭ يېزىلارغا يۈزلەنگەن مەبلەغ توپلاش تۈرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇشىغا بىردەك بولمايدۇ. مائارىپ مەبلىغى «مائارىپ قانۇنى»دىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر بويىچە بولۇشى، قەتئىي تۈردە ئىختىيارىي بولۇش، مادارىغا قاراش پرىنسىپى بويىچە ئىش قىلىپ، مىقدارىنى كونترول قىلىش، تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ئۇسۇلىنى چىگىتىش لازىم. مائارىپ مەبلىغىنى بەلگىلەنگەن دائىرىدىن ھالقىپ ئىشلىتىشكە بولمايدۇ. مائارىپ مەبلىغى توپلاشنى دائىملىق مەبلەغ توپلاش پائالىيىتى قىلۇېلىشقا بولمايدۇ، مائارىپ مەبلىغى توپلاش نامى بىلەن قالايمىقان مەبلەغ توپلاشقىمۇ بولمايدۇ. ئەمەلىيەتتە ئۈيغۇن كەلمەيدىغان يۇقىرى ئۆلچەملىك مەكتەپ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ. ئالاقىدار تارماقلار بىرلىكتە مائارىپ مەبلىغى توپلاشنى باشقۇرۇش چارىسىنى چىقىپ تۈزۈپ تەستىق چىقىشى لازىم. ھۆكۈمەت ۋە تارماقلار تەشكىللىگەن بول، ئېلېكتر، خۇدرىلىشىش، رادىئو - تېلېۋىزىيە قاتارلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىدە دېھقانلاردىن مەبلەغ توپلاشقا يول قويۇلمايدۇ.

دېھقانلار كەنت دائىرىسىدە ئىشلەپچىقىرىش ۋە پاراۋانلىق ئىشلىرىنى قىلماقچى بولسا، ئېھتىياجلىق مەبلەغنى جۇغلانما فوندى ۋە پاراۋانلىق فوندىدىن چېقىم قىلىش لازىم. مەبلەغ يېتىشمەي قالسا كەنت ئاھالىلىرى يىغىنىنىڭ مۇراكىپىسىگە سۇنۇپ، كۆپ ساندىكى كەنت ئاھالىلىرى قوشۇلغاندىن كېيىن، ئاندىن تۈز ئىختىيارلىقى بىلەن مەبلەغ توپلاپ ھەل قىلسا بولىدۇ.

6. دېھقانلارغا قارتىلغان بارلىق قالايمىقان ھەق ئېلىش، باھانى قالايمىقان ئۆستۈرۈش، قالايمىقان جەرىمانە قويۇش ھەرىكەتلىرى قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە دېھقانلارغا يۈزلەنگەن بارلىق ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش توختىتىلىدۇ. ھەر دەرىجەلىك تارماقلار مەركەزنىڭ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە دېھقانلارغا يۈزلەنگەن ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى چېنىقتۇرۇپ ئېنىقلاشى لازىم. ھەر دەرىجەلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى بۇيرۇق چۈشۈرۈشكە بولمايدۇ. ھېلىھەم يولغا

قارارنى يەتكۈزۈش، ئىرچىللاشتۇرۇش توغرىسىدا مەخسۇس ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ بېرىشى، ئالدى بىلەن ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى كادىرلارغا يەتكۈزۈشى، ئاندىن ناھىيىلىك (شەھەرلىك، رايونلۇق) پارتىيە كومىتېتلىرى، خەلق ھۆكۈمەتلىرى يېزا، كەنت كادىرلىرىنى ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، يېتىشتۇرۇشنى دەرىجىمۇ دەرىجە يېخشى تۇتۇشى، بۇ ئارقىلىق ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈشى لازىم. مۇشۇ ئىساستا، بۇ قارارنىڭ مەزمۇنىدىن خەۋەردار قىلىشى ھەمدە قايتا - قايتا تەشۋىق قىلىپ، ھەممە ئادەمنى خەۋەردار قىلىشى لازىم.

دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش ئىنتايىن جىددىي سىياسىي ۋەزىپە، بۇ خىزمەتنىڭ ياخشى ئىشلىنىشى كادىرلارغا باغلىق. ھەر دەرىجەلىك كادىرلار، بولۇپمۇ ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى يېزا ئىقتىسادىي ۋەزىپە تۈرلۈك ئىشلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇش يولىدا نۇرغۇن جايالىق خىزمەتلەرنى ئىشلىدى، ئۇلارنىڭ ئاساسىي ئېقىمى ياخشى. ھەرىكەز ھەر دەرىجەلىك كادىرلار، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش تۇپ مەقسىتىنى ئېسىدە ياشتىن ئاخىر چىڭ ساقلاپ، دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى ھەر ۋاقىت كۆڭلىگە پۈكۈشى؛ ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش ئىدىيىدە لۇشىيەندە چىڭ تۇرۇپ، ھەممە ئىشتا ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلىپ، يېزىلارنىڭ ئىشلىرىنى شۇ جايىنىڭ ئەھۋالىغا ياراشا ياخشى قىلىشى؛ خىزمەت ئۇسلۇبىنى، خىزمەت ئۇسۇلىنى ياخشىلاپ، بېگى دەۋردىكى دېھقانلار خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشكە ماھىر بولۇشىنى ئۈمىد قىلىدۇ. ئەمەلىي خىزمەت داۋاملىدا ئۆۋەندىكىلەرنى ئەستايىدىل ئىشقا ئاشۇرۇش لازىم: تىرىشىپ دېھقانلارغا تېخىمۇ كۆپ ئىقتىسادىي مەنپەئەت يەتكۈزۈش، خەلق بىلەن مەنپەئەت تالاشماسلىق؛ دېھقانلارنىڭ شەخسىي مال - مۈلكى ۋە قانۇنلۇق كىرىمىنىڭ دەخلى - تەرۇزگە ئۇچرىماسلىقىغا كاپالەتلىك قىلىش، دېھقانلارغا قالايمىقان قول ئۇزارتماسلىق؛ دېھقانلارنىڭ ئارزۇسىغا تولۇق ھۆرمەت قىلىپ، دېھقانلارنى دېموكراتىك ھوقۇقىدىن مەھرۇم قىلماسلىق؛ يېزىلارنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرىنى مادارىغا قاراپ ئىش كۆرگەن ھالدا ياخشى ئىشلەش، ئالدىراقسانلىق قىلماسلىق؛ يېزا خىزمىتىگە ئەھۋالنى پەرقلەندۈرۈپ تۇرلەر بويىچە يېتەكچىلىك قىلىش، ئەمەلىيەتكە قارىماي تۆۋەنگە كۆرسەتكۈچ يۈكلىمەسلىك، ھەممىنى بىر تاياقتا ھەيدىمەسلىك؛ دېھقانلاردىن ئۇنى - بۇنى ئېلىشنىڭلا كويىدا بولماي، ئاساسىي زېھنىي كۈچىنى دېھقانلارغا ياردەم بېرىپ ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا قويۇش؛ يۇقىرى ئالدىدا مەسئۇل بولۇش بىلەن دېھقانلار ئالدىدا مەسئۇل بولۇشنى بىرلەشتۈرۈش، ئىككىسىنى قارىمۇ قارشى قىلىپ قويماسلىق؛ دېھقانلارنى ئاڭلىق ھالدا ئۆزىنىڭ تېگىشلىك مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلىشقا تەربىيەلەش ۋە يېتەكلەش، رەھبەرلەر ئۆزىنىڭ تېگىشلىك مەسئۇلىيىتىدىن ۋاز كەچمەسلىك؛ سىياسەتلەرنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، ئاممىۋى خىزمەتنى سەۋرچانلىق بىلەن ئىنچىكە، ياخشى ئىشلەش، دېھقانلارغا مەجبۇرىي بۇيرۇق ۋە ئادەتتى، قوپال ئۇسۇل بىلەن مۇئامىلە قىلماسلىق؛ راست گەپ قىلىش، ئەمەلىي ئىش قىلىش، شەكلۇازلىق ۋە ساختىپەزلىق قىلماسلىق كېرەك.

دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش ئۇزاق مۇددەتلىك خىزمەت. دېھقانلارنىڭ سېلىقى مەسلىسىنى تۇپتىن ياخشى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا چىڭ تۇرۇش كېرەك. بەزى جايلار سېلىقنى ئايرىپ چېقىش ئىسلاھاتى ئۇستىدە ئىزدەندى، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىدىغان بەزى رايونلار باج ئىسلاھاتى ئۇستىدە ئىزدەندى، بۇ سىناقنى داۋاملاشتۇرۇشقا بولىدۇ. يېزا ئىقتىسادىنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى تىرىشىپ كۆپەيتىپ، كوللېكتىپ ئىگىلىكىنى ئۇزلۇكسىز زورايتىپ، كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتلىرىنىڭ مۇلازىملىق قىلىش ۋە پاراۋانلىق ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىش ئەمەلىي كۈچىنى ئاشۇرۇپ، «ئىش قىلىدىغان پۇل بولۇش» مەسلىسىنى ياخشى ھەل قىلىش كېرەك. دېھقانلار ئامىسىغا تايىنىپ دېموكراتىك نازارەت قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ھۆكۈمەتنى ھەرىكەتتىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش كېرەك. يېزىلارنىڭ مالىيە تۈزۈمىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، مالىيە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش كېرەك.

دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش ناھايىتى مۇھىم، مۇشكۈل ۋەزىپە. مەركەز پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارنى چوقۇم پارتىيە ۋە خەلق ئالدىدا يۈكسەك مەسئۇل بولۇش روھى بويىچە، سىياسىينى، ئىنتىزامنى تەكتلەپ، ئىدىيە ۋە قەدەمنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەپ بېگى دەۋردىكى ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش، دۆلەتنىڭ ئۇزاقىچەئامان - ئېسەن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش يولىدا تىرىشىپ كۈرەش قىلىشقا چاقىرىدۇ!

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 31 - مارت تېلېگراممىسى

مەركەز يەرلىك قورۇقچىلىققا جەڭ ئېلان قىلدى

مۇناسىۋەتلىك تەرەپلەرنىڭ ئاشكارىلىشىچە، نۆۋەتتە قانۇننى ئىجرا قىلىشتا يەرلىك ئورۇنلار ۋە تارماقلارنىڭ قورۇقچىلىقى ئەۋج ئېلىپ، خېلى ئېغىر دەرىجىگە يەتكەن. مەركەز 2-پەسلىدە كۆچمەن مەركەزلەشتۈرۈپ، مەملىكەت بويىچە مەخسۇس تۈزەش ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇشنى ئورۇنلاشتۇرغان.

- بىر مەزگىلدىن بۇيان، يەرلىك ئورۇنلار ۋە تارماقلارنىڭ قورۇقچىلىقى بارغانسېرى ئەدەپ كەتتى، بۇنىڭ ئىپادىسى قانۇن ئىجرا قىلغۇچى ساھەلەردە ئالاھىدە گەۋدىلىك بولدى. بۇ جەمئىيەتتە كۆچلۈك ئىنكاس قوزغىدى.

- ئاز سانىدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرىي ئورگانلىرى ۋە رەھبىرىي كادىرلارنىڭ يولىورۇق بېرىشى، قوللىشى ۋە يول قويۇشى ئارقىسىدا مۇناسىۋەتلىك تارماقلار ۋە خادىملار ناتوغرا ۋاستىلەرنى قوللىنىپ، ئۆز رايونى ۋە تارمىقىنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

- قانۇن ئىجرا قىلغۇچى بىر قىسىم ئورگانلار دېلو بېجىرىش ھوقۇقىنى تالىشىپ، كۆپىنچىسى ئۆز رايونىدىكى دەۋاگەرلىك مەنپەئىتىنى قوغداشقا ئورۇندى. بەزىلىرى تېخىمۇ كۆپرەك دەۋا ھەققى تېپىپ، ئۆز مالىيىسىنى تولۇقلاشنى مەقسەت قىلدى.

- ئاز سانىدىكى سوت ئورگانلىرى دېلونى سوتلىغاندا قانۇندىكى يوچۇقلاردىن پايدىلىنىپ، ھەتتا ئوچۇقتىن ئوچۇق قانۇنغا خىلاپلىق قىلىپ، ئۆز رايونىنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

- باشقا جايلارنىڭ دېلوسىنى ئىشلەش، ھەمكارلىشىپ تەكشۈرۈش، بولۇپمۇ ھۆكۈمنى ئىجرا قىلىش قاتمۇقات قېينىچىلققا دۇچ كەلدى.

- بىر قىسىم ج خ، تەپتىش، سوت ئورگانلىرى ئۆز رايونى ۋە تارمىقىنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش ئۈچۈن قانۇنغا خىلاپ ھالدا زورلاش تەدبىرلىرىنى قوللاندى.

- بەزى ئادۋوكاتلار ۋە ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى ئورگانلىرى كەسىپ ئەخلاقىغا خىلاپلىق قىلىپ، قانۇن جەھەتتىن نامۇۋاپىق مۇلازىملىق قىلدى.

- قانۇننى ئىجرا قىلغۇچى بىر قىسىم پۇل مۇئامىلىسى تارماقلىرى، مەمۇرىي تارماقلار ۋە خادىملار ئۆز رايونى ۋە تارمىقىنىڭ مەنپەئىتىنى دەپ ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ قانۇننى ئادىل ئىجرا قىلىشىغا توسقۇنلۇق قىلدى.

ئالاقىدار تەرەپلەر مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: يەرلىك ئورۇنلار ۋە تارماقلارنىڭ قانۇننى ئىجرا قىلىش جەھەتتىكى قورۇقچىلىقى ئېغىر زىيان سالماقتا، ئۇنى قەتئىي، ئۆزۈل-كېسىل تازىلاش زۆرۈر.

«جۇڭخۇا 3-كەسىپ گېزىتى»دىن

23 ياشلىق كېسىم لايھەلگۈچى خۇاڭ لىباۋ (سولدىن 3 - كىشى) 27 - نۆۋەتلىك شياڭگاڭ كۆزلۈك، قىشلىق كېسىم - كېچەك بايرەمدا ئۆنكۆزۈلگەن ياش لايھەلگۈچىلەر ئىجادىيەت مۇسابىقىسىدە «قوي يۈگى مۇكاپاتى» ۋە «ئىلمە - توقۇلما گۈرۈپپىسى چېمپىيونلۇق مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى. ئۇنىڭ لايھەلگەن كېسىملىرى قىزلار ۋە ئاياللارنى بەكمۇ جەلپ قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئەمدى مەيدىسىگە مۇشتلاپ قۇرۇق گەپ سېتىش ئاقمايدىغان بولۇپ قالدى

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بىر قىسىم دۆلەت كارخانىلىرى ئىگىلىك باشقۇرۇشتا قېينىچىلققا دۇچ كەلگەن ھامان بانكىدىن «قان بېرىش»نى تەلەپ قىلىدىغان بولۇپ قالدى. ھەتتا بەزىلىرى كونا قەرزنى ئەمدىلا ئۈزۈپ بولۇپ يېڭى قەرزگە بوغۇلدى. شۇنداقلا بۇ كارخانىلارنىڭ رەھبەرلىرى بانكىدىن قەرز پۇل سورىغاندا، ھەمىشە مەيدىسىگە مۇشتلاپ، ئۆزىنىڭ ئادەملىكى، ھاياتى بىلەن كېپىل بولدىغانلىقى توغرىسىدا لاپ ئۇردى. لېكىن بانكىنىڭ قەرز پۇلىنى قايتۇرىدىغان چاغدا، ئەينى ۋاقىتتىكى قەسەملىرى بىر تىيىن بولدى. بۇ ئەھۋال كۆشىنىڭ بېشىنى قاتۇرىدىغان ئېغىر مەسىلىگە ئايلىنىپ قالدى. قانداق قىلىش كېرەك؟ سەنشى ئۆلكىسى بۇنىڭغا توغرا چارە تاپتى.

- بۇلتۇردىن باشلاپ سەنشى ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بانكىغا قايسى كارخانىغا قەرز پۇل بېرىش، قايسى كارخانىغا قەرز پۇل بەرمەسلىك ھەققىدە تەكلىپ بېرىشنى توختىتىپ، بۇ ئىشنى بانكىنىڭ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇردى. بانكا بارلىق زىيان تارتقان كارخانىلارنىڭ تىجارىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەلىپى بويىچە قەرز پۇلنى قايتۇرۇش ئىقتىدارى بار كارخانىلارنى ئېنىقلاپ چىقىپ، ئاندىن ھەمكارلىشىپ قەرز پۇل بېرىش ئۇسۇلىنى قوللاندى. بۇ چارە تۈزۈپ چىقىلىش بىلەنلا سەنشى ئۆلكىسىنىڭ كارخانا ساھەسى، سودا ساھەسىدە كۆچلۈك ئىنكاس قوزغىدى. بۇنىڭ بىلەن بانكىلارغا مەيدىسىگە مۇشتلاپ تۇرۇپ «قەسەم» بېرىدىغانلار- نىڭ ئاغزى يۇمۇلدى. بانكا سەنشى ئۆلكىسىدىكى زىيان تارتۇاتقان 90 نەچچە دۆلەت كارخانىسى ئىچىدىكى سەككىز كارخانىنى زىيان تارتىش ئېھۋالىنى تېز ئۆزگەرتىشىدىن ئۈمىد بار كارخانا دەپ بېكىتىپ، ھەمكارلىق ئوبيېكتى قىلىپ تاللىدى. 1996-يىلى 8-ئاينىڭ ئاخىرىدا ئۇلار بىلەن نىشان مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالدى. بۇنىڭ بىلەن كارخانا پەردە ئالدىغا چىقىپ، خەۋپ-خەتەرنى تەڭ بەھرىمەن بولىدىغان گەۋدىنى ئايلاندى. ئۇچ ئايدىن ئارتۇق پائالىيەت قىلىش ئارقىلىق بۇلاردىن يەتتە كارخانا زىيانىنى تۇگىتىپ، پايدا ئېلىشقا باشلىدى، يەنە بىر كارخانمۇ زىيانىنى زور دەرىجىدە ئازايتتى.

- بانكا بىلەن كارخانا ھەمكارلىشىش، خەۋپ-خەتەرنى تەڭ ئۇستىگە ئېلىش چارىسى يۇقىرىدىكى سەككىز كارخانىنى جانلاندۇرۇپلا قالماي، ئۇلاردا چوڭقۇر ئۆزگىرىش ھاسىل قىلدى، ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئارىسىدا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى قارىشىنى چوڭقۇر يىلتىز تارتقۇزدى؛ كارخانىلارنىڭ رىقابەت ئىقتىدارىنى كۈچەيتتى؛ جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى ئۇرغۇتتى. بۇنىڭ بىلەن ھۆكۈمەت كارخانىنى ھۆددىگە ئالدىغان دەۋرگە خاتىمە بېرىلدى.

«خەلق گېزىتى»دىن چەت ئەللەرگە تارقىتىلىدىغان نۇسخىسىدىن

مەملىكىتىمىزنىڭ كەلگۈسى ئۈن يىلدىكى ئىختىساس ئىگىلىرىگە بولغان ئېھتىياجى

4. مۇھىت ئاسراش كەسىپىدىكىلەر: سانائەت گىگېنىشۇناسلىرى، زەھەرلىك بۇيۇم ئىلمى ئىختىساس ئىگىلىرى ناھايىتى ئېھتىياجلىق بولۇپ قالىدىكەن.

5. مەسلىھەت مۇلازىملىق كەسىپىدىكىلەر: ئىقتىساد، پۇل مۇئامىلە، ستاتىستىكا، كومپيۇتېر كەسپىي بىلىملىرىنى بىلىدىغان ئۇنىۋېرسال خادىملار ئېھتىياجلىق ئىكەن.

6. سۇغۇرتا كەسىپىدىكىلەر: سۇغۇرتا كەسپى ۋە باشقا كەسپىي بىلىملەرنى پىشىشق ئىگىلىگەن تۆلەم مۆلچەرچىلىرى.

7. جۇغگوچە داۋالاش كەسىپىدىكىلەر.

8. ياشانغانلار تەبابەتچىلىكى كەسىپىدىكىلەر: ياشانغانلار تەبابەتچىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كەسىپىي خادىملار ئېھتىياجلىق ئىكەن.

9. شەخسىي مۇلازىملىق تۇرىدىكىلەر: كۆتۈش ئىلمىنى پىشىشق بىلىدىغان ئائىلە كۆتكۈچىلىرىگە بولغان ئېھتىياج ناھايىتى ئاشىدىكەن.

10. مال سېتىش كەسىپىدىكىلەر: دۆلىتىمىزنىڭ سودا، پۇل مۇئامىلە كەسپىنىڭ تەرەققىياتى كەسىپكە پىشىشق، زېھنى ئۆتكۈر، ئاممىۋى مۇناسىۋەتكە ماھىر مال سېتىقۇچىلارغا، بولۇپمۇ ئاكسىيە، پۇل مۇئامىلە كەسپى ۋە ئالاقە ئۇسكۇنىلىرى كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كەسىپىي خادىملارغا موھتاج ئىكەن.

11. ئاممىۋى مۇناسىۋەت كەسىپىدىكىلەر: كارخانىچىلار بارغانسېرى ئۆز كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشتا ئاممىۋى مۇناسىۋەتنىڭ مۇھىم رولىنى تونۇپ يەتمەكتە. ئاممىۋى مۇناسىۋەت كەسپى ئىگىلىرىگە بولغان ئېھتىياج ئۈزلۈكسىز ئاشماقتا.

13. ساياھەت تۇرىدىكىلەر: ساياھەتچىلىكىنىڭ تەرەققىي قىلىشى نەتىجىسىدە ساياھەت ۋەكالەتلەن شىركەتلىرىنىڭ ئېھتىياجى كۆچەيىدىكەن. ئاۋىئاتسىيە شىركىتى، كىرا ئاپتوموبىلى شىركىتى، بولۇچىلار كېمىسى شىركەتلىرى، مېھمانخانا قاتارلىقلار ساياھەت ۋە باشقۇرۇشنى پىشىشق بىلىدىغان ئىختىساس ئىگىلىرىگە موھتاج بولىدىكەن.

14. كادىرلار ئىشلىرى كەسپىدىكىلەر: ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرى دېرىكتورلىرى، ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ ساپاسىنى ياھالايدىغان مۇتەخەسسىسلەر، كارخانىلارنىڭ كادىرلار ئىشلىرىنى باشقۇرىدىغان دېرىكتورلار ئالقىشقا ئېرىشىدىكەن.

شەندۇڭ ئۆلكىسى زىبو شەھىرىنىڭ زىچۇەن رايونى ئارقىدا قالغانلارنى شاللىۋېتىش تۇزۇمىنى يولغا قويدى

يېقىنى يىل كىرگەندىن باشلاپ شەندۇڭ ئۆلكىسى زىبو شەھىرىنىڭ زىچۇەن رايونى ئارقىدا قالغانلارنى شاللىۋېتىش تۇغرىسىدا سىياسەت تۈزۈپ، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىدىكى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ «مەنسىپى»گە تەھدىت پەيدا قىلدى.

زىچۇەن رايونى شەندۇڭ ئۆلكىسىدىكى ئىقتىسادىي جەھەتتە كۆچلۈك رايون بولۇپ، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت، تەنتەربىيە ۋە مەنئۇي مەدەنىيەت جەھەتتە مەملىكەت بويىچە «ئىلغار رايون» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشكەن. بۇ، بىر قىسىم ئورگان كادىرلىرىدا مەغرۇرلۇق، قانائەتچانلىق كەيپىياتىنى ۋە خىزمەتتە بوشىشىپ قىلغۇچى تارماقلاردا ئارقىدا قالغانلارنى شاللىۋېتىش تۇزۇمىنى يولغا قويغان. كادىرلارنى بېزا - بازارلار، كەنتلەر ۋە كارخانىلارنىڭ خادىملىرى ھەمدە بىر قىسىم خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىدىن تەشكىللەنگەن باھالاش گۇرۇپپىسى ئىككى يىلدا بىر قېتىم باھالاپ نومۇر قويۇپ، ئارقىدا قالغان ئىككى كىشىگە تەنقىد ياكى ئاگاھلاندۇرۇش بەردى، بەزى رەھبىرىي كادىرلارنى ۋەزىپىسىدىن چېكىندۈردى ياكى قالدۇرۇۋەتتى. بۇ، رايونغا بىۋاسىتە قاراشلىق تارماقلاردا يېڭى ئىنكاس قوزغىدى، رەھبىرىي كادىرلار خىزمەت تەپەككۇرىنى

جۇڭگو تەبىئي، سۇنئي تالالار ئىدارىسى يېقىندا «ساپ تەبىئي تالا تەركىبى بەلگىسىنى ئىشلىتىشنى باشقۇرۇش چارىسى»نى تۈزۈپ چىقىپ ئېلان قىلدى. بۇ «چارە» تەبىئي تالالىق بۇيۇملارنىڭ سۈيەت ئىناۋەتىنى ساقلاپ، تەبىئي تالالىق بۇيۇملارنىڭ تەركىبىي جەھەتتىكى ساختىپەزلىك ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىش، زاۋۇتلار ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغداشنى مەقسەت قىلغان. بۇ جەھەتتىكى تەكشۈرۈش ئىشلەپ چىقارغۇچىلار ۋە تىجارەتچىلەر ئىچىدە ئېلىپ بېرىلدۇ. تەكشۈرۈلىدىغان تاۋارلار ساپ پاختىدىن ئىشلەنگەن بۇيۇملار، ساپ يىپەكتىن ئىشلەنگەن بۇيۇملار، ساپ يۇغدىن ئىشلەنگەن بۇيۇملار، ساپ تۇتىتىن ئىشلەنگەن بۇيۇملار ۋە ساپ چىگە تالالىق بۇيۇملار قاتارلىقلارنى تۈز ئىچىگە ئالىدۇ.

«چارە» دە ساپ پاختىدىن ئىشلەنگەن بۇيۇملار، ساپ يۇغدىن ئىشلەنگەن بۇيۇملار ۋە تۇتىتىن ئىشلەنگەن بۇيۇملارغا شۇ بۇيۇملارنىڭ ئىقتىدارىنى ياخشىلاش، كۆركەملىكىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن قوشۇلىدىغان تەبىئي، سۇنئي تالالارنىڭ% 5 تىن ئېشىپ كەتمەسلىكى، ساپ بۇيۇملار، ساپ چىگە تالالىق بۇيۇملارغا ھەرقانداق تەبىئي، سۇنئي تالا قوشۇلماسلىقى، شۇنداقلا يۇقىرىدىكى بۇيۇملارغا قوشۇلىدىغان تالالارنىڭ ئىلگىرى ئىشلىتىلمىگەن تالا ياكى يېڭى تالا بولۇشى تەلەپ قىلىندى.

«چارە» دە يەنە يۇقىرىدىكى بۇيۇملاردىن تەلەپكە ئۇيغۇن كېلىدىغانلىرىغا «ساپ تەبىئي تالا تەركىبى بەلگىسى» (ئىككى خىل) چاپلىنىپ، ئىستېمالچىلارغا كېپىللىك قىلىنىشى تەلەپ قىلىندى.

«تەرمىلەر گېزىتى» دىن

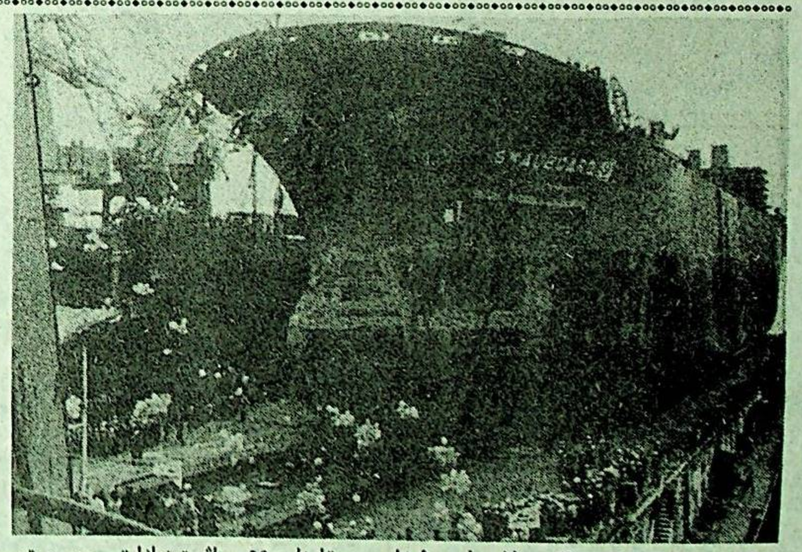

ئېلىمىز تۇنجى قېتىم ئۆزى لايىھىلەپ ئىشلەپ چىقارغان 50 مىڭ تونناژلىق، ھەممە تەرىپى تەڭ ئېچىلىدىغان، توپ قاچىلاش ساندۇقى بار كۆپ خىل ئىشلىتىلىدىغان يۇك پاراخوتى يېقىندا شاڭخەي جياۋتۇڭ كېمىسازلىق زاۋۇتىدا ئوكۇشلۇق سۇغا چۈشۈرۈلدى. بۇ يۇك پاراخوتىنىڭ لايىھىلىنىشى ئىلغار، يۇك قاچىلاش دائىرىسى كەڭ، يۇك توشۇش تەننەرخى ئەرزان بولۇپ، خەلقئارا پاراخوت بازىرىدا رىقابەتلىشىش ئىقتىدارى كۈچلۈك.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

تەبىئي تالا تەركىبى بەلگىسىنى ئىشلىتىشنى باشقۇرۇش چارىسى تۈزۈپ چىقىلدى

8. ياشانغانلار تىبابەتچىلىكى كەسپىدىكىلەر: ياشانغانلار تىبابەتچىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئىختىساس ئىگىلىرى، ئائىلە دوختۇرلىرى، ساغلاملىق دوختۇرلىرى، ئائىلە سېستىرالىرى ناھايىتى ئېھتىياجلىق ئىكەن.

3. كومىيۇتېر كەسپىدىكىلەر: كومىيۇتېر يۇمشاق دېتالى ۋە قاتتىق دېتالىنى لايىھىلەش، تەرەققىي قىلدۇرۇش، باشقۇرۇش جەھەتتىكى ئىختىساس ئىگىلىرى ئامەتلىك ئىكەن.

ئىشلەتكۈچىلار بازىرىنىڭ ئۆز كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىدارىنى يارىتىش مەسلىسىگە دىققەت قىلغاچقا، سۈپەتلىك ئاممىۋى مۇناسىۋەت ئىختىساس ئىگىلىرىگە موھتاج ئىكەن.

12. ئىجتىمائىي خىزمەت كەسپىدىكىلەر: پسىخىكىلىق داۋالاش دوختۇرلىرى، ئائىلە ۋە ئىجتىمائىي ھادىسىلەر تەتقىقات مۇتەخەسسىسلىرىگە بولغان ئېھتىياج كۆپچىيىدىكەن.

خېنەن ئۆلكىسى سانلىق مەلۇماتنى يالغان مەلۇم قىلغانلارنى مەنسەپتىن ئېلىپ تاشلاش توغرىسىدا يېڭى بەلگىلىمە چىقاردى

تۇرلۇك ستاتىستىكىلىق سانلىق مەلۇماتلارنىڭ ئېنىق، توغرا بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، خېنەن ئۆلكىسى بۇ يىلدىن باشلاپ مەملىكەت بويىچە تۇنجى بولۇپ «ستاتىستىكا قانۇن - نىزاملىرىغا خىلاپلىق قىلغانلارغا مەمۇرىي جازا بېرىش ۋاقتىلىق بەلگىلىمىسى»نى تۈزۈپ يولغا قويۇپ، سانلىق مەلۇماتلارنى يالغان مەلۇم قىلغان، يوشۇرۇپ مەلۇم قىلغانلارغا ئاگاھلاندۇرۇش جازاسىدىن تارتىپ ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاش، خىزمەتتىن ھەيدەشكىچە چارە كۆرۈشنى، كىم سانلىق مەلۇماتىنى يالغان مەلۇم قىلسا، شۇنىڭ ئەملىنى ئېلىپ تاشلاشنى قارار قىلدى. بۇ بەلگىلىمە خېنەن ئۆلكىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك كادىرلار ئارىسىدا كۆچلۈك ئىنكاس قوزغىدى.

يېقىندىن تۇزۇپ چىقىلغان «خېنەن ئۆلكىسىنى باشقۇرىدىغان دېرىكتورلار ئالقىشقا ئېرىشىدىكەن.

15. كەسپىي ماتارىپ كەسپىدىكىلەر: كەسپىي تېخنىكا ماتارىپى خىزمىتى دۆلتىمىزنىڭ پۈتكۈل ماتارىپ ئىشلىرىدا يەنىلا ئاجىز ئورۇندا تۇرغاچقا، كەسپىي تېخنىكا ماتارىپى ئوقۇتقۇچىلىرىغا بولغان ئېھتىياج زور دەرىجىدە ئاشىدىكەن.

«جۇڭگو تېخنىكا بازىرى گېزىتى» دىن

تامغىنى **تۇردى قادىر نازىرى** ئىشلىگەن

بۇ يىل مەملىكىتىمىزنىڭ سايامەت ئىشلىرىدا تۆت جەھەتتە بۆسۈش بولدۇ

دۆلەت سايامەت ئىدارىسىنىڭ باشلىقى خې گۇاڭژېي مەملىكەتلىك سايامەت خىزمىتى يىغىنىدا: 1997 - يىلى مەملىكىتىمىزنىڭ سايامەت ئىشلىرىدا تىرىشىپ تۆت جەھەتتە ماھىيەتلىك بۆسۈش ھاسىل قىلىنىدۇ، دەپ ئوتتۇرىغا قويدى:

1. ھۆكۈمەت سايامەتچىلىكىنى قوللايدىغان مۇھىم سىياسەت ۋە تەدبىرلەر يولغا قويۇلدۇ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈلدۇ.

2. سايامەتچىلىك بازىرى تەرتىپى ۋە سايامەتچىلىك مۇلازىملىقى سۈپىتىنىڭ تۆزۈلمىشىگە كاپالەتلىك قىلىش مېخانىزمى بەرپا قىلىنىدۇ.

3. سايامەت كارخانىلىرىنىڭ ئىلغاتى چوڭقۇرلاشتۇرۇلدۇ ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇش سەۋىيىسى ئۆستۈرۈلدۇ.

4. سايامەتچىلىك تارماقلىرىنىڭ خىزمىتى كۈچەيتىلدۇ ۋە خىزمەت سەۋىيىسى ئۆستۈرۈلدۇ.

خې گۇاڭژېي يەنە: تۆت جەھەتتىكى بۆسۈش 1997-يىللىق جۇڭگو سايامەت تېخنىكىسى پائالىيىتىنى مۇۋاپىقلىيەتلىك ئۆتكۈزۈشكە ۋە 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى سايامەت ئىشلىرىنى تەرتىپلىك، تېز ۋە ساغلام راۋاجلاندۇرۇشقا ئاساس سالىدۇ، دەپ كۆرسەتتى.

«تەرمىلەر گېزىتى» دىن

بېيجىڭ شەھىرى 1996 - يىلى ھەرقايسى جايلاردىن بېيجىڭغا كېلىپ سەيلە - سايامەت قىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى

△ مەملىكەت ئىچىدىكى سايامەتچىلەر مەملىكەت سىرتىدىن كەلگەن سايامەتچىلەردىن 35 ھەسسە كۆپ بولۇپ، 76 مىليون 830 مىڭ ئادەم - قېتىمغا يەتتى.

△ ياشلار سايامەتچىلەرنىڭ ئاساسىي گەۋدىسى بولدى. شەھەر، بازارلاردىن سايامەتكە كەلگەنلەر يېزىلاردىن سايامەتكە كەلگەنلەردىن كۆپ بولدى. باشقۇرغۇچى خادىملاردىن بولغان سايامەتچىلەر كۆپەيدى.

△ مەملىكەت ئىچىدىكى سايامەت كىرىمى 35 مىليارد 960 مىليون يۈەنگە يېتىپ، كىشى بېشىغا 506.26 يۈەندىن توغرا كەلدى.

△ تۇرۇش ۋاقتى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 7.67 كۈنگە يەتتى.

△ سايامەتچىلەرنىڭ كۆپىنچىسى بېيجىڭ شەھىرى ئەترابىدىكى ۋە دېڭىز بويىدىكى رايونلاردىن كەلدى. تەكرار سايامەت قىلغۇچىلار % 5 نى ئىگىلىدى.

△ گۈگۈڭ ساربىيى، يىخېيۈەن باغچىسى، تەيئەنمېن قاتارلىقلار سايامەتچىلەرنى ئەڭ جەلپ قىلىدىغان جاي بولۇپ قالدى.

«تەرمىلەر گېزىتى» دىن

ئۈچكى موڭغۇلنىڭ بايانئۇر ئايمىقى مېيىلەر جەمئىيىتى كۆز بۆلۈمىنىڭ باشلىقى گەن دۈك تىبېتى خادىملارنى باشلاپ، چەت، چېگرا چارۋىچىلىق رايونلىرىغا بېرىپ نامرات، ئاغرىقلارغا ئىللىقلىق يەتكۈزدى. تۇرمۇشتا قىيىنچىلىقى بار ئاغرىقلاردىن % 30 تىن % 50 كىچە داۋالاش ھەقسىنى كەم ئېلىپ، ئاغرىقلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: گەن دۈك (سولدىن 2 -كىشى) تىبېتى خادىملار بىلەن بىللە چەت، چېگرا چارۋىچىلىق رايوندىكى ياشانغانلار سانائورىيىسىگە بېرىپ، چارۋىچىلارنىڭ ۋە ئۆگە - چاقسىز ياشانغانلارنىڭ كۆزىنى داۋالىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جياڭ زېمىن ئامېرىكا تېلېفون - تېلېگراممىا شىركىتىنىڭ باش مۇدىرى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 1 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى جۇڭنەنخەيدە جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ دېڭىز ئاستى ئوپتىكىلىق كابېل سىستېما قۇرۇلۇشىغا دائىر ئەسلەتمىنى ئىمزالاش مۇراسىمىغا قاتنىشىش ئۈچۈن كەلگەن ئامېرىكا تېلېفون - تېلېگراممىا شىركىتى (ATST) نىڭ باش مۇدىرى ئېيلۇن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

جياڭ زېمىن ئالدى بىلەن جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا دېڭىز ئاستى ئوپتىكىلىق كابېل سىستېمىسى قۇرۇلۇشىغا دائىر چۈشىنىش ئەسلەتمىسىنىڭ ئىمزالانغانلىقىنى تەبرىكلىدى ھەم قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق تېلىپ بېرىلىشىغا تىلەكداشلىق بىلدۈردى. جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: كۆپ يىلدىن بۇيان ATST شىركىتى جۇڭگودا بازار ئېچىشقا كۈچ چىقىرىپ كەلدى. جۇڭگو بىلەن ياخشى ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىق مۇناسىۋەت ئورنىتىپ جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ھەۋەرلىشىش قاتارلىق ساھەلەردىكى ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتە ئاكتىپ تىرىشچانلىق كۆرسەتتى.

ئېيلۇن رەئىس جياڭ زېمىنغا ATST شىركىتىنىڭ جۇڭگودا كەسپىنى قانات يايدۇرۇش ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى. ئۇ مۇنداق دېدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشى، بولۇپمۇ خەۋەرلىشىش ئىشلىرىنىڭ غايەت زور تەرەققىياتى ATST شىركىتىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان نۇرغۇن چەت ئەل شىركىتىنى جۇڭگوغا كېلىپ مەبلەغ سېلىشقا جەلپ قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى زىيارىتىم ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، ATST شىركىتى جۇڭگونىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى بىلەن بولغان ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىقنى يەنمۇ كېڭەيتىشنى خالايدۇ.

چياۋشى ۋېيىۋەنجاڭ «ياۋروپا ۋاقتى گېزىتى»نىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 31 - مارت تېلېگراممىسى. فرانسىيىدە رەسمىي زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيىۋەنجاڭى چياۋشى 3 - ئاينىڭ 30 - كۈنى چۈشتىن كېيىن «ياۋروپا ۋاقتى گېزىتى» ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ياڭ يوڭجى، باش مۇھەررىرى لياڭ يۈنفا ۋە مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقى جاڭ شاۋېپىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلىپ، جۇڭگو خەلق قۇرۇلتىيى تۇراقلىق كومىتېتىنىڭ رولى، خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنى بارلىققا كەلتۈرۈش ئۇسۇلى ۋە جۇڭگو خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى بىلەن فرانسىيە پارلامېنتى ۋە ياۋروپا پارلامېنتى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا سورىغان سوئاللارغا جاۋاب بەردى.

ئاۋسترالىيە زۇڭلىسى جۇڭگودىكى زىيارىتىم ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 1 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. زىيارىتىگە كەلگەن ئاۋسترالىيە زۇڭلىسى جون خوۋارد بۈگۈن دىياۋيۈتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا ئۇچرىشىپ مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا: مېنىڭ بۇ قېتىم جۇڭگوغا قىلغان زىيارىتىم ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، دېدى. شۇنداقلا ئاۋسترالىيە جۇڭگو مۇناسىۋىتى ئۈز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ۋە ئۈزئارا مۇرەمەت قىلىش پرىنسىپى ئاساسىغا قۇرۇلغان بولۇپ، ئۇ كۆچلۈك، ئىقتىلگە مۇۋاپىق مۇناسىۋەت دەپ قارىدى.

خوۋارد مۇنداق دېدى: ئاۋسترالىيە - جۇڭگو دۆلەتلىرىنىڭ ئىقتىسادى بىر مۇنچە جەھەتتە بىر - بىرىنى تولۇقلاش خاراكتېرىگە ئىگە. ئاۋسترالىيە جۇڭگونى ئىشەنچلىك خام ئەشيا بىلەن تەمىنلەپ كېلىۋاتىدۇ. ئاۋسترالىيە ھۆكۈمىتى ۋە سودا - سانائەت ساھەسىدىكىلەر بىرلىكتە تىرىشىپ، جۇڭگونى ئۈز ئىچىگە ئالغان دۆلەتلەر ۋە رايونلار بىلەن بولغان ئىقتىسادى- سودا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى پائال راۋاجلاندۇرىدۇ.

ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: ئاۋسترالىيە ھۆكۈمىتى جۇڭگو ئاۋسترالىيىگە ۋە دۇنيادىكى ھەرقانداق دۆلەتكە تەھدىت سالمايدۇ، دەپ قارايدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: ئىككى دۆلەت ئوتتۇراسىدا مېخانىزم بەرپا قىلىش ئارقىلىق ئىختىلاپ ۋە قېينىچىلىقلارنى بىر تەرەپ قىلىپ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى ئومۇمىيلىقى ۋە ئۇزاق نىشانغا زىيان يەتكۈزمەسلىككە كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقى قارار ماقۇللاپ، ئىسرائىلىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى نورماللاشتۇرۇشى ۋاقتىنچە توختىتىشنى تەلەپ قىلدى

ئىسرائىلىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەرەب ئىسرائىلىيە مۇناسىۋىتىنى توگىلىتىش تىنچلىق مۇساپىسىگە زىيانلىق ، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 30- مارت تېلېگراممىسى. مىسر ئوتتۇرا شەرق ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقى مۇدىرىيىتى بۈگۈن كەچتە قارار لايىھىسى ماقۇللاپ، ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ ئىسرائىلىيە بىلەن مۇناسىۋىتىنى نورماللاشتۇرۇشنى ۋاقتىنچە توختىتىشنى تەلەپ قىلغان.

سۇرىيە ئوتتۇرىغا قويغان بۇ قارار لايىھىسىدە ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ ئىسرائىلىيە بىلەن مۇناسىۋەتنى نورماللاشتۇرۇش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشنى توختىتىش مۇراجىئەت قىلىنغان. بۇ تەدبىرلەر ۋەكىللىك ئورنى ياكى ئىش بېجىرىش ئورنىنى ئىسرائىلىيە زېمىن بەدىلىگە تىنچلىققا ئېرىشىش پرىنسىپىنى قوبۇل قىلىپ، ئالاقىدار تەرەپلەرگە بەرگەن ۋەدىسىگە ۋاپا قىلىپ، ئىمزالانغان كېلىشىملەرنى ئىجرا قىلغىچە تاقەتچىلىكنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقى مۇدىرىيىتى بۇ قارار لايىھىسىنى ئەرەب دۆلەتلىرى باشلىقلار رىئاسى تەستىقلىشىغا سۇنۇشنى قارار قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم ، 31- مارت تېلېگرممىسى. ئىسرائىلىيە مۇداپىئە كومىتېتىدا سۆز قىلغاندا ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 30 - كۈنى ئىسرائىلىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋىتنى نورماللاشتۇرۇشنى توگىلىتىش توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىنى ئاگاھلاندۇرۇش ھەرىكىتىنى خالاپ كېلىشمىگەن بولغان ئىسرائىلىيە ئىشەنچسىزلىق يوقاتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 30- مارت تېلېگراممىسى. ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقىنىڭ باش كاتىپى مەجىد بۇگۈن بۇ يەردە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئەرەبلەر تىنچلىققا موھتاج، لېكىن ئۇلار بىر غېرىچ يەردىنمۇ ۋاز كەچمەيدۇ، شۇنداقلا ھەر قانداق ھوقۇقدىنمۇ، بولۇپمۇ يېرۇسالېمغا بولغان ھوقۇقدىنمۇ ۋاز كەچمەيدۇ.

مەجىد بۇگۈن ئوتتۇرىلىغان 107 - نۆۋەتلىك ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقى مۇدىرىيىتىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىندا يەنە مۇنداق دېدى: تىنچلىقنى قوغداش ئۈچۈن ئۆزئارا ئىشىنىش كەيپىياتى شەكىللەندۇرۇشكە ۋە ئۆزئارا چۈشىنىش كۆۋرۈكى سېلىشقا توغرا كېلىدۇ. ئىسرائىلىيىنىڭ ئىشغال قىلىۋالغان ئەرەب زېمىنىدا يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش سىياسىتى ۋە پەلەستىن- ئىسرائىلىيە تىنچلىق مۇناسىۋىتىگە توسقۇنلۇق قىلىۋاتقانلىقىنى ئەيىبلىدى ھەم بۇ ھەرىكەت ئىسرائىلىيىگە ھېچقانداق تەسىر كۆرسەتمەيدۇ، دېدى.

يەنە بىر خەۋەرگە قارىغاندا، نېتانىياخۇ ئىسرائىلىيە تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا ئىسرائىلىيە بېرۇسالېم ۋە باشقا جايلاردا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى توختاتمايدىغانلىقىنى تەكىتلىگەن.

نېتانىياخۇ ئىختىلاپنى سۆھبەت ئارقىلىق ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 31- مارت تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ 3 - ئاينىڭ 31 - كۈنى: سۆھبەت ئۆتكۈزۈش ئىسرائىلىيە بىلەن ئەرەب دۆلەتلىرى ئارىسىدىكى ئىختىلاپنى ھەل قىلىشنىڭ بىردىنبىر يولى، دېدى.

ئۇ ئىسرائىلىيە دىپلوماتىيە ئىشلىرى ۋە دۆلەت مۇداپىئە كومىتېتىدا سۆز قىلغاندا ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 30 - كۈنى ئىسرائىلىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى نورماللاشتۇرۇشنى توگىلىتىش توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىنى رادىئوسىنىڭ ئاگىلىتىشىغا قارىغاندا، ئىسرائىلىيىنىڭ 1- مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى لۇئي بۈگۈن مۇنداق دېگەن: ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقى مۇدىرىيىتىنىڭ ئىسرائىلىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋىتنى توگىلىتىش توغرىسىدىكى قارارى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىگە زىيان يەتكۈزىدۇ.

لۇئي ئىسرائىلىيە پارلامېنتى دىپلوماتىيە ۋە دۆلەت مۇداپىئە كومىتېتىدا سۆز قىلغاندا ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ كېيىن مۇخبىرلارغا مۇنداق دېگەن: ئىسرائىلىيە راببات ۋە قاھىرەدىن تارقالغان تەھدىتتىن قورقۇپ كەتمەيدۇ. ئىسرائىلىيە تىنچلىق يولىدا داۋاملىق ماڭىدۇ.

يەنە بىر خەۋەرگە قارىغاندا، ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى بۈگۈن ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ قارشى تۇرۇشىغا پسەنت قىلماي، خارخۇما قۇرۇلۇش ئورنىغا يەنە تانكا ئەۋەتىپ، يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇلۇشىنى قوغدىغان.

ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقى قارار ماقۇللاپ، ئىسرائىلىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى نورماللاشتۇرۇشنى ۋاقتىنچە توختىتىشنى تەلەپ قىلدى

ئىسرائىلىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەرەب ئىسرائىلىيە مۇناسىۋىتىنى توگىلىتىش تىنچلىق مۇساپىسىگە زىيانلىق ، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 30- مارت تېلېگراممىسى. مىسر ئوتتۇرا شەرق ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقى مۇدىرىيىتى بۈگۈن قارار لايىھىسى ماقۇللاپ، ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ ئىسرائىلىيە بىلەن مۇناسىۋىتنى نورماللاشتۇرۇشنى ۋاقتىنچە توختىتىشنى تەلەپ قىلغان.

سۇرىيە ئوتتۇرىغا قويغان بۇ قارار لايىھىسىدە ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ ئىسرائىلىيە بىلەن مۇناسىۋەتنى نورماللاشتۇرۇش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشنى توختىتىش مۇراجىئەت قىلىنغان. بۇ تەدبىرلەر ۋەكىللىك ئورنى ياكى ئىش بېجىرىش ئورنىنى ئىسرائىلىيە زېمىن بەدىلىگە تىنچلىققا ئېرىشىش پرىنسىپىنى قوبۇل قىلىپ، ئالاقىدار تەرەپلەرگە بەرگەن ۋەدىسىگە ۋاپا قىلىپ، ئىمزالانغان كېلىشىملەرنى ئىجرا قىلغىچە تاقەتچىلىكنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقى مۇدىرىيىتى بۇ قارار لايىھىسىنى ئەرەب دۆلەتلىرى باشلىقلار رىئاسى تەستىقلىشىغا سۇنۇشنى قارار قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم ، 31- مارت تېلېگرممىسى. ئىسرائىلىيە مۇداپىئە كومىتېتىدا سۆز قىلغاندا ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 30 - كۈنى ئىسرائىلىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى نورماللاشتۇرۇشنى توگىلىتىش توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىنى

مەجىد ئەرەبلەرنىڭ بىر غېرىچ يەردىنمۇ ۋاز كەچمەيدىغانلىقىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 30- مارت تېلېگراممىسى. ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقىنىڭ باش كاتىپى مەجىد بۈگۈن بۇ يەردە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئەرەبلەر تىنچلىققا موھتاج، لېكىن ئۇلار بىر غېرىچ يەردىنمۇ ۋاز كەچمەيدۇ، شۇنداقلا ھەر قانداق ھوقۇقدىنمۇ، بولۇپمۇ يېرۇسالېمغا بولغان ھوقۇقدىنمۇ ۋاز كەچمەيدۇ.

مەجىد بۈگۈن ئوتتۇرىلىغان 107 - نۆۋەتلىك ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقى مۇدىرىيىتىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنىدا يەنە مۇنداق دېدى: تىنچلىقنى قوغداش ئۈچۈن ئۆزئارا ئىشىنىش كەيپىياتى شەكىللەندۇرۇشكە ۋە ئۆزئارا چۈشىنىش كۆۋرۈكى سېلىشقا توغرا كېلىدۇ. ئىسرائىلىيىنىڭ ئىشغال قىلىۋالغان ئەرەب زېمىنىدا يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش سىياسىتى ۋە پەلەستىن- ئىسرائىلىيە تىنچلىق مۇناسىۋىتىگە توسقۇنلۇق قىلىۋاتقانلىقىنى ئەيىبلىدى ھەم بۇ ھەرىكەت ئىسرائىلىيىگە ھېچقانداق تەسىر كۆرسەتمەيدۇ، دېدى.

يەنە بىر خەۋەرگە قارىغاندا، نېتانىياخۇ ئىسرائىلىيە تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا ئىسرائىلىيە بېرۇسالېم ۋە باشقا جايلاردا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى توختاتمايدىغانلىقىنى تەكىتلىگەن.

نېتانىياخۇ ئىختىلاپنى سۆھبەت ئارقىلىق ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 31- مارت تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ 3 - ئاينىڭ 31 - كۈنى: سۆھبەت ئۆتكۈزۈش ئىسرائىلىيە بىلەن ئەرەب دۆلەتلىرى ئارىسىدىكى ئىختىلاپنى ھەل قىلىشنىڭ بىردىنبىر يولى، دېدى.

ئۇ ئىسرائىلىيە دىپلوماتىيە ئىشلىرى ۋە دۆلەت مۇداپىئە كومىتېتىدا سۆز قىلغاندا ئەرەب دۆلەتلىرى ئىنتىياقىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 30 - كۈنى ئىسرائىلىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى نورماللاشتۇرۇشنى توگىلىتىش توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىنى ئاگاھلاندۇرۇش ھەرىكىتىنى خالاپ كېلىشمىگەن بولغان ئىسرائىلىيىنىڭ ئىشەنچسىزلىق يوقاتتى.

ئۇتتۇرا شەرق ۋەزىيتى

تايلاندتا زۇڭلىسى سايلىمى باشلاندى

4-نۆۋەتلىك شەرقىي ئافرىقا خەلقئارا باغۇنچىلىك- سودا يەرمەنكىسى 3-ئاينىڭ 13-كۈنى كېنىيە پايتەختى نايروبىدىكى كېنىياتا خەلقئارا يىغىن مەركىزىدە تۆتكۈزۈلدى، بۇ قېتىمقى كۆرگەزمىگە گوللاندىيە، فرانسىيە، گېرمانىيە قاتارلىق دۆلەتلەردىن كەلگەن 100 دىن كۆپرەك گۈل-گىياھ سودا شىركىتى قاتناشتى.

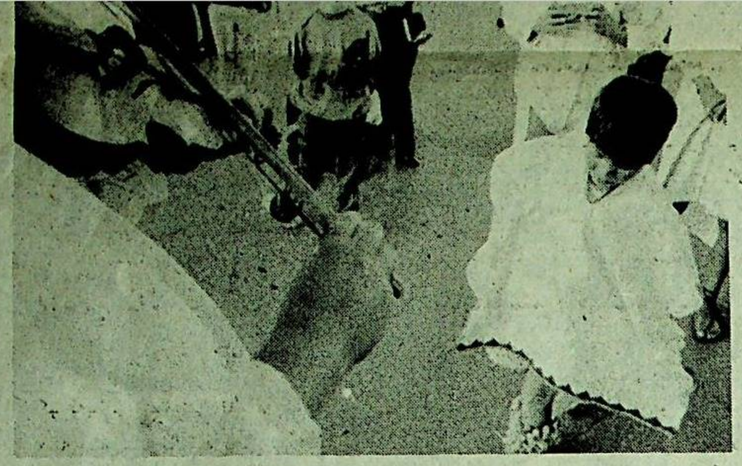

ھېكسكا شەھىرى يېقىندا تۆت كۈنلۈك خانتىرلەش پائالىيىتى تۆتكۈزۈپ، ھېكسكا شەھىرى بىنا بولغانلىقىنىڭ 672 يىللىقىنى تەبرىكلىدى. سۈرەتتە: ئىندىئان تۆمۈر ئىناسانشۇناسلىق مۇزېيىدا ئانىسى چالغان مۇزىكىغا ئەگىگەن قىلىپ ئوسۇل ئويناۋاتقان.

ئامېرىكا گېرمانىيەدىكى ئەسكىرىي ئۈسكۈنىلىرىنى جەنۇبىي ئوكيان رايونىغا چېتىلىپ چۈشكۈنچىلىك ئوقۇش ئېلىپ بارماقچى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون خەۋىرى. «نيۇ-يورك ۋاقتى گېزىتى»نىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى خەۋەر قىلىشچە، باشقا دۆلەتلەرنى زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلەرنىڭ زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلەرنى تۇتۇش خىزمىتىدىن قۇسۇر چىقىرىپ كېلىۋاتقان ئامېرىكىنىڭ ئۇزۇندە زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكىگە چېتىلىپ چىرىكلىشىش ئەھۋاللىرى ئېغىر بولۇپ، زور مىقدارىدىكى زەھەرلىك چېكىملىكلەر قانۇنىي يول بىلەن ئامېرىكا بازارلىرىغا كىرىۋېتىپتۇ.

خەۋەردە مۇنداق دېيىلدى: ئۇنىكەنكى ئۇچ يىلدا، ئامېرىكىنىڭ ھېكسكا بىلەن چېگرىداش بولغان كالىفورنىيە، ئارىزونا، نيۇ - مىكسكو ۋە تېكساس شتاتلىرىدا قوشما شتات، شتات ۋە ناھىيىنىڭ 46 نەپەر مۇئامىلىسى ساھەسىدىكى تورۇپ قالغان ھېساب بىلەن توپلىنىپ قالغان ھېسابلارنى ھەل قىلىش قېيىن بولدى، يېنىنگ كۆرسى ۋاقتىدا ئەسلىگە كېلەلمىدى.

ئىككىنچى، بۇ يىل 4-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ، ياپونىيە ئىستېمال بېجىنى ئۆستۈرمەكچى ۋە ئالاھىدە باجنى كېمەيتىشنى بىكار قىلىش تەدبىرىنى قوللانماقچى. بۇ، ياپونىيە ئۇقتىسادىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىگە پايدىسىز تەسىر كەلتۈرىدۇ، قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئۇقتىسادنىڭ ئېشىشىنى ئاستىلىتىۋېتىدۇ.

ئۇچىنچى، ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلار ئەھۋالىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىمۇ كۆڭۈلدىكىدەك ئەمەس، كىشىنى خۇشال قىلىدىغان ئىلگىرىلەش كۆرۈلمەيۋاتىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئالبانىيە پارلامېنتى قانۇن ماقۇللاپ، قۇرۇ دۆلەت قىسىملىرىنىڭ ئالبانىيىگە كېلىپ-كېتىشىنى قوشۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تىرانا، 30- مارت

تېلېگراممىسى. ئالبانىيە پارلامېنتى بۈگۈن «ئىناپىرۇرلىك» ھەربىكتىنى قوللايدىغان كۆپ دۆلەت قوراللىق كۈچلىرىنىڭ ئالبانىيىگە كېلىشىگە قوشۇلۇپ، قانۇن ماقۇللىدى.

ئالبانىيە پارلامېنتى مۇشۇ مۇناسىۋەت بىلەن ئاخبارات ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: «ئالبانىيە پارلامېنتى بۇ قانۇننى ماقۇللاپ، كۆپ دۆلەت قىسىملىرىنىڭ ئالبانىيىدە ھەربىكەت باشلىشى ئۈچۈن يول ئاچتى».

3- ئاينىڭ 28- كۈنى ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى 1101- نومۇرلۇق قارارىنى ماقۇللاپ، قىسمەن ئەزا دۆلەتلەرگە ئالبانىيىگە ياردەم قىلىنغان مادددىي ئىشيالارنى قوغدايدىغان ۋە تارقىتىدىغان كۆپ دۆلەت قىسىملىرىنى ئالبانىيىگە ئەۋەتىش ھوقۇقىنى بەردى. 3- ئاينىڭ 29- كۈنى ئالبانىيە ھۆكۈمىتى بايانات ئېلان قىلىپ، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ بۇ قارارىنى قارشى ئالدى.

تايلاند زۇڭلىسى چاۋالى ئاغىبارات پېرسونارىي

چاۋالى 1932 - يىل 5 - ئاينىڭ 25 - كۈنى تايلاندنىڭ مەنگۇ شەھىرىدە تۇغۇلغان. 1953 - يىلى تايلاند پادىشاھلىق ئوقۇتىغۇچىلار مەكتىپىنى پۈتتۈرگەن. 1963 - يىلى قورۇقلۇق ئارمىيىسى كوماندىرلار ئىنستىتۇتىدا ئوقۇغان، 1964 - يىلى ئامېرىكا قورۇقلۇق ئارمىيىسى خەۋەرلىشىش ئىنستىتۇتىدا ئوقۇغان، 1979 - يىلى شياۋجاگلىققا ئۆستۈرۈلگەن، 1983 - يىلى شاڭجياگلىققا ئۆستۈرۈلگەن، 1985 - يىلى 1990- يىلغىچە قورۇقلۇق ئارمىيىسىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى، قورۇقلۇق ئارمىيىسىنىڭ قوماندانى ۋە تايلاند ئۇچ خىل ئارمىيىسىنىڭ ئالىي قوماندانى، قوشۇمچە قورۇقلۇق ئارمىيىسىنىڭ قوماندانى بولغان.

چاۋالى 1990 - يىلى 3 - ئايدا ئارمىيىدىكى ۋەزىپىسىدىن مۇددەتتىن بۇرۇن ئىستېپا بېرىپ، ھۆكۈمەتنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى بولغان، شۇ يىلى 10 - ئايدا پېڭى ئۈمىد پارتىيىسىنى قۇرغان ۋە بۇ پارتىيىگە رەئىس بولغان. 1992 - يىلى 9 - ئايدىن 1996- يىلى 11 - ئايغىچە ئىچكى ئىشلار مىنىستىرى، ئىچكى ئىشلار مىنىستىرى قوشۇمچە ئەمگەك ئىش ھەققى ۋە ئىجتىمائىي پاراۋانلىق مىنىستىرى، مۇئاۋىن زۇڭلى، مۇئاۋىن زۇڭلى قوشۇمچە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۈتكەن. 1996- يىلى 11- ئايدا پېڭى ئۈمىد پارتىيىسى چوڭ سايلامدا غەلبە قىلغىنىدا، ئۇ تايلاندنىڭ 22 - زۇڭلىسى بولغان. چاۋالى زۇڭلى ئۇزۇندىن بۇيان جۇڭگو-تايلاند دوستانە مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن مۇھىم رول ئويناپ، ئىجابىي تۆھپە قوشتى. ئۇ كۆپ قېتىم جۇڭگونى زىيارەت قىلدى، 1992- يىلى «تايلاند - جۇڭگو ئىقتىساد، مەدەنىيەت جەمئىيىتى»نى قۇردى ۋە ھازىرغىچە بۇ جەمئىيەتكە باشلىق بولۇپ كەلمەكتە. چاۋالى زۇڭلى بولغاندىن كېيىن «بىر جۇڭگو» سىياسىتىنى ئىجرا قىلدىغانلىقىنى ئېنىق تەكىتلىدى، جۇڭگو - تايلاند دوستانە مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ يۇكسەلدۇرۇشنى ئۈمىد قىلدى. بۇ ئۇنىڭ زۇڭلى بولغاندىن كېيىن تۇنجى قېتىم جۇڭگونى زىيارەت قىلىشى.

ياپونىيە ئىقتىسادىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىدە خۇشاللىقمۇ، قايغۇمۇ بار

ئومۇمىي بايان

ياپونىيە ئىقتىساد-پلان ۋازارىتى يېقىندا ئېلان قىلغان ستاتىستىكا مەلۇماتى. ياپونىيەنىڭ 1996-يىللىق ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ ئەمەلىي ئېشىش نىسبىتى 3.6 % بولۇپ، غەربتىكى مۇھىم سانائەت دۆلەتلىرى بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرغانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بەردى. ياپونىيە ئىقتىسادىنىڭ مۇقىم ئەسلىگە كېلىۋاتقانلىقى ئاساسەن مۇنۇلاردا ئىپادىلىنىدۇ:

خەلق كارخانىلىرىنىڭ ئۈسكۈنىگە مەبلەغ سېلىش دائىرىسى داۋاملىق كېڭەيدى. بۇلتۇر كارخانىلارنىڭ ئۈسكۈنىلەرگە سالغان ئەمەلىي ئالدىنقى يىلىدىكىدىن 20.6 % ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېلېكتر ماشىنىلىرى، ئاپتوموبىل ياساش قاتارلىق ساھەلەرنىڭ ئۈسكۈنىلىرىگە سالغان مەبلەغ سوممىسىنىڭ ئېشىش سالمىقى ئەڭ چوڭ بولدى.

سانائەت، كانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى داۋاملىق ئاشتى. بۇلتۇر 4-پەسلىدىكى ئىشلەپچىقىرىش كۆرسەتكۈچى 3-پەسلىدىكىدىن 3.2 % ئاشتى. ئاپتوموبىل ياساش ۋە ئېلېكتر ماشىنىلىرى ساھەسىنىڭ ئېشىش سالمىقى تېخىمۇ چوڭ بولدى، ئامبار قالدۇقى ئۈدا بىر قانچە ئاي تۆۋەنلىدى.

شەخسلەر ئىستېمالىنىڭ تۆۋەنلەش سالمىقى كىچىكلىدى. بۇلتۇر ياپونىيىدە مەملىكەت بويىچە ئائىلىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ئايلىق ئومۇمىي چىقىمى ئالدىنقى يىلىدىكىدىن 0.1 % تۆۋەنلىدى. ئاپتوموبىل قاتارلىق چىداملىق ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ سېتىلىشى كۆپ بولدى. ئىشسىزلار نىسبىتى تۆۋەنلىدى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كىرىمى ئاشتى، شەخسلەرنىڭ ئىستېمال سەۋىيىسى ئۆستى.

ئېكسپورت يەنىمۇ ئاشتى. ياپونىيەنىڭ پىرېۋوت نىسبىتى تۆۋەنلىگەنلىكتىن، ياپونىيە ئېكسپورت مەھسۇلاتلىرىنىڭ رىقابەت ئىقتىدارى كۈچەيىپ، ئېكسپورت ئاشتى. 1996-يىلى 3- پەسلىدە تەدرىجىي ئازىيىشقا باشلىغان ياپونىيە سودىسىدىكى ئوڭ پەرق يەنە كېڭىيىشكە باشلىدى. بۇ يىل 1-ئايدىكى ئېكسپورت سوممىسى ئالدىنقى يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 17.2 % ئېشىپ، ئۈدا 18 ئاي ئېشىشنى ساقلىدى.

ياپونىيە ئىقتىسادى ئەسلىگە كېلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، بىرمۇنچە مۇقىمسىزلىق ئامىللىرىمۇ ساقلاندى. بىرىنچى، پۇل مۇئامىلىسى ساھەسىدىكى تورۇپ قالغان ھېساب بىلەن توپلىنىپ قالغان ھېسابلارنى ھەل قىلىش قېيىن بولدى، يېنىنگ كۆرسى ۋاقتىدا ئەسلىگە كېلەلمىدى.

ئىككىنچى، بۇ يىل 4-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ، ياپونىيە ئىستېمال بېجىنى ئۆستۈرمەكچى ۋە ئالاھىدە باجنى كېمەيتىشنى بىكار قىلىش تەدبىرىنى قوللانماقچى. بۇ، ياپونىيە ئۇقتىسادىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىگە پايدىسىز تەسىر كەلتۈرىدۇ، قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئۇقتىسادنىڭ ئېشىشىنى ئاستىلىتىۋېتىدۇ.

ئۇچىنچى، ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلار ئەھۋالىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىمۇ كۆڭۈلدىكىدەك ئەمەس، كىشىنى خۇشال قىلىدىغان ئىلگىرىلەش كۆرۈلمەيۋاتىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئامېرىكا گېرمانىيەدىكى ئەسكىرىي ئۈسكۈنىلىرىنى جەنۇبىي ئوكيان رايونىغا چېتىلىپ چۈشكۈنچىلىك ئوقۇش ئېلىپ بارماقچى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون خەۋىرى. «نيۇ-يورك ۋاقتى گېزىتى»نىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى خەۋەر قىلىشچە، باشقا دۆلەتلەرنى زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلەرنىڭ زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلەرنى تۇتۇش خىزمىتىدىن قۇسۇر چىقىرىپ كېلىۋاتقان ئامېرىكىنىڭ ئۇزۇندە زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكىگە چېتىلىپ چىرىكلىشىش ئەھۋاللىرى ئېغىر بولۇپ، زور مىقدارىدىكى زەھەرلىك چېكىملىكلەر قانۇنىي يول بىلەن ئامېرىكا بازارلىرىغا كىرىۋېتىپتۇ.

خەۋەردە مۇنداق دېيىلدى: ئۇنىكەنكى ئۇچ يىلدا، ئامېرىكىنىڭ ھېكسكا بىلەن چېگرىداش بولغان كالىفورنىيە، ئارىزونا، نيۇ - مىكسكو ۋە تېكساس شتاتلىرىدا قوشما شتات، شتات ۋە ناھىيىنىڭ 46 نەپەر مۇئامىلىسى ساھەسىدىكى تورۇپ قالغان ھېساب بىلەن توپلىنىپ قالغان ھېسابلارنى ھەل قىلىش قېيىن بولدى، يېنىنگ كۆرسى ۋاقتىدا ئەسلىگە كېلەلمىدى.

ئىككىنچى، بۇ يىل 4-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ، ياپونىيە ئىستېمال بېجىنى ئۆستۈرمەكچى ۋە ئالاھىدە باجنى كېمەيتىشنى بىكار قىلىش تەدبىرىنى قوللانماقچى. بۇ، ياپونىيە ئۇقتىسادىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىگە پايدىسىز تەسىر كەلتۈرىدۇ، قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئۇقتىسادنىڭ ئېشىشىنى ئاستىلىتىۋېتىدۇ.

ئۇچىنچى، ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلار ئەھۋالىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىمۇ كۆڭۈلدىكىدەك ئەمەس، كىشىنى خۇشال قىلىدىغان ئىلگىرىلەش كۆرۈلمەيۋاتىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئالبانىيە پارلامېنتى قانۇن ماقۇللاپ، قۇرۇ دۆلەت قىسىملىرىنىڭ ئالبانىيىگە كېلىپ-كېتىشىنى قوشۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تىرانا، 30- مارت

تېلېگراممىسى. ئالبانىيە پارلامېنتى بۈگۈن «ئىناپىرۇرلىك» ھەربىكتىنى قوللايدىغان كۆپ دۆلەت قوراللىق كۈچلىرىنىڭ ئالبانىيىگە كېلىشىگە قوشۇلۇپ، قانۇن ماقۇللىدى.

ئالبانىيە پارلامېنتى مۇشۇ مۇناسىۋەت بىلەن ئاخبارات ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: «ئالبانىيە پارلامېنتى بۇ قانۇننى ماقۇللاپ، كۆپ دۆلەت قىسىملىرىنىڭ ئالبانىيىدە ھەربىكەت باشلىشى ئۈچۈن يول ئاچتى».

3- ئاينىڭ 28- كۈنى ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى 1101- نومۇرلۇق قارارىنى ماقۇللاپ، قىسمەن ئەزا دۆلەتلەرگە ئالبانىيىگە ياردەم قىلىنغان مادددىي ئىشيالارنى قوغدايدىغان ۋە تارقىتىدىغان كۆپ دۆلەت قىسىملىرىنى ئالبانىيىگە ئەۋەتىش ھوقۇقىنى بەردى. 3- ئاينىڭ 29- كۈنى ئالبانىيە ھۆكۈمىتى بايانات ئېلان قىلىپ، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ بۇ قارارىنى قارشى ئالدى.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يائۈنجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5839769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

(维吾尔文) 新疆日报 (بۇ سان ئالته بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1ـــ57)

1997 - يىل
ئاپرېل
3
پەيشەنبە

ھاۋارايىدىن مەلۇمات:
ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 10 ℃ – 20 ℃ بولىدۇ، ئۇچ بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولۇشقا دائىر ھۇججەتلەرنى ئەستايىدىل ئۆگەندى

پارتىيە ئىستىلىنىڭ تۆپتىن ياخشىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرەيلى

ۋاڭ لېچۈەن خۇلاسە سۆزى قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز خۇڭ ۋېي خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئىنتىزام چارىسى كۆرۈش نىزامى (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويىلدۇ)»، «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە ئەزا رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولۇشىغا دائىر بىرقانچە مىزان (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويىلدۇ)» قاتارلىق ھۇججەتلەرنى ئۆگەنگەندە، مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: بۇ ھۇججەتلەر پۈتۈن پارتىيە ھەرىكىتىنىڭ قېلىپى، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، پارتىيەنىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشى، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى ئادەتتىكىدەك ئېلىپ بېرىشى لازىم.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم 4 ـ ئاينىڭ 2ـ كۈنى دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى يىغىنى ئۆتكۈزۈپ «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئىنتىزام چارىسى كۆرۈش نىزامى (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويىلدۇ)»، «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە ئەزا رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولۇشىغا دائىر بىرقانچە مىزان (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويىلدۇ)»، «ج ك پ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ پارتىيە ئىچىدە نازارەت قىلىشقا دائىر بەش تۈرلۈك تۈزۈمنى قايتا تەكىتلەش ۋە ئورنىتىشنى يولغا قويۇش چارىسى» ۋە «رەھبىرىي كادىرلارنىڭ چوڭ-چوڭ ئىشلىرىنى مەلۇم قىلىش توغرىسىدا بەلگىلىمە» قاتارلىق نۆۋەتتىكى مۇھىم ھۇججەتنى ئەستايىدىل ئۆگەندى ھەم ئۇنى چوڭقۇر مۇزاكىرە قىلدى.

دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى مۇزاكىرىدە مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەكشۈرۈپ بېكىتىپ تارقاتقان «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئىنتىزام چارىسى كۆرۈش نىزامى (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويىلدۇ)» قاتارلىق ھۇججەتلەر پارتىيە ئىچىدە ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرىنى بىر تەرەپ قىلىشتىكى ئاساسلىق قائىدە ـ نىزام، پارتىيەنىڭ ئىنتىزامى توغرىسىدىكى بىر قەدەر سىستېمىلىق مۇكەممەل بەلگىلىمە، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە بارلىق كومپارتىيە ئەزالىرى رىئايە قىلىشقا تېگىشلىك ھەرىكەت قىلىپ، ئىنتىزامغا خىلاپ ھەرىكەتلەرگە قارشى كۆرەش قىلىشنىڭ كۈچلۈك قورالى، شۇنداقلا پارتىيەئىنتىزامىغاخىلايلىق قىلىش-ھەرىكەتلىرىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشنىڭ تۈپ ئاساسى. بۇ ھۇججەتلەر پارتىيەنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ۋە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى چوڭقۇر ئېلىپ بېرىشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى مۇنۇلارنى بىلدۈردى: بۇ ھۇججەتلەرنى تېخمۇ ياخشىلاپ بىلەن ئۆگىنىپ، «نىزام» ۋە «پاكلىق مىزانى» نى نەمۇنىلىك ئىجرا قىلىپ، ھەرىكىتىمىزنى قېلىپلاشتۇرۇپ،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ھېكايە فىلىم «ئانىنىڭ تۇغۇلغان كۈنى» كۈچلۈك تەسىر قوزغىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇرئەت كامىل خەۋىر قىلدۇ: مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ساقچى بىلەن خەلق ئىتتىپاقلىقى ۋە شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان رەڭلىك ھېكايە فىلىم ـ «ئانىنىڭ تۇغۇلغان كۈنى» تەڭرىتاغ كىنو ستۇدىيىسى تەرىپىدىن ئىشلىنىپ، 4ـ ئاينىڭ 1ـ كۈنى كەچتە ئاپتونوم رايونلۇق كىنو شىركىتىدە تۇنجى مەيدان قويۇلدى.

ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، فېيۇم باھاۋۇددۇن، ئەسقەت كەرىمباي، خەلچەم ئىسلام، خوجىيايەن، ئىسمائىل ھاپىز، ئىبراھىم روزى، پاشا ئىشان ھەمسەنجان بىلەن ھۇسەنجان ئانىسىغا تۇغۇلغان كۈنىنى خاتىرىلەش سوۋغىسى بېرىۋاتقاندا، ج خ ئىدارىسىنىڭ حەددىي ۋەزىپىگە ئورۇنلاشتۇرغانلىق خەۋىرىنى تاپشۇرۇپ ئالدۇ. تۇرمىدىن قاچقان تۇنجا جىنايەتچى ناھىيە بازىرىغا يوشۇرۇنۇۋالغان بولۇپ، ئاكا-ئۇكا ئىككىيلەن باتۇرلۇق بىلەن جەڭ قىلىپ، جىنايەتچىلەرنىڭ تېياتىرخانىنى پارتلىتىش سۇيىقەستىنى بىتچەت قىلىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى، خەلق ئامىمىسىنىڭ جانجان مەنپەئىتىنى ۋە جەمئىيەت ئامانلىقىنى قوغداپ، دەۋرىمىز ساقچىلىرىنىڭ ئۇلۇمدىن قورقماي قۇرۇقايدىغان ۋەتەنپەرۋەرلىك

ئۈرۈمچى ـــ كۈيتۈك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلاندى

قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ سابىق مۇئاۋىن مىنىستىرى لىن زۈيى، ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، ئەسقەت كەرىمباي قاتارلىقلار ئىش باشلاش مۇراسىمىغا قاتناشتى، دۆلەت پىلان كومىتېتى، مالىيە مىنىستىرلىكى تەبرىك تېلېگراممىسى ئەۋەتتى

سۈرەتتە: قاتناش مىنىستىرلىكى ۋە ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ئۈرۈمچى - كۈيتۈك تېز سۈرئەتلىك تاشيولىغا ئۈل قويماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز سۈي خي فوتوسى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل، ئابدۇكېرىم سېيىتنىياز خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ ياسايدىغان يەنە بىر يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشى ـــ ئۈرۈمچى-كۈيتۈك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىدا مۇشۇ ئاينىڭ 1ـ كۈنى ئىش باشلاندى.

ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشى قوماندانلىق شتابىنىڭ قوماندانى ۋاڭ يۈسەن ئىش باشلاش مۇراسىمىغا رىياسەتچىلىك قىلدى.

قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ سابىق مۇئاۋىن مىنىستىرى لىن زۈيى ھەم ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت ۋە بىڭتۈەن رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، ھامىدىن نىياز، فېيۇم باھاۋۇددۇن، جاڭ ۋېنيۇ، ئەسقەت كەرىمباي، جىن يۈنخۇي، خەلچەم ئىسلام، جاڭ يۈنچۈەن، شيې فۇپىڭ، غوپۇر ئابدۇللا قاتارلىقلار ياسلىش ئالدىدا تۇرغان ئۈرۈمچى-كۈيتۈك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولى 2-توختام بۆلىكىنىڭ ئۈرۈمچى غەربىي پويىز ئىستانسىسى ستېرېئولۇق ئۆتۈشمە كۆۋرۈكى ئىش ئورنىغا كېلىپ، ئۈرۈمچى - كۈيتۈك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنىڭ ئىش باشلاش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى غوپۇر ئابدۇللا مۇراسىمدا سۆز قىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن ئۈرۈمچى - كۈيتۈك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلانغانلىقىنى قىزغىن تەبرىكلىدى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشىغا زور كۆچ بىلەن مەدەت بەرگەن دۆلەت پىلان كومىتېتى، مالىيە مىنىستىرلىكى ۋە دۇنيا بانكىسىغا رەھمەت ئېيتتى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشىدىكى چوڭ ئىلگىرىلەش

گېزىتىمىز ئوبزورچىسى

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشى تارىخىدىكى تۇنجى يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشى 4-ئاينىڭ 1-كۈنى باشلاندى. بۇ ئاپتونوم رايونىمىزدا يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول

قۇربان ھېيتلىق دەم ئېلىش ۋاقتى بېكىتىلدى

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئىشخانىسى ئالاقىدار ئىشلار توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقاردى

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشى تارىخىدىكى تۇنجى يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشى 4-ئاينىك 1-كۈنى باشلاندى. بۇ ئاپتونوم رايونىمىزدا يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول بولماسلىقتەك تارىخقا خاتىمە بېرىدۇ. ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ يۇقىرى سۈرئىتە بىلەن راۋاجلىنىشىدا گۈللىنىش يولى، ئومىد يولى، شۇنداقلا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشىنىڭ بېيگى تارىخىي تەرەققىيات دەۋرىگە قەدەم قويغانلىقىنىڭ مۇھىم بەلگىسى ۋە نامايەندىسى بولۇپ قالىدۇ.

تاشيول ترانسپورتى خەلق ئىگىلىكىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، ھالبۇكى، يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولنىڭ بولۇش- بولماسلىقى، مۇساپىسىنىڭ ئۇزۇن - قىسقىلىقى بىر رايوننىڭ سانائەتلىشىش ۋە زامانىۋىلىشىش سەۋىيىسىنىڭ بەلگىسى بولىدۇ. بولۇپمۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدا ئۇرۇمچى- كۆيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولىنى ياساش شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىكەن ھالدا يولغا قويۇشتا ئىنتايىن مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە. بىرىنچىدىن، بۇ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولنىڭ قۇرۇلۇشى كەسىپلەرنىڭ جايلىشىشىنىڭ مۇۋاپىقلىشىشىنى ۋە شەھەرلەرنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ، يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول يۇتۇپ قاتناش باشلانغاندىن كېيىن تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي قاپتىلىدىكى ئىقتىسادىي بەلباغدا 1-، 2-كەسىپلەرنىڭ ۋە بېگدىن قۇرۇلغان چوڭ، ئوتتۇرا سانائەت كارخانىلىرىنىڭ يول بويلىرىدىكى ستېرېئولۇق گىرەلىشىش ئورنى ھەم ئەتراپتىكى رايونلارغا يۆنگىلىشىگە پەيدىنپەي تۈرتكە بولۇپ، شەھەرنىڭ تاشيولنى بويلاپ تەرەققىي قىلىشىغا تۈرتكە بولىدۇ، يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولنىڭ ئوق قىلغان بىر قاتار زامانىۋى شەھەر ۋە يېرىك سانائەت رايونلىرىنى شەكىللەندۈرىدۇ. ئىككىنچىدىن، يۇقىرى تېخنىكىلىق كەسىپكە نىسبەتەن كۆچلۈك جەلپ قىلىش كۈچى پەيدا قىلىپ، يۇقىرى تېخنىكىلىق كەسىپ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، تاشيول بويلىرىدا يۇقىرى تېخنىكىلىق كەسىپلەر بەلبېغىنى تېزدىن شەكىللەندۈرىدۇ،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقاردى

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مۇسۇلمانلارنىڭ ئەنئەنىۋى بايرىمى — قۇربان ھېيت مۇناسىۋىتى بىلەن دەم ئېلىشقا قويۇپ بېرىش ۋاقتى بەلگىلەندى. مۇسۇلمانلار 4-ئاينىڭ 18-كۈنىدىن باشلاپ ئۈچ كۈن دەم ئېلىشقا قويۇپ بېرىلىدۇ، 19-ۋە 20-كۈنى قوش دەم ئېلىش كۈنى بولغاچقا، دەم ئېلىشقا يەنە ئىككى كۈن قوشۇپ بېرىلىدۇ، 4-ئاينىڭ 23-كۈنى رەسمىي ئىشقا چىقىدۇ، باشقا مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرى 4-ئاينىڭ 18-كۈنى بىر كۈن دەم ئالىدۇ، 4-ئاينىڭ 21-كۈنى رەسمىي ئىشقا چوشىدۇ. كارخانا، كەسىپلەر ئورۇنلار ئۆز ئورنىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن، دەم ئېلىش ۋاقتىنى ئورۇنلاشتۇرسا بولىدۇ.

3-ئاينىڭ 27-كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئىشخانىسى قۇربان ھېيت مۇناسىۋىتى بىلەن دەم ئېلىشقا قويۇپ بېرىش ھەم ئالاقىدار ئىشلار توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقاردى. ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: جايلار، ئالاقىدار تارماقلار ۋەئورۇنلار ھېيت كۆنلىرىدىكى بازار تەمىناتىنى ئەستايىدىل يېخشى ئۇيۇشتۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئۆرپ-ئادىتىگە ھۆرمەت قىلىشى كېرەك.

ئەتىيازلىق تېرىلغۇنى ماددىي ئەشيا بىلەن تەمىنلەشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش، ھېيت مەزگىللىرىدىكى ئىشلەپچىقىرىشنى يېخشى ئورۇنلاشتۇرۇش كېرەك.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ھېيت مەزگىللىرى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1-سېپىدە ئىشلەۋاتقان يولداشلارنى يوقلىشى ۋە ئۇلاردىن ھال سورىشى، ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتلاردىن ھال سورىشى، ئۇلارنىڭ ھېيتلىق تۇرمۇشىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇشى كېرەك. ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئار سانلىق مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرىگە ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ ۋە ئۇلارغا ئالاھىدە ئېتىبار بېرىپ، ئۇلارنىڭ ھېيتنى ياخشى ئۆتكۈزۈشىگە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

جەنۇبىي شىنجاڭدا كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز نىلۇپەر قاسىم خەۋەر قىلىدۇ: جەنۇبىي شىنجاڭدا كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش دولقۇنى ئومۇمىيۈزلۈك قوزغالدى. بۇ يىل 3-ئاينىڭ 21-كۈنىگە قەدەر ئاقسۇ، قەشقەر، خوتەن ۋىلايەتلىرىنىڭ بىر قىسىم ناھىيە، شەھەرلىرىدە 79 مىڭ مو يەرگە كۆچەت تىكىلدى. بۇ بۆلتۈرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 60 % كۆپ.

تۇرپان شەھەرلىك مېتال - خىمىيەۋى بۇيۇملار شىركىتى پەسىل خاراكتېرلىك ئىشلەپچىقىرىش قورالىلىرىنى دېھقانلارنىڭ قولىغا ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بەردى ھەم سېنىشتىن كېيىنكى مۇلازىملىققا ئەھمىيەت بەردى.

شۇڭا بۇ شىركەت ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

سۈرەتتە: بۇ شىركەتنىڭ يۇڭ قاچىلىنىپ يولغا چىقىش ئالدىدا تۇرغان ئاپتوموبىللىرى.

ئابلىز خوجامنىياز فوتوسى

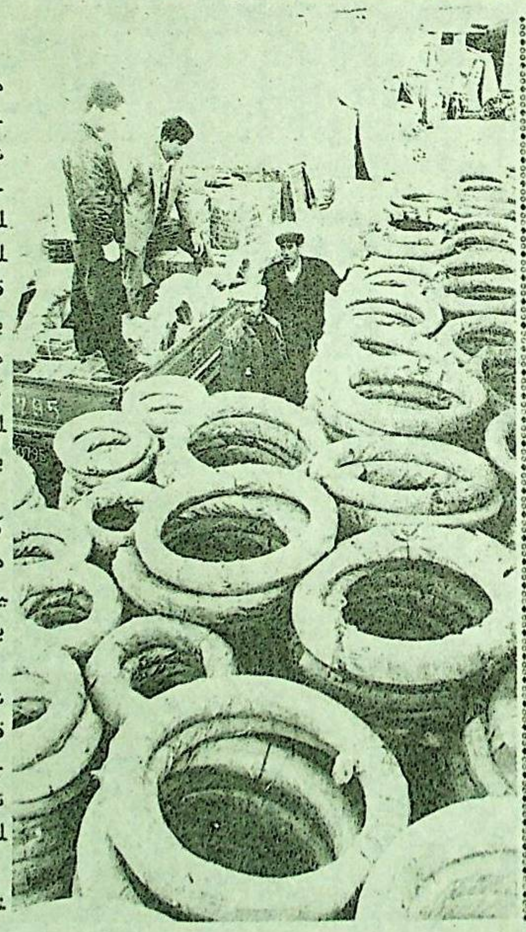

ماۋزۇ خەۋەرلەر

- ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئايال ئالىملار-بالىلار سەھىيە ئىشلىرى زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى
- يېڭىسار ناھىيىسى «تونىنا ئاشلىق ئېتىز» لىرى قۇرۇلۇشنىڭ قەدىمىنى تېزلەتتى
- تۇرپان شەھىرى سايامەت - مەدەنىيەت مەيدانى قۇرۇلۇشقا ئۇل سېلىندى
- قۇمۇل شەھىرىدە مەنزىرە ئەخلەتلەر تازىلاندى
- ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بىر خەتتاتنىڭ ئەسىرى ياپونىيىدە مۇكاپاتقا ئېرىشتى
- بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى يېزا مەدەنىيەت مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلۇشنى كۆچەيتتى
- شىخەنزىدە يەنئەننى قوغداش ئۇرۇشى غەلىبىسىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلەش يۇزىسىدىن سەييارە نۇقتۇق سۆزلەش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىلدى

ئەسىر كۆۋرۈكى

— ئۇرۇمچى - كۆيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولى قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلانغانلىقى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئابدۇكېرىم سېيىتنىياز، مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل

1997-يىل 4-ئاينىڭ 1-كۈنى ئۇرۇمچى-كۆيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولى قۇرۇلۇشىدا ئوگۇشلۇق ئىش باشلاندى. ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 266.21 كىلومېتر كېلىدىغان بۇ يول ئۇرۇمچى ئۇلانىيدىن باشلىنىپ، ھازىر ياسلىۋاتقان تۇرپان-ئۇرۇمچى- داخۇاگشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولى بىلەن تۇتاشتۇرۇلىدۇ ۋە كۆيتۇك شەھرىنىڭ شەرقىدە ئاخىرلىشىدۇ. 5 مىليارد 210 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىدىغان بۇ قۇرۇلۇش 2000-يىلى پۈتتۈرۈلۈپ رەسمىي قاتناش باشلىنىدۇ. ئېتراپى پۈتۈنلەي قاشالانغان، ستېرېئولۇق، يول يۈزى كەڭلىكى 26 مېتر كېلىدىغان، ئاپتوموبىللارنىڭ سائەتلىك يۈرۈش سۈرئىتى 80 - 120 كىلومېتر غا يەتكۈزۈلىدىغان مۇشۇنداق سۈپەتلىك تاشيولنىڭ ياسلىشى ئاپتونوم رايونىمىزدا ھەقىقىي يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول بولماسلىق تارىخىغا خاتىمە بېرىلگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ.

ئۇرۇمچى - كۆيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولى ياۋروپا-ئاسىيا چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىغا جايلاشقان بولۇپ، غەربىي شىمالدىكى خەلقئارا يولىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، شۇنداقلا مەملىكىتىمىزنىڭ لەيلىيۇنگاڭ پورتىدىن قورغاس ئېغىزىغىچە بارىدىغان غول دۆلەت تاشيولى لىنىيىسىنىڭ بىر بۆلىكى. بۇ يول بىسپ ئوتىدىغان ئۇرۇمچى شەھىرى، ئۇرۇمچى ناھىيىسى، سانجى شەھىرى، قوتۇبى ناھىيىسى، مانا س ناھىيىسى، شىخەنزە شەھىرى، ساۋمۇ ناھىيىسى ۋە كۆيتۇك شەھىرى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەتنى ئاك تەرەققىي قىلغان «ئالتۇن بەلباغ» رايون بولۇپ، بۇ جايلار دا نېفىت، كۆمۈر، توقۇمىچىلىق، يېنىك سانائەت، خىمىيە سانائىتى، ماشىنىسازلىق، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى قاتارلىق كەسىپلەرنىڭ ئاساسى ناھايىتى كۆچلۈك. بۇ جايلارنىڭ 1996-يىللىق سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 49 % نى ئىگىلىدى.

دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون ئۇرۇمچى-كۆيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولى قۇرۇلۇشىغا ناھايىتى كۆڭۈل بۆلدى. 1992-يىلى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ رەئىسلىك ۋەزىپىسىنى ئۈتەۋاتقان تۆمۈر داۋامەت بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىك ۋەزىپىسىنى ئۈتەۋاتقان ۋاڭ لىچۈەن بىرلىكتە ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ خادىملىرىنى باشلاپ، گووۋۈيۈەن ھەم قاتناش مىنىستىرلىكى، دۆلەت پىلان كومىتېتى، مالىيە مىنىستىرلىكى قاتارلىق ئورۇنلارغا بېرىپ، شىنجاڭنىڭ دۇنيا بانكىسى قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ، يۇقىرى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى تاشيول قۇرۇلۇشلىرىنىڭ سۈپىتىنى يىلدىن يىلغا ئۆستۈرمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەدەنىيەت مۇھەممەت رېھىم** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تاشيول قۇرۇلۇشىدا باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىپ، قائىدە-تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ سۈپىتى ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇپ، تاشيول قۇرۇلۇشلىرىنىڭ سۈپىتىنى يىلدىن - يىلغا ئۆستۈردى.

بۇ نازارەت تاشيول قۇرۇلۇشىنىڭ سۈپىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن، تۈرلەرگە مەسئۇل بولغۇچىلارنىڭ مەسئۇلىيەت تۈزۈمى، خېرىدار چاقىرىش، خېرىدار بولۇش تۈزۈمى، قۇرۇلۇشنى نازارەت قىلىش تۈزۈمى، قۇرۇلۇشنى باشقۇرۇش تۈزۈمى، توختاملى باشقۇرۇش تۈزۈمى قاتارلىق تۈزۈملەرنى يولغا قويۇش بىلەن بىللە، «ھۆكۈمەت نازارەت قىلىش، جەمئىيەت باشقۇرۇش، كارخانا ئۆزى تەكشۈرۈش»تىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك سۈپەت باشقۇرۇش ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتتى. قاتلامۇقاتلام سۈپەتكە نازارەت قىلىش ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇپ، ئۇلارنىڭ سۈپەتنى نازارەت قىلىش ھوقۇقى، سۈپەتنى ئىنكار قىلىش ھوقۇقى، سۈپەتكە كېسىم قىلىش ھوقۇقىدىن ئىبارەت «ئۈچ ھوقۇق»نى ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئالغان ئورۇنلارنىڭ سالاھىيىتىنى تەكشۈرۈش ھەمدە قۇرۇلۇش سۈپىتىدە كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىشقا يېقىندىن ياردەم بەردى. سۈپەت ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇش تەدبىرلىرى بىلەن مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئىش رايونلىرى، بەزى-گۇرۇپپا، شەخسلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئۇنى ئىشچى-خىزمەتچىلەر-نىڭ مەنپەئىتى بىلەن زىچ باغلىدى. نەتىجىدە تاشيول قۇرۇلۇشلىرىنىڭ سۈپىتى يىلدىن - يىلغا يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئېلىپ بېرىلغان تاشيول قۇرۇلۇشىدىن تۇرپان-ئاقسۇ، ئاقسۇ-كۇچا، كۇچا-كورلا، كورلا-قاراشەھەر، قاراشەھەر-تۇرپان قاتارلىق ئاساسلىق ئۇزۇن مۇساپىلىك ئاسفالتلاشتۇرۇلغان يولدىن ئىبارەت ئالتە يولنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 1000 كىلومېتىردىن ئاشىدۇ. بۇ يولدا ھەرقايسى ئورۇنلار بىلەن ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەتنامىسىنى ئىمزالىغاندا، مەنزىرە مەدەنىيىتى قۇرۇلۇشىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش بىلەن تەڭ ئورۇنغا قويدى ۋە ئۇنى ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇ شىركەت ئۆز ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۈرۈپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق ۋە سوتسىيالىزم تەربىيىسىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆيۈشۇش كۈچىنى، كارخانىنى، كەسپىنى سۆيۈش قىزغىنلىقىنى ئۆستۈردى. ئۇلار ئىلغار تىپلارنى تۇرغۇزۇش ئارقىلىق ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆگىنىدىغان ئۇلگىسى بولۇش، يېتىدىغان نىشانى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. شىركەتتە ئىلگىرى-ئاخىر بولۇپ، بىر تۈركۈم مەملىكەتلىك، ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نەمۇنچىلىرى ۋە ئىلغار شەخسلەر مەيدانغا كەلدى.

شىركەت پارتكومى ئىشچى-خىزمەتچىلەر-نىڭ خىزمىتى، تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، ئامما ئۈچۈن كۆپلىگەن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان شىركەت ئىلگىرى-ئاخىرى بولۇپ، 10 مىليون يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ، 17 مىڭ كۋادرات مېتردىن كۆپرەك كۆلەمدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر تۇلتۇراق بىنالىرى سالدى، 10 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ چىقىرىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئۈچۈن ئاپتوبۇس ئېلىپ كەلدى. ئۇلارنىڭ تۇرمۇش شارائىتى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاندى. ھازىر شىركەت ئاستىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ 80 پىرسەنتىدىن كۆپرەكى ئۆز ئالدىغا ئۆي ئالغان ياكى ئۆي ئالماقچى بولۇۋاتقان بولۇپ، ئۇلار ئاساسىي جەھەتتە ئۆي مەسىلىسىنى ھەل قىلغان.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھۈرمەتجان ھەبىبۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ 6-ئاپتوموبىل ترانسپورت شىركىتى «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاكتورىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە مەنزىرە مەدەنىيىتى قۇرۇلۇشىدا ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ شىركەت ھەر يىلى يىل بېشىدا ھەرقايسى ئورۇنلار بىلەن ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەتنامىسىنى ئىمزالىغاندا، مەنزىرە مەدەنىيىتى قۇرۇلۇشىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش بىلەن تەڭ ئورۇنغا قويدى ۋە ئۇنى ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇ شىركەت ئۆز ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۈرۈپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق ۋە سوتسىيالىزم تەربىيىسىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆيۈشۈش كۈچىنى، كارخانىنى، كەسپىنى سۆيۈش قىزغىنلىقىنى ئۆستۈردى. ئۇلار ئىلغار تىپلارنى تۇرغۇزۇش ئارقىلىق ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆگىنىدىغان ئۇلگىسى بولۇش، يېتىدىغان نىشانى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. شىركەتتە ئىلگىرى-ئاخىر بولۇپ، بىر تۈركۈم مەملىكەتلىك، ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نەمۇنچىلىرى ۋە ئىلغار شەخسلەر مەيدانغا كەلدى.

شىركەت پارتكومى ئىشچى-خىزمەتچىلەر-نىڭ خىزمىتى، تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، ئامما ئۈچۈن كۆپلىگەن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان شىركەت ئىلگىرى-ئاخىرى بولۇپ، 10 مىليون يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ، 17 مىڭ كۋادرات مېتردىن كۆپرەك كۆلەمدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر تۇلتۇراق بىنالىرى سالدى، 10 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ چىقىرىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئۈچۈن ئاپتوبۇس ئېلىپ كەلدى. ئۇلارنىڭ تۇرمۇش شارائىتى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاندى. ھازىر شىركەت ئاستىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ 80 پىرسەنتىدىن كۆپرەكى ئۆز ئالدىغا ئۆي ئالغان ياكى ئۆي ئالماقچى بولۇۋاتقان بولۇپ، ئۇلار ئاساسىي جەھەتتە ئۆي مەسىلىسىنى ھەل قىلغان.

«بازار» ناملىق قوبۇل قىلىنغان مۇكاپاتلىق ماقالىلار ياھالاپ چىقىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **زەينۇللا ھاشىم** خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇر 4-ئايدىن بۇ يىل 3-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئېلىپ بېرىلغان «بازار» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى داۋامىدا گېزىتىمىزدە بازارغا ئائىت 160 نەچچە پارچە خەۋەر-ماقالە ئېلان قىلىندى. ياھالاش ھەيئىتىنىڭ ئەستايىدىل باھالىشى ئارقىلىق بۇلاردىن 20 پارچىسى تاللىنىپ ئۈچ دەرىجە بويىچە مۇكاپاتقا ئېرىشتى. نىياز ۋاھىت يازغان «سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇشىنىڭ ياخشى ئوبرازىنى تىكلەش سوتسىيالىستىك چوڭ بازارنى نازارەت قىلىش-باشقۇرۇشنىڭ ئېھتىياجى» ماۋزۇلۇق ماقالە ئالاھىدە دەرىجىلىك مۇكاپاتقا؛ ئوبۇل سىيىت يازغان «ئىككى يىل، پائالىيىتى ئارقىلىق ياخشى ئوبراز نامايان بولدى» ماۋزۇلۇق خەۋەر قاتارلىق ئۈچ پارچە ئەسەر 1-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا؛ نىلۇپەر قاسىم يازغان «ئۇرۇمچى شەھەرلىك «دوستلۇق» يولى سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش پونكتى ئىلغارلىقنى قولدىن بەرمەي كەلدى» ماۋزۇلۇق خەۋەر قاتارلىق يەتتە پارچە ئەسەر 2- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا؛ مەدەنىيەت مۇھەممەتربەھىم يازغان «ئۇرۇمچى يېڭىشەھەر رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغدىدى» ماۋزۇلۇق خەۋەر قاتارلىق توققۇز پارچە ئەسەر 3-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

شىنجاڭ 6-ئاپتوموبىل ترانسپورت شىركىتى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى تەڭ تۇتۇپ ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى

پىچان ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى ئىككى لىنىيە بويىچە تىجارەت قىلىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى زور دەرىجىدە ئاشۇردى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ساتتار رېھىم، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم، ئۆمەر ھاموت** خەۋەر قىلىدۇ: پىچان ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى ئىسلاھات داۋامىدا دادىل ئىزدىنىپ، ھوقۇق، مەسئۇلىيەت ۋە مالىيىنى ئايرىۋېتىپ، ئىككى لىنىيە بويىچە تىجارەت قىلىش مېخانىزمى ئورناتتى. بۇ ئىدارە تىجارەت ئومۇمىي كىرىمىنى 54 مىليون 150 مىڭ يۈەنگە، ساپ پايدىنى 1 مىليون 350 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى.

بۇ ئىدارە قارىمىقادا 14 ئورۇن بولۇپ، بۇنىڭ يەتتىسىنىڭ زىمىنى دۆلەت تولدۇرۇپ بېرەتتى، قالغانلىرى پايدا-زىيانغا ئۆزى ئىگە بولاتتى. ئىلگىرى بۇ ئىدارە باشقۇرۇش ئۇسۇلى جەھەتتە مەمۇرىي جەھەتتىن بىرىدىغان ئورۇنلار بىلەن پايدا-زىيانغا ئۆزى ئىگە بولىدىغان ئورۇنلارنىڭ چەك-چېگرىسىنى ئېنىق ئايرىپ، ئىككى لىنىيە بويىچە تىجارەت قىلىش مېخانىزمى بەرپا قىلدى، ھوقۇق، مەسئۇلىيەت، پايدىنى ئەمەلىيلەشتۈردى. ئۇلارنى ئۆز ئالدىغا تىجارەت قىلىش، پايدا-زىيانغا ئۆزى مەسئۇل بولۇش، ئۆز-ئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ ئاكتىپلىقى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، ئۆزئارا دوستانە رىقابەتلىشىدىغان، بىر-بىرىنى تولۇقلايدىغان ياخشى كەيپىيات بارلىققا كەلدى. زىيانىنى دۆلەت تولدۇرۇپ بېرىدىغان دالانكارىز ئاشلىق پونكتى ئۆتكەن يىلى دادىل ئىزدىنىپ، تىجارەت يوللىرىنى كېڭەيتىپ، ساپ پايدىنى 163 مىڭ يۈەندىن، ھەر بىر ئىشچى-خىزمەتچى كىشى بېشىغا يارىتىلغان ئوتتۇرىچە ساپ پايدىنى 16 مىڭ يۈەندىن ئاشۇرۇۋەتتى. ئاشلىق-ياغ تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ناھىيىلىك ئاشلىق-ياغ باش شىركىتى جانلىق تەدبىر قوللىنىپ، كارخانىنىڭ بۆچكى قىسمىدىكى يوشۇرۇن كۆچلەرنى پائال قېزىپ، بازارنى توغرا مۆلچەرلەپ، ئۆتكەن بىر يىللىق ساپ پايدىسىنى 200 مىڭ يۈەندىن ئاشۇرۇۋەتتى. ئۆتكەن يىلى پايدا-زىيانغا ئۆزى مەسئۇل بولىدىغان يەتتە ئورۇنلىنىڭ ساپ پايدىسى 710 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، پۈتۈن ئىدارە بويىچە يارىتىلغان ئومۇمىي ساپ پايدىسىنىڭ 60% تىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى. 1995-يىلى زىيان تارتقان ئاشلىق-ياغ باش شىركىتى، بىمەكلىك زاۋۇتى، «شياگيۇمن» مېھمانخانىسى ۋە ماددىي ئىشلىرى ئاپتوموبىل سايمانلىرى شىركىتى بىراقلا پايدا ئالدى، بۇنىڭ بىلەن ئىدارە قارىمىقىدىكى 14 ئورۇن ئىچىدە زىيان تارتىدىغان ئورۇندىن بىرسىمۇ قالمىدى.

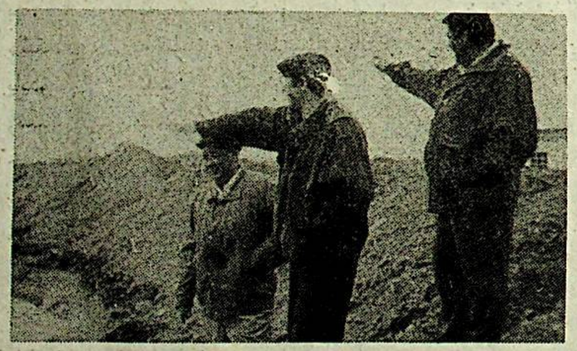

فوكاك شەھرى بۇلتۇرقى تەجرىبە-ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش تەييارلىق خىزمىتىنى بالدۇر پۇختا ئورۇنلاشتۇردى.

سۈرەتتە: فوكاك شەھرى بۇلتۇرقى تەجرىبە-ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش تەييارلىق خىزمىتىنى بالدۇر پۇختا ئورۇنلاشتۇردى.

ئوسمان داۋۇت فوتوسى

«تاشيول ئەزىمەتلىرى» مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى داۋاملىق ئېلىپ بېرىلىدۇ

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول ئاسراش سېپىدىكى ھەر مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ تاشيول ئاسراشتىكى شانلىق نەتىجىلىرىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، جەمئىيەتتە تاشيول ئىشچىلىرىنىڭ جاپالىق ئەمگىكىنى قەدىرلەيدىغان، تۇلارنى چوشۇنىدىغان ياخشى كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈش مەقسىتىدە، شىنجاڭ ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى، شىنجاڭ گېزىتى ئىدارىسى ئورتاق ئېلىپ بارغان «تاشيول ئەزىمەتلىرى» مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى داۋاملىق ئېلىپ بېرىلىدۇ.

ئورۇنلارنىڭ تامغىسى بېسىلغان بولۇشى، خەۋەر، ماقالىلەرنىڭ باش قىسمىغا «تاشيول ئەزىمەتلىرى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە، دەپ ئەسكەرتىلىشى لازىم.

مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى ئاخىرلاشقاندا

توقۇز پارچە ئەسەر 3-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

قۇمۇل ۋىلايەتلىك قۇرۇلۇش بانكىسى

9 - بەش يىللىق پىلانلىك تۇنجى يىلىدا جەلپ قىلىنغان ئامانەتنى 1 مىليارد يۈەندىن ئاشۇردى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق** خەۋىر قىلدۇ: قۇمۇل ۋىلايەتلىك قۇرۇلۇش بانكىسى 9- بەش يىللىق پىلانلىنىڭ تۇنجى يىلىدا قەدەمنى پۇختا بېسىپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، يۇقىرى ئۈنۈم يارىتىش يۈزلىشىدە چىڭ تۇرغانلىقتىن، 2- ئايغىچە جەلپ قىلىنغان تۇرلۇك ئامانەتنى 1 مىليارد يۈەندىن ئاشۇردى.

بۇ بانكا ئۆتكەن يىلى كەسپىي بانكىلارنىڭ سودا بانكىسىغا ئۆتىشىنى تېزلىتىش، بانكىنىڭ ئەمەلىي كۈچىنى زورايتىش ۋە بانكىنى مۇقىم، ساغلام تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن، خېرىدار- لارنى، ئىناۋەتنى بىرىنچى ئورۇنغا قويىدى ھەم تۇرلۇك ئۇسۇللار بىلەن خېرىدارلارنى ۋە جەمئىيەتنىكى ھەر خىل تارماق مەبلەغنى جەلپ قىلىشىپ، يىل ئاخىرىدىكى تۇرلۇك ئامانەت قالدۇقىنى 1 مىليارد 150 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۇرلىرى ۋە نۇقتىلىق چوڭ ، ئوتتۇرا تېپتىكى كارخانىلارغا ياردەم بېرىشكە پۇختا ئاساس يارىتتى.

بۇ بانكا ئۆزىنىڭ فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ ئىنېرگىيە، ئالتۇن، سېمونت ئىشلەپچىقىرىش، پاختا- تېرىلغۇسىدا.

ئۇسەن خالەم، مەھەممەت بارات فوتوسى

توقۇمىچىلىق، شەھەر قۇرۇلۇشى قاتارلىق نۇقتىلىق كارخانىلارغا ۋە چوڭ، ئوتتۇرا تېپتىكى كارخانىلارغا جەمئىي 1 مىليارد 53 مىليون 430 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى، بۇ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 184 مىليون 690 مىڭ يۈەن كۆپ.

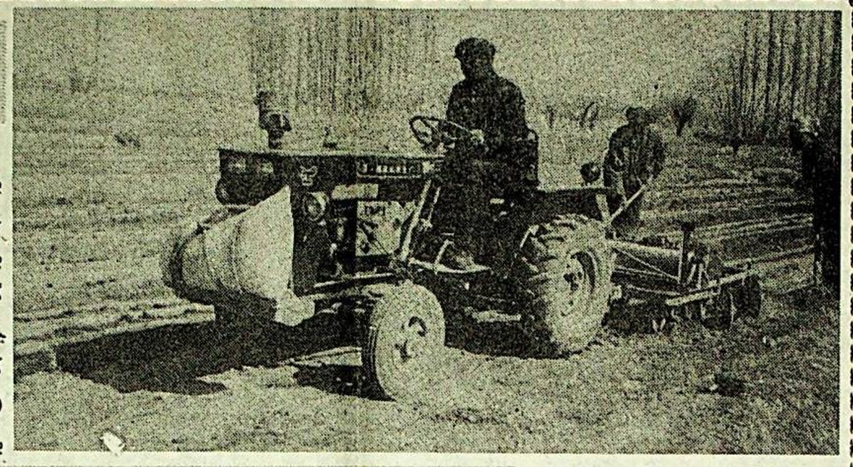

بوزاق يېزىسى پىلە بېقىشقا پۇختا تەييارلىق كۆردى

خوتەن ناھىيىسىنىڭ بوزاق يېزىسى بۇ يىل يۇقىرىدىن چۈشۈرۈلگەن 3120 قۇتا پىلە ئۇرۇقى بېقىش پىلانىنى كەنت-مەھەللەر- گىچە ئەھلىيلەشتۈرۈپ، مەسئۇلە- يەتنى قاتلاممۇقاتلام كۆچەيتتى. كۇرس ئېچىپ 1286 پىلىكار (قېتىم)نى ئىلمىي ئۇسۇلدا پىلە قۇرتى بېقىش، كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش. قاتارلىق بىلىملەر بىلەن تەربىيىلىدى. كەنتلەرمۇ پىلە بېقىش ئۆيى سېلىشتا مەبلەغدىن قىسىلىدىغان پىلىكارلارنى مەبلەغ بىلەن تەمىنلەپ، ئۇلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. نەتىجىدە يېزا بويىچە 3-ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە 21 ئورۇندىكى 148 ئېغىز پىلە ئۇرۇقى تېرىلدۇرۇش ئۆيى ئىككى قېتىم دېزىنفېكسىيە قىلىنىپ، 7163 سامبا تەقلەپ قويۇلدى. 3417 ئېغىز پىلە قۇرتى بېقىش ئۆيى، 11 مىڭ 200 جازا ياساللدى ۋە رېمونت قىلىپ دېزىنفېكسىيە قىلىندى.

سدىقۇللا ئەخمەت

يېزا-كەنت خەۋەرلىرى

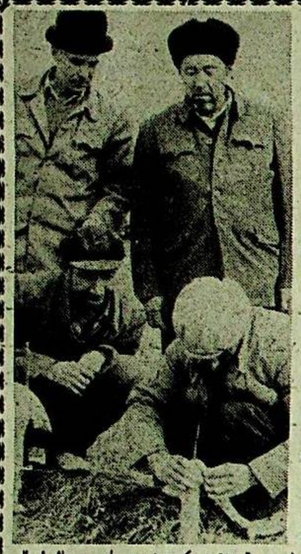

قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ ئۇيغۇر يېزىسىدىكى دېھقانلار 3-ئاينىڭ 10-كۈنىدىن 18-كۈنگىچە ئېرىق-ئۆستەڭ بويلىرىغا 167 مىڭ 700 تۈپ مېۋىلىك ۋە مېۋىسىز كۆچەت تىكتى، 33 مىڭ تۈپنىڭ ئارتۇقى مېۋىلىك دەرەخلەرگە تولۇقلۇق مېۋە كۆزلىرىنى ئۇلىدى.

سۈرەتتە: باغۋەنلەر مېۋىلىك دەرەخلەرنى ئۇلىماقتا.

ئەمەتجان مەمتىمىن فوتوسى

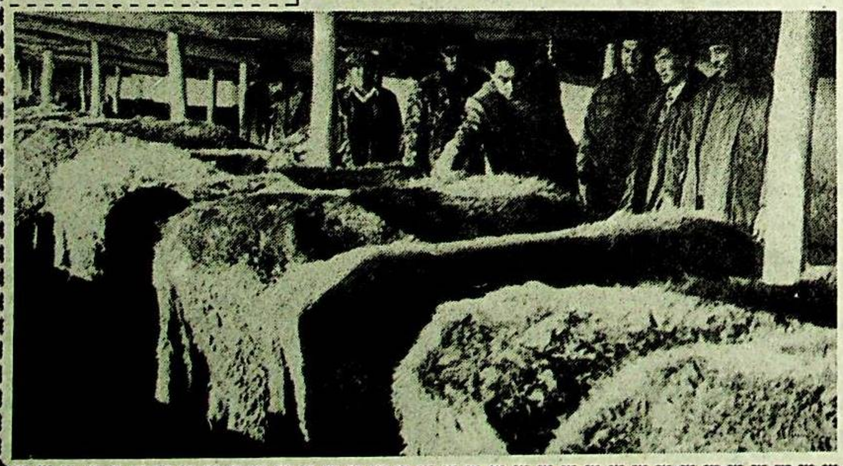

ئۆدەكلىك يېزىسى تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنى زور كۆچ بىلەن كېڭەيتمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت ياسىن** خەۋىر قىلدۇ: پەيزاۋات ناھىيە- سىنىڭ ئۆدەكلىك يېزىسى ئۆز ئورنىنىڭ ئېچىپ پايدىلىنىشقا بولىدىغان يەر كۆپ بولۇشتەك تەبىئىي شارائىتىغا تايىنىپ، ئۆزلۈكسىز ئىزدىنىش ۋە ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئۈلگە قىلىش ئارقىلىق ئېتىزلىق يەر كۆلىمىنى زور كۆچ بىلەن كېڭەيتىۋاتىدۇ.

بۇگۈر ناھىيىسىنىڭ تېرەكبازار يېزىسى بۇ يىل سىناق قىلىش ئۈچۈن، 210 مو يەرگە كەڭ ئەنلىك سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ سورتلۇق يازغى بۇغداي تېرىدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار بۇغداي تېرىلغۇسىدا.

ئۇسەن خالەم، مەھەممەت بارات فوتوسى

تۆۋەنياۋاغ كەنتى دېھقانلىرى سېغىن كالا بېقىپ ئائىلە كىرىمىنى كۆپەيتتى

يېڭسار ناھىيە ئوچا يېزىسىنىڭ تۆۋەنياۋاغ كەنتى ئۆز يېرىنىڭ ناھىيە بازىرىغا يېقىن بولۇشتەك ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، دېھقانلارنى سېغىن كالا بېقىپ سۈت- قايماقچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئائىلە كىرىمىنى كۆپەيتىشكە يېتەكلىدى ھەمدە ئۇلارغا 1992-يىلدىن باشلاپ، كەنت مەبلىغىدىن ئۆسۈمسىز قەرز پۇل تارقىتىپ بەرگەندىن باشقا، دېھقانلار باققان ھەر بىر سېغىن كالا ئۈچۈن يېرىم مودىن بىر موغىچە يەم-خەشەك پېرى ئاجرىتىپ بەردى. يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكتى دېھقانلارنىڭ ئىنەكلىرىنى سۈنئىي ئۇسۇلدا ئۇرۇقلاندۇرۇش، تۆل ئېلىش ئىشلىرىغا ئالاھىدە ياردەم بەردى. شۇڭا بۇ كەنتتە سېغىن كالا باققان ئائىلە 199 غا، سېغىن كالا 255 تۇياقتا يېتىپ، كەنتتىكى ئومۇمىي كالىنىڭ 93% نى ئىگىلىدى. بۇلتۇر يىل بېشىدىن بۇ يىل 2-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە دېھقانلار سۈت، قايماق سېتىپ، 75 مىڭ 800 يۈەن كىرىم قىلدى.

قادىر نىياز

قورغاس ناھىيىسىنىڭ موخۇر چارۋىچىلىق فېرمىسى بۇلتۇر 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ چارۋامال بورداش بازىسى قۇرغاندى، يىل ئاخىرىغىچە 278 تونناگۈچ ئىشلەپ چىقىرىپ، ياخشى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: فېرما رەھبەرلىكى بوردالغان كاللارنى خېرىدارغا كۆرسەتمەكتە.

ئەنۋەر تۇرسۇن فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ ئۇلۇغچات ناھىيىسى ئۇچاستىكسى دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان ئىشچى- خىزمەتچىلەر خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ ئۇلارنىڭ ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى.

ئاسىمگۈل ئامان

△ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قاتناش ھەقىقى يېغىش تارماقلىرى بۇلتۇر يول ئاسراش ھەقىقى، ئاپتوموبىل سېتىۋېلىش قوشۇمچە ھەقىقى، تىرانسپورت باشقۇرۇش ھەقىقى، يولۇچى توشۇش قوشۇمچە ھەقىقى يېغىش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ، ئورۇندىتاپ، قاتناش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى مۇقىم مەبلەغ مەنبەسى بىلەن تەمىن ئەتتى.

ئامانگۈل

△ ئاقتو ناھىيىلىك قۇرۇلۇش بانكىسى ئارخىپ باشقۇرۇش خىزمەتىدە ئاپتونوم رايون بويىچە 2- دەرىجىلىك ئورۇن دېگەن شەرەپكە ئېرىشتى.

ئابلەت ھۇسەين

كەلپىن ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ بازارلىق پونكتى بىر قانچە يىلدىن بۇيان بازارلاردا سېتىلىۋاتقان تاۋارلارنىڭ سۈپىتىنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ، بايقالغان ساختا، ناچار تاۋارلارنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى ھەقىقىي قوغدىدى.

سۈرەتتە: پونكتتىكىلەر سېتىلىۋاتقان تاۋارلارنى تەكشۈرمەكتە.

مامۇت بارات، مەمتىمىن بارات فوتوسى

ئىدمقوت باغرىدا ياڭرىغان ھەربىي - خەلق ئىتتىپاقلىق كۈيى (2)

تۇرپان شەھرى بىلەن تۇرپاندا تۇرۇشلۇق قىسمىلارنىڭ رەھبەرلىرى تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى ئىزچىل ياخشى ئىشلىدى

ئۇر مۇخبىرلىرىمىز ساتتار رېھىم، ئۆمەر ھامۇت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم

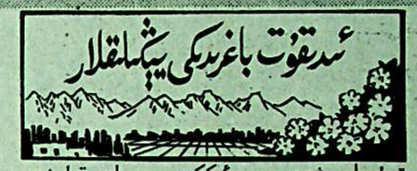

تۇرپان شەھرى «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» ئىشىنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇشتا، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى يېڭى ۋەزىيەتكە ئۇيغۇنلاشتۇردى. ئىزدىنىش ۋە ئەملىي ئىشلەش ئارقىلىق «مەملىكەت بويىچە ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنە شەھەر» بولغاندىن كېيىن، شەھەرلىك پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى نەتىجە ئالدىدا قانائەتلىنىپ قالماي، نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملەش، يېڭىلىق يارىتىش ۋە يېڭى نەتىجىلەرنى قازىنىش جەھەتتە ئەتراپلىق ئىزدەندى.ئۇزۇنارا ئىشىنىش، ھۆرمەت قىلىش، ياردەم بېرىش ۋە مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدىكى «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» پائالىيىتىنى پائال قانات يايدۇردى. «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش ئاپپاراتلىرىنى تولۇقلاپ، خادىملارنى سەرخىللاشتۇردى ۋە ئاساسلىق رەھبىرى يولداشلار بۇ خىزمەتنى بىۋاسىتە تۇتۇپ، ئەملىي ئىپتەكچىلىك قىلدى. تۇرلۇك ھىيت - بايراملاردا قىسمىلارغا بېرىپ، سۆھبەتلىشىش، پىكىر ئېلىش ئارقىلىق قىسمىلارنىڭ ئەملىي قىينىچىلىقلىرىنى ۋاقتىدا ئېگىلەپ، ئۆز ۋاقتىدا ھەل قىلىپ بەردى. پارتكوم بىلەن ھۆكۈمەت «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىدىكى خادىملار بىلەن ئىلگىرى - كېيىن ئون قېتىم مەخسۇس يىغىن ئېچىپ، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشىلاش جەھەتتە پۈختا ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ باردى. شۇ ئاساستا «ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلە - تاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىشكە دائىر 13 ماددىلىق بەلگىلىمە»، «ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى ئۇلگىلىك ئورۇن ۋە شەخسلەرنى باھالاش ئۇلچىمى»، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش خىزمەت قوللانمىسى» ۋە «مەملىكەت بويىچە ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنە شەھەر بولۇشنى يەنە بىر قېتىم قولغا كەلتۈرۈش لايىھىسى» قاتارلىقلارنى تۈزۈپ چىقتى. «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، بۇ خىزمەتنىڭ ياخشى - يامان بولۇشىنى ھەر دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلارنىڭ خىزمىتىگە باھا بېرىشنىڭ مۇھىم ئۇلچىمى قىلىش ئارقىلىق، ئۇلارنىڭ بۇ ئىشقا بولغان ئاكتىپچانلىقىنى ئۇرغۇتقى ۋە مەسئۇلىيەتچانلىقىنى كۈچەيتتى. بۇنىڭ بىلەن بىر تۇتاش پىلانلاش، بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇش، بىر تۇتاش ھەرىكەت ئېلىپ بېرىش ۋە بىر تۇتاش رەھبەرلىك قىلىشقا ياخشى شارائىت يارىتىلىپ، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتى، پۈختا ئاساسقا ئىگە قىلىندى. تۇرپاندا تۇرۇشلۇق قىسمىلارمۇ تەجرىبە - ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەش ئارقىلىق، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى تېخىمۇ كۈچەيتىپ، يەرلىك بىلەن قىسمىلارنىڭ مۇناسىۋىتىنى، ھەربىيلەر بىلەن ھەر مىللەت خەلق ئىممىسىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشكە پايدىلىق ئىشلارنى قىلىشقا ئەھمىيەت بەردى. شۇنىڭ ھەربىي رايونىنى ئاساس قىلغان ھالدا قىسمىلارنىڭ ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنى قۇرۇپ، ھەرىكەتنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، يەرلىك ئۇچۇن، ھەر مىللەت خەلقى ئۇچۇن ياخشى ئىش قىلىپ بېرىش، ھەربىي- خەلق بىرلىكتە مەنپەئەتنى بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى پىلانلىق، قەدەم باسقۇچلۇق قانات يايدۇردى.

تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ، ئىتتىپاقلىقنى ئىلگىرى سۈرۈپ، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى پۈختا ئىدىيۇي ئاساسقا ئىگە قىلدى. يەرلىك بىلەن قىسمىلاردىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئۆزئارا زىچ ماسلىشىپ، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ھەربىي بىلەن خەلق ئىتتىپاقلىقى تەربىيسى، ۋەزىيەت تەربىيسى، سوتسىيالىزم تەربىيسى ۋە ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيسى يادرو قىلىنغان دۆلەت مۇداپىئەسى تەربىيسىنى ھەر ۋاقىت بوشاشتۇرماي ئېلىپ باردى. گېزىت - ژۇرنال، رادىئو - تېلېۋىزىيە، قارا تاختا گېزىتى، تەشۋىقات ماشىنىسى قاتارلىقلاردىن پايدىلىنىش، لېكسىيە سۆزلەش، زېھىن سىناش مۇسابىقىسى، بىرلەشمە كۆرگۈل ئېچىش قاتارلىق پائالىيەتلەرنى ئۇيۇشتۇرۇش ئارقىلىق تەشۋىقاتنى چوڭقۇرلاشتۇردى. دۆلەت مۇداپىئەسى تەربىيسىنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىش بىلەن بىرگە، ئونى ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش پلانىغا كىرگۈزۈپ، ياشلار- ئۆسمۈرلەرنىڭ بۇ جەھەتتىكى تونۇشىنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇردى. ئون نەچچە ئورۇندا ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيسى بازىلىرىنى قۇرۇپ، كوماندىر - جەڭچىلەر ۋە ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى جانلىق تەربىيگە ئىگە قىلدى. «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىدە مەيدانغا كەلگەن ئىلغارلارنى ئۆز ۋاقتىدا تەقدىرلەپ، ئۇلارغا ئىلھام بېرىش بىلەن بىرگە، بۇ جەھەتتە ئىشلەنگەن خىزمەتلەر، قولغا كەلگەن نەتىجىلەر ئەكس ئەتتۈرۈلگەن كىتاب - ژۇرناللارنى نەشر قىلىپ تارقاتتى. مەملىكەت بويىچە يەنە بىر قېتىم «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» تېكى نەمۇنە شەھەر بولۇشنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن ھەر ساھە ئامىمىسى ۋە كوماندىر- جەڭچىلەردىن بولۇپ 10 مىڭ كىشى بىرلىكتە ئىمزا قويۇش، ئىراده بىلدۈرۈش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈپ، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئەملىيلەشتۈرۈش، يۇقىرى كۆتۈرۈش ئارقىلىق، باش شۇجى جياڭ زېمىن ئوتتۇرىغا قويغان «ھەمنەپس، تەقدىرداش، قەلبداش» بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا پۈختا ئاساس سالدى. بۇ ئارقىلىق يەرلىكتىكى كادىرلار ۋە ھەر مىللەت ئامىمىسى قىسمىلارنىڭ قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىدىغان، ئەمەلىي ياردەم قىلىدىغان، قىسمىلاردىكى كوماندىر- جەڭچىلەر گازارمىلاردىن چىقىپ جەمئىيەت ئۆچۈن كۆپلەپ ياخشى ئىش قىلىپ بېرىدىغان كەيپىيات بارلىققا كەلدى.

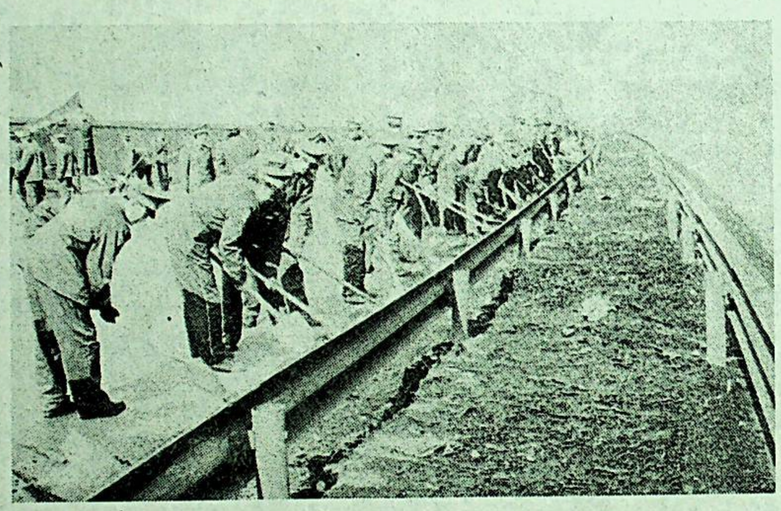

يېقىندا ئۇرۇمچى شەھىردىكى ھەرقايسى ئىدارە،ئورگان، ئالىي،ئوتتۇرا مەكتەپ ۋە قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ كوماندىر- جەڭچىلىردىن بولۇپ 10 مىڭغا يېقىن ھەر مىللەت ئىنتىزاملىق ئەزاسى ۋە ياشلار ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ساي يولى ۋە ئۆچتاش ئاپتوبۇس باش بېكىتى قاتارلىق ئورۇنلاردىكى قار - مۇزلارنى تازىلاپ،ياش پىدائىيلارنىڭ جەمئىيەت ئۆچۈن مۇلازىملىق قىلىش،.لېي فېڭدىن ئۆگىنىش، چېگرا شەھىرىنى گۈللەندۈرۈش پائالىيىتىگە قاتناشتى.

سۈرەتتە: قوراللىق ساقچى كوماندىر - جەڭچىلىرى ساي يولىدا قار - مۇز تازىلىماقتا.

ئابدۇرۇھېم توختى فوتوسى

جايلاردا «لېي فېڭدىن ئۆگىنىپ، خالىس تۆھپە قوشۇش» پائالىيىتى داغدۇغىلىق ئېلىپ بېرىلدى

شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتۇتىدا

يولداش ماۋزېدۇڭنىڭ لېي فېڭدىن ئۆگىنىش چاقىرىقى ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ 34 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن، بۇ مەكتەپتىكى 600 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى يېقىندا ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ غەربىي شىمال يولىدىن، چوڭ كۆۋرۈككىچە بولغان ئىككى كىلومېتردىن ئارتۇق يولنىڭ ئىككى تەرىپىدىكى رېشاتكىلارنى پاكىز سۈرتتى، قار - مۇزلارنى تازىلىدى.

تۇرسۇنگۈل مەخمۇت

ئاقسۇ ۋىلايىتىدە قىسمىنىڭ لېي فېڭدىن ئۆگىنىپ، خالىس تۆھپە قوشۇش ئەترىتى يېقىندا مۇلازىملىق گۇرۇپپىلىرىنى قۇرۇپ، ئاساسا ئۆچۈن ياخشى ئىش قىلىپ بەردى. ئۇلار 100 دىن كۆپرەك ئادەمنىڭ كېسىلىنى تەكشۈرۈپ، ھەقسىز دورا بەردى، 50 دىن كۆپرەك كىشىنىڭ ۋېلىسىپىتىنى خالىس رېمونت قىلىپ بەردى.

تۇرسۇن ئېلى

توقسۇ ناھىيىسىدە 3 - ئاينىڭ 9- كۈنى ياش پىدائىيلار مۇلازىملىق ئەترىتى خالىس تۆھپە قوشۇش، مېھىر- شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيىتى ئېلىپ باردى. ئۇلار تازىلىق قىلىش، قانۇندىن مەسلىھەت بېرىش، ساقلىقنى ساقلاش قاتارلىق 16 تۈر بويىچە 2800 ئادەم (قېتىم) مۇلازىملىق قىلدى، 2000 پارچىدىن ئارتۇق تەشۋىقات ۋەرەقسى تارقاتتى.

ئابدۇرېھىم قېيۇم

قاراماي شەھىرىدە يېقىندا شەھەرلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ۋە ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ تەشكىللىشى بىلەن 2000 دىن ئارتۇق ياش زاۋۇت ئىشچىنى تازىلاپ، 50 تونىنا ئەخلەتنى سىرتقا يۆتكىدى. 3 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلار 13 گۇرۇپپىغا بۆلۈنۈپ، 170 تىن كۆپرەك كىشىنىڭ ۋېلىسىپىت، رادىئو، ئۇنىتالغۇلىرىنى ھەقسىز رېمونت قىلىپ بەردى.

تۇرسۇن ياقۇپ

«مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش» پائالىيىتى كىشىلەر قەلبىنى ئىللىتتى

- ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ «مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرغانلىقى توغرىسىدا جاساروت تاش

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قاتناش سىستېمىسىدا 200 دىن ئارتۇق دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانا ۋە كەسىپىي ئورۇن بولۇپ، 80 مىڭدىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچىسى بار. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان قاتناش كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى قىينچىلىققا ئۇچراپ، بەش چوڭ ترانسپورت شىركىتىنىڭ 1995- يىلدىكى زىيىنى 8 مىليون يۈەندىن ئېشىپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئائىلە تۇرمۇشىغا ئېغىر تەسىر يەتكۈزدى. بۇنداق ئەھۋالدا، ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى «مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش» پائالىيىتىنى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى مۇھىم تەركىبىي قىسمى قاتاردا تۇنجى. 1992- يىلىنىڭ ېئىشدا مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ «مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشنىڭ روھىغا ئاساسەن، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشىدىكى ئەمەلىي ئېھتىياجىغا ئاساسلىنىپ، ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى بۇ پائالىيەتنى ئومۇملاشتۇرۇپ، رەھبەرلىك ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشىدىكى ھەرخىل ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا كۈچ چىقىرىپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشىدىكى

ئورۇن ۋە شەخسلەرنى باھالاش تۈزلچمى»، تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ، ئىتتىپاقلىقنى قولغا كەلتۈرۈش

يەكەن ناھىيىلىك مال - مۇلۈك سۈغۇرتا شىركىتى ۋەدىسىگە ئەمەل قىلىپ، ئىناۋەت تاپتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت مۇسا** خەۋەر قىلدۇ: يەكەن ناھىيىلىك مال- مۇلۈك سۈغۇرتا شىركىتى مۇلازىملىقتا راستچىل بولۇپ، ئىناۋەت تىكلەش ئارقىلىق يەكەن ناھىيىلىك خەلق مۇكۈمىتى تەرىپىدىن ئۇدا تۆت يىل «توختامغا ئەمەل قىلىدىغان ئىشەنچلىك ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

بۇ شىركەت خادىملارغا بولغان سىياسىي ۋە كەسپىي تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ سالاھىيىتىنى جەمئىيەتكە ئاشكارىلاپ، جەمئىيەتنىڭ نازارىتىنى ئاكتىپ قوبۇل قىلدى. كەسپىي ئوبراز تىكلەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، مۇكۈمەت پۇلىغا مېھمان چاقىرىش، سىۋوغات تەقدىم قىلىش، مۇلازىملىق قىلىش قاتارلىق باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئورنىتىپ، جەمئىيەتنىڭ ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشتى. ئومۇميلاشتۇرۇپ باھالاش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىش ئورنى مەسئۇلىيىتىنى ئايدىڭلاشتۇردى.

«سۈغۇرتا قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش، ئىرچىللاشتۇرۇشنى خىزمەت ئەھلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈردى. جەمئىيەتكە پىكىر بېلىش جەدۋىلى تارقىتىپ، 150 تۈرلۈك پىكىر - تەكلىپ قوبۇل قىلىپ، ئەقلىگە مۇۋاپىقلىرىدىن پايدىلاندى. ئۇنىۋېرسال مۇلازىملىقنى يولغا قويۇپ، ھادىسە يۈز بېرىشتىن بۇرۇن مۇداپىئە كۈرۈش، تەكشۈرۈپ تۆلەمنى ئەھلىيلەشتۈرۈشته كۆپچىلىك ئورتاق مۇزاكىرە قىلىپ، بىرلىكته قارار چىقىرىشنى تۈزۈملەشتۈردى . تۆلەم تۆلەشتىن قورقماسلىق، قالايمىقان تۆلەم تۆلىمەسلىك، خاتا تۆلەم تۆلىمەسلىك، بەگلىمىدىن ئاز تۆلەم تۆلىمەسلىكتىن ئىبارەت تۆلەم پرىنسىپىنى قەتئىي ئىجرا قىلىپ، ئىناۋەت تىكلىدى. ھەرقانداق ۋاقىت، ھەرقانداق شارائىتتا ئاپەت يۈز بەرگەن نەق مەيدانغا بېرىپ ئەھۋالنى ئەينەن ئۇقۇپ، بېرىشكە تېگىشلىك تۆلەمنى زىيانلانغۇچىلارنىڭ قولىغا ۋاقتىدا تولۇق يەتكۈزۈپ بېرىپ، سۈغۇرتىغا قاتناشقۇچىلارنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈردى.

بارىن يېزىسىدىكى دېھقانلار 103 مىڭ يۈەن سۈغۇرتا تۆلىمى ئالدى

ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ بارىن يېزىسىدىكى دېھقانلار يېقىندا 103 مىڭ يۈەن سۈغۇرتا تۆلىمى ئالدى.

بۇلتۇر بارىن يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يېتەكلىشى ئارقىسىدا 4200 ئائىلىلىك دېھقان، چارۋىچى ئائىلە مال - مۇلۈك سۈغۇرتىسىغا قاتناشقانىدى. بىر يىل ئىچىدە بۇ يېزىدىكى بىر قىسىم ئائىلىلەر بوران، مۆلدۈر، كەلكۇن ۋە يەر تەۋرەش ئاپىتىگە ئۇچرىدى. ئابدۇرېشىت زۇنۇن

ناھىيىلىك سۈغۇرتا شىركىتىدىكى خادىملار يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن ھەمكارلىشىپ، نەق مەيدانغا بېرىپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئۆتكەن يىلى 4 - ئايدىن بۇ يىل 1 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئوخشاشمىغان دەرىجىدە زىيانغا ئۇچرىغان دېھقانلارغا 103 مىڭ 180 يۈەن سۈغۇرتا تۆلىمى بەردى.

ھەم دوختۇر، ھەم تەنتەقاتچى

سۆرەتلىك خەۋەر

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق دوختۇرخانىسى ئايالار بۆلۈمىنىڭ دوختۇرى، مۇئاۋىن مۇدىر ۋىراچ گۈلشەن خىزمەتكە قاتناشقان 32 يىلدىن بۇيان بىمارلارغا ئىللىق مۇئامىلە قىلىپ، تەڭرى تېغىنىڭ شىمالىي ۋە جەنۇبىدىن كەلگەن نۇرغۇنلىغان كېسەللەرنى داۋالاپ ساقايتتى. ئۇ بۇ جەرياندا ئۇزىنىڭ مول تەجرىبىلىرىگە ئاساسەن يازغان «بالىياتقۇ ئېچى راكىنى داۋالاش توغرىسىدا»، «بالىياتقۇ ئېچكى پەردە راكى ۋە ئۇنى داۋالاش توغرىسىدا»، «ئايالالارنىڭ كۆپىيىش ئەزاسىدىكى ھۆل تەمرەتكىنى داۋالاش ۋە ئالدىنى ئېلىش توغرىسىدا» «داس بوشلۇقىدىكى ئىفنوكوكى كېسەللىكى بىلەن يوقۇملانغان 12 ئايالنى ئانالىز قىلىش توغرىسىدا» دېگەن ماقالىلىرى مەملىكەت ۋە ئۆلكە دەرىجىلىك كەسپىي گېزىت - ژۇرناللاردا ئېلان قىلىندى. 1996- يىلى 10 - ئايدا ئۇنتكۇزۇلگەن شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تۇنجى قېتىملىق ئايالالار، بالىلار سەھىيە ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىندا ئۇنىڭ «بالىياتقۇ بويۇن راكىغا گىرىپتار بولغان 200 ئايالنى بومۇكۇلاڭدا داۋالاپ كۆزىتىش جەھەتتىكى كلىنىكىلىق تەسىرات» دېگەن ئىلمىي ماقالىسى ياخشى باھاغا ئېرىشتى.

سۆرەتتە: گۈلشەن كېسەل تەكشۈرمەكته.

ئۇز مۇخبىرىمىز **تۆرغۇنجان مەخمۇت** خەۋىرى ۋە فوتوسى

بىر نەچچە خىل دائىم ئىشلىتىلىدىغان قانۇن - ئاتالغۇلىرى

ئارمىيە كەكبايى

نۆۋەتتە بىر قىسىم گېزىت - ژۇرنال، رادىئو- تېلېۋىزورلاردا قانۇن ئاتالغۇلىرىنى قالايمىقان ئىشلىتىش ئەھۋاللىرى كۆرۈلمەكته. شۇڭا بىر نەچچە خىل دائىم قوللىنىلىدىغان قانۇن ئاتالغۇلىرىنىڭ ئۇقۇمى ۋە پەرقىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش تولىمۇ زۆرۈر.

1. جىنايەتچى ــ جىنايى ئىشلار قانۇنىغا خىلاپلىق قىلغان، خەلق سوت مەھكىمىسى تەرىپىدىن جىنايىتى بېكىتىلىپ جازا بېرىلگەن، شۇنداقلا ئۇستىدىن چىقىرىلغان ھۆكۈم قانۇنىي كۈچكە ئىگە بولغان كىشىنى كۆرسىتىدۇ. جىنايى جازا بېرىش ھۆكۈمى ئېلان قىلىنىشتىن ئىلگىرى دېلوغا مۇناسىۋەتلىك كىشىلەرنى «ئەيىبكار»، «دېلو سادىر قىلغۇچى» ياكى «جىنايەت گۇمانداری» دەپ ئاتاش كېرەك.

2. ئۇچۇق سوت بىلەن ھۆكۈم ئېلان قىلىش ئوخشمايدۇ. ئۇچۇق سوت سوت مەھكىمىسى تەرىپىدىن دۆلەتنىڭ مەخپىيەتلىكىگە، شەخسلەرنىڭ نومۇسىغا تاقىلىدىغان دېلولار ۋە ياش قۇرامىغا يەتمىگەنلەردىن جىنايەت ئۇنتكۇزگەن دېلولار ئۇستىدە ئېلىپ بارىدىغان ئۇچۇق سوتقا قارىتىلىدۇ. ھۆكۈم ئېلان قىلىش چوڭ يىغىنى بولسا، جەمئىيەتته چوڭ تەسىر پەيدا قىلغان دېلولار - جىنايەتچىلەر ۋە جىنايەتچىلەر گۇرۇھلىرى ئۈستىدىن ھۆكۈم چىقىرىلغاندىن كېيىن، جەمئىيەتكە تەشۋىق قىلىش مەقسىتىدە ئېچىلغان يىغىنىنى كۆرسىتىدۇ. شۇڭا بۇ ئىككى ئۇقۇمنى ئارىلاشتۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ.

3. مۇددەتلىك قاماق جازاسىنى كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش بىلەن ئۆلۈم جازاسىنى كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىشنى تەڭ ئورۇنغا قويۇشقا بولمايدۇ. جازانى كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش پەقەت مۇددەتلىك قاماق جازاسىغا ھۆكۈم قىلىنغانلارغىلا ئىشلىتىلىدۇ. كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش بولسا ئۆلۈم جازاسىغا ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىلەرگە ئىشلىتىلىدۇ.

4. بۇرۇن جىنايەت ئۆتكۈزگەن جىنايەتچى دەپ ئاتاشقا بولمايدۇ. جازا مۇددىتى توشۇپ قويۇپ بېرىلگەنلەرگە داۋاملىق جىنايەتچى قالپىقىنى كىيگۈزۈش توغرا ئەمەس، پەقەت بۇلارنىڭ ئارخىپ ماتېرىياللىرىنى رەتلەشكە توغرا كەلگەندە «بۇرۇن جىنايەت ئۆتكۈزگەن» دەپ بېزىش كېرەك.

5. ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش بىلەن ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەشنى ئارىلاشتۇرۇپ ئىشلىتىشكە بولمايدۇ. ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش جىنايى جازا بېرىلىپ، ھۆكۈم قانۇنىي كۈچكە ئىگە بولغاندىن كېيىن جىنايەتچىگە بېرىلگەن جازانى ئىجرا قىلىش، يەنى جىنايەتچىنى مەجبۇرىي ئەمگەككە سېلىشنى كۆرسىتىدۇ. ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش بولسا ئاز سانداكى كىشىلەر يەنى شەخسلەر جەمئىيەتكە ياكى پۇقرالارنىڭ مال - مۈلكىگە يېنىك دەرىجىدە زىيان- زەخمەت يەتكۈزگەن، يەنى قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان بولسىمۇ، لېكىن جىنايەت شەكىللەندۈرمىگەن ئەھۋالدا ئۇلارنى قىسقا مۇددەتلىك ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەشنى كۆرسىتىدۇ.

6. جىنايەت بىلەن قانۇنغا خىلاپ ھەرىكەتنى تەڭ ئورۇنغا قويۇشقا بولمايدۇ. جىنايەتنىڭ شەكىللىنىشى ئۇچۇن مۇنداق ئۇچ خىل شەرت ھازىرلىنىشى شەرت: 1) جەمئىيەتكە زىيان يەتكۈزگەن ھەرىكەت بولۇشى؛2) جىنايى ئىشلار قانۇنىغا خىلاپ ھەرىكەت بولۇشى؛ 3) جىنايى جازا بېرىشكە تېگىشلىك ھەرىكەت بولۇشى. بۇنىڭدىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، جىنايەتلا بولىدىكەن ئۇ چوقۇم قانۇنغا خىلاپ ھەرىكەت بولىدۇ. ئەمما قانۇنغا خىلاپ ھەرىكەتنىڭ ھەممىسى جىنايەت بولۇشى ناتايىن.

ساۋات

جياڭ زېمىن بۈيرۈقىغا ئىمزا قويۇپ

بىر تۈركۈم ئورۇن ۋە شەخسلەرنى خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئېلىشنى تەستىقلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 1 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن بۈيرۈقىغا ئىمزا قويۇپ، بېيجىڭ ھەربىي رايونىغا قاراشلىق مەلۇم پىيادە ئەسكەرلەر شىسىنى 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ، باش سەنمۇبۇ برونېۋىك قىسىم كوماندىرلار شۆيۈەنى ھەربىي ئىشلار باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى جاڭ جىگىيننى 1 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ، 2 - توپچى قىسىم قۇرۇلۇش شۆيۈەنى مەلۇم كافېدراسىنىڭ مۇدىرى خۇاڭ شىيەنشياڭنى 1 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ، ھاۋا ئارمىيە سىياسىي بۆسى سەنئەت ئۆمىكى ئىجادىيەت ئىشخانىسىنىڭ ئىجادىيەتچىسى يەن سۈنى 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئېلىشنى تەستىقلىدى.

بۈيرۇقتا مۇنداق دېيىلدۇ: 1996- يىلى 8 - ئاينىڭ باشلىرىدا خېبەي رايونىدا پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەردى. باش سەنمۇبۇ برونېۋىك قىسىم كوماندىرلار شۆيۈەنى ھەربىي ئىشلار باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بۈيرۇقچا بىنائەن زەربدارلارنى باشلاپ زەنجاڭ ناھىيە بازىرىنىڭ شەرقىدىكى خۇەيخې دەرياسىنىڭ قىرغىقىغا ئاممىنى قۇتقۇزۇشقا بارغان. ئۇ سالامەتلىكى ياخشى بولمىسمۇ، باشلامچىلىق بىلەن سۇغا سەكرەپ چۈشۈپ يول ئىزدەۋاتقاندا، بەختكە قارشى شىددەتلىك بۇقىن ئېقىتىپ كېتىپ باتۇرلارچە قۇربان بولغان. ئۇنىڭ قەھرىمانلىق ئىش - پائالىيەتلىرىنى تەقدىرلەش ئۈچۈن مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى يولداش جاڭ جىگىيننى 1 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ ئەنگە ئېلىشنى قارار قىلدى.

بۈيرۇقتا مۇنداق دېيىلدۇ: 2 - توپچى قىسىم قۇرۇلۇش شۆيۈەنى مەلۇم كافېدراسىنىڭ مۇدىرى يولداش خۇاڭ شىيەنشياڭ ھەربىي سەپكە قاتناشقان 30 يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، نۇرغۇن پەن تەتقىقات تېمىلىرىنى ئۆز ئالدىغا ئورۇندىغان ياكى ئۇنىڭغا رىياسەتچىلىك قىلغان، ئون نەچچە تۈرلۈك پەن - تېخنىكا نەتىجىسىنى قولغا كەلتۈرگەن، بۇنىڭ ئۈچىدە بىرى دۆلەتنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئىككىسى ئارمىيە پەن- تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئىككىسى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، بەشى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئۈچى4 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن. ئۇ مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدا ئۆتكۈزۈلگەن ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنلىرىدا ۋە ژۇرناللاردا 40 پارچىدىن ئارتۇق ئىلمىي ماقالە ئېلان قىلىپ، ستراتېگىيىلىك باشقۇرۇلىدىغان بومبا قىسىملىرىنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە تەرەققىياتىغا مۇھىم تۆھپە قوشقان. يولداش خۇاڭ شىيەنشياڭنىڭ گەۋدىلىك تۆھپىلىرىنى تەقدىرلەش ئۈچۈن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى ئۈنى 1- دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئېلىشنى قارار قىلدى.

مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ بۇيرۇقىدا مۇنداق دېيىلدۇ: ھاۋا ئارمىيە سىياسىي بۆسى سەنئەت ئۆمىكى ئىجادىيەت ئىشخانىسىنىڭ ئىجادىيەتچىسى يولداش يەن سۇ پارتىيە ۋە ئارمىيەنىڭ ئەدەبىيات- سەنئەت ئىشلىرىنى قىزغىن سۆيۈپ، ئۆزى مۇستەقىل ياكى باشقىلار بىلەن بىرلىكتە «مەن ۋەتەننىڭ كۆك ئاسمىنىنى سۆيىمەن»، «ئۇزۇن سەددىچىن» دېگەن ناخشىلارنى ۋە «جياڭ ھەدە»، «پارتىيە قىزى» ناملىق ئوپېرا قاتارلىق كومانداىر- جەڭچىلەر ۋە خەلق ئاممىسى ياخشى كۆرىدىغان مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى ئىجاد قىلىپ، 11 تۈرلۈك مەملىكەت خاراكتېرلىك مۇكاپاتقا، 12 تۈرلۈك پۈتۈن ئارمىيە خاراكتېرلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن. يولداش يەن سۇنىڭ نەتىجىلىرىنى تەقدىرلەش ئۈچۈن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى ئۈنى 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئېلىشنى قارار قىلدى.

ئۈرۈمچى - كۆيتوڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشدا ئىش باشلاندى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئۇ مۇنداق دېدى: ئۈرۈمچى- داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشدا يول ئۈلى پۈتۈن لىنىيە بويىچە تۇتاشتۇرۇلغاندىن كېيىن، ئۈرۈمچى - كۆيتوڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشدا ئىش باشلىنىشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشى تارىخىدا يەنە بىرگى بىر سەھىپە ئېچىپ، ئاپتونوم رايونىمىز تاشيول قاتنىشى ئىشلىرىنىڭ يېڭى تەرەققىيات دەۋرىگە قەدەم قويغانلىقىدىن دېرەك بەردى. بۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىغا چوڭ تەسىر كۆرسىتىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئۈرۈمچى - كۆيتوڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادى ئەڭ تەرەققى قىلغان جايلىرىدىن كېسىپ ئۆتىدۇ. بۇ جايلاردا يەر ئۈستى ۋە يەر ئاستى بايلىقى ئىنتايىن مول، شۇنداقلا بۇ جايلار يەنە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇھىم ئاشلىق، ئۇن ئىشلەپ چىقىرىش بازىسى بولۇپ، پارتىيە ئەزالىرى، تايانچىلار باتۇرلۇق بىلەن يۇكسەك ئېغىرنى كۆتۈرۈپ، كوماندىر - جەڭچىلەر باتۇرلۇق، قەيسەرلىك بىلەن ئىشلەپ،ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىپ، قەيەردە خېيىم - خەتەر بولسا شۇ يەرگە بېرىپ، قەيەر ئەڭ ئېغىتياجلىق بولسا شۇ يەردە كۈرەش قىلىپ، خېبەي رايونىنىڭ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ ئاپەتنىن قۇتقۇزۇش كۈرىشىنىڭ غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن گەۋدىلىك تۆھپە قوشتى. ئۇلارنىڭ تۆھپىسىنى تەقدىرلەش ئۈچۈن مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى بۇ شىنى 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئېلىشنى قارار قىلدى.

بۈيرۇقتا مۇنداق دېيىلدۇ: 1996- يىلى 8 - ئاينىڭ باشلىرىدا خېبەي رايونىدا پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەردى. باش سەنمۇبۇ برونېۋىك قىسىم كوماندىرلار شۆيۈەنى ھەربىي ئىشلار باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بۈيرۇقچا بىنائەن زەربدارلارنى باشلاپ زەنجاڭ ناھىيە بازىرىنىڭ شەرقىدىكى خۇەيخې دەرياسىنىڭ قىرغىقىغا ئاممىنى قۇتقۇزۇشقا بارغان. ئۇ سالامەتلىكى ياخشى بولمىسمۇ، باشلامچىلىق بىلەن سۇغا سەكرەپ چۈشۈپ يول ئىزدەۋاتقاندا، بەختكە قارشى شىددەتلىك بۇقىن ئېقىتىپ كېتىپ باتۇرلارچە قۇربان بولغان. ئۇنىڭ قەھرىمانلىق ئىش - پائالىيەتلىرىنى تەقدىرلەش ئۈچۈن مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى يولداش جاڭ جىگىيننى 1 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ ئەنگە ئېلىشنى قارار قىلدى.

بۈيرۇقتا مۇنداق دېيىلدۇ: 2 - توپچى قىسىم قۇرۇلۇش شۆيۈەنى مەلۇم كافېدراسىنىڭ مۇدىرى يولداش خۇاڭ شىيەنشياڭ ھەربىي سەپكە قاتناشقان 30 يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، نۇرغۇن پەن تەتقىقات تېمىلىرىنى ئۆز ئالدىغا ئورۇندىغان ياكى ئۇنىڭغا رىياسەتچىلىك قىلغان، ئون نەچچە تۈرلۈك پەن - تېخنىكا نەتىجىسىنى قولغا كەلتۈرگەن، بۇنىڭ ئۈچىدە بىرى دۆلەتنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئىككىسى ئارمىيە پەن- تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئىككىسى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، بەشى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئۈچى4 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن. ئۇ مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدا ئۆتكۈزۈلگەن ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنلىرىدا ۋە ژۇرناللاردا 40 پارچىدىن ئارتۇق ئىلمىي ماقالە ئېلان قىلىپ، ئۇنىڭ ئىلمىي نەتىجىلىرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىغا چوڭ تەسىر كۆرسەتتى.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئۈرۈمچى - كۆيتوڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىغا چوڭ تەسىر كۆرسىتىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشىدىكى چوڭ ئىلگىرىلەش

(بېشى 1 - بەتتە)

ئۇچىنچىدىن، 3-كەسىپنىڭ تەرەققىياتىغا، شىمالىي شىنجاڭ رايونىنىڭ سايامەتچىلىك، سودا، ئىشلەپچىقىرىش، ئىلىم- پەن، مائارىپ، مەدەنىيەت، ساغلامچىلىق، تۇرمۇش ۋە باشقا ئىجتىمائىي ئىشلارنىڭ تەرەققىياتىغا ئىنتايىن ئەھمىيەتلىك تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئومۇمىي كۈچىنى ئاشۇرۇشقا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلمىسىنى ئەلالاشتۇرۇشقا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئۆسۈش سۈرئىتىنى تېزلىتىشقا ئىنتايىن ئەھمىيەتلىك تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئومۇمىي كۈچىنى ئاشۇرۇشقا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلمىسىنى ئەلالاشتۇرۇشقا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئۆسۈش سۈرئىتىنى تېزلىتىشقا ئىنتايىن ئەھمىيەتلىك تەسىر كۆرسىتىدۇ.

گوۋۇيۈەننىڭ 1996 - يىللىق باھانى تەكشەش- تىزگىنلەش نىشان پىلانىنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالى ۋە 1997 - يىللىق باھانى تەكشەش - تىزگىنلەش نىشان پىلانى توغرىسىدىكى ئومۇمىي ئۇقتۇرۇشى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - مارت تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن يېقىندا 1996 - يىللىق باھانى تەكشەش - تىزگىنلەش نىشان پىلانىنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالى ۋە 1997 - يىللىق باھانى تەكشەش - تىزگىنلەش پىلانى توغرىسىدا ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقاردى.

ئومۇمىي ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدۇ: 1996 - يىلى پۇل پاخاللىقىنى تىزگىنلەشتە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىنغان بىر يىل بولدى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ رەھبەرلىكىدە، رايونلار، تارماقلارنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىلىق خەلق ئىگىلىكى مۇۋاپىق تېز سۈرئەتتە يۆكسەلدى، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلىدى. مەملىكەت بويىچە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى 1995 - يىلدىكىدىن 6.1 %، ئاھالىلەر ئىستېمال باھاسى 1995 - يىلدىكىدىن 8.3 % ئۆرلەپ، يىل بېشىدا بېكىتىلگەن تاۋار پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى 10 % چامىسىدا بولۇش، ئاھالىلەر ئىستېمال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى 20 % چامىسىدا بولۇش دېگەن تەكشەش - تىزگىنلەش نىشانى خېلى ياخشى ئىشقا ئاشۇرۇلدى. جايلارنىڭ ئۈنى ئەمەلىي ئىجرا قىلىش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، ئايىرىم جايلاردا ئاھالىلەر ئىستېمال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى سەل - پەل ئېشىپ كەتكەندىن باشقا، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئۆلكە (ئاپتونوم رايون، شەھەر)لەردە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى ۋە ئاھالىلەر ئىستېمال باھاسىنى تەكشەش - تىزگىنلەش نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلغان. بۇنىڭ ئىچىدە 12 ئۆلكە (ئاپتونوم رايون، شەھەر) دە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى 6 % ئىچىدە تىزگىنلەنگەن، 13 ئۆلكە (ئاپتونوم رايون) دا ئاھالىلەر ئىستېمال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى 8 % ئىچىدە تىزگىنلەنگەن. لېكىن، ئايىرىم ئۆلكە (ئاپتونوم رايون، شەھەر) لەردە باھانىڭ ئۆرلەش نىسبىتى يەنىلا نىسپىي يۇقىرىراق بولغان، بۇنىڭ ئىچىدە شىنجاڭ، شەنشىدە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى 8 % تىن يۇقىرى، بېيجىڭ، چىڭخەي، خېنەن، شىنجاڭ، گەنسۇدا ئاھالىلەر ئىستېمال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى 10 % تىن يۇقىرى بولغان.

ئومۇمىي ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدۇ: پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1997 - يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەت توغرىسىدىكى ئومۇمىي تەلىپى بويىچە، گوۋۇيۈەن 1997 - يىلى مەملىكەت بويىچە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتىنى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 6 % ئىچىدە، ئاھالىلەر ئىستېمال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتىنى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 8 % ئىچىدە تىزگىنلەشنى ھەم ئاھالىلەر ئىستېمال باھاسىنى ئاساسلىق تەكشۈرۈش نىشانى قىلىشنى بېكىتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، جايلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئەھۋالى ۋە مال باھاسىنى ئاساسەن رايونلار بويىچە باھانى تەكشەش - تىزگىنلەش نىشان پىلانىنى بېكىتتى. جايلار، تارماقلار مالىيە ۋە پۇلنى مۇۋاپىق قىسىش سىياستىنى داۋاملىق ئىزچىللاشتۇرۇپ ئىجرا قىلىپ، پۇل پاخاللىقىنى تىزگىنلەش خىزمىتىنى يەنمۇ ئەستايىدىل ياخشى ئىشلىشى كېرەك، ھەقىقىي، ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، يېگىدىن ئىش باشلىنىدىغان قۇرۇلۇشلار ۋە ئىستېمال فوندىنىڭ ھەددىدىن زىيادە تېز ئېشىپ كېتىشىنى قاتتىق تىزگىنلەپ، ئىقتىسادنى ئومۇمىي مىقدار جەھەتتىن تىرىشىپ ياخشى تەڭپۇڭلاشتۇرۇشى؛ ئاھالىق، كۆكتات ئىشلەپ چىقىرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يېزا ئىگىلىكىگە سېلىنىدىغان سېلىنمىنى ھەقىقىي كۆپەيتىپ، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىدا ئۈنۈملۈك تەمىنلەشنى كۆپەيتىشى كېرەك. 1996 - يىلى باھانىڭ ئۆرلەش نىسبىتى نىسپىي يۇقىرىراق بولغان رايونلار ئۈنىڭ سەۋەبلىرىنى تەھلىل قىلىپ، پەرقلەرنى تېپىپ، باھانى تەكشەش - تىزگىنلەش خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىشى ۋە ياخشىلىشى كېرەك. جايلاردىكى خەلق ھۆكۈمەتلىرى باھانى تەكشەش- تىزگىنلەش نىشان مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى داۋاملىق يولغا قويۇپ، مال باھاسىنى تەكشەش - تىزگىنلەشكە دائىر تەدبىرلەرنىڭ ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشىنى ھەقىقىي ياخشى تۇتۇپ، 1997 - يىللىق باھانى تەكشەش - تىزگىنلەش نىشانىغا تىرىشىپ يېتىشى كېرەك.

(بېشى 1 - بەتتە)

ئۇچىنچىدىن، 3-كەسپىنىڭ تەرەققىياتىغا، شىمالىي شىنجاڭ رايونىنىڭ ساياھەتچىلىك، سودا، يېمەك-ئىچمەك، كۆڭۈل ئېچىش كەسپىلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولىدۇ. تۆتىنچىدىن، ئۇنىۋېرسال ترانسپورت تورلىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول، ئاۋىئاتسىيە، تۆمۈريول ئالاقىسىنى ۋە ئۇلارنىڭ جىپسىلىششىنى كۈچەيتىدۇ، ھەر خىل ترانسپورت شەكىللىرىنىڭ ماس راۋاجلىنىشىغا تۈرتكە بولىدۇ. بەشىنچىدىن، تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىدىكى ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ مەبلەغ سېلىش مۇھىتى ۋە شارائىتىنى ياخشىلايدۇ، تاشيول بويىدىكى رايونلارنىڭ مەملىكەت ئىچى، سرتىدىكى كارخانىچىلارنى ۋە كاپىتالنى جەلپ قىلىش كۈچىنى ئاشۇرىدۇ.

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشى تېز سۈرئەت بىلەن تەرەققىي قىلىش باسقۇچىدا تۇرۇۋاتىدۇ. ئۇرۇمچى-كۈيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولى ئاپتونوم رايونىمىز دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ ياسايدىغان يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول، ئۇنىڭ دەرىجىسى يۇقىرى، قىيىنلىق دەرىجىسى زور، تېخنىكىسى مۇرەككەپ، سۇپىتى تەلىپىمۇ قاتتىق بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يول قۇرۇلۇشى تارىخىدا مىسلى كۆرۈلۈپ باقمىغان.

بىز ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق قوزغاپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، سۇپىتكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈپ، تەننەرخنى چۈشۈرۈپ، قۇرۇلۇش ۋەزىپىسىنى سۇپىتكە، سانغا كاپالەتلىك قىلغان ھالدا ۋاقتىدا ئورۇندىشىمىز لازىم، شۇنىڭ بىلەن بىللە، قۇرۇلۇش جەريانىدا «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» ئاڭجىنىدا چىڭ تۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىمۇ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىمۇ تەڭ نەتىجە يارىتىپ، تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى نەتىجىسىدە، بۇ قۇرۇلۇشنىڭ تۈرلۈك تەبىيارلىق خىزمەتلىرى تولۇق تاماملاندى. قۇرۇلۇشنىڭ ئىش باشلاش مۇراسىمىدا رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت زىيارەتنامزنى قوبۇل قىلىپ مۇنداق دېدى: بۈگۈن شىنجاڭنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشى تارىخىدىكى ناھايىتى ئەھمىيەتلىك بىركۈن بولدى. شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى ھەل قىلىپ بېرىشى، ھەر مىللەت خەلقىنى يول قۇرۇلۇشىغا يارىدەم بېرىشكە سەپەرۋەر قىلىپ، ئۇرۇمچى-كۈيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولىنىڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك يۇقىرى سۈپەت، يۇقىرى سۈرئەت بىلەن ئېلىپ بېرىلىشىغا ھەسسە قوشۇشى كېرەك.

مۇراسىمدا دۆلەت پىلان كومىتېتى، مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئۇرۇمچى-كۈيتۇك يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلانغانلىقىنى تەبرىكلەپ ئەۋەتكەن تەبرىك تېلېگرامىسى ئوقۇپ ئۇتۇلدى.

قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ سابىق مۇئاۋىن مىنىستىرى لىن زۇيى قاتارلىقلار يىغىندا سۆز قىلدى.

ياسلىش ئالدىدا تۇرغان ئۇرۇمچى-كۈيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 266.21 كىلومېتر بولۇپ، ئۇرۇمچىنىڭ جەنۇبىدىكى ئولانبايدىن باشلىنىپ، كۈيتۇك شەھىرىنىڭ شەرقىدە ئاخىرلىشىدۇ، قۇرۇلۇشقا جەمئىي 5 مىليارد 210 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىدۇ، قۇرۇلۇش 2000-يىلى 9-ئاينىڭ ئاخىرىدا تاماملىنىدۇ.

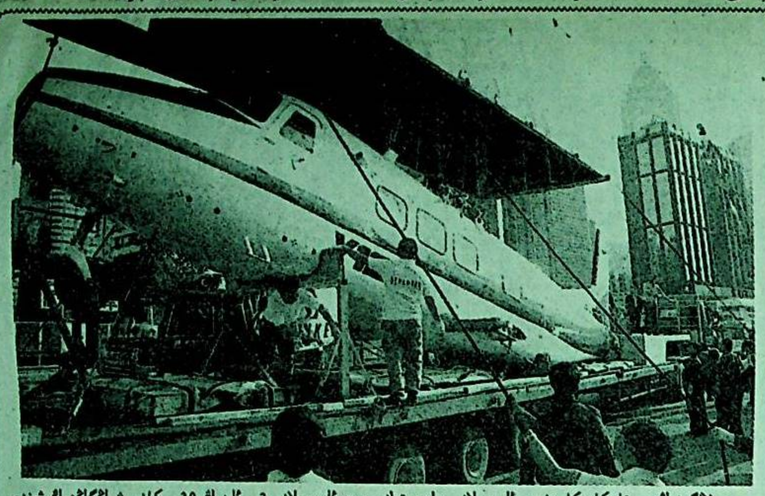

جۇڭگونىڭ بىر تۈركۈم كۆرەشچى ئايروپىلانى بىلەن ترانسپورت ئايروپىلانى 3 - ئاينىڭ 30 - كۈنى شياڭگاڭنىڭ ۋەنزې پرىستانغا ئېلىپ بېرىلدى. بۇ ئايروپىلانلار 4 - ئاينىڭ 3 - كۈنىدىن 9 - كۈنىگىچە شياڭگاڭ كۆرگەزمە مەركىزىدە ئۆتكۈزۈلىدىغان «1997 - يىللىق جۇڭگو ئاۋىئاتسىيە سانائىتى مۇۋەپپەقىيەتلىرى كۆرگەزمىسى» گە قويۇلىدۇ.

سۈرەتتە: خاربىن ئايروپىلان زاۋۇتىدا ياسالغان «ترانسپورت-12» تىپلىق ترانسپورت ئايروپىلانىنىڭ ۋەنزې پرىستانغا ئېلىپ بېرىلغانلىقىدىن بىر كۆرۈنۈش.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۆگىنىشى ۋە ئەمەلىيەشتۈرۈشى، قانۇن بولغانلىكەن ئۇنىڭغا تايىنىشى، قانۇن ئىجرا قىلىشتا قاتتىق بولۇشى، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچىلارنى سۈرۈشتۈرۈشكە تۈرتكە بولۇشىمىز كېرەك.

دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى سۆزلەپ بولغاندىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن خۇلاسە سۆزى قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «نىزام»، «مىزان» قاتارلىق ھۆججەتلەرنىڭ ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلۇشى پارتىيەمىز قۇرۇلۇشى تارىخىدىكى چوڭ بۇرۇلۇش، ئادەم ئارقىلىق ئىدارە قىلىشتىن قانۇن ئارقىلىق ئىدارە قىلىشقا ئۆتۈشتىكى بۇرۇلۇش، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى تۈزۈملەشتۈرۈش، قانۇنلاشتۇرۇشتىكى زور بۆسۈش. بۇ ھۆججەتلەر ھەم پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىنتىزامىغا خىلاپ ھەرىكەتلىرىنى بىر تەرەپ قىلىشنىڭ ئاساسى ھەم پۈتۈن پارتىيە ھەرىكىتىنىڭ قېلىپى. بۇ ھۆججەتلەرنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرساق، چىرىكلىششكە قارشى تۇرۇش، پاكىلقنى تەشەببۇس قىلىش خىزمىتىدە ئىگى ۋەزىيەت يارىتىپ، پارتىيە ئىستىلىنى تۆپتىن ياخشىلىغىلى بولىدۇ.

ۋاڭ لېچۈەن ھەر دەرىجىلىك پارتىيە رەھبىرى كادىرلاردىن ھۆججەتلەرنى باشلامچىلىق بىلەن ياخشى ئۆگىنىشنى، پارتىيە ئەزالىرىنى مۇددەت-تۇرکۈمگە بۆلۈپ ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، ھۆججەتلەرنىڭ روھىنى ياخشى ئۆزلەشتۈرۈۋېلىشنى ھەم جايلاردا يەر ئۈستى ۋە يەر ئاستى بايلىقنى ئىنتايىن مول، شۇنداقلا بۇ جايلار يەنە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇھىم ئاشلىق، پاختا ئىشلەپچىقىرىش بازىسى ۋە كۆمۈر، نېفت - خىمىيە سانائىتى بازىسى بولۇپ، تەرەققىيات يوشۇرۇن كۈچى ئىنتايىن زور. ئۇرۇمچى - كۈيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولىنى تېز پۈتتۈرۈش ئۇرۇمچىدىن كۈيتۇكغىچە بولغان جايلارنىڭ تاشيول ترانسپورت شارائىتىنى زور دەرىجىدە ياخشىلاش بىلەن بىللە، بۇ يول بويىدىكى جايلارنىڭ بايلىق ئۇستۇنلۇكىنى ئىقتىسادىي ئۆستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇپ، ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا غايەت زور تەسىر كۆرسىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە تۈرتكىلىك رول ئويناىدۇ. شۇڭا بۇ قۇرۇلۇش تۈرىگە قاتناشقان ئورۇنلار لايىھىدىكى تەلەپلەر ۋە توختامدىكى بويىچە ئىلگىرىلەپ قاتتىق ئەمەل قىلىپ، سەرخىل كۆچلەرنى تەشكىللەپ، ئەستايىدىل قۇرۇلۇش قىلىشى؛ دۆلەت ئىچى ۋە سرتىدىكى قۇرۇلۇش نازارەتچى ئورگانلىرى ۋە جامائەتچىلىكنىڭ نازارەت قىلىشىغا ياخشى ئىشلەش كېرەك.

ئۇزاقتىن بۇيان تەقەززا بولۇپ كەلگەن ئۇرۇمچى - كۈيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولى قۇرۇلۇشدا ئوڭۇشلۇق ئىش باشلاندى. بىز تەرەققىي قىلىمىز دەيدىكەنمىز، ئالدى بىلەن ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى يەنى تاشيول-تۆمۈر يول -ئالاقىلىشىش قاتارلىق ساھەلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇشىمىز كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىزدا قاتناش مۇساپە ئارىلىقى ئۇزۇن، ئازادلىقتىن بۇيان گەرچە 30 مىڭ كىلومېتردەك تاشيول ياسالغان بولسىمۇ، لېكىن بۇ يوللار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىرقى تەرەققىيات ئېھتىياجىغا ماس كەلمەيۋاتىدۇ. ھازىر ياسلۇۋاتقان تۇرپان-ئۇرۇمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولى ۋە بۇگۈن ئىش باشلانغان ئۇرۇمچى - كۈيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولى پۈتكۈزۈلسە، ئاپتونوم رايونىمىزدا يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول مۇساپىسى 600 كىلومېترغا يېتىدۇ. بىراق بۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۆۋەتتىكى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىيات ئېھتىياجىنى قامدىشىتىن ناھايىتى يىراق، شۇڭا، 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ھازىر بار بولغان تاشيوللارنى ئۆزگەرتىپ سۈپىتىنى ياخشىلاش بىلەن بىللە، كۆپ خىل يوللار بىلەن مەبلەغ تۆپلاپ، يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىشلىشىمىز لازىم. بۇ يول بويىدىكى رايونلارنىڭ ئىقتىسادىنى تېز تەرەققىي قىلدۇرۇشقا پايدىلىق بولۇپلا قالماستىن، پۈتكۈل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدىمۇ ناھايىتى مۇھىم رول ئويناىدۇ. يەنە بىر تەرەپتىن، بىز بۇ يوللارنى ياساش داۋامىدا خەلقئارادىكى ئىلغار تېخنىكىلارنى ۋە باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى كۆپلەپ ئۆگىنىپ، زور بىر تۈركۈم يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول ياساش ۋە باشقۇرۇش خادىملىرىنى تەربىيىلەپ چىقالايمىز. بۇمۇ ئاپتونوم رايونىمىزغا نىسبەتەن ناھايىتى ئەھمىيەتلىك ئىش.

ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشى قوماندانلىق شتابى قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى ئىجرا قىلىش ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى ئامان ھاجىيۇۋ زىيارەتنامزنى قوبۇل قىلىپ، ھاياجان بىلەن مۇنداق دېدى: بۈگۈن بىز ئۇرۇمچى-كۈيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولى قۇرۇلۇشدا ئوڭۇشلۇق ئىش باشلىدۇق. بۇ مەركەزنىڭ غەربىي قىسمىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش سىياسىتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يېقىندىن يارىدەم بەرگەنلىكىنىڭ نەتىجىسى. بىز چوقۇم تۇرپان-ئۇرۇمچى-داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنى ياساش جەريانىدىكى ئوڭۇشلۇق تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، سۈپەت، سۈرئەت، خىراجەت ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇپ، شىنجاڭدىكى ھەرمىللەت خەلقىنىڭ بىزدىن كۈتكەن ئۈمىدىنى يەردە قويماي، ئۇرۇمچى-كۈيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولىنىمۇ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يەنە بىر «يۇقىرى سۈپەت، يۇقىرى ئۆلچەم، يۇقىرى سۈرئەت، يۇقىرى ئۇنۇملۇك ئولكە يول» قىلىپ ياساپ چىقىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول قاتنىشى تارىخىدا يېڭى سەھىپە ئېچىش ئۈچۈن تىرىشىمىز.

ئەسىر كۆۋرۈكى

(بېشى 1 - بەتتە)

سۈرئەتلىك تاشيول ياساش ئىرادىسى ۋە ئارزۇسىنى ناماياں قىلغاندى. كېيىن، ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبەرلەر ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشى قوماندانلىق شتابى قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى ئىجرا قىلىش ئىشخانىسىغا كۆپ قېتىم بېرىپ ئەھۋال ئىگىلەپ، بۇ قۇرۇلۇشنىڭ تەبيارلىق خىزمىتىدە يولۇققان قىيىنچىلىقلارنى دەل ۋاقتىدا ھەل قىلىپ بېرىپ، قۇرۇلۇشنىڭ تەبيارلىق خىزمەتلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كۆڭۈل بۆلدى. قاتناش نازارىتى يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسىدىكى بارلىق خادىملار ۋە مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ ئۈچ يىلدىن كۆرەك جاپالىق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى نەتىجىسىدە، بۇ قۇرۇلۇشنىڭ تۈرلۈك تەبيارلىق خىزمەتلىرى تولۇق تاماملاندى. قۇرۇلۇشنىڭ ئىش باشلاش مۇراسىمىدا رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت زىيارەتنامزنى قوبۇل قىلىپ مۇنداق دېدى: بۈگۈن شىنجاڭنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشى تارىخىدىكى ناھايىتى ئەھمىيەتلىك بىركۈن بولدى. شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى قوماندانلىق شتابى قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى ئىجرا قىلىش ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى ئامان ھاجىيۇۋ زىيارەتنامزنى قوبۇل قىلىپ، ھاياجان بىلەن مۇنداق دېدى: بۈگۈن بىز ئۇرۇمچى-كۈيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولى قۇرۇلۇشدا ئوڭۇشلۇق ئىش باشلىدۇق. بۇ مەركەزنىڭ غەربىي قىسمىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش سىياسىتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يېقىندىن يارىدەم بەرگەنلىكىنىڭ نەتىجىسى. بىز چوقۇم تۇرپان-ئۇرۇمچى-داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنى ياساش جەريانىدىكى ئوڭۇشلۇق تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، سۈپەت، سۈرئەت، خىراجەت ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇپ، شىنجاڭدىكى ھەرمىللەت خەلقىنىڭ بىزدىن كۈتكەن ئۈمىدىنى يەردە قويماي، ئۇرۇمچى-كۈيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولىنىمۇ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يەنە بىر «يۇقىرى سۈپەت، يۇقىرى ئۆلچەم، يۇقىرى سۈرئەت، يۇقىرى ئۇنۇملۇك ئولكە يول» قىلىپ ياساپ چىقىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول قاتنىشى تارىخىدا يېڭى سەھىپە ئېچىش ئۈچۈن تىرىشىمىز.

1997 - يىللىق باھانى تەڭشەش - تىزگىنلەش نىشانغا تىرىشىپ يېتىشى كېرەك.

ھۆججەتكە بىرلەشتۈرۈپ «جىنايى ئىشلار قانۇنى» نى ياخشى ئۆگىنىشنى، پۇقرالارنىڭ ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئالدى بىلەن پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئولگە بولۇشىنى تەلەپ قىلدى.

ۋاڭ لېچۈەن يەنە ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرىدىن تۆت ھۆججەتنى ئاساسىي مەزمۇن قىلىپ، ھەر دەرىجىلىك تايانچىلارنى ياخشى تەربىيىلەشنى تەلەپ قىلدى.

ۋاڭ لېچۈەن ئۆگىنىش باشلىنىش بىلەنلا ئەمەلىيەشتۈرۈش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ياخشى تۇتۇشنى تەكىتلىدى. ئۇ: ھەممە ئىشتا ئەستايىدىل پولۇشنى تەكىتلەش كېرەك، ئەمەلىيەشتۈرۈشنى ئەستايىدىل تۇتقاندا قىلغىلى بولمايدىغان ئىش يوق، دېدى.

ئاخىردا ۋاڭ لېچۈەن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك پارتىيىلىك كادىرلار، بولۇپمۇ ئاساسلىق رەھبىرلىك كادىرلار ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرىنىڭ پارتىيىنىڭ ئېچكى قىسمىدىكى نازارەت قىلىشقا دائىر بەش تۈرلۈك تۈزۈمنى يولغا قويۇش خىزمىتىنى قوللاشتا ئولگە بولۇشى كېرەك.

******

ئېلان

ئۇرۇمچى شەھەر نەزىرگو ساقچىخانىسىدىن نەزىرگو «1 - ماي» يولى 192 - نومۇرلۇق قورۇ 5 - ئۆيدە ئولتۇرۇشلۇق ئابدۇرېھىم ئىسمائىلگە بېرىلگەن ئالتە كىشىلىك نوپۇس دەپتىرىنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى چوڭقۇر، ئەستايىدىل ئۆگىنەيلى

«خەلق ئارمىيىسى» گېزىتىدىن ئېلى توختى

پارتىيەمىز ھەر مىللەت خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ، بىرىنچى مۇستەملىكە، بىرىنچى فېئودالىق تۈزۈمدىكى كونا جۇڭگونى سوتسىيالىستىك يېڭى جۇڭگوغا ئايلاندۇرۇش يولىدا ئۇلۇغ ئىنقىلاب قىلدى. پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن دېڭ شياۋپىڭ پارتىيىمىزنىڭ 2 - ئەۋلاد مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ يادروسى بولۇش سۈپىتى بىلەن سوتسىيالىزمغا بولغان قەتئىي تەۋرەنمەس ئىشەنچى ۋە سوتسىيالىزمنىڭ تارىخىي تەقدىرىگە بولغان يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىقى بىلەن ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنى يولغا قويۇپ، ئىشنى «ئىككى ئومۇمەن»نى ئۆزۈل - كېسىل تەنقىد قىلىشتىن باشلاپ، ھەققەتەنمۇ ئۆلچىمى ھەققىدىكى مۇھاكىمىنى قانات يايدۇرۇپ، ئىلمىي سىستېما جەھەتتە ماركسىزم - لېنىنىزم ۋە ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى پۈختا ئىگىلەشنى تەكتلەپ، يېزىلاردا ئائىلە بويىچە مەسئۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ھۆددىگە بېرىش ئاساس قىلىنغان مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇشنى تەشەببۇس قىلىپ، ئېلىمىزگە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ پارلاق يولىنى كۆرسىتىپ بەردى، پارتىيەنىڭ سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا»دىن ئىبارەت ئىقتىسادىتا، مەدەنىيەتتە ئارقىدا قالغان دۆلەتتە سوتسىيالىزمنى قانداق قۇرۇش، مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت بىر قاتار نېگىزلىك مەسىلىلەرگە تۈنجى قېتىم ئېنىق، سىستېمىلىق جاۋاب بەردى. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ماركسىزم - لېنىنىزمنىڭ تۈپ قائىدىلىرىنى زامانىمىزدىكى جۇڭگونىڭ ئەمەلىيىتى ۋە ئالاھىدىلىكى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرگەنلىكىنىڭ مەھسۇلى، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ داۋامى ۋە راۋاجى، زامانىمىزدىكى جۇڭگونىڭ ماركسىزمى، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئەقىل - پاراسىتىنىڭ جەۋھىرى، پارتىيەمىزنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ مەنىۋى تۈۋرۈكى.

بۇ نەزەرىيىنى شۇنىڭ ئۈچۈن يېتەكچىلىك رولىغا ئىگە دەيمىزكى، بۇ نەزەرىيىنىڭ يېتەكچىلىكىدە قىسقىغىنە ئون نەچچە يىل ئىچىدە ئېلىمىز خۇشاللىنارلىق مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشتى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش تەرەققىيات يولى ئۈستىدە ئىزدەندى. ئۇ بۇ مەسىلىلەرنى ئىنچىكىلىك بىلەن تەتقىق قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «ماركسىزم ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ھەمدە ئىجتىمائىي ماددىي بايلىقنىڭ ئىنتايىن مول بولۇشىنى تەلەپ قىلىدۇ. دېمەك، سوتسىيالىزم باسقۇچىدىكى ئۆز تۈرۈپ، ئەمگەكنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت. سوتسىيالىزمنىڭ ئەۋزەللىكى، تېگى - تەكتىدىن ئالغاندا، ئۇنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى كاپىتالىزمغا قارىغاندا تېخىمۇ يۇقىرىراق ۋە تېخىمۇ تېزرەك سۈرئەتتە راۋاجلاندۇرۇشدا ھەمدە ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش ئاساسىدا، خەلقنىڭ ماددىي ۋە مەدەنىي تۇرمۇشىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلىشىدا گەۋدىلىنىشى كېرەك... سوتسىيالىزم نامراتلىقنى تۈگىتىدۇ، نامراتلىق سوتسىيالىزمغا خاس ئەمەس، قوبۇغان ئەڭ تۆۋەن نىشان مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا ھاللىق جەمئىيەت سەۋىيىسىگە يېتىشتىن ئىبارەت.» بۇ ستراتېگىيىلىك ئۇلۇغ تەسەۋۋۇر ۋە دانا كۆرسەتمىلەر بۈگۈنكى كۈندە رېئاللىققا ئايلاندى، خەلق ئىگىلىكىمىز ئۈچقاندەك راۋاجلاندى، ئۇنۇمۇبرسال دۆلەت كۈچىمىز كۈنسايىن كۈچەيدى، خەلق تۇرمۇشى پەيدىنپەي يۇقىرى كۆتۈرۈلمەكتە.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ نېمىنىڭ ئۇزۇل - كېسىل ماتېرىيالىزمچى، نېمىنىڭ ئاخىرقى نەپسىگىچە بەجانىدىل ئىشلەش بولىدىغانلىقىغا، قانداق قىلغاندا خالىس تۆھپە قوشقان ھېسابلىنىدىغانلىقىغا ئۆزىنىڭ شانلىق ئەمەلىيىتى ئارقىلىق جاۋاب بەردى، بىز چوقۇم ئۇنىڭ ئىدىيىسى ۋە نەزەرىيىسىنى تېرىشىپ ئۆگىنىپ، ھەرقانداق ۋاقىتتا پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەندە چىڭ تۇرۇش ئاڭلىلىقىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىش ۋە قەتئىيلىكىمىزنى ئۇزلۇكسىز ئۆستۈرۈپ، تۇرلۇك خىزمەتلەرنى يۇكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە پىداكارلىق بىلەن ياخشى ئىشلەپ، شياۋگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش، پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلىشىنى كۈتۈۋېلىش، ئارمىيىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 70 يىللىقىنى خاتىرىلەش ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇشىمىز ۋە بارلىق خىزمەتلەرنى شۇنداق ئىرادە، روھ بىلەن تېرىشىپ ئىشلىشىمىز كېرەك.

رەھبىرىي كادىرلار جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى چوڭقۇر ئۆگەنگەندىلا، ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرەلەيدۇ

شىنجاڭ سەنئەت ئۇنىۋېرسىتېتىدىن ھاۋاگۈل ياقۇپ

6 - ئومۇمىي يىغىن «قارارى»دا: «مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ باش يېتەكچى ئىدىيىسى ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ماتېرىيە، ئىلىم - پەن، مەدەنىيەتنى راۋاجلاندۇرۇش، كىشىلەرنىڭ ئىلمىي نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرۇش، توغرا جامائەت پىكرى بىلەن قوراللاندۇرۇش، توغرا جامائەت پىكرى بىلەن يېتەكلەش، ئالىيجانابلىق روھ بىلەن تەربىيىلەپ، كىشىلەرگە نادىر ئەسەر بىلەن ئىلھام بېغىشلاش، مۇجەمەل تونۇشنى تۈگىتىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشەنچىنى يەنمۇ قەتئىيلەشتۈرگىلى؛ «كىشىلەرنى ئىلمىي نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرۇپ، كىشىلەرنى توغرا جامائەت پىكرى بىلەن يېتەكلەپ، ئالىيجانابلىق روھ بىلەن تەربىيىلەپ، ئەمگەكنى، ئىلىم - پەننى، سوتسىيالىزمنى قىزغىن سۆيۈپ، ھەققەتەنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشنى تېرىشىپ ئىشقا ئاشۇرۇپ، پاك- دىيانەتلىك بولۇپ، پارتىيە ئىشلىرىغا سادىق بولۇپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىدە قىلچە ئەۋرەنمەي، ئومۇم ئۈچۈن پىداكارلىق روھىدا ئىشلەپ، ئىلىم - پەن، سوتسىيالىزم ئىدىيىسىنى ئۆزىنىڭ ئەخلاقىي ئاساسى قىلى

ئىككى ئاساسىي نۇقتا دىن ئىبارەت

ئاساسىي لۇشيەنى ۋە بىر قاتار فاكتجىن، سىياسەتلەرنى تۈزۈۋپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ ئىلمىي نەزەريىسى ۋە يېڭى يولىنى ئېنىق بېكىتىپ بەردى.

يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى - دەل تىنچلىق بىلەن تەرەققىيات دەۋرىنىڭ ئاساسىي تېمىسى بولغان تارىخىي شارائىتتا، ئىلىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش كۇنسايىن چوڭقۇرلاشتى، ئىشلىرى ئىقتىساد ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ خەلقئارالىقلىشىشىغا ماسلىشىپ، ئىچكى ۋە سىرتقى ئىقتىسادىي مۇناسىۋەتلەرنى تېخىمۇ چوڭقۇر ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى ئەلالاشتۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىجتىمائىي ئىلغار مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتى

جياڭ زېمىن سان فرانسىسكو شەھرىنىڭ باشلىقى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 2 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن جۈگنەنخەيدە ئامېرىكا سان فرانسىسكو شەھرىنىڭ باشلىقى ۋىرى بۇران ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

جياڭ زېمىن بۇرانىڭ جۈگگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ دوستانە ئالاقىسى ۋە ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىنى مەدھىيىلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: سان فرانسىسكو ئامېرىكىنىڭ تىنچ ئوكيان قىرغىقىدىكى مۇھىم خەلقئارا سودا مەركىزى ۋە پۈل مۇئامىلە مەركىزى ھەم ئامېرىكا ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونى بىلەن سودا ئالاقىسى قىلىدىغان دەرۋازا، ئۇ جۈگگو- ئامېرىكا ئىقتىساد- سودا ئالاقىسىدە مۇھىم ھەم ئىجابىي رول ئوينىماقتا.

ئۇ مۇنداق دېدى: سان فرانسىسكو شەھرى يەنە ئامېرىكىدىكى جۈگگولۇقلار ئولتۇراقلاشقان ئەڭ چوڭ رايونلارنىڭ بىرى، جۈگگو بىلەن ئۇزاق مەزگىللىك، دوستلۇق- ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بار. جۈگگو بىلەن ئامېرىكا دىپلوماتىك مۇناسىۋىتى ئورنىتىپ ئۇزاق ئۆتمەيلا، سان فرانسىسكو شاڭخەي شەھرى بىلەن دوست شەھەر مۇناسىۋىتى ئورناتقان. جياڭ زېمىن شەھەر باشلىقى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ زىيارىتى ئارقىلىق سان فرانسىسكونىڭ شاڭخەي شەھرى ۋە باشقا ساھەلەر بىلەن بولغان ئالماشتۇرۇشى ۋە ھەمكارلىقىنىڭ جەزمەن يەنمۇ راۋاجلىنىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

لى پېڭ كانادا دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئاكسۇوش بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 2 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: جۈگگو كانادا بىلەن ھەر ساھەدىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىدۇ، ئىككى دۆلەتنىڭ سىياسىي جەھەتتە بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىپ، ئىقتىسادىي جەھەتتە ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈپ، ئۆزئارا ئېتىبار بېرىپ، خەلقئارا مەسىلىلەردە زىچ ھەمكارلىشىپ، جۈگگو - كانادا مۇناسىۋىتىنى 21- ئەسىردە تېخىمۇ زور راۋاجلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا تەكلىپىگە بىنائەن جۈگگودا رەسمىي زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن كەلگەن كانادا دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئاكسۇوش بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۈگگو- كانادا دۆلەتلىرى تىنچ ئوكيان قىرغىقىدىكى مۇھىم تەسىرى بار دۆلەتلەر. ئىككى دۆلەت دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن بۇيان، بولۇپمۇ ياقىنقى يىللاردىن بۇيان، «ئىككى تەرەپنىڭ بىرلىكتە تىرىشىشى ئارقىسىدا جۈگگو- كانادا مۇناسىۋىتى مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن بۇيان، بولۇپمۇ ياقىنقى يىللاردىن بۇيان، «ئىككى تەرەپنىڭ بىرلىكتە تىرىشىشى ئارقىسىدا جۈگگو- كانادا مۇناسىۋىتى ھەر ساھەدە تېز ئىلگىرىلىدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۈگگو بىلەن كانادا ھازىر بىر - بىرىگە مۇھىم ئىقتىسادىي ۋە تېخنىكا ھەمكارلىق شېرىكى بولۇپ قالدى، جۈگگو كانادا بىلەن بولغان ھەر ساھەدىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىدۇ، ئۇ باراۋەر، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، بۇ، ئىككى تەرەپنىڭ ئورتاق مەنپەئەتىگە ئۇيغۇن. ئۇ مۇنداق دېدى: «ئىككى دۆلەتنىڭ سىياسىي جەھەتتە بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىپ، ئىقتىسادىي جەھەتتە ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈپ، ئۆزئارا ئېتىبار بېرىپ، تەرەققىيات جەھەتتە ئورتاق ئىزدىنىپ، خەلقئارا مەسىلىلەردە كېڭىشىشنى كۈچەيتىپ، زىچ ھەمكارلىشىپ، جۈگگو - كانادا مۇناسىۋىتىنى 21 - ئەسىردە تېخىمۇ زور دەرىجىدە راۋاجلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلىمەن.»

لى پېڭ تايلاند زۇڭلىسى بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 2 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن «خەلق» سارىيىدا تايلاند زۇڭلىسى چاۋالى يۈگسەيبۇ بىلەن سۆھبەتلەشتى. ئىككى زۇڭلى جۈگگو بىلەن تايلاندنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى يۈكسەك دەرىجىدە مەدھىيىلىدى ھەم بىردەك ئىككى دۆلەت تېخىمۇ قويۇق قوشنىدارچىلىق، دوستلۇق ۋە ئومۇميۈزلۈك ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك، دەپ ھېسابلىدى.

لى پېڭ ئالدى بىلەن جۈگگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىنىڭ قىزغىن نامى بىلەن چاۋالىنىڭ جۈگگوغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قىزغىن قارشى ئالدى.

چاۋالى جۈگگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىنىڭ قىزغىن كۈتۈۋالغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۈگگوغا زىيارەتكە كەلسەم گويا «ئۆزىنىڭ ئۆيىگە كەلگەندەك ئىنتايىن كۆڭۈللۈك ھېس قىلدىم. بۇ ئۆتكەن يىلى ئاپرېلدا ئېلىمىزنىڭ ئەمىر پادىشاھى ئەلىھەزرەت بۇمىبول ئادۇلياد ۋە ئەلىھەزرەتنىڭ ئايالى ئەلىھەزرەت سىرىكىت ئادۇلياد جۈگگونى زىيارەت قىلغاندىكى ئەسلىمىلەرنى ئەسلەتتى. ئۇ ھەمكارلىقنى كېڭەيتىش ۋە چوڭقۇرلاشتۇرۇش يوللىرى ئۈستىدە ئىزدەندى.

چاۋالى جۈگگونىڭ شياڭگاڭغا يۈرگۈزىدىغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى پات ئارىدا ئەسلىگە كەلتۈرىدىغانلىقىنى تەبرىكلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: تايلاند خەلقى جۈگگو خەلقىنىڭ تارىخي شان - شەرىپى ۋە خۇشاللىقىدىن ئورتاق بەھرىمەن بولۇشنى خالايدۇ ھەم شياڭگاڭنىڭ ئۇزاققىچە ئاۋات ۋە مۇقىم بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىدۇ.

لى پېڭ تايلاند ھۆكۈمىتىنىڭ تەيۋەن مەسىلىسى قاتارلىق جۈگگونىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىگە مۇناسىۋەتلىك مەسىلىلەردە جۈگگونىڭ مەيدانىنى قوللاپ كەلگەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈردى. چاۋالى تەكتلەپ مۇنداق دېدى: تايلاند ھۆكۈمىتى ئۆزاقتىن بۇيان يولغا قويۇپ كەلگەن

چاۋشى نورۇېگىيە پايتەختى ئوسلوغا كەلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئوسلو، 2 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. نورۋېگىيە پارلامېنتىنىڭ باشلىقى گىلوندار خانىمنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جۈگگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ ۋېيىۋەنجاڭى چياۋشى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئوسلوغا كېلىپ، نورۋېگىيەدىكى تۆت كۈنلۈك رەسمىي، دوستانە زىيارىتىنى باشلىدى. مەخسۇس ئايروپىلان قونغاندىن كېيىن، نورۋېگىيە پارلامېنتىنىڭ باشلىقى گلوندار خانىم ۋە جۈگگونىڭ نورۋېگىيەدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جۈيىگلو قاتارلىقلار ئايروپىلان شوتىسى يېنىغا كېلىپ، چياۋشى ۋېيىۋەنجاڭنى كۈتۈۋالدى.

چياۋشى ۋېيىۋەنجاڭ ئايرودرومدا يازما سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: نورۋېگىيەگە قىلغان بۇ قېتىمقى سەپرىم جۈگگو - نورۋېگىيە خەلقلىرىنىڭ تۆز ئارا چۈشىنىشىنى ۋە دوستلۇقىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشنى مەقسەت قىلىدۇ.

چياۋشى ۋېيىۋەنجاڭنىڭ ئاساسلىق ھەمراھلىرىمۇ شۇ ئايروپىلاندا بىللە كەلدى.

جۈگگو ۋەكىلى كىشىلىك ھوقۇق يىغىندا ئامېرىكىنىڭ يولسىز ھۇجۇمىغا رەددىيە بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۋە، 1 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. جۈگگو ۋەكىللەر ئۆمكىنىنىڭ 1- مۇئاۋىن ۋەكىلى لى باۋدۇڭ مۇشۇ ئاينىڭ 1- كۈنى ب د ت كىشىلىك ھوقۇق كومىتېتىنىڭ يىغىنىدا ئامېرىكىنىڭ ب د ت دا دائىمي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى رىچاسسىنىڭ جۈگگونىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالىغا يولسىز ھۇجۇم قىلغانلىقىغا رەددىيە بەردى.

رىچاسسىن شۇ كۈندىكى كىشىلىك ھوقۇق يىغىنىدا سۆزگە چىقىپ، ئامېرىكىنىڭ كىشىلىك ھوقۇق قارىشى ۋە قىممەت قارىشىنى جېنىنىڭ بارىچە كۆككە كۆتۈردى، ئامېرىكا دۇنيادىكى بارلىق پۇقرالارنىڭ شەخسىي سىياسىي ھوقۇقى ۋە ئاساسىي ئەركىنلىكىنى قوغدايدۇ، دەپ داۋراڭ سالدى، شۇنداقلا جۈگگو ۋە تەرەققىي قىلىۋاتقان باشقا بەزى دۆلەتلەرنىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالىغا ھۇجۇم قىلدى. ئۇنىڭ سۆزى جۈگگو ۋەكىلى تەرىپىدىن ئۆزۈپ قويۇلدى ۋە جۈگگو ۋەكىلىنىڭ رەددىيە بەرىشىگە ئۇچرىدى.

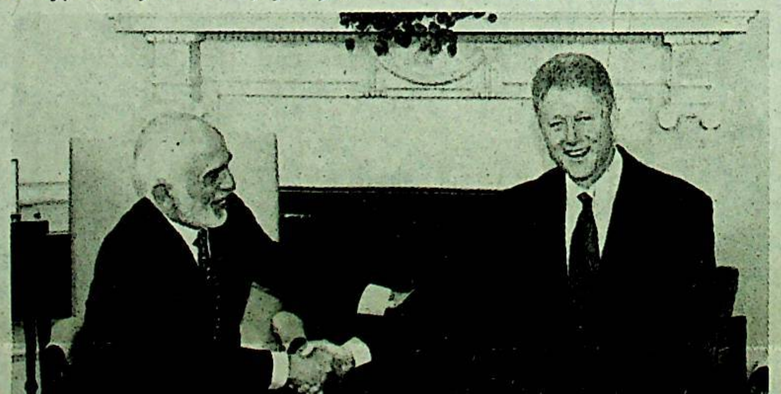

لى باۋدۇڭ جاۋاب تەرىقىسىدە سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ۋەكىلى جۈگگوغا يولسىز ھۇجۇم قىلغانلىقتىن، جۈگگو ۋەكىللەر ئۆمكى جاۋاب قايتۇرماي تۇرالمايدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ۋەكىلىنىڭ يامان ئادىتى بار، ئۇلار دۇنيانىڭ خوجايىنىدەك، كۆپچىلىك ئامېرىكىنىڭ سۆزىنى ئاڭلايدىغاندەك، باشقا دۆلەتلەرگە قول شىلتىشقا ئامراق. ئۇ دەۋر خاتالىقى ئۆتكۈزدى، دۇنيا ئۆزگىرىۋاتىدۇ، دۇنيا ئامېرىكىغا ئەمەس، دۇنيا خەلقىگە مەنسۇپ. ئامېرىكىنىڭ ھازىرقى كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالى ياخشى ئەمەس، ئىرقچىلىق مەسىلىسى ئىنتايىن ئېغىر، ئامېرىكا ئۆز ئىشىنى باشقۇرۇۋېلىشى كېرەك.

ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون مۇشۇ ئاينىڭ 1 - كۈنى ئاقساراي‌دا زىيارەتكە

ئايننك 1 - كۇنى ئاقسارايدا زىيارەتكە كەلگەن ئىتوردانىيە پادىشاھى ھۈسەيىن بىلەن كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەۋپسىزلىك كىڭىشى يىغىنىدا - گېرتسېگوۋىنالىق ئەۋەتىلگەن ئۆمەك ئەۋالرىنى كۆچەيتىشكە ھوقۇق بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 31 - مارت تېلېگراممىسى. ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى 3 - ئايننىڭ 31 - كۈنى 1103 - نومۇرلۇق قارارىنى ماقۇللاپ، بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنالىغا ئەۋەتىلگەن ئۇمۇمىيۈزلۈك ئىجرا قىلىپ، خەلقئارا ساقچى خىزمىتى ئەترىتى بىلەن ھېر تەرەپلىمە ھەمكارلىشىشنى مۇراجىئەت قىلدى ھەم كۆپ دۆلەت مۇقىملاشتۇرغۇچى قىسىملىرىنىڭ خەلقئارا ساقچى خىزمىتى ئەترىتى بىلەن بىلىچكو رايونىدا زىچ ماسلىشىشنى تەكتىلىدى.

بىلىچكودىكى رولىنى كۈچەيتىشكە ھوقۇق بەردى.

بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانىڭ شىمالىدىكى ستراتېگىيىلىك مۇھىم بازار بىلىچكو سېرىبلار بىلەن خورۇادلار تالىشىپ كېلىۋاتقان جاي. خەلقئارا كېسىم سوت مەھكىمىسى 3 - ئايننىڭ 14 - كۈنى ئۇنىڭ تەۋەلىكى بەلگىلەنگىچە ئۇ بىرىيل خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ نازارىتى ئاستىدا تۇرىدۇ، دەپ جاكارلىغانىدى.

خەۋپسىزلىك كېڭىشى 1103 - نومۇرلۇق قارارىدا بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا تىنچلىق كېلىشىمنى تۈزۈشكۈچى تەرەپلەرنىڭ ئالاقىدار خەلقئارا كېلىشىمدە بەلگىلەنگەن مادداللارنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىجرا قىلىپ، خەلقئارا ساقچى خىزمەت ئەترىتى بىلەن ھېر تەرەپلىمە ھەمكارلىشىشنى مۇراجىئەت قىلدى ھەم كۆپ دۆلەت مۇقىملاشتۇرغۇچى قىسىملىرىنىڭ خەلقئارا ساقچى خىزمەت ئەترىتى بىلەن بىلىچكو رايونىدا زىچ ماسلىشىشنى تەكتىلىدى.

ئىراق 4 - ئادەم ئالاپ كېتىلگەن ئىككىسىگە ئۆچ كۈن تەقسىم قىلىشقا كۆرسىتىلدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 31 - مارت تېلېگراممىسى. ئىراق سودا مىنىستىرلىكىنىڭ بايانىاتچىسى 3 - ئايننىڭ 31- كۈنى بۇ يەردە: ئىراق 4 - ئايننىڭ 10 - كۈندىن باشلاپ نېفتقا تېگىشكەن يېمەكلىكلەرنى مەملىكەت بويىچە تەقسىم قىلىدۇ، دەپ جاكارلىدى.

بۇ بايانىاتچى مۇنداق دېدى: يېمەكلىكلەر يېگىي تەمىنلەش نورمىسى بويىچە تەقسىم قىلىنىدۇ. بىر كىشىگە ئايدا تەقسىم قىلىنىدىغان ئۇن ئەسلىدىكى يەتتە كىلوگرامدىن توققۇز كىلوگرامغا كۆپەيتىلىدۇ. گۈرۈچ ئەسلىدىكى 1.25 كىلوگرامدىن 2.5 كىلوگرامغا، ياغ ئەسلىدىكى 750 گرامدىن بىر كىلوگرامغا كۆپەيتىپ بېرىلىدۇ. يېشىغا يەتمىگەن بوۋاقلارنىڭ سۈت پاراشوكى بىلەن تەمىنلىنىشى 1.8 كىلوگرامدىن 2.7 كىلوگرامغا كۆپەيتىلىدۇ. شېكەر ۋە چاي نورمىسىمۇ كۆپەيتىلىدۇ.

رايىر ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلەرنى ھەرىتى ئىشغال قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 1- ئاپرېل تېلېگراممىسى. بۇ يەرگە كەلگەن خەۋەرگە قارىغاندا، رايىر ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلىرى رايىرنىڭ 3 - چولۇ شەھرى كىسانگانىنى ئىشغال قىلغاندىن كېيىن، 3 - ئايننىڭ 31 - كۈنى ساۋا ئۆلكىسىنىڭ كامىنا شەھرىگە ھۇجۇم قىلىپ، شۇ كۈنى بۇ شەھەرنى ئىشغال قىلغان.

دۆلەتنىڭ جەنۇبىي قىسمىغا جايلاشقان ساۋا ئۆلكىسى - رايىرنىڭ ئەڭ باي ئۆلكىسى. ئۇنىڭ ئاساسلىق بايلىقى ئالماس، ئالتۇن، تۆمۈر رودىسى قاتارلىقلار. ئۇ يەردە يەنە كاۋچۇك، كاكاۋ، كوكا، ئاق ئەرەك قاتارلىقلارمۇ كۆپ مىقداردا ئىشلەپچىقىرىلىدۇ.

دۇنيا غازنە رەڭ

ئەرتىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىنتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادى يۇكسىلمەكتە

شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىنتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر ئۆز ئارا ئىقتىسادى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، ئىقتىسادىي ئۆسۈشنى تېزلەتمەكتە. ئۇلار ئىقتىسادىي ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىپ، ئىقتىسادىي ئۆسۈشنى تېزلىتىپ، ئاھالىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشنى ئۆز ئالدىغا ئاساسلىق ۋەزىپە قىلىپ بەلگىلىگەن.

بۇ يىل % 10 كە يېتىشى مۇمكىن. ئىقتىسادنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىنتىپاقىنىڭ ئىقتىسادىي كۆچى زور دەرىجىدە كۈچەيدى. 1980- يىلى شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىنتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 169 مىليارد 500 مىليون دوللار بولغان بولسا، 1990 - يىلى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 280 مىليارد دوللارغا يېتىپ، ئون يىلدا % 60 ئاشتى. 1994 - يىلى 430 مىليارد دوللارغا يەتتى. ئىمپورت - ئېكسپورت سودىسىنىڭ ئومۇمىي سوممىسى 422 مىليارد 100 مىليون دوللارغا يەتتى، كىرىم كىشى بېشىغا 1200 دوللاردىن توغرا كەلدى.

لائوس، كامبودژا ۋە بېرما بۇ يىل شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىنتىپاقىغا ئەزا بولغاندىن كېيىن، بۈيۈك شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىنتىپاقى - شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيادىكى ئون دۆلەت ئورتاق گەۋدىسى رەسمىي شەكىللەندى. بۈيۈك شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا ئىنتىپاقىنىڭ يەر مەيدانى 4 مىليون 500 مىڭ كۋادىرات كىلومېتر، نوپۇسى ئاز كەم 500 مىليون ، مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 450 مىليارد دوللارغا يېتىپ، دۇنيادىكى مۇھىم سىياسىي، ئىقتىسادىي كۈچ بولۇپ قالدى.

شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىنتىپاقى ئىقتىسادنىڭ داۋاملىق يۇقىرى سۈرئەت بىلەن تەرەققىي قىلالىشىدا مۇنداق ئامىللار بار:

بىرىنچىدىن، شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىنتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر ئۆز دۆلىتىنىڭ ئەھۋالىغا ئۇيغۇن ئىقتىسادىي ستراتېگىيە بەلگىلىدى، ئۆز دۆلىتىنىڭ مىللىي ئەھۋالىنى چىقىش قىلىپ، خەلقئارا بازارنىڭ ئۆزگىرىشىنى ئاساس قىلىپ، ئەھۋالغا قاراپ يېتەكلەپ، كەسىپىي قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ تۇردى. چەتئەل مەبلىغىنى پائال كىرگۈزۈپ، ئېكسپورتنى تېرىشچ كېڭەيتىپ، سىرتقا يۈزلەنگەن سانائەتنى ئاكتىپ راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى.

ئىككىنچىدىن، چەت ئەلنىڭ مەبلىغىنى پائال كىرگۈزدى. ئۆچىنچىدىن، ئېكسپورتنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈردى.

تۆتىنچىدىن، سىياسىي ۋەزىيەتنى خېلىدىن بۇرى مۇقىم بولۇپ كېلىۋاتىدۇ.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىنتىپاقىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى تېز بولغان بولسىمۇ تەرەققىيات تەكشى بولماسلىق، ئاساسلىق مۇئەسسەسىلەر دېگەندەك مۇكەممەل بولماسلىق، تېخنىكا يېتىشمەسلىك، ماتارىپ، پەن - تېخنىكا نىسبىي ئارقىدا قېلىشقا ئوخشاش مەسىلىلەرمۇ مەۋجۇت. لېكىن بۇ دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۈچى ناھايىتى زور. 1990- يىللاردا شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىنتىپاقىنىڭ ئىقتىسادى ئۆز ھاياتىي كۈچىنى داۋاملىق ساقلاپ، يەنىلا دۇنيادىكى ئىقتىسادنىڭ ئالدىنقى ئەلگە تېز بولۇۋاتقان رايونلاردىن بىرى بولۇپ قالدۇ.

(«خەلق گېزىتى»دىن)

دوستانە كۆرۈشۈش

چاۋالى جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىنىڭ قىزغىن كۈتۈۋالغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلسەم گويا «تۇغقىنىمنىڭ ئۆيىگە كەلگەندەك ئىنتايىن كۆڭۈللۈك ھېس قىلىمەن». بۇ قېتىم ماڭا ھەمراھ بولۇپ جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەنلەر ئىچىدە ھۆكۈمەتنىڭ نۇرغۇن مىنىستىرى، ئارمىيە رەھبەرلىرى ۋە كارخانىچىلار بار، بۇنىڭدىكى مەقسەت ئىككى دۆلەتنىڭ ھەر ساھەدىكى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى كۆچەيتىش.

سەممىي، قىزغىن سۆھبەتتە لى پېڭ بىلەن چاۋالى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىدىن مەمنۇن بولدى. ئىككى زۇڭلى بىردەك مۇنداق ھېسابلىدى: جۇڭگو - تايلاند مۇناسىۋىتى دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن كېيىنكى 3 - ئون يىلنىڭ قەدەم قويىدى. ئىككى دۆلەتنىڭ سىياسىي مۇناسىۋىتى ناھايىتى ياخشى، ئىقتىساد، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلەردىكى ھەمكارلىقمۇ ئۈگۈشلۈك بولۇۋاتىدۇ.

ئىككى زۇڭلى جۇڭگو بىلەن تايلاندنىڭ سۇدىن پايدىلىنىپ توك ھاسىل قىلىش، تۆمۈر يول قۇرۇلۇشى، ئوكيان ترانسپورتى، ئۇچۇرلارا مەبلەغ سېلىش، ئىمپورت - ئېكسپورت سودىسى قاتارلىق جەھەتلەردە

چاۋالى زۇڭلى لى پېڭ زۇڭلىنى تايلاندتا يەنە رەسمىي زىيارەتتە بولۇشقا قىزغىن تەكلىپ قىلدى. لى پېڭ بۇنىڭغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى.

سۆھبەت ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، لى پېڭ بىلەن چاۋالى جۇڭگو- تايلاند ئوتتۇرىسىدا ھاسىل قىلىنغان ئالتە ھۆججەتكە ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

سۆھبەتتىن بۇرۇن لى پېڭ «خەلق» سارىيىدا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، چاۋالىنىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

كەچتە لى پېڭ زۇڭلى ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى جۇلىن زىياپەت ئۆتكۈزۈپ، چاۋالى زۇڭلى ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ھەم ئۇلارنىڭ ھەمراھلىرىنى قارشى ئالدى.

شىنجاڭ گېزىتى

（维吾尔文）新疆日报（بۇ سان ئالته بەت）

1997 - يىل
ئاپرېل
4
جۈمە

ھاۋارايىدىن مەلۇمات:
ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا ℃ 9 - ℃ 20 بولىدۇ، ئوچ بال شامال چىقىدۇ.

موھىم جەۋەرلەر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1——57)

ھامىدىن نىياز ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىدىن دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېلىقىنى پېنسكلىتىش خىزمىتىگە بولغان نازارەتچىلىك ۋە تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز كالك پىلك خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز يېقىندا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ يېقىنقى مەزگىلدىكى خىزمەتلىرى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: «ۆتكەن ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېلىقىنى پېنسكلىتىش خىزمىتىگە بولغان نازارەتچىلىك، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ دېھقانلار ئارىسىدىكى ئىناۋىتىنى قوغدىشى كېرەك. ھامىدىن نىياز مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىر ئازاندىكى ناھىيە، يېزا كادىرلىرى شەكىللۈزالىققا بېرىلىپ كەتتى. ئۇلار ئىستىلدا قوپال، قانۇن-ئىنتىزامنى كۆزگە ئىلمايۋاتىدۇ، ساختىپەزلىك قىلۋاتىدۇ، كوللېكتىپنىڭ ۋە دېھقانلارنىڭ پۇل، مال-مۈلكىنى ئىسراپ قىلىپ، بۇزۇپ چېچىپ ۋە ئۆزىنىڭ قىلۋېلىپ، دېھقانلارنىڭ پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتكە بولغان مۇھەببىتىگە ئېغىر دەرىجىدە زىيان يەتكۈزۈۋاتىدۇ. ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ سىياسىي ۋە ئومۇمىي يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى پېنسكلىتىش خىزمىتىنى ھەقىقىي تۇرده ياخشى ئىشلەپ، كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىدىغان ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش، دەرىجە ئاتلىتىش ھەرىكەتلىرىنى قەتئىي ئەمەلدىن قالدۇرۇشى، يېزىلارغا قارىتىلغان قالايمىقان ھەق ئېلىش، قالايمىقان مەبلەغ توپلاش، قالايمىقان جەرىمانە قويۇشنى ۋە تۇرلۈك سېلىقلارنى چەكلىشى، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى پېنسكلىتىشكە دائىر فاكتىچن، سىياسەت ۋە قانۇن - بەلگىلىمىلەرنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشىغا ھەيدەكچىلىك قىلىشى كېرەك.

جالك يۈنچۈەن ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار خىزمىتى يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى:

ئىختىساس ئىگىلىرى بايلىقنى ئېچىشنى چالك تۇتۇپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىت خەۋەرقىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار خىزمىتى يىغىنى 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جالك يۈنچۈەن مۇھىم سۆز قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى چېن دېمىن يىغىنغا قاتناشتى.

جالك يۈنچۈەن مۇنداق دېدى: كادىرلار تارماقلىرىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىكى ۋەزىپىسى ناھايىتى مۇھىم. ھەر دەرىجىلىك كادىرلار تارماقلىرى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىدە باشتىن ئاخىر چالك تۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى، كادىرلار خىزمىتىنى ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ ئەمەلىي ئېھتىياجى بويىچە ئىلمىي بويىچە يولغا قويۇشى كېرەك.ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي ۋە ئومۇمىي يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى پېنسكلىتىش خىزمىتىنى ھەقىقىي تۇرده ياخشى ئىشلەپ، كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىدىغان ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش، دەرىجە ئاتلىتىش ھەرىكەتلىرىنى قەتئىي ئەمەلدىن قالدۇرۇشى، يېزىلارغا قارىتىلغان قالايمىقان ھەق ئېلىش، قالايمىقان مەبلەغ توپلاش، قالايمىقان جەرىمانە قويۇشى ۋە تۇرلۈك سېلىقلارنى چەكلىشى، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى پېنسكلىتىشكە دائىر فاكتىچن، سىياسەت ۋە قانۇن - بەلگىلىمىلەرنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشىغا ھەيدەكچىلىك قىلىشى كېرەك.

يېرىمىدا يولغا قويۇشى، يىل ئاخىرىغىچە ۋىلايەت دەرىجىلىك دۆلەت مەمۇرىي ئورگانلىرى يولغا قويۇپ بولۇشى كېرەك.

ئورگان، كەسپىي ئورۇنلاردىكى ئىجتىمائىي سۇغۇرتا تۈزۈمى ئىسلاھاتى توغرىسىدا توختالغاندا جالك يۈنچۈەن مۇنداق دېدى: ياشانغانلارنى بېقىش سۇغۇرتىسىنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ئالدى بىلەن كېرىم، چىقىمغا ئۆزى مەسئۇل بولىدىغان كەسپىي ئورۇن ۋە باشقا كەسپىي ئورۇنلاردىكى توختاملىق ئىشچىلارغا ياشانغالارنى بېقىش سۇغۇرتىسى تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، بۇنىڭغا مۇناسىپ كېلىدىغان باشقۇرۇش ۋە مەبلەغنىك ئايلىنىش مېخانىزمىنى ئورنىتىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك.

جالك يۈنچۈەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھەر دەرىجىلىك كادىرلار تارماقلىرى ئىختىساس ئىگىلىرى مەنپەئىتىنى ئېچىش

ۋەتەننىڭ تامامەن بىرلىككە كېلىشىنى چوقۇم تىرىشىپ ئەمەلگە ئاشۇرۇش لازىم

— «تەزىيە نۇتقى»نى ئۆگىنىپ، مەرھۇمنىڭ ئىرادىسىگە ۋارىسلىق قىلىش توغرىسىدا (8)

«خەلق گېزىتى» ئوبزورچىسى

ئومۇمىزنىڭ تامامەن بىرلىككە كېلىشى جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ تۈپ مەنپەئىتى، پۈتۈن جۇڭگو خەلقىنىڭ، جۈملىدىن تەيۋەنلىك قېرىنداشلار، شىاڭگاڭ، ئاۋمېنلىق قېرىنداشلار ۋە چەت ئەللەردىكى مۇھاجىر قېرىنداشلارنىڭ ئورتاق ئارزۇسى، شۇنداقلا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىرادىسى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش»تىن ئىبارەت ئۇلۇغ تەسەۋۋۇرنى ئىجادىي ئوتتۇرىغا قويۇپ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش ئۈچۈن تارىخىي تۆھپە قوشتى.

جۇڭخۇا مىللەتلىرى ئۇلۇغ مىللەتلەر. بىرلىككە كەلتۈرۈش جۇڭگونىڭ تارىخىي تەرەققىياتىنىڭ ئاساسىي ئېقىمى، بۆلگۈنچىلىككە قارشى‌تۇرۇش، بىرلىككە كەلتۈرۈشتە چالك تۇرۇش جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ قەدىمدىن بۇيانقى ئەنئەنىسى بولۇپ، پېقىنقى دەۋرگە كەلگەندە، ئامراتلىق، ئاجىزلىق، قالاقلىق تۆۋەنلىدىن كۆچلۈك دۆلەتلەرنىڭ پارچىلىشى بىلەن دۆلەت زېمىنى پارچىلىنىپ، قېرىنداشلار ئايرىلىپ كەتكەندى. يېڭى جۇڭگونىڭ قۇرۇلۇشي ئۇزاق مۇددەت داۋام قىلغان ئۇرۇش مالمانچىلىقىغا ۋە غەربتىكى كۆچلۈك دۆلەتلەرنىڭ ئىلمىزنى قۇل قىلىشغا خاتىمە بەردى. جۇڭگو خەلقى شۇنىڭدىن ئېتىبارەن ئورنىدىن دەس تۇردى، بىراق ھەر خىل سەۋەبلەر تۆۋەنلىدىن شياڭگاڭ، ئاۋمېنلار تېخى ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلمىدى، تەيۋەن ھېلىمۇ ۋەتەن چوڭ قۇرۇقلۇقىدىن ئايرىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ. دۆلىتىمىزنىڭ كۈن ساناپ قۇدرەت تېپىشىغا ئەگىشىپ، جۇڭگو خەلقى دۆلەت زېمىنىنىڭ پارچىلىنىشى ۋە قېرىنداشلار ئايرىلىپ تۇرۇشى ھالەتكە تېزدىن خاتىمە بېرىپ، ۋەتەننىڭ تامامەن بىرلىككە كېلىشىنى يولغا قويۇشنى ئومۇمىي ۋەزىپە قىلىپ بەلگىلىدى. بۇ ئومۇمىي ۋەزىپىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش ئىدىيىسىنى توغرا چۈشىنىش، ئۇنى ئەمەلىيەتتىن ئايرىلماسلىق ئاساسىدا ئىزچىل چىڭ تۇتۇش كېرەك.

ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش ئىدىيىسى ئەمەلىيەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنىڭ بىر-بىرىگە ئورتاق ماسلىشىشى ۋە ئورتاق تەرەققىي قىلىشى ئۈچۈن ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىدۇ. ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش ئىدىيىسى ئاساسىدا ئىشلەنگەن ھۆججەتلەر ئىچىدە ئەڭ مۇھىمى ھەم ئاساسىيسى «ئەسلىي قانۇن»دۇر. «ئەسلىي قانۇن»دا ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش ئىدىيىسى ئاساسىدا ئاپتونوم رايونلارنىڭ ئاپتونوملۇق ھوقۇقى ۋە ئىمتىيازلىرى ئېنىق بەلگىلەنگەن. ئەمما، ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش ئىدىيىسى ئاساسىدا ئىشلەنگەن ھۆججەتلەر ئىچىدە ئەڭ يۇقىرى ھوقۇقلۇق ھۆججەت ئەمەس. ئۇنىڭدىن باشقا يەنە بىر قاتار ھۆججەتلەر بار. ئۇلار ئىچىدە ئەڭ مۇھىمى ھەم ئاساسىيسى ئاپتونوم رايونلارنىڭ ئاپتونوملۇق ھوقۇقى ۋە ئىمتىيازلىرىنى ئېنىق بەلگىلىگەن

تۈرۈشى ۋە قېرىنداشلار تالىرلىپ تۈرۈشتەك نورمالسىز ھالەتكە تېزدىن خاتىمە بېرىپ، ۋەتەننىڭ تامامەن بىرلىككە كېلىشىنى بارغانسېرى كۈچلۈك تەلەپ قىلمۇاتىدۇ.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ بۇنداق ئەھۋالدا جۈڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ تۇپ مەنپەئىتىنى ئاساس قىلىپ، تىنچلىق ۋە تەرەققىياتتىن ئىبارەت دەۋر ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن ئەھۋالنى كۆزىتىپ، ۋەزىيەتنى مۆلچەرلەپ، «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇشى» دېگەن ئۇلۇغ تەسەۋۋۇرنى يىللىق خورلۇقنى سۆيۈرۈپ تاشلايدۇ؛ «ئال ئەمىسىتى شۆكىرى، ئۇ مىللىي روھنى ئۇرغۇتىدۇ؛ سوتسىيالىستىك ئىلاھات، ئېچۇۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇساپىسىنى تېخىمۇ كۆچلۈك ئىلگىرى سۈرىدۇ؛ ئۇ يەنە تەيۋەن،ئاۋمېن مەسىللىرىنىڭ ئاخىرقى ھېسابتا ھەل بولۇشىدا ئۈلگىلىك رول ئوينايدۇ.

ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، مىللەتنىڭ ئىززەت - ھۆرمىتى، جۈڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك زور تۆھپە قوشىدۇ. بۇ چوقۇم يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ تەلىمى بويىچە ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش نىشانىغا تىرىشچ پېتىشمىز لازىم. جۈڭگو- ئەنگلىيە ۋە جۈڭگو - پورتۇگالىيە كېلىشىملىرىگە ئاساسەن، شياڭگاڭ پات ئارىدا ۋەتەن قوينىغا قايتۇرۇپ كېلىنىدۇ، ئاۋمېن 1999 - يىلى ۋەتەن قوينىغا قايتۇرۇپ كېلىنىدۇ. تەيۋەن مەسلىسىمۇ ئاخىر ھەل قىلىنىدۇ. ۋەتەننىڭ تامامەن بىرلىككە كېلىشى چوقۇم ئەمەلگە ئاشىدۇ.

غوپۇر ئابدۇللا كانچىلىق تەرتىپىنى ياخشىلاشنى تەكىتلىدى:
قېزىلما- بايلىقلار دۆلەت ئىلكىدە بولىدۇ، دېگەن قاراشنى كۆچەيتىش كېرەك

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مېي جىگاڭ خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق قېزىلما بايلىقلار كومىتېتىنىڭ مۇدىرى غوپۇر ئابدۇللا ئاپتونوم رايونلۇق قېزىلما بايلىقلار كومىتېتىنىڭ 3 - ئايىنىڭ 27 - كۈنى چاقىرلىغان 2 - قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنىدا مۇنداق دېدى: كانچىلىق تەرتىپىنى پاخشىلاش- ئۇزاق مۇددەتلىك ۋەزىپە، بىز ئۇنى چوقۇم بوشاشماي چىڭ تۇتۇشىمىز كېرەك. تۇزمۇش، تەرتىپكە سېلىش ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە كانچىلىق كارخانىلىرى، گېئولوگىيىلىك چارلاش ئورۇنلىرىنىڭ قېزىلما بايلىقلار دۆلەت ئىلكىدە بولىدۇ، دېگەن ئېڭىنى كۈچەيتىپ، قېزىلما بايلىقلارنى قانۇن بويىچە چارلاش - ئېچىش، قوغداش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قېزىلما بايلىقلارنى چارلاش، ئېچىش سۈرئىتىنى تېزلىتىشىمىز كېرەك. غوپۇر ئابدۇللا ئاپتونوم رايونلۇق قېزىلما بايلىقلار كومىتېتىدىن ئالاقىدار ئورۇن، تارماقلارنى ئۈيۈشتۇرۇپ، كانچىلىق تەرتىپىنى يەنمۇ ياخشىلاشنى، بولۇپمۇ بىر قىسىم نوقتىلىق كانلارغا قارىتا ياخشىلاش، تەرتىپكە سېلىش تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، بۇ يىل كانچىلىق كارخانىلىرىنىڭ گۈۋاھنامىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئالماشتۇرۇش خىزمىتىگە بىرلەشتۈرۈپ قانۇنسىز كان چارلاش، قېزىش قىلمىشلىرىنى قەتئىي تەسۇپ ۋە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، كانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن ياخشى مۇھىت يارىتىشنى تەلەپ قىلدى.

ئىلى ۋىلايىتى قىسمەن ناھىيە، شەھەرلىك چارۋا مالالارنى كۆچۈرۈشكە قوماندانلىق قىلىش شتابلىرى بىلەن زىچ ماسلىشىپ، چارۋا مالالارنى كۆكلەمگە كۆچۈرۈش ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان چارۋىچىلارغا تۇرمۇش بۇيۇملىرى ۋە چارۋا مالالارغا بېرىلىدىغان يەم-خەشەكلەرنى ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بېرىپ چەت، يىراق قىشلاقلاردىكى 411 مىڭ تۆياق چارۋا مالنىڭ كۆكلەمگە بىخەتەر كۆچۈرۈلۈشىگە كاپالەتلىك قىلدى. يۆەن دېيى فوتوسى

ئۇرۇمچى شەھىرىدە ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتى بويىچە خالىس ئەمگەك قانات يايدۇرۇلدى

تۆۋز مۇخبىرىمىز جىلك چۈەن خەۋەر قىلىدۇ: 4- ئاينىڭ 1 - كۈنى ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتى بويىچە خالىس ئەمگەك كۈنى. بۇ كۈنى ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق يولداشلار شەھەردىكى ھەر مىللەت خەلقى بىلەن بىرلىكتە كوچىغا چىقىپ خالىس ئەمگەككە قاتناشتى.

ئابلەت ئابدۇرېشىت ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى چۈشتىن بۇرۇن سائەت 10 دىن 15 مىنۇت ئوتكەندە ئاپتونوم رايونلۇق مۇزىيى ئالەاھ رايونغا كەلدى. ئۇلار بۇ يەردە ئەمگەك قىلمۇاتقان قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ كوماندىر- جەڭچىلىرى بىلەن بىرلىكتە ئەمگەككە قاتناشتى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق كومىتېتىدىكى يولداشلارنىڭ تونۇشتۇرۇشچە، 4- ئاينىڭ 1 -كۈنى شەھەر بويىچە 10 مىڭغايقىن كىشى 20 ئەمگەك نۇقتىسىدا خالىس ئەمگەككە قاتناشقان، شەھەرلىك ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق كومىتېتى يەنە 18 تەشۋىقات نۇقتىسى تەسىس قىلىپ، 15 تەشۋىقات ئاپتوموبىلىنى ئىشقا سېلىپ، پۈتۈن شەھەر خەلقىگە ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇشنىڭ ئەھمىيىتىنى تەشۋىق قىلغان.

ئاپتونوم رايون، شىنجاڭ ھەربىي رايونى، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەنى ھەم قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ باش ئەترىتى، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسى مەلۇم قىسمىنىڭ ئالاقىدار رەھبەرلىرىدىن ۋۇ دۈنفۇ، تۆربايىر، ماۋدېخۇا، روزى ھوشۇر قاتارلىقلارمۇ خالىس ئەمگەككە قاتناشتى.

☆

«قىزىل قىيا روھى - بەيگۈگۈەن، زازىدۇڭ ئىنقىلاپ بىيى قۇربانلار كۆرەش تارىخى كۆرگەزمىسى» 3 - ئاينىڭ 25- كۈنى ئېچىلغاندىن بۇيانقى قىسقىغىنە ئالتە كۈندە كۆرگەزمىنى كۆرگەنلەر 24 مىڭغا يەتتى. 3 - ئاينىڭ 30 - كۈنى دەم ئېلىش كۈنى بولسىمۇ، كىشىلەرنىڭ كۆرگەزمىنى كۆرۈشكە ئايىغى ئۈزۈلمەي كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردۇم.

سۈرەتتە: ئۇرۇمچى شەھەرلىك 11 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى سوۋغا جېنجوۋ (كىچىك لوبو باش)نىك تۇغۇلۇپ سەككىز ئاي بولغاندا ئاتا - ئانىسى بىلەن بىللە تۇرمىگە كىرگەنلىكى، سەككىز ياش ۋاقتىدا دۇشمەنلەر تەرىپىدىن تۇتلىتۇرۇۋېتىلگەنلىكى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن سۈرەتنى كۆرۈپ، قاتتىق ئېچىندى ۋە قاتتىق غەزەپلەندى. تۆۋز مۇخبىرىمىز ياۋ شىنشېك فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدا تېلېۋىزور يىغىنى تور قۇرۇلۇشى باشلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلىزھاجى ۋاجىدى خەۋەر قىلىدۇ: ئامېرىكا CLI شىركىتى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى بىرلىشىپ ياسىغان تېلېۋىزور يىغىنى تور قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى توختامنامىغا ئىمزا قويىدى. مۇڭچەرلىنىشىچە، بۇ تور بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 1- كۈنى رەسمىي ئىشقا كىرىشتۈرۈلىدىكەن.

بۇ قېتىمقى ئىمزالانغان قۇرۇلۇش تۈرى ئاپتونوم رايونىنىڭ تېلېۋىزور يىغىنى تورىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى بولۇپ، تېلېۋىزور يىغىنى تورى ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسىنى مەركەز قىلغان ھالدا ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق مۇكۇمىتى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەن سىستېمىسى قاتارلىقلار بىلەن بىرلىكتە ئورۇنلايدىغان تۇنجى قېتىملىق تېلېۋىزور يىغىنى تورى قۇرۇلۇشى بولۇپ، بۇ لىنىيە پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكى دۆلەتلىك تېلېۋىزور يىغىنى غول تور لىنىيىسى بىلەن بىرلەشتۈرۈلىدۇ.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

- ئۇرۇمچى تۆمۈر يول شۆبە ئىدارىسى تەقسىمات تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلدى
- كېچىك يىلپىز ئۇرۇمچى شەھىرى ھايۋاناتلار باغچىسىدا ماكانلاشتى
- ساۋەن ناھىيىلىك مېتال - خىمىيىۋى بۇيۇملار شىركىتى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش قەدىمىنى توختاتمىغانلىقتىن، كارخانىنىڭ ھاياتىي كۈچى ئېشىپ، پايدىسى يىلدىن - يىلغا كۆپەيدى (تۆۋز خەۋىرىمىز)

ھەر ساھە، ھەرقايسى كەسىپلەر يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىپ، بۇ يىلمۇ مول ھوسۇل ئېلىشقا تۆھپە قوشايلى

قەرز پۇل بېرىش سۈپىتى تۆستۇرگەندە ئىشلەپچىقىرىش ۋە قۇرۇلۇشقا مەدەت بەرگىلى بولىدۇ

- لوپ ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ مەدەتكارلىق رولىنى جارى قىلدۇرغانلىقى توغرىسىدا

تۇرغۇن تاشتۆمۈر

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، لوپ ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى جۇڭگو يېزا ئىگىلىك باش بانكىسىنىڭ پۇل مۇئامىلىسى ئىنتىزامىنى كۈچەيتىش، پۇل مۇئامىلىسى تەرتىپىنى ياخشىلاش توغرىسىدكى ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئىقتىسادىي ئۇنۇمنى تەكىتلەش، يېزا ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت يېزا پۇل مۇئامىلىسى خىزمىتىنىڭ يېتەكچى فاكتورىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، مەدەتكارلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئارقىلىق، ناھىيىنىڭ سانائەت ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى ئۈچۈن كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشتى. ئۇلار ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئەلا مۇلازىملىق قىلىش، مۇئامىلىدارلارغا قىزغىن بولۇش، ھېساباتتا تېز، توغرا بولۇش مۇھىم مەزمۇن قىلىنغان كەسىپىي ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، بانكىنىڭ جەمئىيەتتىكى ئوبرازىنى ياخشىلىدى ھەم ئاساسىي قاتلام تىجارەت پونكىتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، مۇلازىملىق دائىرىسىنى يېزا، كەنتلەرگە قەدەر كېڭەيتىپ، ئامانەت توپلاش دائىرىسى ۋە يوللىرىنى كەڭ ئاچتى.

بۇ بانكا يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا مەدەت بېرىشتە چەك تۇرۇپ، ئۆتكەن يىلىغىچە ناھىيىنىڭ سانائەت، يېزا ئىگىلىك، يېزا - بازار كارخانىلىرى، يېزا ئىگىلىك ۋە قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش، ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى قاتارلىق تۇرلەرگە 38 مىليون 700 مىڭ يۈەن، ئاشلىق، پاختا سېتىۋېلىشقا 103 تەربىيىسىنى كۈچەيتتى. بۇ بانكا يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، ئۆز تەۋەسىدىكى تۆت بۆلۈمچە، بىر كەسىپىي تىجارەت بۆلۈم، بىر ئىش بېجىرىش ئورنى ۋە يېزا - بازارلىق تىجارەت پونكىتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ خىزمەتلىرىنى ماسلاشتۇرۇپ قانات يايدۇرۇش ئۈچۈن، ئۆز سىستېمىسىدكى 105 ئىشچى - خىزمەتچىگە بولغان ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيىسىنى كۈچەيتتى. بانكا پارتىيە ياچېيكىسىنى يادرو قىلغان ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەت ۋە مۇقىملىق خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، بۇ خىزمەتنى كۈچلۈك تەشكىلىي ئاساسقا ئىگە قىلدى.

- كەسىپىي تىجارەتنى چەك تۇتۇپ، تىجارەت ئۇنۇمىنى ئۆستۈردى. بۇ بانكا «كەسىپىي تىجارەتنى مەركەز، كرېدىتنى گەۋدە، يېڭى كەسىپلەرنى مۇھىم نۇقتا قىلىش» فاكتورىنىڭ چۈشەندۈرۈشىنى كۈچەيتىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئەلا مۇلازىملىق قىلىش، مۇئامىلىدارلارغا قىزغىن بولۇش، ھېساباتتا تېز، توغرا بولۇش مۇھىم مەزمۇن قىلىنغان كەسىپىي ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، بانكىنىڭ جەمئىيەتتىكى ئوبرازىنى ياخشىلىدى ھەم ئاساسىي قاتلام تىجارەت پونكىتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، مۇلازىملىق دائىرىسىنى يېزا، كەنتلەرگە قەدەر كېڭەيتىپ، ئامانەت توپلاش دائىرىسى ۋە يوللىرىنى كەڭ ئاچتى.

بۇ بانكا يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا مەدەت بېرىشتە چەك تۇرۇپ، ئۆتكەن يىلىغىچە ناھىيىنىڭ سانائەت، يېزا ئىگىلىك، يېزا - بازار كارخانىلىرى، يېزا ئىگىلىك ۋە قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش، ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى قاتارلىق تۇرلەرگە 38 مىليون 700 مىڭ يۈەن، ئاشلىق، پاختا سېتىۋېلىشقا 103 مىليون 120 مىڭ يۈەندىن 1996 - يىلى 17 مىليون 310 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، % 183.5 كۆپەيدى، دۆلەتكە تاپشۇرغان باج - پايدىسى 1990 - يىلىدىكى 331 مىڭ يۈەندىن ئۆتكەن يىلى 1 مىليون 63 مىڭ 800 يۈەنگە كۆپەيىپ، % 221.4 ئاشتى، مۇقىم مولكىنىڭ قىممىتى 1990 - يىلىدىكى 1 مىليون 760 مىڭ يۈەندىن ئۆتكەن يىلى 5 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە كۆپەيىپ، % 195 ئاشتى ۋە بۇ كارخانا ئەسلىدىكى 4 - دەرىجىلىك بىناكارلىق كارخانىسىدىن 3 - دەرىجىلىك بىناكارلىق كارخانىسىغا كۆتۈرۈلدى. ھازىر بۇ كارخانىدا ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش نازارىتى ئېتىراپ قىلغان تۇر دېرىكتورلىرىدىن 12 كىشى، ئالىي، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك تېخنىكا ئۇنۇانىغا ئېرىشكەنلەردىن 64 كىشى، ھەر خىل باشقۇرۇش خادىملىرىدىن 71 كىشى بار.

ئۆتكەن يىلى ئىلچى بىناكارلىق شىركىتى كۆتۈرە ئالغان قۇرۇلۇش 25 مىڭ 500 كۋادرات مېترغا، قۇرۇلۇشنىڭ لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى % 100كە يەتتى. بىر يىلدا يارانقان مەھسۇلات قىممىتى 17 مىليون 310 مىڭ يۈەنگە، دۆلەتكە تاپشۇرغان باج - پايدىسى 1 مىليون 63 مىڭ 800 يۈەنگە يەتتى. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئۆلۈم، يارلىنىش ھادىسىلىرى كۆرۈلمەي، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشتا بېگى نەتىجە يارانتى.

شىركەت رەھبەرلىكى زامانىۋي كارخانا ئېھتىياجغا ئۇيغۇنلىشىش ئۈچۈن، بىر يۈرۈش ئىگىلىك باشقۇرۇش چارىلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. يەنە شىركەت كەسىپكە مەسئۇل تارماقلار ئالدىدا مەسئۇل بولۇش، تۇر دېرىكتورلىرى شىركەت ئالدىدا مەسئۇل بولۇش، قۇرۇلۇش قىلغۇچىلار تۇر دېرىكتورى ئالدىدا مەسئۇل بولۇش تۇزۇمىنى يولغا قويدى، ئۇنىڭدىن باشقا سۈپەت باشقۇرۇش تۇزۇمى، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش تۇزۇمى، ئەمگەك ئىنتىزام تۇزۇمى، مالىيە تۇزۇمىنى ئورناتتى ۋە مۇكەممەللەشتۈردى.

«سۈپەت بىرىنچى، بىخەتەرلىك بىرىنچى، خېرىدار ئەلا» دېگەن پرىنسىپنى شىركەتنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مىزانى قىلدى ۋە قۇرۇلۇش سۈپىتى، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى ئۆلچەمگە يەتكۈزۈشنى قۇرۇلۇش پىلانى ئىچىگە كىرگۈزۈپ، ئەمەلىيلەشتۈردى. قاتلاممۇ قاتلام سۈپەت تەكشۈرۈش خادىمى، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى تەكشۈرۈش خادىمى بېكىتتى ۋە قۇرۇلۇشنى ۋە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى ئىش ھەققى بىلەن چېتىلدۇردى. شۇڭا ئۆتكەن يىلى پۈتكۈزۈلگەن قۇرۇلۇشنىڭ لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى % 100 بولدى.

ئىلچى بىناكارلىق شىركىتى رىقابەت ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىش ئۈچۈن، يېڭى تېخنىكا ۋە زامانىۋي ئۇسكۇنىلەرنى كىرگۈزۈشكە بولغان سېلىنمىنى كۆپەيتتى. بۇنىڭ بىلەن ئىشچىلارنىڭ ئەمگەك سىجىللىقىنى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەتتى، ئىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈپ، قۇرۇلۇش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىپ، قۇرۇلۇش مۇددىتىنى قىسقارتتى. ھازىر بۇ شىركەتتە چوڭ - كىچىك قۇرۇلۇش ماشىنىسىدىن 230ى بار. كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ماشىنا، جابدۇق سېلىنما نىسبىتى ئەسلىدىكى 700 يۈەندىن كۆپەيىپ، 3120 يۈەنگە يەتتى. ئۆي زىننەتلەش تەرەققىياتى تېز بولۇۋاتقان ئەھۋالدا بازار ئېھتىياجغا ئۇيغۇنلىشىش ئۈچۈن، بۇ شىركەت ئۆي - ئىمارەتلەرنى بېزەش تېخنىكىسىنى كىرگۈزدى ۋە ئومۇملاشتۇرۇپ، ئىچكى ۋە تاشقى زىننەتلەش قۇرۇلۇشىنى تەشكىللي قۇرۇلمىنى پاكلاشتۇرۇپ، بانكىنىڭ جەمئىيەتتىكى ئورنىنى ئۆستۈردى.

- چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش، كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزۈتۈشنى چەك تۇتتى. بانكىدا بەش كىشىدىن تەركىب تاپقان چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ، چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پاك - دىيانەتلىك بولۇش توغرىسىدا يەتتە ماددىلىق بەلگىلىمە تۈزۈلدى، ئۇنى بانكا رەھبەرلىرى باشلامچىلىق بىلەن ئىجرا قىلدى، بانكا رەھبەرلىرى قەرەللىك ھالدا ئىدىيە، ئىستىل قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش بويىچە ئۆزىنى سېلىشتۇرۇپ تەكشۈرۈشنى يولغا قويۇپ، ئامېنلىك نازارىتىنى ئاكتىپ قوبۇل قىلدى، قەرز پۇل تەستىقلاش، تارقىتىش ئۆتكىلىنى چەك تۇتۇپ، قەرز مەبلىغىدىن پايدىلانغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ ئىلتىماسى، مەبلەغنى ئىشلىتىش ئورنى، يولغا قويۇش لايىھىسى قاتارلىقلارنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ، تارقىتىلغان قەرز پۇللارنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمىنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، مەبلەغنىڭ ئېقىپ كېتىش يوللىرىنى قەتئىي چەكلىدى.

- مۇپەتتىشلىك، تەپتىش خىزمىتىنى كۈچەيتتى. ھەرقايسى تىجارەت نۇقتىلىرىدا ئىككى ئادەم نۇقتىدا تۇرۇپ، ئىش بېجىرىش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىقتىسادىي دېلو سادىر بولۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئىقتىسادىي جىنايى ئىشلارغا زەربە بېرىشكە يېتەكچىلىك قىلدى. ئۇلار يەنە تەپتىش خىزمىتىدىكى ئاق دوكومېنت سان دەپتىرى، نومۇر بويىچە باشقۇرۇش، دەرىجىمۇ دەرىجە دەپتەر ھېساباتى تۇرغۇزۇش، ئېنىقلاش، قەرەللىك ۋە قەرەلسىز كاسسا تەكشۈرۈش، ئۆسۈم كىرىم - چىقىم ۋە راسچوت باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، داۋاملىق تەكشۈرۈش ئارقىلىق، دۆلەتنىڭ پۇل مۇئامىلە ئىنتىزامىغا خىلاپلىق قىلدىغان، ئوغرىلىق، خيانەتچىلىك قاتارلىق يۇز بېرىش ئېھتىمالى بولغان يوچۇقلارنى ئېنىقلاپ، مەسىلە كۆرۈلۈشىنىڭ ئالدىنى ئالدى. نەتىجىدە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بانكا تەۋەسىدە ئىقتىسادىي دېلو سادىر بولمىدى.

يۇقىرىقى نەتىجىلىرىگە ئاساسەن، بۇ بانكا ناھىيە بويىچە كۆپ قېتىم «ئىلغار كوللېكتىپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئومۇملاشتۇرۇپ تۇزۇشتىكى ئىلغار ئورۇن» ئادەم بېشىغا قەدەر ئەمەلىيلەشتۈردى. بانكىدىكى ھەممە ئادەمگە ئامانەت توپلاش پىلانى بېكىتىپ، 300 يۈەن ئىش ھەققىنى ئۇنۇم ئىش ھەققىگە ئۆزگەرتىپ، پۇل ئامانەت ۋەزىپىسىنىڭ ئورۇندىلىشىنى ئىش ھەققى، مۇكاپات - جازا بىلەن بىرلەشتۈردى، ھەپتىدە كېچىك خۇلاسە قىلىش، ئايدا چوڭ خۇلاسە قىلىش ئارقىلىق مۇكاپات - جازانى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتتى.

- ئاساسىي قاتلام بانكا تىجارەت پونكىتلىرىغا بولغان يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. بۇ بانكا ئۆزىنىڭ فۇنكسىيىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇش، ئاساسىي قاتلام تىجارەت پونكىتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، يېزا - بازارلىق بانكا تىجارەت پونكىتلىرىنىڭ خادىملىرىنى تولۇقلاپ، قوشۇن قۇرۇلۇشىنى ياخشىلىدى. ئۇلارنىڭ خىزمەت دائىرىسى، ھوقۇق مەسئۇلىيىتىنى ئېنىق بەلگىلىدى ھەم بىر قاتار باشقۇرۇش تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ، ئاساسىي قاتلام تىجارەت پونكىتلىرىغا بولغان نازارەتچىلىك ۋە يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. مەبلەغنىڭ ئۇنۇمىنى ئۆستۇرۇش ئۈچۈن، بانكا رەھبەرلىرى پات - پات ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ، ئەھۋال ئىگىلەپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ئۆز ۋاقتىدا تۇزەتتى. ئۆزىنىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرالمىغان بەزى تىجارەت پونكىتلىرىنىڭ مەسئۇللىرىنى ئالماشتۇرۇپ، قابىلىيەتلىك خادىملارنى تاللاپ ئىشقا قويدى. پۇل مۇئامىلىسى رېۋىزىيە خادىملىرىنى قەرەللىك تۆۋەنگە ئەۋەتىپ، تىجارەت پونكىتلىرى ۋە كەسىپىي خادىملارنىڭ ھېساباتلىرىنى تەكشۈرۈپ، ئىقتىسادىي مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى ھەم ئىقتىسادىي جەھەتتە مەسىلە سادىر قىلغان، تەشكىللي تۇزۇمگە رىئايە

پىپەك يۈرتىدىكى چولپان كارخانا

- خوتەن شەھىر ئىلچى بىناكارلىق شىركىتى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن

خوتەن شەھىر ئىلچى بىناكارلىق شىركىتى 1990 - يىلى قۇرۇلغان، يەتتە يىلدىن بۇيان بۇ شىركەت كىچىكلىكتىن زورىيىپ، بىناكارلىق كەسپىدە خوتەن ئۆلايىتى بويىچە داڭقى چىقىرىپ چولپان كارخانىغا ئايلاندى، مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلىدىكى 6 مىليون 120 مىڭ يۈەندىن 1996 - يىلى 17 مىليون 310 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، % 183.5 كۆپەيدى، دۆلەتكە تاپشۇرغان باج - پايدىسى 1990 - يىلىدىكى 331 مىڭ يۈەندىن ئۆتكەن يىلى 1 مىليون 63 مىڭ 800 يۈەنگە كۆپەيىپ، % 221.4 ئاشتى، مۇقىم مولكىنىڭ قىممىتى 1990 - يىلىدىكى 1 مىليون 760 مىڭ يۈەندىن ئۆتكەن يىلى 5 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە كۆپەيىپ، % 195 ئاشتى ۋە بۇ كارخانا ئەسلىدىكى بىناكارلىق كارخانىسىدىن 3 - دەرىجىلىك بىناكارلىق كارخانىسىغا كۆتۈرۈلدى. ھازىر بۇ كارخانىدا ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش نازارىتى ئېتىراپ قىلغان تۇر دېرىكتورلىرىدىن 12 كىشى، ئالىي، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك تېخنىكا ئۇنۇانىغا ئېرىشكەنلەردىن 64 كىشى، ھەر خىل باشقۇرۇش خادىملىرىدىن 71 كىشى بار.

ئۆتكەن يىلى ئىلچى بىناكارلىق شىركىتى كۆتۈرە ئالغان قۇرۇلۇش 25 مىڭ 500 كۋادرات مېترغا، قۇرۇلۇشنىڭ لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى % 100كە يەتتى. بىر يىلدا يارانقان مەھسۇلات قىممىتى 17 مىليون 310 مىڭ يۈەنگە، دۆلەتكە تاپشۇرغان باج - پايدىسى 1 مىليون 63 مىڭ 800 يۈەنگە يەتتى. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئۆلۈم، يارلىنىش ھادىسىلىرى كۆرۈلمەي، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشتا بېگى نەتىجە يارانتى.

شىركەت رەھبەرلىكى زامانىۋي كارخانا ئېھتىياجغا ئۇيغۇنلىشىش ئۈچۈن، بىر يۈرۈش ئىگىلىك باشقۇرۇش چارىلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. يەنە شىركەت كەسىپكە مەسئۇل تارماقلار ئالدىدا مەسئۇل بولۇش، تۇر دېرىكتورلىرى شىركەت ئالدىدا مەسئۇل بولۇش، قۇرۇلۇش قىلغۇچىلار تۇر دېرىكتورى ئالدىدا مەسئۇل بولۇش تۇزۇمىنى يولغا قويدى، ئۇنىڭدىن باشقا سۈپەت باشقۇرۇش تۇزۇمى، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش تۇزۇمى، ئەمگەك ئىنتىزام تۇزۇمى، مالىيە تۇزۇمىنى ئورناتتى ۋە مۇكەممەللەشتۈردى.

«سۈپەت بىرىنچى، بىخەتەرلىك بىرىنچى، خېرىدار ئەلا» دېگەن پرىنسىپنى شىركەتنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مىزانى قىلدى ۋە قۇرۇلۇش سۈپىتى، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى ئۆلچەمگە يەتكۈزۈشنى قۇرۇلۇش پىلانى ئىچىگە كىرگۈزۈپ، ئەمەلىيلەشتۈردى. قاتلاممۇ قاتلام سۈپەت تەكشۈرۈش خادىمى، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى تەكشۈرۈش خادىمى بېكىتتى ۋە قۇرۇلۇشنى ۋە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى ئىش ھەققى بىلەن چېتىلدۇردى. شۇڭا ئۆتكەن يىلى پۈتكۈزۈلگەن قۇرۇلۇشنىڭ لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى % 100 بولدى.

ئىلچى بىناكارلىق شىركىتى رىقابەت ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىش ئۈچۈن، يېڭى تېخنىكا ۋە زامانىۋي ئۇسكۇنىلەرنى كىرگۈزۈشكە بولغان سېلىنمىنى كۆپەيتتى. بۇنىڭ بىلەن ئىشچىلارنىڭ ئەمگەك سىجىللىقىنى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەتتى، ئىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈپ، قۇرۇلۇش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىپ، قۇرۇلۇش مۇددىتىنى قىسقارتتى. ھازىر بۇ شىركەتتە چوڭ - كىچىك قۇرۇلۇش ماشىنىسىدىن 230ى بار. كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ماشىنا، جابدۇق سېلىنما نىسبىتى ئەسلىدىكى 700 يۈەندىن كۆپەيىپ، 3120 يۈەنگە يەتتى. ئۆي زىننەتلەش تەرەققىياتى تېز بولۇۋاتقان ئەھۋالدا بازار ئېھتىياجغا ئۇيغۇنلىشىش ئۈچۈن، بۇ شىركەت ئۆي - ئىمارەتلەرنى بېزەش تېخنىكىسىنى كىرگۈزدى ۋە ئومۇملاشتۇرۇپ، ئىچكى ۋە تاشقى زىننەتلەش قۇرۇلۇشىنى

مىك يۇەن، ئاشلىق، پاختا سېتىۋېلىشقا 103 مىليون 600 مىك يۇەن قەرز پۇل تارقىتىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ھەرقايسى پەسىللىرى ۋە سېتىۋېلىش مەزگىللىرىدە يېتەرلىك مەبلەغ بىلەن تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلدى. «ئامانەت پۇل ـ بانكىنىڭ ھاياتى» دېگەن تىجارەت ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، ئۇنىڭدىن يىلى بانكىنىڭ تۇرلۇك ئامانەت پۇل سوممىسىنى 20 مىليون 200 مىك يۇەنگە يەتكۈزۈپ، ئامانەت توپلاش پىلانىنى % 190 ئورۇندىتاپ، يىل ھېسابىدىكىدىن % 45 ئاشۇردى. ئىلگىرى تارقىتىپ قەرىلى توشقان ۋە ساقلىنىپ قالغان قەرز پۇلدىن 33 مىليون 400 مىك يۇەننى يىغىۋېلىپ، مەبلەغ جۇغلانمىسىنى كۆپەيتتى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيىنىڭ سانائەت، يېزا ـ بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېز، ئىقتسادىي ئۇنۇمى يۇقىرى بولدى، يېزا ئىگىلىكىدىنمۇ ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىندى؛ ئۇنىڭدىن يىلى ناھىيىدىكى يېزا ـ بازار كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 17 مىليون 440 مىك يۇەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن % 20 ئاشتى، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 240 مىليون 266 مىك يۇەنگە يەتتى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 676 يۇەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 7.3 ئاشتى.

ئۇلار قانداق قىلىپ يۇقىرىقىدەك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرەلىدى؟

ـ ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرگە بولغان ئىدىيىۋى ـ سىياسىي تەربىيە ۋە مۇقىملىق

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **راخمانجان روسۇل، ئىمىنجان خۇدابەردى** خەۋەر قىلىدۇ: پەيزاۋات ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، خىزمەت ۋاقتىنى ئۈزارتىپ، كەڭ ئاممىغا قولايلىق يارىتىپ بېرىش ئارقىلىق زور كۆچ بىلەن مەبلەغ توپلاپ، ناھىيىنىڭ ئەتىيازلىق تېرىلغۇسىغا كۆچلۈك مەدەت بەردى.

بۇ بانكا ئۆتكەن يىلى تۇرلۇك قائىدە-تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈردى، ھەرقايسى بىرلەشتۈرۈلگەن ئۇنۇملۈك باشقۇرۇش تەدبىرىنى يولغا قويدى، بۇ بانكا ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يىل بېشىدىلا ۋەزىپە، كۆرسەتكۈچلەرنى قىلمىغان كادىرلارغا قارىتا ئىدىيۋى تەربىيىنى ئاساس قىلىش، مەمۇرىي چارە كۆرۈشنى قوشۇمچە قىلىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ئامانەت نۇقتىلىرى دەم ئېلىش كۈنلىرى ۋە چۈشلۈك دەم ئېلىش ۋاقتىلىرىدىمۇدەم ئالماي ئىشلەپ، يىل ئاخىرىدىكى ئامانەت قالدۇقىنى 79 مىليون 948 مىك يۇەنگە يەتكۈزۈپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 13 مىليون 138 مىك يۇەن ئاشۇردى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان دېھقانلارنىڭ سۈلياۋ يوپۇق، خىمىيۇي ئوغۇت ۋە دېھقانچىلىق دورىسى سېتىۋېلىشى ئۈچۈن، ناھىيىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتىگە ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 9 مىليون 200 مىك يۇەن ئارتۇق قەرز پۇل تارقاتتى، بىزنىلارنىڭ ئوت-چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋېلىشى ئۈچۈن 118 مىك يۇەن، چارۋىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشى ئۈچۈن 200 مىك يۇەن، ئېچىش خاراكتېرلىك ئىشلەپچىقىرىش ئۈچۈن 1 مىليون 200 مىك يۇەن قەرز پۇل تارقىتىپ، دېھقانلارنى غەمدىن خالاس قىلدى.

پەيزاۋات ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا كۆچلۈك مەدەت بەرمەكتە

تېكەس ناھىيىسى ساختا تاۋارلارنى چەكلەپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ھېكىم** خەۋەر قىلىدۇ: تېكەس ناھىيىلىك سودا ـ سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى «ئىككى يىل» پائالىيىتى جەريانىدا ساختا، يالغان تاۋارلارنى چەكلەپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

ناھىيىلىك سودا ـ سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى «ئالدىل سودىنى قوغداش، قانۇننى ئىجرا قىلىش يىلى، سودا ـ سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قوشۇنىنىڭ ئىلغار قىلىنغان ئۇنۇملۈك باشقۇرۇش تەدبىرىنى يولغا قويدى، بۇ بانكا ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يىل بېشىدىلا ۋەزىپە، كۆرسەتكۈچلەرنى مەسئۇلىيەت سادىر قىلغان، تەشكىلىي تۈزۈمگە رىئايە قىلمىغان كادىرلارغا قارىتا ئىدىيۋى تەربىيىنى ئاساس قىلىش، مەمۇرىي چارە كۆرۈشنى قوشۇمچە قىلىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، باشقۇرۇش قوشۇنىنىڭ ئىلغار ئورۇن ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزۈمىنى ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالانغاندىن باشقا، يېقىندا ۋىلايەت بويىچە «پۇل مۇئاملىسى سستېمىسىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» بولۇپ باھالاندى.

باشقۇرۇش قوشۇنىنىڭ ئوبرازىنى تېكلەش يىلى» پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان، تاۋارلارنى تەكشۈرۈش ۋە باشقۇرۇشنى تېخمۇ كۈچەيتتى، ئۇلار بىر تەرەپتىن، ساختا تاۋارلارنى چەكلەش، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش توغرىسىدىكى تەشۋىقاتنى چىڭ تۇتتى، يەنە بىر تەرەپتىن، مەسىللەرنى ۋاقتىدا، تېز بىر تەرەپ قىلدى، بۇ ئىدارە يېقىندا يەنە 300 گە يېقىن تىجارەت نۇقتىسىنى تەكشۈرۈپ، بىر تۈركۈم ساختا ھاراق، تاماكا، چاي، ئاياغ كېيىم قاتارلىقلارنى ئامما ئالدىدا كۆيدۈرۈپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

بۇ ئىككى زاۋۇت باينغولىن ئوبلاستىنىڭ سۈلياۋ يوپۇق پېيىپ بۇغداي تېرىش كۆلىمىنى كېڭەيتىشكە يارىدەم بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كېرەم نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ «قىزىل بايراق» ماشىنىسازلىق زاۋۇتى بىلەن كورلا شەھەرلىك دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىش ـ ياساش زاۋۇتى سۈلياۋ يوپۇق پېيىپ بۇغداي تېرىش سېپالكىسىنى تەتقىق قىلىپ ياساپ، ئوبلاستنىڭ سۈلياۋ يوپۇق پېيىپ بۇغداي تېرىش كۆلىمىنى كېڭەيتىشكە ئۈگىلىنىۋاتىدۇ.

بۇلتۇر بۇ ئوبلاست 37 مو يەرگە سىناق تەرىقسىدە سۈلياۋ يوپۇق پېيىپ بۇغداي تېرىپ، بۇغداينىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى 586 كىلوگرامغا يەتكۈزگەن. بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشتا ئۇنۇمى زور بۇ يېڭى تېخنىكىنى كېڭەيتىش ئۈچۈن، ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل 50 مىك 900 مو يەرگە سۈلياۋ يوپۇق پېيىپ بۇغداي تېرىشنى ئورۇنلاشتۇردى. بۇ ئىككى زاۋۇت بۇلتۇر سىناق تەرىقسىدە ياساپ ئىشلەتكەن سۈلياۋ يوپۇق پېيىپ بۇغداي تېرىش سېپالكىسىنى يەر تۈزلەش، چۆنەك ئېلىش، قىر سېلىش، سۈلياۋ يوپۇق پېيىش، كۆمۈش، تۆشۈك ئېچىش، ئۇرۇق سېلىش قاتارلىق كۆپ خىل مەشغۇلاتلارنى بىر قېتىمدىلا تاماملايدىغان قىلىپ ئۆزگەرتتى. شىنجاڭ «قىزىل بايراق» ماشىنىسازلىق زاۋۇتى بۇ سېپالكىدىن 280 نى، كورلا شەھەرلىك دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى رېمونت قىلىش ـ ياساش زاۋۇتى 270 نى ياساپ، ھەرقايسى يېزا، مەيدانلارنى تەمىنلىدى. بۇ ئوبلاستتا 3ـ ئاينىك 6 ـ كۈنگىچە بۇ يىللىق سۈلياۋ يوپۇق پېيىپ بۇغداي تېرىش پىلانىنىڭ % 73.5 ى ئورۇندىلىپ بولدى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ ئۇپۇنوم رايونلۇق قاتناش خەۋەرلىشىش 2 ـ دەرىجىلىك پونكتى مۇددەتتىن بۇرۇن پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

ئامانگۈل ھوشۇر

△ قاتناش نازارىتى ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى يېقىندا ناشقۇرغان ناشيول ئۇچاستىكىسىنىڭ خونجىراپ داۋەنگە بەش دانە رەڭلىك ئاقسۇ شەھىرىدە ئەتىيازلىق تېرىلغۇنىڭ ئۇنىجى جېكى باشلىنىپ، بىر كۈندىلا 340 مو يەرگە سۈلياۋ يوپۇق پېيىپ قىزىلچا تېرىلدى.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** فوتوسى

△ ئاقتۇ ناھىيىلىك ج خ قاتناش ساقچى چوڭ ئەترىتى بىخەتەرلىك تەشۋىقاتى ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتكەنلىكتىن، بۇلتۇر قاتناش ۋەقەلىرى ئالدىنقى يىلدىكىدىن كۆرۈنەرلىك ئازايدى.

ھەسەن قادىر

تېلېۋىزور تەقدىم قىلدى. **غوپۇر قاسىم**

△ يەكەن ناشيول ئۇچاستىكىسى يول مەمۇرىيىنى ئەترىتى بۇلتۇر ناشيولنى ۋە ناشيول ئەسلىھەلىرىنى قوغداشنى كۈچەيتىپ، ناشيولغا زىيان يەتكۈزگەنلەردىن 100 مىك يۇەنگە يېقىن ئىقتسادىي زىيانىنى تۆلىنىۋالدى.

قادىر ھوشۇر

قاغلىق ناشيول باش ئۇچاستىكىسىدىكى 70 نەچچە ئىتتىپاق ئەزاسى ۋە ياش يېقىندا دەم ئېلىش كۈنلىرىدىن پايدىلىنىپ، ناھىيە بازىرىدىكى يول بويلىرىغا دۆۋىلىنىپ قالغان 20 نەچچە تونىنا ئەخلەتنى توشۇپ، مۇھىتنى گۈزەللەشتۈرۈشكە تۆھپە قوشتى.

باھارگۈل ئەيسا، مىجىت ئابدۇۋايىت

فوتوسى

«ئۇچنى پىزىلارغا يۇزلەندۇرۇش» ئاتۇشتىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيىتى، تېخنىكا ۋە ساغلاملىق سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل** خەۋىر قىلدۇ: ئاتۇش شەھرى مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى داۋامىدا مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا، سەھىيىدىن ئىبارەت «ئۇچنى پىزىلارغا يۇزلەندۇرۇش» خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيىتى، تېخنىكا ۋە ساغلاملىق سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى.

شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى «ئۇچنى پىزىلارغا يۇزلەندۇرۇش» خىزمىتىنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، بۇ خىزمەتنى پىلانلىق، تەشكىللىك ھالدا قانات يايدۇردى. مەدەنىيەت، پەن-تېخنىكا، سەھىيە ۋە باشقا كەسىپىي، مەمۇرىي تارماقلارمۇ ئۆز خىزمىتى دائىرىسىدە «ئۇچنى پىزىلارغا يۇزلەندۇرۇش» بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارغا كۆپلەپ ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى. ئۆتكەن يىلى پەن - تېخنىكا تارماقلىرى دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا «قىشلىق پەن - تېخنىكا پائالىيىتى» ۋە ئىلغار تېخنىكىلارنى ئومۇملاشتۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ،تۇرلۇك تېخنىكا بىلەن تەربىيىلەش كۇرسلىرىدىن 97 قارار ئېچىپ، 9800 دىن ئارتۇق دېھقان، چارۋىچىنى ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. ماۋارىپ تارماقلىرى ياش، ئوتتۇرا ياشلىقلار ئارىسىدىكى ساۋاتسىزلىقنى يوقىتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، 1244 كىشىنى ساۋاتسىزلىقتىن قوتۇلدۇردى. بۇنىڭ بىلەن شەھەر بويىچە ياش، ئوتتۇرا ياشلىقلار ئارىسىدىكى ساۋاتسىزلىق نىسبىتى 1995- يىلدىكى% 3.1 تىن% 1.1 كە تۆۋەنلىدى. مەدەنىيەت، تەنتەربىيە، رادىئو - تېلېۋىزىيە تارماقلىرى كىتاب يەتكۈزۈش، سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسىتىش، رادىئو - تېلېۋىزىيىنىڭ ئۇلاپ تارقىتىش نۇقتىلىرىنى كېڭەيتىش ئارقىلىق، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنسۇي تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى. شەھەرلىك سەنئەت ئۆمىكى يېزا، قىشلاقلارغا بېرىپ 74 مەيدان ئويۇن كۆرسەتتى. مەدەنىيەت يۇرتى بىر تەرەپتىن كىتاب يايمىسى ئېچىپ، يەنە بىر تەرەپتىن دېھقان، چارۋىچىلارنى ناخشا، قوشاق ئېيتىشقا ئۈيۈشتۇرۇپ، خەلق ئارىسىدا تارقىلىپ يۈرگەن 2000 دىن ئارتۇق ناخشا، 10 مىڭ كۆپلەت قوشاقنى توپلاپ، رەتلەپ چىقتى. تەنتەربىيە كومىتېتى 56 قېتىم ئاممىۋى تەنتەربىيە پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇپ، چېلىشىش ۋە باشقا تۈرلەردە مۇسابىقە ئېلىپ باردى. بۇ مۇسابىقىلەردەتالانغان تەھەرىكەتچىلەر ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تەھەرىكەت مۇسابىقىلىرىدە تۆت ئالتۇن مېدال، بەش كۈمۈش مېدال، بىر مس مېدالنى قولغا كەلتۈردى. رادىئو - تېلېۋىزىيىنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنى قاپلاش نىسبىتى % 89 كە يەتتى. سەھىيە تارماقلىرى دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا ئۇشتۇمتۇت تارقىلىدىغان تۇرلۇك يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر ۋە يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش، ئانا- بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش، پىلانلىق ئىمۇنىتېتلاش قاتارلىق ساقلىقنى ساقلاش خىزمىتى بويىچە كەنت، ئائىلىلەرگىچە بېرىپ مۇلازىملىق قىلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارغا سوتسىيالىستىك چوڭ ئائىلىنىڭ ئىللىقلىقىنى يەتكۈزدى. پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدىكى لايىقەتلىك كەنت، شەھەرچىلىك ئائىلىلەرنى باھالاپ، تېپ تۇرغۇزۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، سۈپەتلىك تۇغۇش، سۈپەتلىك تەربىيىلەش تەشۋىقاتىنى كۈچەيتتى. بۇنىڭ بىلەن دېھقان ، چارۋىچىلارنىڭ پىلانلىق تۇغۇت قارىشى ئۆسۈپ، ئاز تۇغۇپ، تېز بېيىش ئېڭى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. نەتىجىدە، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تېزلىشىپ، كۆرۈنەرلىك ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىلدى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا يەر تەۋرەش، بوران، كەلكۈن، مۆلدۈر ۋە تۆۋەن تېمپېراتۇرا قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەر ئۇستىدىن غەلبىلىك قىلىپ، شەھەر بويىچە 12- يىلمۇمول ھوسۇل ئېلىش قولغا كەلتۈرۈلدى. يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 140 مىليون 945 مىڭ 200 يۈەنگە يېتىپ، 1995 - يىلدىكىدىن% 5 ئاشتى.

شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ سەنئەت بۆلۈمى ئىشلىگەن 1997-يىلى قۇربان ھېيتلىق «ئايەم كۆلكىسى» بەدىئىي سەنئەت فىلىمى يېقىندا سۈرەتكە ئېلىنىپ بولدى. بۇ فىلىم ھېيتنىڭ ھارپا ئاخشىمى تاماشىبىنلار بىلەن يۈز كۆرۈشىدۇ.

سۈرەتتە: سەنئەت كېچىلىكىدىن كۆرۈنۈش

فاتىخ شەرىف فوتوسى

«ھەج قىلىش ساۋاتلىرى» ناملىق قوللانما ئۇيغۇر، خەنزۇ يېزىقىدا نەشر قىلىندى

ئاپتونوم رايونلۇق مۇسۇلمانلار سايامەت ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ئابدۇرېشت ئەنەيتۇللا ھاجى يازغان «ھەج قىلىش ساۋاتلىرى» ناملىق قوللانما يېقىندا ئۇيغۇر، خەنزۇ يېزىقىدا نەشر قىلىنىپ، كەڭ كىتابخانلار بىلەن يۈز كۆرۈشتى.

بۇقوللانمىدا پۈتكۈل ھەج قىلىش جەريانى رەتلىك سۈرەتلەر بىلەن ئەتراپلىق تونۇشتۇرۇلغان، ئۇنىڭدا يەنە سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ قىسقىچە ئەھۋالى، تەرەت ئېلىش، نامازئوقۇش قائىدىلىرى، ھەج قىلىش جەريانىدا ئوقۇلىدىغان دۇئالار، «قۇرئان كەرىم» دىكى بىر قىسىم سۈرىلەر ۋە ئۇلارنىڭ ئوقۇلۇشى، مەنىسى ھەمدە ھەج قىلغۇچىلار بىلۈپلىشقا تېگىشلىك ساۋاتلار كىرگۈزۈلگەن بولۇپ، ئۇ مۇسۇلمانلارنىڭ ھەج - تاۋاپ ئىشلىرىدا رېئال يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە.

دەريا ھەسەن

«يوقىلاڭ ئىش» توغرىسىدا

سىدىق يۈسۈپ

«يوقىلاڭ ئىش» دېگەن نېمە؟ «يوقىلاڭ ئىش» لارغا ئارىلىشىش كېرەكمۇ-يوق؟ بۇ مەسىلىگە قارىتا كىشىلەرنىڭ چۈشەنچىسى ھەر خىل بولۇپ كەلدى. «يوقىلاڭ ئىش» دېگىنىمىز ئۆز كەسپىي خىزمىتى بىلەن مۇناسىۋىتى يوق ئىشنى ۋە ئۆزى بىلەن بىۋاسىتە مۇناسىۋىتى بولمىغان ئىشنى كۆرسىتىدۇ.

ئۆزىگە مۇناسىۋەتسىز بولسىمۇ، ئۇنىڭغا ئارىلىشىپ، دېيىشكە تېگىشلىك گەپلەرنى دەپ قويۇش ئادەتلىك كىشىلەرنىڭ ئادىتى. ئالايلۇق، كوچا ئاپتوبۇسىغا چىققاندا ئىجتىمائىي تەرتىپكە، ئاممىۋى ئەخلاققا رىئايە قىلمىغاندا، ئۇنىڭغا ئارىلاشماي بولمايدۇ. كىنو-تىياتىرخانىدا بەزىلەر يۇقىرى ئاۋازدا سۆزلەشكەندە، ئۇنىڭغا ئارىلاشماي بولمايدۇ. قوشنىلار ۋەئە-خوتۇنلار ئۆزئارا ماي تارتىشىپ قالغاندا، تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئوتتۇرىغا چىقىپ كېلىشتۇرۇپ قويمايمۇ بولمايدۇ. بۇ خىل «يوقىلاڭ ئىش»لارغا ئارىلىشىش تۇرمۇشنى قىزغىن سۆيۈش، ئۆزئارا كۆيۈنۈشتەك ئالىي خىسلەت بولۇپ، ماختاشقا ئەرزىيدۇ.

«يوقىلاڭ ئىش»قا ئارىلىشىدىغانلاردا بىر خىل قىزغىنلىق تۇيغۇسى بولىدۇ، ئۇلار باشقىلارغا قىزغىن مۇئامىلە قىلىدۇ. تۇرمۇشقا يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن قارايدۇ. ئەمما،جەمئىيىتىمىزدە بەزى كىشىلەر بارکى، ئۇلار ئۆزىنگە مۇناسىۋەتسىز ئىشلارغا قول قوشتۇرۇپ قاراپ تۇرۇپلا قالماستىن، «يوقىلاڭ ئىش»لارغا ئارىلاشقانلارنى مەسخىرە قىلىدۇ، بۇنداق ئادەملەر ئازساندا بولسىمۇ، ئۇلارنىڭ بۇنداق پوزىتسىيىدە بولۇشى ئىجتىمائىي ئەخلاققا زىت. سىز يولۇققان نۇرغۇن ئىشلارنى ئۆزىڭىز بىلەن مۇناسىۋەتسىز دەپ قارىشىڭىز مۇمكىن، ئەگەر سىز ئۆزىڭىزنى جەمئىيەتنىڭ بىرئەزاسى دەپ قارىسىڭىز، ئۇچاغدا بۇنداق ئىشلار پۈتكۈل جەمئىيەت - خەلق ئاممىسى بىلەن مۇناسىۋەتلىك مەسىلىگە ئايلىنىدۇ. سىزبىلەنمۇ چېتىلىشىپ قالىدۇ ھەمدە ئۇنىڭغا ئارىلاشمىسىڭىز بولمايدۇ. ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنسۇي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئۈچۈن ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىلىۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە بۇ ئىش مەن بىلەن مۇناسىۋەتسىز دەپ قاراپ تۇرماي، ئىجتىمائىي كەيپىياتقا يامان تەسىر يېرىدىغان ئىشلارغا ئارىلاشقىنىمىز تۇزۇك. ھازىر جەمئىيەتتە ناچار خاھىشلارنى تەنقىد قىلىش ۋە ئۇنى توسۇش، قانۇن-ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىنغان قىلمىشلارنى پاش قىلىش، ھەققانىيەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسىتىش، باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىش تەشەببۇس قىلىنىۋاتقاندا، ئالدىمىزغا ئۇچرىغان ئىشلارنى «مېنىڭ مەسئۇلىيىتىم دائىرەمدىكى ئىش ئەمەس ئىكەن»، «ساڭا تەقسىم قىلىنغان ۋەزىپە ئىكەن»دەپ قاراپ، كارىمىز بولمىسا بولمايدۇ. مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ خاتىرجەملىكى، جەمئىيەت تەرتىپىنىڭ نورمالليقى، ئىجتىمائىي ئەخلاقنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشى، مەدەنىيەتنىڭ سەۋىيىسى ئۆسكەنسېرى، «يوقىلاڭ ئىش»لارغا ئارىلىشىدىغانلار شۇنچە كۆپەيىدۇ. «ئارىلىشىش» جاۋابكارلىق تۇيغۇسىنىڭ ئىپادىسى.

«يوقىلاڭ ئىش»قا ئارىلىشىش بىر خىل مەجبۇر، ئادەت ۋە ھەرىكەت شەكلى بولۇپلا قالماي، بەلكى تېخىمۇ مۇھىمى بىر خىل ئەخلاقىي تەربىيىلىنىشتىن ئىبارەت. سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى پىداگوگى خۇمۇلۇنسكى: «يامان ئىشقا، ئادىل بولمىغان ئىشقا قارىتا بىر چەتتە قاراپ تۇرۇش، ئۆز پايدا-زىيىنى بىلەن ھېسابلىشىش سىزنى بىرەر ئىشقا ئېتىبارسىز قارايدىغان، رەھىمسىز، تاش يۈرەك قىلىپ قويىدۇ» دېگەنىدى. بىز ياخشى نىيەتلىك ئادەم بولۇش ئۈچۈن، ئۆزىمىزنى تۇرمۇشقا قارىتا چەتتە قاراپ تۇرىدىغانلارنىڭ قاتارىغا قويماي، بەلكى ئاق كۆڭۈللۈك، قىزغىنلىق بىلەن «يوقىلاڭ ئىش»قا ئارىلىشىدىغانلارنىڭ ئورنىغا قويۇشىمىزكېرەك.

پارا ئېلىش بىلەن پارا بېرىشنىڭ مۇناسىۋىتى توغرىسىدا

شەھەرلىك سەنئەت ئۆمىكى بىزا،

فاتىخ شەرق فوتوسى

«مەنىۋى ئەخلەت» ۋە قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىغا زەربە بېرىش كۈرىشىنى ئۇرۇقچە داۋاملاشتۇرۇش لازىم

ئۇر مۇخبىرىمىز نۇرىيە ئىمامئىياز

«مەنىۋى ئەخلەت» ۋە قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىنى ئىشلەش، سېتىش قىلمىشلىرىغا زەربە بېرىلىۋاتقان بۇگۈنكى كۈندە ئۇنىڭ جەمئىيەتتە قايتا پەيدا بولۇپ تۇرۇش مەسىلىسى كادىرلار ۋە ئاممانى ئومۇميۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىنىڭ بىرى.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان ئىشنىڭ ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان، بولۇپمۇ يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئازاندىكى يەككە تىجارەتچىلەر مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇشقا دائىر قانۇن-نىزاملارغا پىسەنت قىلماي، كۆپ پايدا ئېلىش مەقسىتىدە، يۇقىرى تېخنىكا ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرى ۋە سېرىق مەزمۇندىكى نەرسىلەرنى ئىشلەش، سېتىشتەك قانۇنسىز قىلمىشلار بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئاممىنىڭ كۆچلۈك نارازىلىقىنى قوزغىدى.

ئاپتونوم رايونىمىز 1989-يىلىدىن بۇيان ھەر يىلى مەنىۋى ئەخلەتلەرنى تازىلاش بويىچە كەڭ ھەرىكەت ئېلىپ بېرىپ، شەھۋانىلىق، زوراۋانلىق، فېئودالىلىق، خۇراپاتلىق تەرغىپ قىلىنغان نەشر بۇيۇملىرى ۋە ئاممىنىڭ ساغلام كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ، مەدەنىيەت بازارلىرىنى ساپلاشتۇرۇشتا خېلى ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. پەقەت بۇلتۇرقىشتىلا ئاپتونوم رايونىمىز «مەنىۋى ئەخلەت»لەرنى تازىلاش بويىچە نۆقتىلىق تەۋرەش ئېلىپ بېرىپ، مەدەنىيەت بازارلىرىدىكى «مەنىۋى ئەخلەت» ۋە قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرى تىجارىتىگە قاخشاتقۇچ زەربە بەردى. قىسقىغىنە ئۇچ ئاي ئىچىدە 5643 كۆڭۈل ئېچىش، ئۇن-سىن قويۇش، كىتاب-ژۇرنال سېتىش نۆقتىلىرى مەركەزلىك تەكشۈرۈلۈپ، قانۇنسىز تىجارەت بىلەن شۇغۇللانغان 294 ئورۇن تەكشۈرۈپ ئېنىقلاندى. 29 ئورۇننىڭ تىجارىتى توختىتىلدى. قانۇنسىز ئۇن - سىن لېنتىلىرىنى ئىشلەش ئۇقۇسىدىن ئۇچى چۈۋۈپ تاشلاندى. 93 ئورۇننىڭ تىجارەت كىنىشكىسى مۇسادىرە قىلىندى، 90 مىڭدىن كۆپرەك دىنىي ئەسەبىيلىك تەرغىپ قىلىنغان ۋە سېرىق مەزمۇندىكى كىتاب -ژۇرنال ۋە ئۇن-سىن بۇيۇمى شۇنداقلا ئۇن - سىن كۆپەيتىش ماشىنىسىدىن توققۇزى يىغىۋېلىندى. ئوچ جىنايەتچى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىندى، ئۇلارغا جەمئىي 104 مىڭ 650 يۈەن جەرىمانە قويۇلدى، بۇنىڭدىن باشقا مۇكاپاتلىق ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقخانىلار پىچەتلەندى. بۇ خەلق ئاممىسىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى. ۋاھالەنكى جايلار ۋە تارماقلار مەنىۋى ئەخلەت ۋە قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىنى تازىلاۋاتسا، بەزى جاھىل ئۇنسۇرلار ساۋاقنى قوبۇل قىلماي، بۇلۇڭ-پۇشقاقلاردا-يوشۇرۇن ھەرىكەت قىلىپ، مەنئى قىلىنىۋاتقان نەرسىلەرنى يەنە ئوغرىلىقچە بازارغا سالماقتا.

ئاپتونوم رايونىمىزدا ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر مەنىۋى ئەخلەت، قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىنى تازىلاشقا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئۇنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى چوڭ ئىشلار قاتاردا تۇتۇپ كەلدى، ئەمما ئازاندىكى كىشىلەرنىڭ مەنىۋى ئەخلەتلەر ۋە قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىنىڭ مىللەتكە، جەمئىيەتكە كەلتۈرىدىغان زىيىنىغا بولغان چۈشەنچىسى يېتەرلىك بولمىغاچقا، ئۇلار ئۇنى پاش قىلىش، مەنئى قىلىش ھۆكۈمەت تارماقلىرىنىڭلا ئىشى، بىز بىلەن مۇناسىۋىتى يوق دەپ قاراپ، مەنىۋى ئەخلەتلەر ۋە قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىنى ۋە ئۇنىڭ ئۇۋۇسىنى كۆرۈپ تۇرسىمۇ، كۆرمەسكە سالىدىغان ئەھۋاللار ساقلانماقتا. مەنىۋى ئەخلەتلەر ۋە قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىغا زەربە بېرىشتە ھۆكۈمەت تارماقلىرىنىڭ ئۇزۇلدۇرمەي جەڭ قىلىپ، تۇزمۇش ئېلىپ بېرىشى بىلەن، پۈتكۈل جەمئىيەتتە مەنىۋى ئەخلەتلەر ۋە قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىنى ئۆچىراتقان ھامان ئالاقدار ئورۇن ۋە تارماقلارغا مەلۇم قىلىش كەيپىياتىنى يېتىلدۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن كادىرلار ۋە ئاممىغا بۇ جەھەتتىكى تەربىيىنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە مەنىۋى ئەخلەتلەر ۋە قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرى ئۈۋۈسىنى پاش قىلغانلارنى ئالاھىدە مۇكاپاتلاش تەدبىرىنى قوللىنىش كېرەك. شۇنداق قىلغاندا ھۆكۈمەت تارماقلىرىنىڭ ئۇزۇلدۇرمەي جەڭ قىلىپ، تۇزمۇش ئېلىپ بېرىشى بىلەن ئاممىنىڭ يېقىندىن كۆڭۈل بۆلۈشىنى زىنج بىرلەشتۈرۈپ، مەنىۋى ئەخلەتلەر ۋە قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىنى كوچىدىن ئۈتكەن چاشقان ئۇر-ئۇرغا قالغاندەك ھالەتكە كەلتۈرگىلى، ئۇنىڭ قايتا باش كۆتۈرۈشىنى ئۇنۇملۇك تىزگىنلىگىلى، بۇ ئارقىلىق مەدەنىيەت بازارلىرىنى ساپلاشتۇرۇپ، ياخشى ئىجتىمائىي كەيپىياتنى يەنمۇ ئەۋج ئالدۇرۇپ، ياشلار- ئۆسمۈرلەرنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشىنى ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت بىلەن تەمىن ئەتكىلى بولىدۇ.

8-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك تەنھەرىكەت يىغىنى ئۆتكۈزۈلۈش ئالدىدا تۇرىدۇ

ئاپتونوم رايونىمىز قايسى تۈرلەردە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشەلەيدۇ؟

ئۆز خەۋىرىمىز. مەملىكەتلىك 8-نۆۋەتلىك تەنھەرىكەت يىغىنىنىڭ ئۆتكۈزۈلۈشىگە ئۇزاق ۋاقىت قالمىدى. ئاپتونوم رايونىمىز تەنھەرىكەتچىلىرى ئالتىدىن، يەتتىگىچە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشىش ئۈچۈن جىددىي مەشقە كىرىشىپ كەتتى. ئۇنداقتا، ئاپتونوم رايونىمىز قايسى تۈرلەردە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشەلەيدۇ؟

بۇ نۆۋەتلىك مۇسابىقىدە ئاپتونوم رايونىمىز تەنھەرىكەتچىلىرى ۋالبول (ئەر-ئايال)، ۋاسكېتبول (ئەر-ئايال)، قولۇق ۋاسكېتبولى (ئەر-ئايال)، پۇتبول، يېنىك ئاتلېتىكا، تېز سۈرئەتتە مۇز تېيلىش، چانباشچىلىق، قارىغا ئېتىش، ئوقيا ئېتىش، ۋېلىسىپىت چاپتۇرۇش، خەلقئارا چېلىشىش، رۇداۋچە چېلىشىش (ئەر-ئايال)، بوكسچىلىق، ئات ئويۇنى قاتارلىق 14 چوڭ تۈردە مۇسابىقىگە قاتنىشىدۇ.

ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىز تەنھەرىكەتچىلىرىنىڭ يەتتە چوڭ تۈر، 12 كىچىك تۈردە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشەلىشىدە ئۈمىد بار. ئات ئويۇنى، قارىغا ئېتىش، بوكس، يېنىك ئاتلېتىكا تۈرلىرىدە ئاپتونوم رايونىمىز تەنھەرىكەتچىلىرى ئالتۇن مېدال ئالالايدۇ.

نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىرى تەنھەرىكەتچىلەرنىڭ مەشق قىلىشىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلمەكتە. ئۇلار تەنھەرىكەتچىلەرنىڭ جاپالىق مەشق قىلىپ، مۇسابىقىدە ياخشى نەتىجىگە ئېرىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزغا شان - شەرەپ كەلتۈرۈشىنى ئۈمىد قىلماقتا.

پارا ئېلىش بىلەن پارا بېرىشنىڭ مۇناسىۋىتى توغرىسىدا

تۇرغۇن ئوبۇل

پارىخورلۇق - چىرىكلىشىشنىڭ مۇھىم ئىپادىلىرىدىن بىرى بولۇپ، ئۇ ئىقتىسادىي جىنايەت دائىرىسىگە كىرىدۇ. «ھوقۇق»، «ئىمتىياز»غا ئىگە بىرقىسىم كادىرلارنىڭ ئىش بېجىرىشتە ئادىل، سەممىي بولماي، خەلق بەرگەن ھوقۇقنى ئۆزگەرتمىگەچ چوڭ تارتىش ۋە ئۆزىنى سەمىرتىش ئۈچۈن ئىشلىتىشى، بېجىرىشكە تېگىشلىك ئىشلارنى ۋە دەرھال بېجىرگىلى بولىدىغان ئىشلارنى يوقىلاڭ باھانا-سەۋەبلەر بىلەن ۋاقتىدا بېجىرمەي ئارقىغا سۈرۈشى، ئىش بېجىرگۈچىلەر «باشلىق»لارغا، «باشلىق»لار ئىش بېجىرگۈچىلەرگە، تۆۋەن يۇقىرىغا، يۇقىرى تۆۋەنگە ئۆزئارا ئىتتىرىپ، ئىش بېجىرىشنى قىيىنلاشتۇرۇۋېتىشى - ئۇلارنىڭ پارا تەلەپ قىلىشتىكى مۇھىم بىر ئالاھىدىلىكىدۇر.

«ھوقۇق»، «ئىمتىياز» پارا ئېلىشنىڭ مۇھىم ۋاستىسى بولسىمۇ، لېكىن ئۇ ھەرقانداق ھوقۇقدارغا نىسپ بولىۋەرمەيدۇ.

قانۇندا پارا ئېلىش بىلەن پارا بېرىشنىڭ ھەر ئىككىسى ئوخشاشلا جىنايى قىلمىش ھېسابلىنىدۇ. بۇ خىل جىنايەتنىڭ ئالاھىدىلىكىدىن ئېيتقاندا، پارىخورلۇق ئىككى كىشى ئوتتۇرىسىدىلا ئېلىپ بېرىلىدىغان بولغاچقا، ئۇ ئاساسلىقچە پاش بولمايدۇ. شۇڭا پارا ئېلىش بىلەن پارا بېرىشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا تەھلىل قىلىپ، پارا ئالغۇچى بىلەن پارا بەرگۈچىنىڭ جىنايەت خاراكتېرىنى ۋە دەرىجىسىنى پەرقلەندۈرگەندىلا، پارىخورلۇقنى پاش قىلىش ۋە پارىخورلارغا زەربە بېرىش مەقسىتىگە يەتكىلى بولىدۇ.

شۇنداق ئېيتىش كېرەككى، پارىخورلۇق قىلمىشىدا پارا ئالغۇچى بىلەن پارا بەرگۈچىنىڭ ئىش ئورنى، سالاھىيتى ۋە رولىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، پارا ئېلىش پارا بېرىشنىڭ ئاساسى، پارا بېرىش پارائېلىشنىڭ سەۋەبى، پارا تەلەپ قىلىش ئاساس، پارا بېرىش ئىلاجسىزلىقتىن مەجبۇرىي ئېلىپ بېرىلغان، ئىرادىگە خىلاپ ھەرىكەت.

ئىنتايىن ئازساندىكى پارا بېرىشنى ئۆزىگە كەسىپ قىلىۋالغان كىشىلەرنىڭ «قولىدىن ئىش كېلىدىغان» بىر قىسىم «باشلىق»لار ۋە «ئىمتىياز»لىق كىشىلەرگە ئازراق پارا بېرىپ، ئاردىدىن ئۆزلىرىنىڭ كۆپلەپ پايدىغا ئىگە بولۇشى-رەھبىرىي كادىرلارنى چىرىتىشتىكى بىر خىل ئۇسۇل بولۇپ، بۇنى بەزى كىشىلەرنىڭ ئۆزلىرىنىڭ ھەل قىلىنىشقا، بېجىرىلىشكە تېگىشلىك ئىشلارنى ھەل قىلالماي، بېجىرەلمەي، پۇل، نەرسە - كېرەك بېرىپ ھەل قىلىشى بىلەن پەرقلەندۈرۈپ قاراش لازىم. يۇقىرىقى ئىككى خىل پارا بەرگۈچىنىڭ مەقسىتى مەنپەئەتكە ئېرىشىش بولسىمۇ، ئالدىدىكىسىنىڭ ئېرىشىدىغىنى تېگىشلىك بولغان مەنپەئەت، كېيىنكىسىنىڭ ئېرىشىدىغىنى تېگىشلىك بولمىغان مەنپەئەت.

ئوبلاستلىق تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، بوغالتىرى ۋە كاسسىرىنىڭ بىرلىشىپ خىيانەت قىلىش، پارا ئېلىش دېلوسىدىكى خىيانەت قىلىش، پارا ئېلىش سومىسى پەۋقۇلئاددە زور، قىلمىشى ئېغىر بولۇپ، بۇ دېلو × ئوبلاستتا ئازادلىقتىن كېيىن يۈزبەرگەن ئەڭ زور ئىقتىسادىي دېلو ھېسابلىنىدۇ. بۇ دېلودا تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىدىكى بىر نەچچە كىشىنىڭ 1992-يىلىدىن بۇيان يەككە تىجارەتچىلەرنىڭ چەت ئەللەرگە چىقىپ سودا قىلىش پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ، 500 يۈەندىن بېجىرىشكە تېگىشلىك پاسپورتنى بىر نەچچە مىڭ يۈەنگىچە بېجىرگەنلىكى، دەرھال بېجىرىشكە تېگىشلىك (دەرھال بېجىرگىلى بولىدىغان) پاسپورتلارنى ئارقىغا سۈرۈپ، يەككە تىجارەتچىلەرنى ئوتتۇرىدىكىلەرنى (3-كىشىنى) ئىزدەپ تېپىشقا ياكى كۆپرەك پۇل ئېلىپ كېلىشكە مەجبۇر قىلغانلىقى، شۇنداق قىلغانلارنىڭ پاسپورتىنىڭ دەرھال بېجىرىلىپ بېرىلگەنلىكىنى پارا تەلەپ قىلىشنىڭ تېپىك مىسالى دېيىشكە بولىدۇ.

مۇشۇ دېلودىكى جاۋابكارلار بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا ئىدىيە ئۆزگەرتىشنى بوشاشتۇرۇپ،قويغانلىقى ئۈچۈن، جەمئىيەتتىكى پارا بېرىشنى ئۆزىگە كەسىپ قىلۋالغان بىرقىسىم مىنە-قۇرتلارنىڭ ئازدۇرۇپ كېتىشىگە بەرداشلىق بېرەلمىگەن. ئالايلۇق، مۇشۇ دېلودا ئىسمى ئاتالغان ×× پاسپورت بېجىرتكۈچى يەككە تىجارەتچىلەردىن ھەر بىر پاسپورت ئۈچۈن بىر نەچچە مىڭ يۈەندىن پۇل ئېلىپ، بىر قىسمىنى پاسپورت تەستىقلىغۇچى، بېجىرگۈچىلەرگە بېرىپ، يەنە بىر قىسمىنى ئۆز چۆنتىكىگە سېلىپ، پاسپورتنى دەرھال بېجىرىپ، ھەم پاسپورت بېجىرتكۈچىلەرنى ھەم پاسپورت تەستىقلىغۇچى، بېجىرگۈچىلەرنى چۈش قىلغان، ھەم ئۆزلىرىنىڭ نەپسىنىمۇ قاندۇرغان. ئۇ بىر قېتىمدىلا 11 پاسپورت ئۈچۈن 52 مىڭ يۈەن پارا ئېلىپ تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭبوغالتىرىغا ئاپىرىپ بەرگەنلىكى يۇقىرىقىلارنى دەللەلەپ بېرىدۇ.

(29 - سان)

ئەرشىدىن توختى فوتوسى

گوۋۇيۈەن ئاخبارات ئىشخانىسى «جۇڭگو كىشىلىك ھوقۇق ئىشلىرىنىڭ 1996 - يىلدىكى ئىلگىرىلىشى» ناملىق ئاق تاشلىق كىتاب ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 31 - مارت تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن ئاخبارات ئىشخانىسى بۈگۈن «جۇڭگو كىشىلىك ھوقۇق ئىشلىرىنىڭ 1996 - يىلدىكى ئىلگىرىلىشى» ناملىق ئاق تاشلىق كىتاب ئېلان قىلىپ، ئۆتكەنكى بىر يىلدا جۇڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئىشلىرىنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىدە قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى شەرھىلىدى.

بۇ ئاق تاشلىق كىتاب 13 مىڭ خەتلىك بولۇپ، جەمئىي يەتتە قىسىمغا بۆلۈنگەن ئۇلار: 1- خەلقنىڭ ياشاش ھوقۇقى ۋە تەرەققىي قىلىش ھوقۇقى؛ 2 - پۇقرالارنىڭ دېموكراتىيە ھوقۇقى؛ 3- كىشىلىك ھوقۇقنىڭ ئەدلىيە جەھەتتىن كاپالەتلەندۈرۈلۈشى؛ 4 - ئەمگەكچىلەر ھوقۇق - مەنپەئىتىنىڭ كاپالەتلەندۈرۈلۈشى؛ 5 - پۇقرالارنىڭ تەربىيىلىنىش ھوقۇقى؛ 6- ئاياللار، بالىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتى؛ 7- ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ھوقۇق- مەنپەئىتىنىڭ كاپالەتلەندۈرۈلۈشىدىن ئىبارەت.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدۇ: 1996 - يىلى جۇڭگودا خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 -يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسى» تەكشۈرۈلدى ۋە تەستىقلاندى؛ قانۇن ۋە قانۇن مەسىلىرىگە ئالاقىدار 20 قارار قاراپ چىقىلىپ ماقۇللاندى، پۇقرالارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قانۇنىي جەھەتتىن قوغداش كۈچەيتىلدى.

ئاق تاشلىق كىتابتا كىشىلىك ھوقۇقنى ئەدلىيە جەھەتتىن كاپالەتلەندۈرۈش توغرىسىدا مۇنداق دېيىلدۇ: ئۆتكەنكى بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، جۇڭگو «جىنايى ئىشلار قانۇنى»،«جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى»غا تۈزىتىش كىرگۈزدى، «ئادۋوكاتلار قانۇنى»، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» قاتارلىق قانۇنلارنى ئېلان قىلدى ھەم يولغا قويدى، بۇلاردىن باشقا نۇرغۇن تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، كىشىلىك ھوقۇقنىڭ ئەدلىيە جەھەتتىن كاپالەتلەندۈرۈلۈشىنى كۈچەيتتى.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدۇ: جۇڭگو جىنايى ئىشلار دېلولىرى نىسبىتى بىر قەدەر تۆۋەن دۆلەت. 1996 - يىلى جۇڭگودا جىنايى ئىشلار دېلوسى 1995- يىلدىكىدىن 5.4 % چۈشتى، قاتىللىق، يارىلاندۇرۇش، بۇلاڭچىلىق، ئوغرىلىق قاتارلىق بىر نەچچە خىل ئاساسلىق جىنايەت دېلولىرى ئۆتكەن يىلدىكىدىن كۆرۈنەرلىك ئازايدى.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: جۇڭگو ئەمگەكچىلەرنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىدۇ. بىر يىلدىن بۇيان ھۆكۈمەت «ئەمگەك قانۇنى»دا بەلگىلەنگەن ئىشقا ئورۇنلىشىشتا باراۋەر بولۇش،ئەمگەك ھەققى، دەم ئېلىش، ئەمگەك بىخەتەرلىكى ۋە تازىلىقنى ئاسراش، كەسىپ تېخنىكا ماھارىتى جەھەتتىن تەربىيىلىنىش، ئىجتىمائىي سۇغۇرتا ۋە پاراۋانلىق قاتارلىق جەھەتلەردىكى ھوقۇقتىن بەھرىمەن بولۇش قاتارلىق ھوقۇق- مەنپەئەتلەرنى قوغداش ئۈچۈن يېڭى تىرىشچانلىقلارنى كۆرسەتتى.

ئاق تاشلىق كىتابتا پۇقرالارنىڭ تەربىيىلىنىش ھوقۇقى توغرىسىدا مۇنداق دېيىلدۇ: جۇڭگودا پۇقرالارنىڭ تەربىيىلىنىش ھوقۇقىنى كاپالەتلەندۈرۈشكە دائىر بىر يۈرۈش قانۇن سستېمىسى بار. 1995 - يىلى «مائارىپ قانۇنى» ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، 1996- يىلى 5 - ئايدا يەنە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ كەسىپىي مائارىپ قانۇنى» ئېلان قىلىنىدى. بۇ قانۇنلاردا پۇقرالارنىڭ قانۇن بويىچە كەسىپىي مائارىپنى قوبۇل قىلىش ھوقۇقى بەلگىلەندى، «مائارىپ قانۇنى» يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈلدى. شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، جۇڭگودا پۇقرالارنىڭ تەربىيە ئېلىش ھوقۇقىنى ئاساسىي جەھەتتىن كاپالەتلەندۈرىدىغان مائارىپ سىستېمىسى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدۇ: جۇڭگو ئايالىلىرى قانۇن بويىچە دۆلەتنىڭ سىياسىي تۇرمۇشىدا ئەرلەر بىلەن باپباراۋەر بولۇش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ. 1996 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئورگان، كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلاردا ئىشلەۋاتقان ئايال كادىر 13 مىليون 280 مىڭغا يېتىپ، كادىرلار ئومۇمىي سانىنىڭ% 33.8 نى ئىگىلىدى. بۇنىڭدىن باشقا، جۇڭگو ئايالىلىرىنىڭ ئىقتىساد، جەمئىيەت، مەدەنىيەت ھوقۇقى ۋە تەربىيىلىنىش ھوقۇقىمۇ يەنمۇ كاپالەتلەندۈرۈلدى.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدۇ: جۇڭگو بالىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشقا ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، بالىلارنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى مەپىپ بالىلارنىڭ سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. 1995 - يىلىغىچە پۈتۈن مەملىكەتتىكى چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەردە مەپىپ بالىلارنىڭ سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش پونكىتى (ئورنى)دىن 2000 دىن كۆپرەكى قۇرۇلدى؛ 1991- يىلدىن 1995 - يىلغىچە 200 مىڭدىن ئارتۇق مەپىپ بالىنىڭ سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىگە ياردەم بېرىلدى.

ئاق تاشلىق كىتابتا ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ھوقۇقىنىڭ كاپالەتلەندۈرۈلۈشى توغرىسىدا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: جۇڭگودا ھەرقايسى مىللەتلەر باپباراۋەر. دۆلەت ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ قانۇنىي ھوقۇقىنى ۋە ئالاھىدىلىكىنى ھۆرمەت قىلىش ھوقۇقىنى ئاساسىي ئورۇنلاردا ئىشلەۋاتقان ئايال كادىر 13 مىليون 280 مىڭغا يېتىپ، كادىرلار ئومۇمىي سانىنىڭ% 33.8 نى ئىگىلىدى. بۇنىڭدىن باشقا، جۇڭگو ئايالىلىرىنىڭ ئىقتىساد، جەمئىيەت، مەدەنىيەت ھوقۇقى ۋە تەربىيىلىنىش ھوقۇقىمۇ يەنمۇ كاپالەتلەندۈرۈلدى.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدۇ: جۇڭگو بالىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشقا ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، بالىلارنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى مەپىپ بالىلارنىڭ سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. 1995 - يىلغىچە پۈتۈن مەملىكەتتىكى چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەردە مەپىپ بالىلارنىڭ سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش پونكىتى (ئورنى)دىن 2000 دىن كۆپرەكى قۇرۇلدى؛ 1991- يىلدىن 1995 - يىلغىچە 200 مىڭدىن ئارتۇق مەپىپ بالىنىڭ سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىگە ياردەم بېرىلدى.

ئاق تاشلىق كىتابتا ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ھاكىمىيەت-رىياسىتىنىڭ باشلىقى، ئاپتونوم ناھىيىلەرنىڭ ھاكىمىيەت-رىياسىتىنىڭ ئاپتونومىيىنى يولغا قويغان مىللەتنىڭ پۇقرالىرىدىن بولدى؛ ئاپتونومىيىلىك جايلاردىكى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ تەركىبىدىكى باشقا خادىملار ئىمكان قەدەر تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىنى يولغا قويغان مىللەتنىڭ ۋە باشقا ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ خادىملىرىدىن بولدى. مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلاردىكى مىللەتلەر ئۆز تىل - يېزىقىنى ئىشلىتىش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇش ئەركىنلىكىگە ئىگە، ئۆزلىرىنىڭ ئۆرپ - ئادەتلىرىنى ساقلاپ قېلىش ياكى ئىسلاھ قىلىش ئەركىنلىكىگە ۋە دىنىي ئېتىقادتىن قانۇن بويىچە بەھرىمەن بولۇش ئەركىنلىكىگە ئىگە.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدۇ: جۇڭگو ھۆكۈمىتى ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايونلاردا، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇشتا نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش سىياسىتىنى داۋاملىق يولغا قويدى ھەم مەبلەغ، تېخنىكا، ئىختىساس ئىگىلىرى جەھەتتىن ياردەم بېرىپ، ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايونلار ئىقتىسادىنىڭ تېز راۋاجلىنىشىنى ۋە تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ ئۆسۈشىنى ئىلگىرى سۈردى. 1996 - يىلى ئېچىكى موڭغۇل، شىزاڭ، شىنجاڭ، گۇاڭشى، نىڭشيادىن ئىبارەت بەش چوڭ ئاپتونوم رايونىنىڭ ئومۇمىي تەرەققىيات سۈرئىتى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ سەۋىيىسىدىن كۆرۈنەرلىك يۇقىرى بولۇپ، ئېچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ ئېشىش ھەجمى% 10 تىن ئېشىپ كەتتى؛ شەھەر، يېزا ئاھالىلىرىنىڭ كىرىمى زور ھەجمىدە ئاشتى، دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن ئېشىپ كەتتى.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدۇ: 1996- يىلدىكى جۇڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇقى ئىشلىرىنىڭ ئىلگىرىلىشى شۇنى يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلىدىكى، جۇڭگو خەلقنىڭ ياشاش ھوقۇقى ۋە تەرەققىي قىلىش ھوقۇقىنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويىدۇ. ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىق شەرتى ئاستىدا دېموكراتىيە، قانۇنچىلىق تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كىشىلىك ھوقۇق ئىشلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈش — جۇڭگونىڭ ئەھۋالىغا ۋە بارلىق خەلقنىڭ تۇپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن ھەم ئەملىيەت جەريانىدا كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم ھاسىل قىلىندى.

پوچتەدىن ئەۋەتىپ ئېلىۋېلىش كەسپى

تاپۇكچىم لىمالىل

ساۋات

سەپەرده كۆپلەپ پۇل ۋە ماددىي بۇيۇملارنى ئېلىپ يۇرۇش ئەپسۇس بولۇپ، ئاۋارىچىلىكى كۆپ. يولۇچى سەپەر ئالدىدا پۇل ياكى ماددىي بۇيۇملىرىنى باردىغان جايدىكى پوچتا ئىدارىسگە ئەۋەتىۋېتىپ، بارغاندا ئېلىۋالسا بولىدۇ. بۇ پوچتا ئىدارىلىرى بېجىرىدىغان «پوچتىدىن يوللىۋېتىپ، ئېلىۋېلىش» كەسپى. بۇ كەسپتىن پايدىلىنىش ئۈشەنچلىك. ئۇنىڭ ئۈستىگە سەپەر جەريانىدا خاترىجەم بولغىلى بولىدۇ.

پۇل ياكى ماددىي بۇيۇملارنى ئەۋەتكەندە، يوللىنىدىغان پوچتا ئىدارىسىنىڭ نامى، ئۆزىنىڭ ئادرېسى، ئىسىم - فامىلىسى ئېنىق يېزىلىشى، «××× پوچتا ئىدارىسگە يوللاپ كېيىن ئېلىۋېلىنىدىغان بۇيۇم» دەپ ئەسكەرتىپ قويۇلۇشى لازىم. يوللانما يېتىپ بارغاندىن كېيىن، پوچتا ئىدارىسى بەلگىلەنگەن جايغا ياكى تام گېزىتىگە «پوچتىدىن يوللاپ ئېلىۋالىدىغان يوللانما»نىڭ تۇرى، يېتىپ كەلگەن ۋاقتى، تاپشۇرۇۋ ئالغۇچىنىڭ ئىسىم - فامىلىسى قاتارلىقلارنى ئېلان قىلىدۇ. ئابونت يېتىپ بارغاندىن كېيىن سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى قاتارلىق ئىناۋەتلىك ئىسپاتلارنى كۆرسىتىپ، پۇل ۋە ماددىي بۇيۇملىرىنى ئېلىۋالسا بولىدۇ. سەپەردىن قايتقاندىمۇ زۆرۈر بولسا يەنە مۇشۇنداق ئۇسۇلنى قوللانسا بولىدۇ.

دېققەت قىلىشقا تېگىشلىكى شۇكى، ئابونت ئىسمىنى ئىناۋەتلىك گۇۋاھنامە، ئىسپاتنامىلەردىكى ئىسىم بىلەن ئوخشاش تولدۇرۇشى لازىم. شۇنداق قىلغاندا، ئاۋارىچىلىكتىن خالى بولالايدۇ. يوللانمىنى پوچتىغا تاپشۇرغاندا، يېتىپ بارىدىغان ۋاقىتقا ئاساسەن، يوللانمىنى قايسى تۈرده ئەۋەتىشنى ئالدىن ئويلىشىش كېرەك.

نېمە ئۈچۈن بەزى تېلېفون نومۇرى دەپتىردىن چىقمايدۇ ۋە «114» تېلېفون نومۇرىنى سۈرۈشتۈرۈش ئىستانسىسىمۇ دەپ بېرەلمەيدۇ؟

تېلېفون نومۇرى دەپتىردە ۋە «114» تېلېفون نومۇرىنى سۈرۈشتۈرۈش ئىستانسىسىدا ئابونتلارنىڭ ئەڭ دەسلەپىدە تولدۇرغان ئىلتىماس جەدۋىلى ئاساس قىلىنىدىغان بولۇپ، تېلېفون نومۇرى دەپتىردىن چىقىدىغانلىكى نومۇرنى «114» تېلېفون نومۇرىنى سۈرۈشتۈرۈش ئىستانسىسىدىن سوراپ بىلگىلى بولىدۇ. ئۇنىڭ ئەكسىچە، «114» تېلېفون نومۇرىنى سۈرۈشتۈرۈش ئىستانسىسىدىن سوراپ بىلگىلى بولىدىغانلىكى نومۇرنى تېلېفون نومۇرى دەپتىردىن تاپقىلى بولمايدۇ. لېكىن بەزى تېلېفون ئابونتلىرىنىڭ ئىسمىنى ئۆزگەرتكەندىن كېيىن، ۋاقتىدا پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسگە بېرىپ، «ئىسمىنى ئۆزگەرتىش» ياكى «ئۆتۈنۈپ بېرىش» رەسمىيەتلىرىنى ئۆتىمىگەنلىكى تۈپەيلىدىن، «114» تېلېفون نومۇرىنى سۈرۈشتۈرۈش ئىستانسىسىدىن ۋە تېلېفون نومۇرى دەپتىردىن ئابونتلارنىڭ يېڭى تېلېفون نومۇرىنى سوراپ بىلگىلى ۋە ئۈزدەپ تاپقىلى بولمايدۇ. شۇڭا تېلېفون ئابونتلىرى ئىسمىنى ئۆزگەرتىشكە تۇغرا كەلسە، چوقۇم ۋاقتىدا پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسنىڭ تىجارەت تارماقلىرىغا بېرىپ، رەسمىيەتلەرنى ئۆتۈشى كېرەك. مۇشۇنداق قىلمىغاندىلا ئابونتلارنىڭ تېلېفون نومۇرى «114» تېلېفون نومۇرىنى سۈرۈشتۈرۈش ئىستانسىسىدا ۋە تېلېفون نومۇرى دەپتىردە توغرا ، ۋاقتىدا ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىلمەيدۇ.

ئۇنىڭدىن باشقا، تېلېفون نومۇرى دەپتىرى، ئادەتتە، ئىككى چوڭ قىسمغا بۆلۈنىدۇ: بىرىنچى قىسمى ئاق ۋەرەقلىق بولۇپ، ئۇنىڭدا جەددىي، دائىم ئىشلىتىلىدىغان تېلېفون نومۇرلىرى، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، پارتىيە - گۇرۇھلار، ئاممىۋى تەشكىلاتلار، پەن تەتقىقات ئورگانلىرى، مەكتەپلەر، ئاخبارات - نەشرىيات قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ تېلېفون نومۇرلىرى خاتىرىلەنگەن. ئىككىنچى قىسمى سېرىق ۋەرەقلىق بولۇپ، ئۇنىڭدا سودا - سانائەت كارخانىلىرى، كەسپىي شىركەتلەر، زاۋۇتلار، ماگىزىنلار، ساياھەت، مۇلازىملىق ئورۇنلىرىنىڭ تېلېفون نومۇرلىرى خاتىرىلەنگەن. بۇ ئىككى قىسمنىڭ مۇندەرىجىسى بار. ئابونتلار تېلېفون نومۇرىنى مۇندەرىجە ئارقىلىق تاپسا بولىدۇ.

مەسلىھەت سوراش تېلېفون نومۇرى: 2824095

ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسى تەشۋىقات بۆلۈمىدىن سەيي گۈن

سىم يولى ئاسراش سېپىدىكى ئۇلۇغ

زىبىۋۇللا ئابلىز

بۇلتۇر 12 - ئاينىڭ 21 - كۈنى بېيجىڭدا ئېچىلغان مەملىكەتلىك پوچتا - تېلېگراف ستىمىسىدىكى ئەمگەك نەمۇنىچىلىرىنى مۇكاپاتلاش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونىمىزدىن يەتتە ئىلغار شەخس قاتناشتى. بۇلارنىڭ ئىچىدە ئۇرۇمچى شەھىرى «غالىبىيەت» يولى شەھەر تېلېفونى تارماق ئىدارىسىنىڭ 23 ياشلىق سىم يولى ئاسراش خادىمى ئابدۇۋۇھۇلمۇ بار ئىدى.

1992 - يىلى 10 - ئايدا پوچتا - تېلېگراف ساھەسگە خىزمەتكە كىرگەن ئابدۇۋۇھۇلى ئەھمەدلي خىزمەت داۋامىدا خەنزۇ تىل بېزىقىنى ئۆگىنىشنىڭ زۆرۈرلۇكىنى ھېس قىلىپ، ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ، پۈتۈن كۈچى بىلەن خەنزۇ - تىل - بېزىقىنى قېتىرقىنىپ ئۆگەندى، نەتىجىدە قىسقىغىنە بىر نەچچە يىل ئىچىدە سىم تاناب تۈزۈرۈكىگە چىقىپ مەشغۇلات قىلىش تېخنىكىسىنى ۋە شەھەر ئىچى تېلېفون كابېللىرىنى ئاسراش بىلىملىرىنى تېزلا ئىگىلىۋالدى. سىستېما بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئىككى قېتىملىق كەسپىي تېخنىكىدا ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسىدە ئابدۇۋۇھۇلى 1 - ۋە 3 - لىككە ئېرىشتى. 1993 - ۋە 1994 - يىللىرى ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ تېلېفون خەۋپ‌لىشىش قۇرۇلۇشى ئەڭ تېز تەرەققىي قىلدى. تېلېفون سىم يوللىرىنى ئۆزگەرتىپ قۇرۇش ۋەزىپىسى ئېغىر، شۇنداقلا ئابونتلارنىڭ تېلېگراف خەۋپ‌لىشىش ئىشلىرىغا بولغان ئەرز-شىكايەتلىرىمۇ بىر قەدەر كۆپ بولدى. ئىككى يىل جەريانىدا ئۇ 3000 نەچچە قېتىم سىم يولىدىكى كاشىلىنى تەكشۈرۈپ ۋە رېمونت قىلىپ، سىم يولىنىڭ راۋان بولۇش نىسبىتىنى 98 % كە يەتكۈزدى. بىر قېتىم مەلۇم بىر لىنىيەدىكى سىم يولىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىدا، ئۇ ئۈدا 11 كۈن جاپالىق ئىشلەپ، 880 مېتردىن كۆپرەك 167 جۇپ كابېل سىمىنى يەر ئاستىغا يانقۇزۇپ، ۋەزىپىنى مۇددەتتىن تۆت كۈن بۇرۇن تاماملىدى.

تېلېفون ئورنىتىش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ كىشىلەرنى قاقتى - سوقتى قىلىشتەك ناتوغرا كەسىپ ئىستىلى تېلېگراف ساھەسىدىكى بەزى كىشىلەرنىڭ كۆزىنى توسۇۋېلىپ، خىزمەت قولايلىقى ئارقىلىق چۆنتىكىنى تولدۇرۇۋېلىشقا ئېزىقتۇرغان ۋاقىتتا، ئابدۇۋۇھۇلى پۇل، ماددىي مەنپەئەتنى دەپ ئۆزىنى بۇلغايدىغان ئىشنى ھەرگىز قىلمىدى. 1994 - يىل 11 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ئابدۇۋۇھۇلى تېلېفون ئورنىتىش ئۇچۇن شاگىرتى بىلەن بىر ئابونتنىڭ ئۆيىگە باردى. ئىش تۈگىگەندىن كېيىن، بۇ ئابونت مىننەتدارلىق بىلدۈرۈش يۈزىسىدىن ئۇنىڭغا 200 يۈەن «چاي پۇلى» بەرمەكچى بولغاندا، ئۇ ناھايىتى خاپا بولۇپ: «ئابونتلار ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىش بىزنىڭ مەجبۇرىيىتىمىز، بۇنىڭ ئۈچۈن پۇل بەرمەكچى بولسىڭىز تېلېفونىڭىزنى ئورنىتىپ بەرمەيمەن» دېدى.

يولداش ئابدۇۋۇھۇلنىڭ ئەمەلي ھەرىكىتى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى توغرىلاشتىكى قەتئىي ئىرادىسى ۋە تەدبىرىنىڭ ئۇنۇملۇك ئىكەنلىكىنى كۆپچىلىككە تونۇتتى.

ئابدۇۋۇھۇلى ئادەتتىكى چاغلاردىمۇ ئۆزىگە ناھايىتى قاتتىق تەلەپ قويىدى ۋە قېتىرقىنىپ ئۆگەندى. ھەمىشە جاپادا ئالدىدا مېڭىپ، راھەتنى باشقىلارغا ئۆتۈنۈپ بەردى. بۇلتۇر شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى ئۈيۈشتۇرغان ئىككى قېتىملىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ سايلاھەت قىلىش پۇرسىتىنىڭ ئىككىلا قېتىمىنى باشقا يولداشلارغا ئۆتۈتۈنۈپ بەردى. ئۇ يۇقىرىقىدەك ئىش - ئىزلىرى بىلەن شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى بويىچە ئۇدا ئۇچ يىل «ئەڭ ياخشى سىم يولى ئاسراش خادىمى» ۋە «قوش مەدەنىيەتلىك ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

تاپوتوم رايونىمىزدىن بەتتە گۈلگە كۆرسىتىش ئۇقتۇسى

مەملىكەت بويىچە مەدەنىيەتلىك شەھەر، گەنت، بېزا - بازار بەرپا قىلىشنىڭ ئۇلۇغ كۆرسىتىش ئۇقتۇسلىرى قاتارىغا كىرگۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى خەۋىرى. مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى 3 - ئاينىڭ 24- كۈنى مەدەنىيەتلىك شەھەر بەرپا قىلىشتىكى 100 ئۇلۇغ كۆرسىتىش نۇقتىسى ۋە مەدەنىيەتلىك كەنت، بېزا- بازار بەرپا قىلىشتىكى 200 ئۇلۇغ كۆرسىتىش نۇقتىسىنىڭ ئىسملىكىنى ئېلان قىلدى. ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەدەنىيەتلىك شەھەر بەرپا قىلىش پائالىيىتى بويىچە ئۇلۇغ كۆرسىتىش نۇقتىسىغا ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ يېڭىشەھەر رايونى «بېيجىڭ» يولى كىچىك رايونى، شىخەنزە شەھىرىنىڭ 24 - كىچىك رايونى، كورلا شەھىرى چاربىاغ يېزىسىنىڭ سودا كوچىسى قاتارلىقلار كىرگۈزۈلدى. مەدەنىيەتلىك كەنت، بېزا - بازار بەرپا قىلىش پائالىيىتى بويىچە ئۇلۇغ كۆرسىتىش نۇقتىسىغا ماناس ناھىيىسى، ساۋەن ناھىيىسىنىڭ يەنسىخەي يېزىسى، ئۇرۇمچى ناھىيىسىنىڭ ئەرگۈك يېزا باجاخۇ كەنتى، يەنجى ناھىيىسىنىڭ شكشىن يېزا خوردۇن كەنتى قاتارلىقلار كىرگۈزۈلدى.

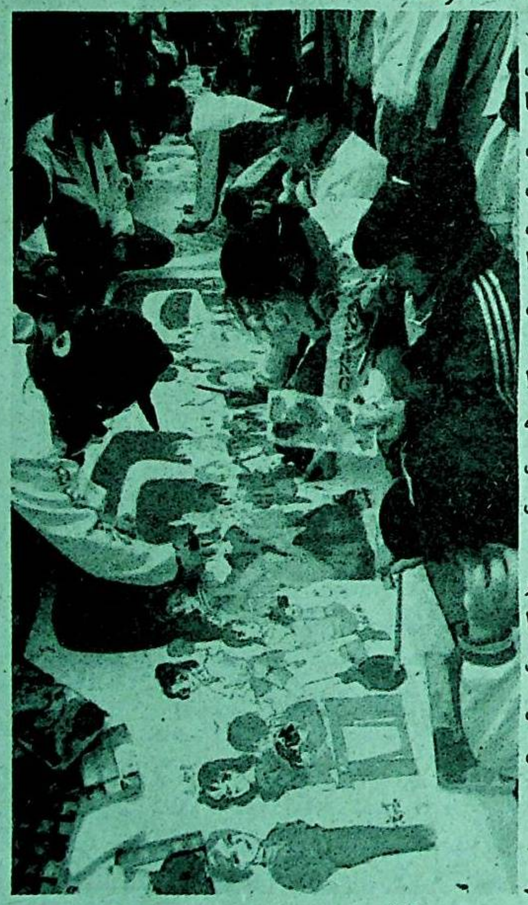

3-ئاينىڭ 23-كۈنى شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە 100 كۈن قالغانلىقى كۈتۈۋېلىنىۋاتقان پەيتتە، خاڭجۇدىكى «4-ماي» كەسپىي ئوتتۇرا مەكتىپىدىكى 100 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى-ئوقۇغۇچى ۋۇلكى مەيدانىدا «100 ئادەم 100 كۈندە ۋەتەنگە قايتىپ كېلىشنى كۈتۈۋېلىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.

سۈرەتتە: ئوقۇغۇچىلار ئاق رەختكە «جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەنگە قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش نۇسخىسى»نى سىزماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئېلان

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ تاشقى ئىشلار باشقارمىسىدىن بېرىلگەن 1613212- نومۇرلۇق پاسپورتىمنى يوقىتىپ قويدۇم. ئېلان بېرىلگەن كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

خاسىيەت ئابدۇراخمان

ھازىرقى ئەدەبىياتىمىزنى تەتقىق قىلىشنىڭ زۆرۈرلۈكى ۋە تەخىرسىزلىكى توغرىسىدا

كېرىمجان ئابدۇرېھىم

ئۈمىدىيەت توغرىسىدا سۆھبەت

ئەدەبىيات تارىخىنى ۋاراقلايدىغان بولساق، ھەر قايسى تارىخىي دەۋرلەردە مەيدانغا كەلگەن ئەدەبىياتنىڭ ئۆزىگە خاس نامى، مۇستەقىل ئاتالغۇسى بارلىقىنى كۆرىمىز. بىز ھازىر 70 - يىللارنىڭ ئاخىرىدىن باشلىنىپ ھازىرغىچە داۋاملىشىپ كېلىۋاتقان ئەدەبىياتىمىزنىڭ ئايرىم بىر ئەدەبىيات دەۋرىنى شەكىللەندۈرگەنلىكىنى ئىسپاتلاپ، ھېس قىلدۇرۇپ تۇرۇپتۇ. ھەممىمىزگە مەلۇم، بۇ يېڭى بىر تارىخىي دەۋر باشلىنىشتىن بۇرۇن، يەنى «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»مەزگىللىرىدە ھەققىي مەنىدىكى ئەدەبىيات ئاساسەن يوق دېيەرلىك ئىدى. زامانىۋىلاشتۇرۇشنى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان يېڭى دەۋردە ئەدەبىيات ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى، گۈللەپ ياشنىشى ئۈچۈن چەكسىز مۇمكىنچىلىكلەر يارىتىلدى، پايدىلىق شەرت - شارائىتلار ھازىرلاندى. شۇنىڭ بىلەن ئەدەبىيات ساھەسىدە قاينام - تاشقىنلىق، جانلىنىش ۋەزىيىتى مەيدانغا كەلدى. ئالايلى، رومانچىلىق ئاساسلىق ئەدەبىي شەكىل سۈپىتىدە مۇشۇ دەۋردە ئەدەبىياتىمىزغا قېتىلدى، رومانچىلىقمىزنىڭ گۈللىنىش ۋەزىيىتى ھەم خېلى يۇقىرى مۇڭەپپەقىيەتنى مۇشۇ دەۋردە يارىتىلدى. ھېكايە، پوۋېست ئىجادىيىتىدىمۇ ئەڭ ياخشى نەتىجىلەر مۇشۇ دەۋردە قولغا كەلتۈرۈلدى. ئەدەبىلىرىمىز تۇرمۇشنى ھېخانىك ھالدا ئەكس ئەتتۈرۈشتىن مەلۇم دەرىجىدە ھالقىپ چىقىپ، ئەدەبىي ئىجادىيەتنى ئۇنىڭ ماھىيەتلىك تەرەپلىرىگە تېخىمۇ يېقىنلاشتۇردى، بەدئىيلىك مەسىللىرىدە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. ئەدەبىي ئەسەرلىرىمىزدە يېڭىلىق، مۇڭەپپەقىيەت ھېسابلىنىدىغان ئىزدىنىش خاھىشى ئىپادىلەندى. يېڭىچە ئېستېتىك پرىنسىپلارنىڭ مەھسۇلى بولغان يېڭى شېئىرلار مەيدانغا كېلىپ، شېئىرىيەتمىزگە ئاكتىپ تەسىرلەرنى كۆرسەتتى ۋە ئۇنىڭ قىياپىتىنى مەلۇم جەھەتلەردە يېڭىلىدى. ئۇيغۇر ئەدەبىياتىدا كەم ئۇچرايدىغان نەسرچىلىك، ئەدەبىي ئاخباراتچىلىق، ئەدەبىي تەنقىدچىلىك ... ئىشلىرىمۇ بۇ دەۋردە بىرمۇنچە تەرەققىيات.

تەتقىقاتچىلىرى بىلەن قىسقىچە ئورتاقلىشىپ بېقىشتىنلا ئىبارەت. دېمىسىمۇ بۇ مەسىلە مۇشۇ دەۋر ئەدەبىياتىنى ئۆگىنىش، تەتقىق قىلىشتىكى مۇھىم شۇنداقلا ئاچقۇچلۇق بىر مەسىلە بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

ئەدەبىيات ئەمەلىيىتى بىزگە 70 - يىللارنىڭ ئاخىرىدىن باشلىنىپ ھازىرغىچە داۋاملىشىپ كېلىۋاتقان ئەدەبىياتىمىزنىڭ ئايرىم بىر ئەدەبىيات دەۋرىنى شەكىللەندۈرگەنلىكىنى ئىسپاتلاپ، ھېس قىلدۇرۇپ تۇرۇپتۇ. ھەممىمىزگە مەلۇم، بۇ يېڭى بىر تارىخىي دەۋر باشلىنىشتىن بۇرۇن، يەنى «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»مەزگىللىرىدە ھەققىي مەنىدىكى ئەدەبىيات ئاساسەن يوق دېيەرلىك ئىدى. ئەدەبىي ئەسەرلىرىمىزدە يېڭىلىق، مۇڭەپپەقىيەت ھېسابلىنىدىغان ئىزدىنىش خاھىشى ئىپادىلەندى. يېڭىچە ئېستېتىك پرىنسىپلارنىڭ مەھسۇلى بولغان يېڭى شېئىرلار مەيدانغا كېلىپ، شېئىرىيەتمىزگە ئاكتىپ تەسىرلەرنى كۆرسەتتى ۋە ئۇنىڭ قىياپىتىنى مەلۇم جەھەتلەردە يېڭىلىدى. ئۇيغۇر ئەدەبىياتىدا كەم ئۇچرايدىغان نەسرچىلىك، ئەدەبىي ئاخباراتچىلىق، ئەدەبىي تەنقىدچىلىك ... ئىشلىرىمۇ بۇ دەۋردە بىرمۇنچە تەرەققىيات.

دەۋرنىڭ ئىسلاھات روھى بىلەن سۇغىرىلدى، دەۋر خاراكتېرىنى ئۆزىدە مۇجەسسەملەشتۈردى. ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكى، خۇسۇسىيەتلىرىنى شەكىللەندۈردى، ئەدەبىيات ئۇچۇن ناھايىتى زور يېڭىلىقلارنى، تۆھپىلەرنى قوشتى. شۇڭا 70- يىللارنىڭ ئاخىرىدىن بۇيانقى ئەدەبىياتنى تارىخىي جەھەتتە ئايرىم بىر ئەدەبىيات دەۋرى دەپ قاراش ئەدەبىيات ئەمەلىيىتىگە، ئۇنىڭ تەرەققىيات ئالاھىدىلىكىگە تامامەن ئۇيغۇن. بۇ ئەدەبىياتنى نىسبەتەن مۇستەقىل ئۆگىنىش، تەھلىل - تەتقىق قىلىش تارىخىي جەھەتتىنمۇ، رېئال جەھەتتىنمۇ ئەھمىيەتكە ئىگە.

70 - يىللارنىڭ ئاخىرىدىن باشلانغان ھازىرقى ئەدەبىياتىمىزنى ئايرىم بىر ئەدەبىيات دەۋرى دەپ قارىغانىكەنمىز، ئۇنداقتا ئۇنى نېمە دەپ ئاتايمىز؟ ھېنىكچە، بۇ ئەدەبىياتنى «يېڭى دەۋردىكى ئەدەبىيات» ياكى «يېڭى دەۋر ئەدەبىياتى» دەپ ئاتىغان تۇزۇك. خەنزۇ ئەدەبىياتشۇناسلىرى 70 - يىللارنىڭ ئاخىرىدىن بۇيانقى ئەدەبىيات دەۋرىنى شۇنداق ئاتىغان بولۇپ، بىز شۇنىڭدىن قوبۇل قىلغان. ئەمما بىز بۇ ئاتالغۇنى تازا ياخشى چۈشىنىپ قوبۇل قىلىپ بولالمىدۇق. شۇ سەۋەبلەردىن يېڭى دەۋر ئەدەبىياتى بەزىدە يەنە «زامانىمىز ئەدەبىياتى»، «دەۋرىمىز ئەدەبىياتى»، «بۇگۈنكى ئەدەبىيات» دېگەندەك ناملار بىلەنمۇ ئاتىلىپ كېلىۋاتىدۇ. «يېڭى دەۋر ئەدەبىياتى» دېگەن بۇ ئاتالغۇ مۇشۇ ئالاھىدە تارىخىي دەۋردىكى يېڭىچە قىياپەتكە ئىگە، دەۋر روھىغا باي ئەدەبىياتنىڭ نامى بولۇشقا تازا مۇناسىپ، شۇڭا بىز 70 - يىللارنىڭ ئاخىرىدىن باشلىنىپ ھازىرغىچە داۋاملىشىپ كېلىۋاتقان مۇشۇ ئەدەبىياتىمىزنى «يېڭى دەۋردىكى ئۇيغۇر ئەدەبىياتى» دەپ ئاتايلى. شۇنداقلا يەنە بۇ ئەدەبىياتنىڭ ھەر خىل ھادىسىلىرىنى، مەسىللىرىنى تەھلىل - تەتقىق قىلىشقىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرەيلى.

كىشىلىك تۇرمۇشنىڭ ياخشى دەرسلىكى

- تېلېۋىزىيە تىياتىرى «ئاتىمىز ۋە ئانىمىز»نى كۆرگەندىن كېيىن

جۇرئەت كامىل

سەھنە ۋە ئېكران

ئەدەبىيات - سەنئەت تۇرمۇشنى، رېئاللىقنى ئەكس ئەتتۈرۈشكە يۆزلەنگەنلىكى بىلەن خەلققە يېقىنلىشىپ، كىشىلەرنىڭ مەنىۋى ئېھتىياجىنى، ئىستېتىك تەلىپىنى قاندۇرۇپ، كىشىلەرگە ئەخلاق - پەزىلەت، ئالىيجانابلىق خىسلەت تەربىيىسى بېرىپ، كىشىلەرنىڭ روھىي دۇنياسىنى نۇرلاندۇرماقتا. خەلقە، تۇرمۇشقا، رېئاللىققا يۆزلەنگەن بىر تۇركۈم نادىر ئەسەرلەر غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان يېڭى كىشىلەرنى پېتىشتۇرۇش ۋە توغرا كىشىلىك قاراش، قىممەت قارىشى يېتىلدۇرۇش، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەتنى يۈكسەلدۈرۈشتە مۇھىم رول ئويناپ، ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك ئەدەبىياتىدا گۈللىنىش ۋەزىيىتىنىڭ بارلىققا كەلگەنلىكىنى ئامايان قىلماقتا. شىنجاڭ سىنىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلىپ يېقىندا كۆرسەتكەن «ئاتىمىز ۋە ئانىمىز» ناملىق كۆپ قىسىملىق تېلېۋىزىيە تىياتىرى كىشىلەرنى ئالىيجانابلىق ئەخلاق - پەزىلەت بىلەن تەربىيىلەيدىغان، كىشىلىك تۇرمۇشقا قانداق مۇئامىلە قىلىش ھەققىدە تەربىيە بېرىدىغان ئىجتىمائىي ئەخلاق تېمىسىدىكى نادىر تېلېۋىزىيە تىياترىدۇر.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، كىشىلەرنىڭ دۇنيا قارىشى، قىممەت قارىشى ۋە كىشىلىك تۇرمۇش قارىشىدا زور ئۆزگىرىشلەر بولۇپ، پۈتۈنلەي چوقۇنىدىغان، ئەيىش - ئىشرەتكە بېرىلىدىغان، نام - ئابروي، پايدا - مەنپەئەت قوغلىشىپ ۋە مال - دۇنيانى دەپ ئاتا - ئانا، قېرىنداشلىرىدىنمۇ يۈز ئۆرۈيدىغان، پەرزەنتلىك بۇرچىنى ئادا قىلماي ئاتا - ئانىسىنى خورلايدىغان، ئۆلارنى شۇلۇپ يەيدىغان ئىجتىمائىي ئەخلاقسىزلىق ھادىسىلەر باش كۆتۈرۈپ قالدى. ساھەلەردە بولسا ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە ناتوغرا ئىستىللار باش كۆتۈرۈپ، ئىش بېجىرىش تەس بولۇش ئەھۋاللىرى كۆرۈلدى. ئاشۇ «يېڭى ھادىسە»لەرنى ئارقا كۆرۈنۈش قىلغان «ئاتىمىز ۋە ئانىمىز» ناملىق تېلېۋىزىيە تىياترى ئۆزىنىڭ تەسىرلىك كۆرۈنۈشلىرى، ئاممىباب تىلى ۋە تۇرمۇشنى چىن ئەكس ئەتتۈرگەنلىكى بىلەن كىشىلەرنىڭ روھىغا، ئىجتىمائىي كەيپىياتقا، كىشىلەرنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق، مەدەنىيەت سۈپىتىگە تەسىر كۆرسىتىپ، تۇرمۇشقا قانداق مۇئامىلە قىلىش، ئاتا - ئانىغا ۋە بىر - بىرىگە قانداق كۆيۈنۈش ھەققىدە كىشىلەرنى چوڭقۇر تەربىيىگە ئىگە قىلدى.

بىر ناھىيىنىڭ قۇيمىچىلىق زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى چياۋ ئۇستام بىلەن چياۋ مومای ئوغلى چياۋجاۋپې، چياۋجانەن ۋە قىزلىرى چياۋجالى، چياۋجاپىڭنى ياخشى تەربىيىلىگەچكە تۆت بالىسىنىڭ ھەممىسى ئالىي مەكتەپتە ئوقۇيدۇ. ئۇچى شەھەردە خىزمەت قىلدۇ. بەختكە قارشى ئاق كۆڭۈل چياۋ بوۋاي ئۆپكە راكىغا گىرىپتار بولۇپ قېلىپ، شەھەرگە - بالىلىرىنىڭ يېنىغا داۋالانغىلى كېلىپ، دوختۇرخانىدىكى تەببىي ئەخلاققا يات ناچار ئىستىللارنىڭ توسقۇنلۇقىغا ئۇچراپ، مىڭتەستە بالىنتسىغا قوبۇل قىلىندۇ. چياۋ بوۋاينىڭ ئېلىپ كەلگەن داۋالىنىش پۇلى تېزلا تۈگەپ، دوختۇرلار يەنە پۇل تۆلەشنى ئېيتىدۇ. چياۋ بوۋاينىڭ ئۇچ بالىسىنىڭ «قولى قىسقا» بولغاچقا، ئۆلار دادىسىنىڭ كېلىسىنى داۋالىتىش ئۈچۈن كۆپ ئىزدەنگەن بولسىمۇ، يەنىلا يېتەرلىك پۇل تاپالمايدۇ. ئاخىرى چوڭ ئوغلى چياۋجاۋپې قىزىنىڭ رويالىنى سېتىشقا مەجبۇر بولدۇ. شۇ سەۋەبتىن ئۇ ئەسلىدىمۇ مۇناسىۋەتى تازا ياخشى ئەمەس، ھاكاۋۇر، شەخسىيەتچى، ھاكاۋۇر ئادەملەرنىڭ سېلىشتۇرمىسىمۇ ناھايىتى تەبىئىي تەسۋىرلەنگەن بولۇپ، كىشىنى چوڭقۇر ئويغا سالىدۇ. بوۋاي، مومای ۋە تۆت بالىنىڭ ئۆزگىچە خاراكتېرى ناھايىتى يارقىن ۋە تەبىئىي يورۇتۇلۇپ، ئۆلارنىڭ ئۆزئارا مۇناسىۋىتى، بىر - بىرىگە كۆيۈنۈشى، باشقىلارغا بولغان مۇئامىلىسى ۋە قىيىنچىلىق ئالدىدا ئۇمىدۋار، غەيرەتلىك بولۇشتەك روھىي ھالىتى ئۆۋەتتە بەزى كىشىلەردە ساقلىنىۋاتقان ئاتا - ئانىسىنى باقمايدىغان، ئۆزئارا كۆيۈنمەيدىغان، ئۆزئارا دوختۇرخانىدا يېتىپ قالدۇ. چوڭ قىزى چياۋجالى گەرچە تېنى ئاجىز، كېسەلچان بولسىمۇ، دادىسىغا ئىككى قېتىم قان بېرىدۇ. كىچىك قىزى چياۋجاپىڭ ئالىي مەكتەپتە ئوقۇشقا كېرەكلىك خىراجەتنى ئۆزى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئىشتىن سىرت ئائىلە ئوقۇتقۇچىسى بولىدۇ ... چياۋ بوۋاينىڭ تۆت بالىسى پۈتۈن كۈچى بىلەن دادىسىنى داۋالىتىش ئۈچۈن كۆپ جاپا تارتىدۇ. لېكىن بۇ ئىشلاردىن چياۋ بوۋاينىڭ خەۋىرى يوق ئىدى. شۇڭا ئۇ جانەننىڭ ئىشىنى ئۇقۇپ، بەك خاپا بولىدۇ. چۈنكى ئۇ بالىلىرىغا دائىم ياخشى ئادەم بولۇش، كىشىلەرگە ياخشى مۇئامىلە قىلىش ھەققىدە تەربىيە بېرىدۇ. كېسىلى پىشىپ، ئاخىرقى باسقۇچقا بېرىپ قالغان چياۋ بوۋاي ئاخىرى بالىلىرىنىڭ ئۆزى ئۈچۈن جاپا تارتىۋاتقانلىقىنى بىلىپ، بالىلىرىنى جاپادىن بالدۇرراق قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن ئۆلۈۋېلىش نىيىتىگە كېلىدۇ. لېكىن بوۋاينىڭ مەقسىتى ئەملىكە ئاشماي، يەنە بىر مەزگىل بالىلىرىغا «جاپا» سالىدۇ. ئاخىرى بوۋاي كېسەل كارىۋىتىدا جان ئۈزىدۇ. دەل مۇشۇ چاغدا بوۋاينىڭ ئىككىنچى تەۋرىسى دۇنياغا كېلىدۇ ...

بۇ تېلېۋىزىيە تىياترى يۇقىرىقى ۋەقەلىكنى ئاساسىي لىنىيە قىلىپ تەپسىلاتلارنى ناھايىتى چىن بايان قىلغاچقا، تاماشىبىنلارغا خۇددى ئۆكرانىدىكى ئىشلار كۆز ئالدىدا بولۇۋاتقان ئىشلاردەك تۇيغۇ بېرەلىگەن. تىياتىردا تەسۋىرلەنگەن ئاق كۆڭۈل، ياخشى ئادەملەر بىلەن شەخسىيەتچى، ھاكاۋۇر ئادەملەرنىڭ سېلىشتۇرمىسىمۇ ناھايىتى تەبىئىي تەسۋىرلەنگەن بولۇپ، كىشىنى چوڭقۇر ئويغا سالىدۇ. بوۋاي، مومای ۋە تۆت بالىنىڭ ئۆزگىچە خاراكتېرى ناھايىتى يارقىن ۋە تەبىئىي يورۇتۇلۇپ، ئۆلارنىڭ ئۆزئارا مۇناسىۋىتى، بىر - بىرىگە كۆيۈنۈشى، باشقىلارغا بولغان مۇئامىلىسى ۋە قىيىنچىلىق ئالدىدا ئۇمىدۋار، غەيرەتلىك بولۇشتەك روھىي ھالىتى ئۆۋەتتە بەزى كىشىلەردە ساقلىنىۋاتقان ئاتا - ئانىسىنى باقمايدىغان، ئۆزئارا كۆيۈنمەيدىغان، ئۆزئارا دوختۇرخانىدا يېتىپ قالدۇ. چوڭ قىزى چياۋجالى گەرچە تېنى ئاجىز، كېسەلچان بولسىمۇ، دادىسىغا ئىككى قېتىم قان بېرىدۇ. كىچىك قىزى چياۋجاپىڭ ئالىي مەكتەپتە ئوقۇشقا كېرەكلىك خىراجەتنى ئۆزى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئىشتىن سىرت ئائىلە ئوقۇتقۇچىسى بولىدۇ ... چياۋ بوۋاينىڭ تۆت بالىسى پۈتۈن كۈچى بىلەن دادىسىنى داۋالىتىش ئۈچۈن كۆپ جاپا تارتىدۇ. لېكىن بۇ ئىشلاردىن چياۋ بوۋاينىڭ خەۋىرى يوق ئىدى. شۇڭا ئۇ جانەننىڭ ئىشىنى ئۇقۇپ، بەك خاپا بولىدۇ. چۈنكى ئۇ بالىلىرىغا دائىم ياخشى ئادەم بولۇش، كىشىلەرگە ياخشى مۇئامىلە قىلىش ھەققىدە تەربىيە بېرىدۇ. كېسىلى پىشىپ، ئاخىرقى باسقۇچقا بېرىپ قالغان چياۋ بوۋاي ئاخىرى بالىلىرىنىڭ ئۆزى ئۈچۈن جاپا تارتىۋاتقانلىقىنى بىلىپ، بالىلىرىنى جاپادىن بالدۇرراق قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن ئۆلۈۋېلىش نىيىتىگە كېلىدۇ. لېكىن بوۋاينىڭ مەقسىتى ئەملىكە ئاشماي، يەنە بىر مەزگىل بالىلىرىغا «جاپا» سالىدۇ. ئاخىرى بوۋاي كېسەل كارىۋىتىدا جان ئۈزىدۇ. دەل مۇشۇ چاغدا بوۋاينىڭ ئىككىنچى تەۋرىسى دۇنياغا كېلىدۇ ...

بۇ تېلېۋىزىيە تىياترى يۇقىرىقى ۋەقەلىكنى ئاساسىي لىنىيە قىلىپ تەپسىلاتلارنى ناھايىتى چىن بايان قىلغاچقا، تاماشىبىنلارغا خۇددى ئۆكرانىدىكى ئىشلار كۆز ئالدىدا بولۇۋاتقان ئىشلاردەك تۇيغۇ بېرەلىگەن. تىياتىردا تەسۋىرلەنگەن ئاق كۆڭۈل، ياخشى ئادەملەر بىلەن شەخسىيەتچى، ھاكاۋۇر ئادەملەرنىڭ سېلىشتۇرمىسىمۇ ناھايىتى تەبىئىي تەسۋىرلەنگەن بولۇپ، كىشىنى چوڭقۇر ئويغا سالىدۇ. بوۋاي، مومای ۋە تۆت بالىنىڭ ئۆزگىچە خاراكتېرى ناھايىتى يارقىن ۋە تەبىئىي يورۇتۇلۇپ، ئۆلارنىڭ ئۆزئارا مۇناسىۋىتى، بىر - بىرىگە كۆيۈنۈشى، باشقىلارغا بولغان مۇئامىلىسى ۋە قىيىنچىلىق ئالدىدا ئۇمىدۋار، غەيرەتلىك بولۇشتەك روھىي ھالىتى ئۆۋەتتە بەزى كىشىلەردە ساقلىنىۋاتقان ئاتا - ئانىسىنى باقمايدىغان، ئۆزئارا كۆيۈنمەيدىغان، ئۆزئارا

تەنقىد قىلىنغانلىرى يوق دېيەرلىك بولۇۋاتىدۇ. دېمىسمۇ بۇ ساھەدە قىلغان ئىشلىرىمىز بەك كۆپ ئەمەس، قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلىرىمىز بولسا بەك كۆپ. ئالايلى، ئەدەبىياتنىڭ تەرەققىيات تارىخىنى ئىلمىي يوسۇندا دەۋرلەرگە، باسقۇچلارغا بۆلۈش، ئۇلارنى مۇۋاپىق نام - ئاتالغۇلار بىلەن ئاتاش ئىشى ئەدەبىياتشۇناسلىققا نىسبەتەن ئېيتقاندا، باشلانغۇچ، ئەڭ للىي پائالىيەت مەزمۇنلىرىنىڭ بىرى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئەدەبىياتىمىز ناھايىتى ئېنىق ۋە ئالاھىدە بىر قانچە ئەدەبىيات دەۋرىنى باشتىن كۆچۈرگەن تۇرۇقلۇق بۇ دەۋرلەرنى ئايرىش، ئۇنى ئاتاش تېخىچە قانائەتلىنەرلىك دەرىجىدە يورۇتۇپ بېرىلمىدى. ئەدەبىيات تارىخى ھەققىدىكى بايانلىرىمىزدا، ئەدەبىيات رېئاللىقى ھەققىدىكى تەھلىل - تەتقىقاتلىرىمىزدا «ھازىرقى زامان ئەدەبىياتى»، «بۈگۈنكى زامان ئەدەبىياتى»، «يېڭى دەۋر ئەدەبىياتى» دېگەندەك ئاتالغۇلارنى توغرا، مۇۋاپىق قوللىنالمايۋاتىمىز. ھەتتا ئەدەبىيات بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقانلىرىمىزمۇ بۇنداق مۇجمەللىكتىن، ئېنىقسىزلىقتىن قۇتۇلالمىدۇق. ئېنىقكى، بىزنىڭ بۇ ھەقتىكى چۈشەنچىمىز تازا ئېنىق بولمىغانلىقى ئۈستىگە بىرەدەكمۇ ئەمەس. بۇ ماقالەمدە دېيىلمەكچى بولغىنى ئەدەبىيات تارىخىنى دەۋرلەرگە بۆلۈش مەسىلىسىنى مۇھاكىمە قىلىپ ئايدىڭلاشتۇرۇش بولىمغانلىقى ئۈچۈن بۇ يەردە بۇ مەسىلە ھەققىدە تەپسىلىي توختىلىش ھاجەتسىز. بۇ ماقالىنى يېزىشتىكى مەقسىتىم 70- يىللارنىڭ ئاخىرلىرىدىن بۇيانقى ئەدەبىياتنى ئايرىم بىر ئەدەبىيات دەۋرى دەپ ئاتاش كېرەكمۇ؟ ئەگەر كېرەك بولسا ئۇنى نېمە دەپ ئاتايمىز؟ دېگەن مەسىلىلەر ھەققىدىلا كىتابخانلار ۋە ئەدەبىيات

ھۈنەر پىشۈاسى

ئىسمايىل مۇھەممەت فوتوسى

يېڭىلىش ھەققىدە يەنە بىر نېمىلەر ئۈستىدە ئويلىنىش

- «مۇزتاغ باغرىدىكى گۈلباغ» فىلمىنى كۆرگەندىن كېيىن

ئوسمانجان زۇنۇن، ئەنۋەر ھاشىم

بۇ يىل 9 - فېۋرال شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى سۈنئىي ھەمراھ قانىلىدا ئاقتۇ ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى مەخسۇس پروگراممىا بۆلۈمى بىرلىشىپ ئىشلىگەن تېلېۋىزىيە بەدىئىي فىلىمى «مۇزتاغ باغرىدىكى گۈلباغ» روزا ھېيتلىق سوۋغات سۈپىتىدە كۆرسىتىلدى. بىر يېرىم سائەتلىك بۇ فىلىمدە ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ 40 نەچچە يىللىق تەرەققىيات ئەھۋالى، ئىلاھات، ئېچىۋېتىش جەريانىدا قولغا كەلتۈرگەن شانلىق مۇۋەپپەقىيەتلىرى ئەكس ئەتتۈرۈلۈپ، ئاقتۇلۇقلارنىڭ جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەشتەك جەسۇرانە روھىغا مەدھىيە ئوقۇلغان.

فىلىمدە مەزمۇن بىلەن بەدىئىيلىك مۇۋەپپەقىيەتلىك گىرەلەشتۈرۈلۈپ، ھەم تەرەققىياتنى نامايان قىلىش، ھەم بەدىئىي زوق بەخش ئېتىشتىن ئىبارەت قوش مەقسەت ئەمەلگە ئاشۇرۇلغان. فىلمدە ئالدى بىلەن ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى قىسقىچە تونۇشتۇرۇلۇپ ئاندىن يېزا ئىگىلىك، سانائەت، مەدەنىيەت - مائارىپ، سەھىيە، قاتناش، سىياسىي - قانۇن، پوچتا-تېلېگراف، سودا قاتارلىق ساھەلەردە ئىشلەنگەن خىزمەتلەر ۋە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەر سىستېمىلىق بايان قىلىنىپ، ناھىيىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىياتى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن. شۇنىڭ بىلەن بىللە ھەرقايسى ساھە ۋە مىللەتلەر تونۇشتۇرۇلغاندا شۇنىڭغا مۇناسىپ سەنئەت نومۇرى قىستۇرۇلغان. فىلمنىڭ ئاپتورى، سەنئەت يېتەكچىسى ۋە مۇزىكا تەھرىرى مېھمانجان روزى بىلەن رېژىسسور ئىسھاق روزىنىڭ كۆرۈنۈش ۋە چۈشەندۈرۈشلەرنى تاللاش، ئورۇنلاشتۇرۇش، كىرىشتۇرۇش جەھەتلەردىكى يېڭىچە بەدىئىي ئۇسلۇبى بىلەن ئوپېراتورلارنىڭ ھازىرقى زامان سىنغا ئېلىش تېخنىكىسىنىڭ ئارتۇقچىلىقلىرىدىن ماھىرلىق بىلەن پايدىلىنىشى فىلىمگە يېڭىچە ئالاھىدىلىك بەخش ئەتكەن. فىلىم تاماشىبىنلارنى گاھ مېھنەت قاينىغان ئېتىزلىقلارغا باشلاپ بارسا، گاھ مۇزتاغ ئالتا چوققىسى، گۈزەل قاراكۆل، ئۈچچۇپ ئېقىۋاتقان زەرەپشان، كۆسەن، گەز دەريالىرى، يايپېشىل قارىغايزارلىق، بىپايان يايلاق، بېھىشتەك باغلار ۋە قاينىق بازارلاردا سەيلى قىلدۇرىدۇ؛ گاھ سەنئەتكارلار ئەلنەغمىلەر ئورۇندىغان قويۇق، يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە سەنئەت نومۇرلىرىدىن زوقلاندۇرىدۇ.

فىلمدە پۈتۈن ناھىيىدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ «سۇ، تۈپراقنى كەڭ كۆلەمدە ئېچىپ، ئاشلىقنى، پاختىنى ئاشۇرۇپ، چارۋىچىلىقنى يۇكسەلدۈرۈپ، باغۋەنچىلىككە يۈرۈش قىلىپ، كانچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش»تىن ئىبارەت تەرەققىيات نىشانى بويىچە ھېگىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش يولىدا كۆرەش قىلىپ بۇ چەت، چېگرا ناھىيىدە بۇگۈنكىدەك نىسبەتەن تېز تەرەققىي قىلىۋاتقان جانلىق مەنزىرىنى بارلىققا كەلتۈرۈش جەريانىدىكى قىممەتلىك ئوبرازى تونۇشتۇرۇلغان. ئۇيغۇر، قىرغىز، خەنزۇ، تاجىك قاتارلىق مىللەتلەر تونۇشتۇرۇلۇپ، ئۇلارنىڭ ئىلاھات، ئېچىۋېتىش جەريانىدا ئۆزگۈرۈۋاتقان ئىجتىمائىي تۇرمۇش ئەھۋالى

جياڭ زېمىن تايلاند زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن بۇ يەردە تايلاند زۇڭلىسى چاۋالىي يۈڭسەيبۇ بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن تايلاند 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئۇزاق مۇددەتلىك، قۇشنىدارچىلىق، ئىز - بىرىگە ئىشىنىدىغان ۋە ئومۇمىيۈزلۈك ھەمكارلىشىدىغان مۇناسىۋەتنى ۋاۋاجلاندۇرالايدۇ.

جياڭ زېمىن جۇڭگو - تايلاند دوستلۇقىنى ئوخشاشمىغان تۈرۈمدىكى دۆلەتلەرنىڭ ئىناق ئۆتۈشى بويىچە ئۇلۇغ يارىتىپ، دەپ تەرىپلىدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن تايلاندنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇقى بار، ئىككى دۆلەت ئىزچىل تۇرده ياخشى ئۆستە، ياخشى قوشنا بولۇپ كەلدى. دىپلوماتىك مۇناسىۋەت تۇرنا قاندىن بۇيان، خەلقئارا ۋەزىيەتتە كۆپ ئۆزگىرىش بولغان، يېڭى مەسىلە، يېڭى ئەھۋاللار ئۈزلۈكسىز كۆرۈلگەن بولسىمۇ، جۇڭگو بىلەن تايلاند بىر - بىرىگە ئىشىنىپ، بىر - بىرىنى چۈشىنىپ، سەممىي ھەمكارلىشىپ كەلدى. ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ دوستلۇقى كۈنسېرى كۈچەيدى، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى ئۈزلۈكسىز يېڭى تەرەققىياتلارغا ئېرىشتى. بۇ پۈتكۈل ئۇيغۇرغا ئوخشاشمىغان تۈرۈمدىكى دۆلەتلەرنىڭمۇ ئىناق ئۆتۈشلەيدىغانلىقى، ئورتاق راۋاجلىنالايدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

چاۋالىي مۇنداق دېدى: بۇ قېتىم ماڭا ھەمراھ بولۇپ ھۆكۈمەتنىڭ مىنىستىرلىرى، ئارمىيە رەھبەرلىرى ۋە كارخانىچىلار زىيارەتكە كەلدى، ئۇلارنىڭ سانى مىسلى كۆرۈلمىگەن دەرىجىدە كۆپ بولدى. بۇ تايلاند بىلەن جۇڭگونىڭ چوڭقۇر دوستلۇقىنى گەۋدىلەندۈردى.

چاۋالىي مۇنداق دېدى: تايلاند ھۆكۈمىتى تايلاند - جۇڭگو دوستلۇقى ئۈچۈن داۋاملىق ئاكتىپ تىرىشىدۇ، «بىر جۇڭگو» سىياسىتىنى داۋاملىق يولغا قويىدۇ.

جياڭ زېمىن تەكتلەپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو - تايلاند ئىناق قوشنا، ھەمكار شېرىكى، ئۇزاق مۇددەتلىك ياخشى دوست بولۇش ئۈستىدە چىڭ تۇرىدۇ. ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ھەرقانداق مەسىلىنى ئىككى تەرەپ تىنچ سۆھبەت ۋە مەسلىھەتلىشىش ئارقىلىق ھەل قىلىشقا تولۇق ئىشىنىدۇ.

دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن مۇشۇ ئايىنىڭ 3 - كۈنى جۇڭنەنخەيدە تايلاند زۇڭلىسى چاۋالىي يۈڭسەيبۇ بىلەن كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

دېدى: جۇڭگونىڭ بىرلىككە كېلىشى كىشىلەر كۆڭلىنىڭ مايىللىقى، ۋەزىيەتنىڭ تەققازاسى، ۋەتەننى پارچىلاش كىشىلەرنىڭ كۆڭلىگە ياقمايدۇ. مۇنىم، تەرەققىي تاپقان ۋە قۇدرەتلىك جۇڭگو ئاسىيا-تىنچ ئokyان رايونى ھەتتا پۈتكۈل دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىغا ئېغىمۇ زور تۆھپە قوشىدۇ.

چاۋشى ۋېيىۋەنجاڭ نورۋېگىيە پارلامېنتىنىڭ باشلىقى گلوندار خانىم بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئوسلو، 2 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. بۇ يەردە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيىۋانجاڭى چاۋشى مۇشۇ ئايىنىڭ 2 - كۈنى بۇ يەردە نورۋېگىيە پارلامېنتىنىڭ باشلىقى گلوندار خانىم بىلەن سۆھبەتلەشتى، ئۇلار جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ۋە نورۋېگىيە پارلامېنتىنىڭ دوستانە ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى كۈچەيتىش، جۇڭگو - نورۋېگىيە مۇناسىۋىتىنىڭ ئۈزاقتىن بۇيانقى راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا دوستانە مۇزاكىرىلەشتى.

چاۋشى پارلامېنت سارىيىغا بارغاندا، گلوندار خانىم دەرۋازا ئالدىدا كۈتۈۋالدى، ئاندىن چاۋشىنى باشلاپ پارلامېنت سارىيىنى كۆرسەتتى. چاۋشى سۆز قالدۇرۇش دەپتىرىگە: «جۇڭگو - نورۋېگىيە خەلقىنىڭ دوستلۇقى ئەۋلادمۇ ئەۋلاد داۋاملاشسۇن» دەپ يازدى.

سۆھبەتتە گلوندار خانىم ئالدى بىلەن نورۋېگىيە پارلامېنتىغا ۋەكالىتەن چاۋشىنىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قىزغىن قارشى ئالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، نورۋېگىيە - جۇڭگو دۆلەتلىرى ئوتتۇرىسىدىكى بارىدا-ناھايىتى كۆپ بولدى. نورۋېگىيە خەلقى جۇڭگونىڭ دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ ئەھۋالىغا ناھايىتى ئەھمىيەت بېرىدۇ. نورۋېگىيە، جۇڭگو ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەت ناھايىتى ياخشى، نورۋېگىيە پارلامېنتى بىلەن جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ئالاقە ۋە ھەمكارلىقىنى يەنمۇ كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىمەن.

چاۋشى مۇنداق دېدى: «بىز نورۋېگىيىنىڭ خەلقئارا ئىشلاردا ئويغان ئىجابىي رولىغا ئاپىرىن ئوقۇيمىز، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى كېڭىشىش ۋە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشنى خالايمىز.» كۆرۈشۈشتە چاۋشى قارشى تەرەپنىڭ تەلىپىگە بىنائەن جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ قانۇن چىقىرىش قانارلىق جەھەتلەردىكى ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى.

شىنجاڭدا جۇڭگو بىلەن جەنۇبىي ئافرىقا دېپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىش مەسىلىسى ئۇستىدە كېڭىشۋاتمىدۇر، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. دېپلوماتىيە ئىشخانىسىنىڭ بايانىتچىسى شېن گۇفاڭ بۈگۈن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا، مۇخبىرلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەرگەندە: جۇڭگو بىلەن جەنۇبىي ئافرىقا مۇناسىۋىتى ئورنىتىلغاندىن كېيىن، ئىككى تەرەپ ئارىسىدا ئۆز-ئارا زىيارەت قىلىش ئالماشتۇرۇلدى، ئىككى تەرەپ ئارىسىدا ھەر خىل سەۋىيەلەردە ئالاقە ساقلىنىپ كەلمەكتە، دېدى.

ماداغاسقار «بىر جۇڭگو» سىياسىتىدە چىڭ تۇرىدىغانلىقىنى ئەكىتىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تاناناريۇ، 1 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. ماداغاسقار زۇڭتۇڭى راچىراكا بۈگۈن زۇڭتۇڭلۇق مەكتىپىدە زىيارەتكە كەلگەن جۇڭگو گوۋۈيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جياڭ چۈنيۈن بىلەن كۆرۈشكەندە، ماداغاسقار ھۆكۈمىتىنىڭ «بىر جۇڭگو» سىياسىتىدە چىڭ تۇرىدىغانلىقىنى ئەكىتىدى.

جۇڭگو دېپلوماتىك مۇناسىۋىتى ئورناتقانلىقىنىڭ 25 يىللىق مۇناسىۋىتى بىلەن ماداغاسقارغا زىيارەتكە كەلگەنلىكى ئالاھىدە ئەھمىيەتكە ئىگە، بۇ زىيارەت ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ يەنمۇ تەرەققىي قىلدۇرۇشىغا پايدىلىق تۈرتكە بولىدۇ، دەپ كۆرسەتتى.

راچىراكا ئەپەندى ئۆزىنىڭ بۇ قېتىملىق زىيارىتى جەريانىدا ئىككى تەرەپ ئارىسىدا ئىقتىسادىي ھەمكارلىق، سودا، مەدەنىيەت، مائارىپ، ساغلامچىلىق قاتارلىق ساھەلەردە كېلىشىم ئىمزالىغانلىقىنى ئېيتتى.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ ياۋروپا دۆلەتلىرى ئىنتىپاقى مىنىستىرلار شەرتنامىسىنى ئىمزالاش ۋە ئىنتىپاق نىزامنامىسىنى دەسلەپكى قەدەمدە ئىمزالاش زۆرۈر، دەپ قارايدۇ.

△ ئامېرىكا ئالىم قاتنىشى ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جياڭ چۈنيۈن بىلەن كۆرۈشكەندە، ماداغاسقار ھۆكۈمىتىنىڭ «بىر جۇڭگو» سىياسىتىدە چىڭ تۇرىدىغانلىقىنى ئەكىتىدى.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

- جياڭ زېمىن ئامېرىكا موتوررولا شىركىتى ئىجرائىيە كومىتېتىنىڭ رەئىسى بىلەن كۆرۈشتى
- لى پېڭ ياپونىيىنىڭ مالىيە ساھەسىدىكىلەرنىڭ جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇش ئۇچۇرىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى
- چاۋشى ۋېيىۋەنجاڭ نورۋېگىيىنىڭ باش ۋەزىرى ياگېران بىلەن كۆرۈشتى
- جۇرۇگجى بېلورۇسىيىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مەسلىھەتچىسى جۇڭگودا يەرلىك ئاھالە مەسلىسى مەۋجۇت ئەمەس، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۇە، 1 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مەسلىھەتچىسى لۇڭ شۆچۈەن مۇشۇ ئايىنىڭ 1- كۈنى ب د ت كىشىلىك ھوقۇق كومىتېتى يەرلىك ئاھالە مەسلىسىنى قاراپ چىققاندا سۆزگە چىقىپ مۇنداق دېدى: جۇڭگودا يەرلىك ئاھالە يوق، يەرلىك ئاھالە مەسلىسىمۇ مەۋجۇت ئەمەس.

ئۇ مۇنداق دېدى: ياۋروپادىكى باشقا دۆلەتلەرنىڭ ئەھۋالىغا ئوخشاش، جۇڭگودىكى مىللەتلەر ئەۋلادمۇ ئەۋلاد جۇڭگو زېمىنىدا ئولتۇراقلىشىپ كەلگەن. جۇڭگو بۇرۇن مۇستەملىكىچىلەر ۋە چەت ئەل تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ تاجاۋۇزىغا ۋە ئىشغالىيىتىگە ئۇچرىغان، لېكىن ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئاجايىپ جاپالىق كۈرەشلىرى ئارقىلىق جۇڭگو خەلقى مۇستەملىكىچىلەر ۋە تاجاۋۇزچىلارنى قوغلاپ چىقاردى.

لۇڭ شۆچۈەن مۇنداق دېدى: جۇڭگودا يەرلىك ئاھالە يوق، يەرلىك ئاھالە مەسلىسى مەۋجۇت بولمىسىمۇ، جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى يەنىلا خەلقئارادىكى يەرلىك ئاھالىنىڭ ھوقۇقىنى قوغداش مەسلىسىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈپ، يەرلىك ئاھالىنىڭ كۆڭۈلسىز تارىخىي كۈلپەتلىرىگە ھېسداشلىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىغا دىققەت قىلىپ كېلىۋاتىدۇ.

لۇڭ شۆچۈەن «يەرلىك ئاھالىنىڭ ھوقۇقى خىتابنامىسى» - ب د ت نىڭ كىشىلىك ھوقۇقى ساھەسىدىكى يەنە بىر مۇھىم ھۆججىتى بولۇپ قالدۇ، دەپ ھېسابلىدى. ئۇ كىشىلىك ھوقۇق كومىتېتى خىزمىتى گۇرۇپپىسىنىڭ يەرلىك ئاھالە ھەققىدىكى تەبىر ۋە خىتابنامىسىنىڭ مۇۋاپىق كېلىش دائىرىسى مەسلىسىگە يېتەرلىك ئەھمىيەت بېرىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

يەرگەندە: جۇگگو بىلەن جەنۇبىي ئافرىقا دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىش مەسىلىسى ھۇستىدە كېڭىشۋاتىدۇ، دېدى.

شېن گوفاڭ مۇنداق دېدى: بۇلتۇر يىل ئاخىرىدىن بۇيان جەنۇبىي ئافرىقا زۇكتۇكى ماندىلا ۋە جەنۇبىي ئافرىقا ھۆكۈمىتى جەنۇبىي ئافرىقىنىڭ خەلقئارا قائىدىگە ئاساسەن جۇگگو بىلەن دۆلەت مۇناسىۋىتىنى ئورمالاشتۇرۇشقا تەييارلىق قىلىۋاتقانلىقىنى، بۇ يىل ئىچىدە بىر ئۈمۈن بىلەن «دىپلوماتىك مۇناسىۋەتنى ئورنىتىش مەسىلىسى ھۇستىدە كېڭىشۋاتقانلىقى» توغرىسىدا ئىككى قېتىم ئۇچرىشىپ پىكىر ئالماشتۇرغانلىقىنى ئېيتتى.

1996 - يىللىق فرانسىيە - ياشىن - ئۆسمۈرلەر كىتاب سالونى يېپىلدى. بۇ قېتىمقى سالوندا 180 مەتبۇئات سودىگىرى 700 ئاپتورنىڭ فرانسۇز تىلىدا يېزىلغان يېڭى كىتابىنى كۆرگەزمە قىلىپ، 150 مىڭ كىتابخانىنى كۆتۈۋالدى.

سۈرەتتە: بۇ كىچىك كىتابخان كارتون فىلىم «پارىژ بۇۋى مەريەم چېركاۋى» دىن ئۆزگەرتىپ ئىشلەنگەن چاتما رەسىملەرنى كۆرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئەرەب دۆلەتلىرى ئىستېپاقى ئىسرائىلىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى نورماللاشتۇرۇشنى توغرىسىدا قارار ماقۇللىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە خەۋىرى. ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى مۇدىرىيىتىنىڭ 107-نۆۋەتلىك دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنى بۈگۈن كەچ بۇ يەردە يېپىلدى، يىغىن ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ ئىسرائىلىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى نورماللاشتۇرۇشنى توغرىلىتىش ۋە باشقا ئىشلارغا دائىر قارارلارنى ماقۇللىدى.

ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ باش كاتىپى مەجىد يىغىن يېپىلغاندىن كېيىن ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا بۇ يىغىننىڭ ھازىر قىيىن ئەھۋالدا قېلىۋاتقان ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى قوتقۇزۇۋېلىشنى مەقسەت قىلغانلىقىنى تەكىتلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئەرەب دۆلەتلىرى دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرىنىڭ بۇ قېتىمقى يىغىنىدا ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ تىنچلىق مۇساپىسى ۋە پېرۇسالېم قاتارلىق مۇھىم مەسىلىلەردىكى مەيدانى ئايدىڭلاشتى. ئەرەبلەر ئىسرائىلىيىنىڭ ھازىرقى قىلمىشلىرى ئوتتۇرا شەرقتە تىنچلىق ئېلىپ كەلمەيدۇ، دەپ قارايدۇ.

△ يېاۋروپا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى مىنىستىرلار كومىتېتىنىڭ ئىجرائىيە رەئىسى، گوللاندىيىنىڭ مۇئاۋىن باش ۋەزىرى قوشۇمچە دىپلوماتىيە ۋەزىرى فامرو مۇشۇ ئايىنىڭ 1 - كۈنى كەچتە تۈنىسقا قىلغان زىيارىتىنى ئايلاشتۇرۇشتىن ئىلگىرى ئوتتۇرىگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: يېاۋروپا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنىڭ توسقۇنلۇقلىرىنى ئۇچرىغانلىقىدىن ئەپسۇسلىنىدۇ. بۇ مۇساپىنى قايتا باشلاشنى ئۈمىد قىلىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ پەلەستىن، ئىسرائىلىيە، ئەرەب دۆلەتلىرى ۋە يېاۋروپانىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن.

△ فرانسىيە مۇشۇ ئايىنىڭ 1- كۈنى ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىنىڭ سۆھبەتنى دەرھال ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى مۇراجىئەت قىلدى.

△ روسىيە زۇكتۇكىنىڭ ئاخبارات كاتىپى ياستىرژېمبىسكىي مۇشۇ ئايىنىڭ 1 - كۈنى ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: پېلتسىن زۇكتۇك روسىيە بىلەن بېلورۇسىيىنىڭ بىرلىشىشنى «قەتئىي قوللايدۇ» ۋە تەشەببۇس قىلدۇ»، پېلتسىن 4 - ئايىنىڭ 2 - كۈنى روسىيە - بېلورۇسىيە ئىتتىپاقى

△ ئامېرىكا ئالىم قاتنىشى ئىدارىسىنىڭ جاكارلىشچە، يەر شارىدىن تەخمىنەن 10 مىليارد كىلومېتر ئۇزاپ كەتكەن «پىشۇا - 10» ئۇچار كېمە 3 - ئايىنىڭ 31 - كۈنى 25 يىللىق سەييارىلەر ئارا تەكشۈرۈش ، ئۇلچەش ۋەزىپىسىنى رەسمىي ئايالاشتۇرغان. «پىشۇا - 10 » 1972 - يىل 3- ئايىنىڭ 2 - كۈنى فلوريدا شتاتى كانائېرال تۇمشۇقىدىكى كېنىدى ئالىم قاتنىشى مەركىزىدىن قويۇپ بېرىلگەنىدى. ئۇ 1- بولۇپ يۇلتۇز بەلبېغىدىن ئۆتۈپ يۇپىتېرغا بىخەتەر يېقىنلىغان سۈنئىي ئالىم قاتنىشى ئەسۋابى، ئالسلار ئۇ بەرگەن سىگنالالار ئارقىلىق يۇپىتېرنىڭ گاز ۋە سۇيۇق جىسمىدىن تەركىب تاپقان پىلانت ئىكەنلىكىنى بىلدى.

△ چەت ئەل رادىئو ئىستانسىسلىرىنىڭ خەۋىرىدىن قارىغاندا، ئامېرىكا 3 - ئايىنىڭ 31 - كۈنى يىللىق سودىنى باھالاش دوكلاتى ئېلان قىلىپ، پايونىيە، جۇگگو، كورىيە قاتارلىق 46 دۆلەت ۋە يېاۋروپا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى قاتارلىق تۆت سودا گۇرۇھىنى سودا توسقىقى قۇرۇپ، ئامېرىكىنىڭ يىللىق ئېكسپورتىنى بىر قانچە مىليارد دوللار ئازايتىۋەتتى، دەپ ئەيىپلىدى .

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ھىندىستان سىياسىي ۋەزىيىتى يېڭى كرىزىسكە يېتىپ قالدى

ئاخبارات تەھلىلى

ھىندىستان مىللىي مەجلىس پارتىيىسى (ئىندىرا گۇرۇھى) 3 - ئايىنىڭ 30 - كۈنى دۆلەت گاۋدا ژۇڭلىلىقىدىكى ھىندىستان بىرلەشمە فرونتى ھۆكۈمىتىنى قوللاشنى ئەمەلدىن قالدۇرىدىغانلىقىنى جاكارلاپ، گاۋدانىڭ ئىستېپا بېرىشىنى تەلەپ قىلدى ھەم مىللىي مەجلىس پارتىيىسى كېلەر نۆۋەتلىك ھۆكۈمەتنى تەشكىل قىلىدۇ، دەپ جاكارلىدى. بۇنىڭ بىلەن ھىندىستاننىڭ سىياسىي ۋەزىيىتى يېڭى كرىزىسكە يېتىپ قالدى.

مىللىي مەجلىس پارتىيىسى (ئىندىرا گۇرۇھى)نىڭ بۇ قېتىمقى بىرلەشمە فرونت ھۆكۈمىتىنى قوللاشنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى جاكارلىغانلىقىنىڭ سەۋەبى شۇكى، بىرلەشمە فرونت ھۆكۈمىتى «دىنىي مەزھەپ» كۈچلىرىنىڭ راۋاجلىنىشىنى توسۇش ئۈياقتا تۇرسۇن، ئەكسىچە مىللىي مەجلىس پارتىيىسىنىڭ كۈچىنى ھەدەپ ئاجىزلاشتۇردى.

بۇلتۇر 4 - ۋە 5 - ئايلاردا ئۆتكۈزۈلگەن خەلق پالاتاسى (تۆۋەن پالاتا) سايلىمىدا ھىندىستان سىياسىي كۈچلىرىنىڭ سېلىشتۇرۇلمىسىدا نازۇك ئۆزگىرىش يۈز بەردى. ئەزەلدىن «دىنىي مەزھەپ» كۈچى دەپ ئاتىلىپ كەلگەن ھىندىستان خەلق پارتىيىسى بىرسەكرەپلا مەملىكەت بويىچە 1- چوڭ پارتىيىگە ئايلىنىپ، ئۇزاقتىن بۇيان ھىندىستان سىياسىي سەھنىسىدە 1- ئورۇننى ئىگىلەپ كەلگەن مىللىي مەجلىس پارتىيىسى (ئىندىرا گۇرۇھى)نى 2- ئورۇنغا ئۆتۈشۈكە مەجبۇرلاپ، ھىندىستان خەلق پارتىيىسى، مىللىي مەجلىس پارتىيىسى (ئىندىرا گۇرۇھى)ۋە ئون نەچچە يەرلىك پارتىيىدىن تەشكىل قىلىنغان بىرلەشمە فرونتنىن ئىبارەت ئۈچ پۈتلۈق ۋەزىيەت شەكىللەندۈردى. ھىندىستان خەلق پارتىيىسى مۇستەقىل ھاكىمىيەت يۈرگۈزەلمىگەنلىكتىن، ھەرقايسى مەزھەپ دەھرىي كۈچلىرى «دىنىي مەزھەپ» كۈچلىرىگە قارشى تۇرۇش بايرىقى ئاستىدا بىرلەشتى، بىرلەشمە فرونت مىللىي مەجلىس پارتىيىسى (ئىندىرا گۇرۇھى)نىڭ قوللىشى ئاستىدا بۇلتۇر 6 - ئايىنىڭ 1- كۈنى مەركىزىي ھۆكۈمەت تەشكىل قىلدى.

ھاكىمىيەت يۈرگۈزگەن ئون ئايغا يېقىن ۋاقىتتىن بۇيان بىرلەشمە فرونتنىكى پارتىيىلەر ئوتتۇرىسىدا ئۆزلۈكسىز ئىختىلاپ كۆرۈلدى. بىرلەشمە فرونت بىلەن مىللىي مەجلىس پارتىيىسى (ئىندىرا گۇرۇھى)نىڭ ماجىراسى تۈگىمىدى، شۇنىڭ بىلەن بىرلەشمە فرونت ھۆكۈمىتىنىڭ ھەربىر قىسىنچىلىققا دۇچ كېلىپ، بەلگىلىگەن ۋە ئېلان قىلغان بەزى سىياسەت، تەدبىرلىرىنى ئەملىيلەشتۈرەلمىدى. سىياسىي ۋەزىيەت مۇقىم بولمىغانلىقى، خۇسۇسىيلار ۋە چەت ئەل سودىگەرلىرى ئىشەنچلىك مەبلەغ سالالمىغانلىقى ئۇچۇن ھىندىستان ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىيات سۈرئىتى ئاستىلاپ كەتتى.

مىللىي مەجلىس پارتىيىسى (ئىندىراگۇرۇھى) بىرلەشمە فرونت ھۆكۈمىتىنى قوللاشنى ئەمەلدىن قالدۇرغاندىن كېيىن بىرلەشمە فرونت پارلامېنتتا ئاز سانلىقلار ئورنىغا چۇشۇپ قېلىپ، تەختتىن چۈشۈش خەۋىپىگە دۇچ كەلدى. ئۇچ چوڭ سىياسىي كۈچ يېڭى ئېلىشىشنى باشلىدى. سىياسىي كرىزىس ئىچكى ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا تەسىر كۆرسىتىپلا قالماستىن، ھىندىستان دىپلوماتىيە سىياسىتىنىڭ ئىجرا قىلىنىشى ۋە ئۇنىڭ ئابرويىغىمۇ تەسىر يەتكۈزدى. مىللىي مەجلىس پارتىيىسى (ئىندىرا گۇرۇھى)نىڭ گاۋدا ھۆكۈمىتىنى قوللاشنى ئەمەلدىن قالدۇرغانلىق خەۋىرى تارقالغاندىن كېيىن ھىندىستان پاي چېكى بازىردا پاي چېكىنىڭ باھاسى زور دەرىجىدە چۈشۈپ كەتتى، سودا - سانائەت ساھەسىدىكى رەھبەرلەر ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ ئىستىقبالىدىن ئەندىشە قىلىۋاتقانلىقىنى ئېيتتى.

ئۇنىڭدىن باشقا، ھىندىستان سىياسىي ۋەزىيىتىدىكى غەۋغا يەنە يېڭى دېھلىدا ئوتكۈزۈلۈۋاتقان 8 - قېتىملىق ھىندىستان - پاكىستان دىپلوماتىيە كاتىپلىرى سۆھبىتىگىمۇ بىۋاستە تەسىر كۆرسەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە يەنە ب د ت باش كاتىبى ئانانىنىڭ 4 - ئايىنىڭ بېشىدا ھىندىستانغا ئېلىپ بارىدىغان زىيارىتى ۋە شۇ مەزگىلدە ئوتكۈزۈلىدىغان ئىتتىپاق تۈزمەسلىك ھەرىكىتىگە ئەزا دۆلەتلەرنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنىغىمۇ كۆلەڭگە چۈشۈردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئافرىقا ئىتتىپاقى ئىتتىپاقنى ئىسلاھ قىلىش ھەققىدە بەرگەن بەش خۇلاسىگە ئاساسەن بىرلىككە كېلىشكە چاقىردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دارئېسسالام خەۋىرى. ب د ت ئاخبارات مەركىزىنىڭ مۇشۇ جايدا تۇرۇشلۇق ئىش بېجىرىش ئورنىنىڭ 3 - ئايىنىڭ 24 - كۈنىدىكى ئاخباراتىدىن قارىغاندا، ب د ت خەلقئارا ماس قىلىش بۈيۈملىرىنى باشقۇرۇش مەھكىمىسى 250 مىڭ دوللار ئاجرىتىپ، تانزانىيە، كېنىيە، ئۇگاندا، زامبىيە، بوتسۋانا قاتارلىق بەش دۆلەتنىڭ خەلقئارا زەھەرلىك چېكىملىك ئەنكەسچىلىرىگە يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا زەربە بېرىشىگە ياردەم بېرىدىكەن.

ئاخباراتتا مۇنداق دېيىلىدۇ: بۇ مەبلەغ ئاساسەن، يۇقىرىقى بەش دۆلەتنىڭ زەھەرلىك چېكىملىكتە قاچىلانغان تۇرغۇچى ۋە زەھەرلىك چېكىملىكىنى مەنئى قىلغۇچى ئورگانلىرىنى ئاپپاراكا، ئاپپاراكا كاتتىكى، ئايتوموبىل ۋە باشقا ئۇسكۇنىلەر بىلەن تەمىنلەشكە ئىشلىتىلىدۇ.

ب د ت زەھەرلىك چېكىملىكنى چەكلەش مەھكىمىسىنىڭ قارىشىچە، ئافرىقىنىڭ غەربىي ۋە جەنۇبىي تەرىپىدىكى يۇقىرىقى بەش دۆلەت خەلقئارا زەھەرلىك چېكىملىك ئەنكەسچىلىرى گۇرۇھىنىڭ زەھەرلىك چېكىملىك ئەنكەسچىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئۆتكىگە ئايلىنىپ قالماقتا. شۇڭا بۇرايونلارنىڭ زەھەرلىك چېكىملىك ئەنكەسچىلىرىگە زەربە بېرىش كۈچىنى كۈچەيتىش زۆرۈر.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يانگزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇلۇ، پارچە باھاسى: 25 پۇلۇ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文) (بۇ سان ئالته بەت)

1997 - يىل
ئاپرېل
5
شەنبە

هاۋارايىدىن مەلۇمات:
ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى هاۋا تۇنۇلۇپ تۇراق يامغۇر يېغىدۇ، تېمپېراتۇرا 5 ℃ - 14 بولىدۇ، كۈندۈزى بەش بال ئەتراپىدا غەربىي شىمال شامىلى چىقىدۇ.

مۇهىم خەۋەرلەر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەتەن نومۇرى: 1——57)

ئۈرۈمچى شەھىرىدە ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىك 16 كادىر تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى

ۋۇدۇنفۇ چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىشنىڭ مۇهىملىقىنى تەكىتلىدى

تۈز مۇخبىرىمىز كاك پىك خەۋىر قىلدۇ: 4 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتكوم شەھەر بويىچە ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلار يېغىنى ئېچىپ، قانۇن، ئىنتىزامغا ئېغىر خىلاپلىق قىلغان گۇناھكارلىقى قاتارلىق 16 كىشىنىڭ مەسىلىسىنى بىر تەرەپ قىلىش نەتىجىسىنى ئېلان قىلدى.

16 نەپەر ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىك پارتىيىلىك كادىر تۈتكەن يىلدىن باشلاپ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان، بۇلارنىڭ ئىچىدە پارتىيە ستاژى 20 يىلدىن ئاشقان ئون كىشى بار. تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان دېلولار خىيانەتچىلىك، پارا ئېلىش، ئىگىلىۋېلىش، مالىيە ئىنتىزامغا ۋە مالىيە قائىدە-نىزاملىرىغا ئېغىر خىلاپلىق قىلىش، پاھىشۋازلىققا تونۇشتۇرۇش، هۆكۈمەت پۇلىغا پىيىش - ئىچىش قاتارلىق ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشلارنى تۈز ئىچىگە ئالىدۇ، بۇلارنىڭ بەزىلىرى قانۇنغا خىلاپلىق قىلىپ، جىنايەت شەكلىلەندۇرگەنلىكى تۈچۈن ئىدالىيە ئورگانلىرىنىڭ قانۇن بويىچە جازالىشىغا تۈتكۈزۈپ بېرىلدى.

16 كىشىنىڭ بەزىلىرى پارتىيىنىڭ 40 نەچچە يىللىق تەربىيىسىنى قوبۇل قىلغان پىشقەدەم كادىر، بەزىلىرى رەھبەرلىك ئورنىغا چىققىنىغا ئۇزاق بولمىغان ياش كادىر. ئۇلارنىڭ كۆپ يىلدىن بۇيان پارتىيە ۋە خەلق ئۈچۈن پايدىلىق خىزمەتلەرنىمۇ ئىشلىگەن. بۇنىڭ ئىچىدىكى بىر مۇنچىسىنىڭ سىياسىي، خىزمەت، ئىدىيە-ئەخلاق جەھەتلەردىكى ئېغىر ئىدىيە ئوبدان

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئابلەت ئابدۇرېشت پېچان ناھىيىسىدە، تۇرپان شەھىرىدە خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

ئەۋزەللىكنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم

تۈز مۇخبىرىمىز چېن يەن خەۋىر قىلدۇ: ئاپرېلنىڭ باشلىرى پېچاندا تېرىكلەر پوتلا چىقارغان، سوۋغاتلەر بىخ سۈرگەن، ئۈرۈك چېچەكلىگەن پەيت ئىدى. دېھقانلار هارۋىلىرىنى قوشۇپ ئوغۇت توشۇش، سۈلياۋ يوپۇق يېپىش بىلەن ئالدىراش ئىدى. ئاپتونوم رايونلۇق يېزا خىزمىتى ئىشخانىسى، يېزا- بازار كارخانىلىرى ئىدارىسى، ئىقتىساد- سودا كومىتېتى قاتارلىق تارماقلار، يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ مەسئۇللىرىنى باشلاپ 4 - ئاينىڭ 3- كۈنى پېچان ناھىيىسىگە كېلىپ ئېتىزلارغا ، زاۋۇت سېخلىرىغا بېرىپ دېھقانلار، ئىشچىلار بىلەن سەمىمىي سۆزلەشتى. ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالىنى سۈرۈشتۈردى. پېچان ناھىيىلىك پارتكوم رەھبەرلىنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، ئابلەت ئابدۇرېشت مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «تۇنۇگۈنكى بۇگۈنكى پەيتنى چىڭ تۇرۇپ» دېگەن روھ بىلەن جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرمەش قىلىپ، يەر، يېزا ئىگىلىكى، قېزىلما بايلىقلار ئەۋزەللىكنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، نېفىت ئېچىلمۇاتقان پەيتنى تۇتۇپ، تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم.

ئابلەت ئابدۇرېشت ۋە تۈنۈگۈنكى هەمراهلىرى 4 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن كېيىن چقتىم بازىرى تەيزە كەنتى 1- گۇرۇپپىسىدىكى كەنت ئاھالىسى ياۋجىنخۇنىڭ تۈزۈن تالالىق پاختىزارلىقىغا كەلگەندە، ياۋجىنخۇ يەتتە مو يەرگە كەك ئەنلىك سۈلياۋ يوپۇق يېپىۋاتاتتى. ئابلەت ئابدۇرېشت تۈنگۈدىن:

— مۇنداق كېۋەز تېرىسىڭىز گۈك كۆتۈرەمدۇ؟ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى، پۇل جەھەتلەردە قىينىلىپ قالمامسىز؟ — دەپ سورىدى. ياۋجىنخۇ جاۋاب بېرىپ:

— بۇ يىل ناھىيە تۈرۈقلۇق، سۈلياۋ يوپۇق، خىمىيۇي ئوغۇتنى بىر تۇتاش تەمىنلىدى، غوزا قوزىتىنى يوقىتىش ۋە تۈنۈك ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرىنمۇ بىر تۇتاش قوللاندى، هوسۇلنىڭ ئېشىشىدا گەپ يوق، تۈزۈن تالالىق كېۋەز — پېڭى سورت. بىز دېھقانلار بۇ سورتنى ناھايىتى قارشى ئالىمىز- دەپ جاۋاب بەردى. ئابلەت ئابدۇرېشت دېھقانلارنىڭ سېلىقىنىڭ ئېغىر - يېنىكلىكىنى سۈرۈشتۈردى ۋە:

— مەسىلەر ئوستىدە ئويلانغاندا دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى ئاساس قىلىشىمىز كېرەك. هۆكۈمەت تارماقلىرى دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداشنى 1- ئورۇنغا قويۇشى كېرەك، - دېدى. ئۇ ئېتىزدا بۇ كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى لىتىپ تۇرسۇننىڭ قولىنى تۇتۇپ تۇرۇپ تۈنگۈدىن:

— كەنتتە قىينىچىلىقى بار ئاسىلەر بارمۇ - يوق؟ ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشىدا قىينىچىلىق بارمۇ- يوق؟ - دەپ سورىدى. لىتىپ تۇرسۇن:

— كەنتىمىزدىكى قىينىچىلىقى بار ئاسىلەر گە ساھەلەر بويىچە يۆلىگۈچە ئورۇنلار ياردەم بېرىۋاتىدۇ، چوڭ مەسىلە يوق، - دەپ جاۋاب بەردى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى «قىزىل قىيا روھى» ناملىق كۆرگەزمىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى

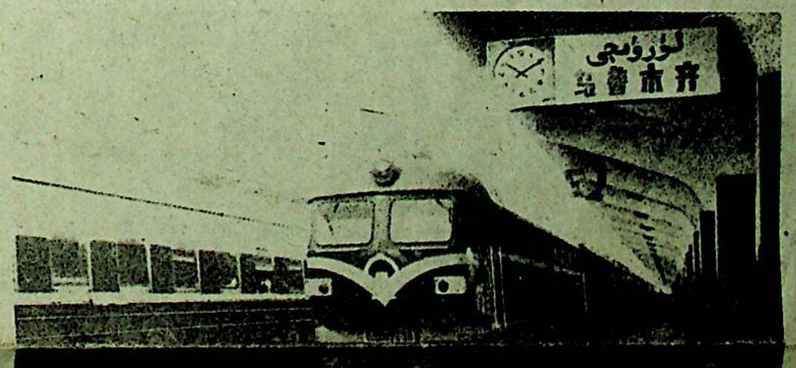

تۈز مۇخبىرىمىز جىلك چۇەن خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن جانابىل، قېيۇم باھاۋۇدۇن، ماسۇنلياڭ، ماۋدېخۇا قاتارلىقلار 4 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى «نەنىك» تەنتەربىيە ساراينىغا كېلىپ، بۇ يەردە ئېچىلۋاتقان «قىزىل قىيا روھى» ناملىق كۆرگەزمىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

ئېكسكۇرسىيە جەريانىدا ئۇلار ئەتراپلىق توختالغان يەرلەرگە ئۆتەنچەرۋەرلىك تەربىيىسى بېرىشنى كۈچەيتىشتە زور ئەھمىيەتكە ئىگە. بۇنداق كۆرگەزمىلەرنى كۆپرەك ئويۇشتۇرۇپ، تېخىمۇ كۆپ كىشنى تەربىيىگە ئىگە قىلىش ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە قىلمەن

ئۈزۈمىزنى ئاگاھلاندۇرۇپ تۇرايلى

قىسقا ئوبزور

ئۈرۈمچى شەھىرىدە قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىك 16 كادىرغا چارە كۆرۈلدى. بۇ شۇنى چۈشەندۈرىدىكى، چېرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، پاكلىق قۇرۇلۇشىدىكى ۋەزىپە يەنىلا ئىنتايىن ئېغىر ۋە مۇشكۈل. هەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى سىياسىي يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ، بىر قولدا جازالاش، زەربە بېرىشنى، يەنە بىر قولدا تەربىيىلەش، باشقۇرۇشنى تۇتۇشى، هەرگىز بوششىپ قالماسلىقى كېرەك.

بۇ پارتىيىلىك رەھبىرلىي كادىرلارنىڭ قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغانلىقىنىڭ تۈپ سەۋەبى شۇكى، ئۇلار دۇنيا قاراشىنى ئۈزگەرتىشنى بوشاشتۇرۇپ قويغان، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ۋە قىممەت قارىشى جەھەتتە پۇل، مەنپەئەت، ئادەمگەرچىلىك ئالدىدا ئېغىپ كەتكەن، سىناقتاۋە ئازدۇرۇشقا بەرداشلىق بېرەلمەي خاتالاشتى، ھەتتا قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش يولىغا ماڭغان.

رەھبىرلىي كادىرلار ھەر خىل چېرىك ئىدىيىلەر ۋە تۇرمۇش ئۇسۇلىنىڭ چېرىتىشىگە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىپ، «پاك ئەمەلدار» بولۇشنى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇرۇش، پۇختا ئىشلەپ دۇرۇس ئادەم بولۇش ئۈچۈن «ئۆزىنى قەدىرلەش، ئۆزىنى بىلىش، ئۆزىنى ئاگاھلاندۇرۇش، ئۆزىنى رىغبەتلەندۈرۈش»نى دەستۇر قىلىپ، ئىشنى كىچىك، ئۇششاق ئىشلاردىن باشلىشى، كارى چاغلىق ئىكەن دەپ، يامان ئىشقا قول سالماسلىقى؛ ئانچىكى بىر ئىش ئىكەن دەپ، ساۋاب ئىشتىن باش تارتماسلىقى؛ پۇل، مەنپەئەتكە بېرىلىش قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلار ئالدىدا ھەرگىز چېرىكلىشىشكە قارشى قەدەم تاشلىماسلىقى كېرەك، كىسەل چاپلاشقاندا پۇشايمان قىلغان بىلەنمۇ ئورنىغا كەلمەيدۇ. دۆلەت قانۇنى، پارتىيە ئىنتىزامى رەھىمسىز.

يېقىندا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈپ بېكىتىشى بىلەن ئېلان قىلىنغان «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئىنتىزام چارىسى كۆرۈش نىزامى (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلدۇ)»، «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىستىك پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولۇشىغا دائىر بىرقانچە مىزانى (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلدۇ)»، «ج ك پ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ پارتىيە ئىچىدىكى نازارەتچىلىككە دائىر بەش تۈرلۈك تۈزۈمىنى قايتا تەكتىلەش ۋە ئورنىتىش توغرىسىدىكى چارىسى» ۋە «رەھبىرىي كادىرلارنىڭ چوڭ - چوڭ ئىشلىرىنى مەلۇم قىلىشى توغرىسىدا بەلگىلىمە» قاتارلىق تۆت مۇهىم هۇججەت بىزنىڭ پارتىيە ئىنتىزامىغا خىلاپ قىلمىشلارغا قارشى كۈرەش قىلىشىمىزنى كۈچلۈك قورال بىلەن تەمىن ئەتتى، شۇنداقلا ئۇلار ھەربىر پارتىيە ئەزاسىنىڭ پاك - دىيانەتلىك بولۇپ ئۇمۇم ئۈچۈن ئىشلەش ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرىدى. ھەر مىللەت پارتىيىلىك كادىرلار ئىدىيە جەھەتتە ئۆزىنى ئاگاھلاندۇرۇپ تۇرۇشى،

سۈرەتتە: ئۇرۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسىنىڭ بېيجىڭ قاتناش جەدۋىلى بويىچە سۈرۈتكەن تېزلىتىلگەن پويىز 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن سائەت ئونىدىن ئون مىنۇت ئۆتكەندە ئۇرۇمچى پويىز ئىستانسىسىدىن يولغا چىقتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز لى پېيفېڭ فوتوسى

قىزىلسۇ ئوبلاستىدىكى تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى كۆپ خىل ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ ئەمەلىي كۆچىنى ئاشۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل خەۋىر قىلدۇ: قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى ئاساسىي قاتلام تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاساسىي كەسىپنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە، دېھقانچىلىق ۋە باقمىچىلىقنى مەركەز قىلغان كۆپ خىل ئىگىلىكنى زور كۆچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئەمەلىي كۆچىنى ئاشۇردى.

ئوبلاستلىق تەمىنات - سودا كوپېراتىپى 1994 - يىلىدىن باشلاپ ئىچكى قىسمىدىكى ئىسلاھاتنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئاساسىي بازارغا يۈزلىنىپ، ئاساسىي قاتلام تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنى كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ قوش ئۇنۇم يارىتىشقا پېتەكلىگەنىدى. بۇنىڭ بىلەن ئاساسىي قاتلام تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى ئۆز ئالاھىدىلىكىنى چىقىش قىلغان ھالدا كۆپ خىل ئىگىلىكنى يولغا قويۇپ، ئىقتىسادىي ئۇنۇمنى زور دەرىجىدە ئۆستۈردى. بۇلتۇر يىل ئاخىرىغا قەدەر، بۇ ئوبلاستىكى ئاساسىي قاتلام تەمىنات- سودا كوپېراتىپلىرى جەمئىي 590 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ 1880 مو بىنەم ئاچتى، 1570 قوي، 65 كالا بوردى، 100 مو يەردە كۆلچەك ياساپ بېلىق باقتى. نەتىجىدە، ئۇلارنىڭ ئۆتكەن بىر يىللىق ساپ كىرىمى 80 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. ئاقتۇ ناھىيىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپى خىش زاۋۇتى ۋە كۆكاتچىلىق بازىسى قۇرۇپ، يىللىق پايدىنى 150 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. بۇنىڭدىن باشقا، ئۆتكەن يىلى ئاساسىي قاتلام تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ يەنە دېھقانلاردىن مېۋە- چېۋە سېتىۋېلىش ئارقىلىق پىششىقلاپ ئىشلىگەن مېۋە خورمىسى 438 تونىنغا، مەھسۇلات قىممىتى 7 مىليون 620 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ئۇچتۇرپان ناھىيىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپى پايدا - باج ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز سەھەت سالى خەۋىر قىلدۇ: ئۇچتۇرپان ناھىيىلىك تەمىنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپى بۇلتۇر تاۋار كىرگۈزۈش، سېتىش پىلانىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، پايدا - باجنى 1 مىليون 780 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى.

بۇ تەمىنات - سودا كوپېراتىپى ئۆتكەن يىلنىڭ بېشىدا سېتىۋا بويىچە 66 مىليون 270 مىڭ يۈەن قىممىتىدە تاۋار كىرگۈزۈش، 91 مىليون 537 مىڭ يۈەن قىممىتىدە تاۋار سېتىش پىلانىنى تۈزۈپ، ئۇنى شىركەت، ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلىرىغىچە ئەمەلىيلەشتۈرگەن، ئۇلارنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن بۇ پىلانىنى ئورۇندىش بويىچە مەسئۇلىيەت توختامىسىنى تۈزۈشكەنىدى. يېزا ئىگىلىك ۋاستىلىرى شىركىتى خىمىيۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىلىرىنى ۋاقتىدا يۆتكەپ، دېھقانلارنىڭ جىددىي ئېھتىياجىنى تەمىنلىدى. باشقا شىركەت ۋە ئاساسىي قاتلام تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىمۇ بىر تەرەپتىن، بازار ئۇچۇرىغا ئەھمىيەت بېرىپ، ئەلا مۇلازىملىقنى قانات يايدۇرسا، يەنە بىر تەرەپتىن، ئاشلىق، يانغا ئىش قوشۇش، مال بورداش قاتارلىق كەسىپلەر بىلەن پائال شۇغۇللاندى. نەتىجىدە يىل ئاخىرىغىچە پۈتۈن سستېما بويىچە 85 مىليون 518 مىڭ يۈەن قىممىتىدە تاۋار كىرگۈزۈلۈپ، پىلاندىكىدىن 19 مىليون 248 مىڭ يۈەن؛ 102 مىليون 160 مىڭ يۈەن قىممىتىدە تاۋار سېتىلىپ، پىلاندىكىدىن 10 مىليون 623 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. دۆلەتكە 1 مىليون 261 مىڭ يۈەن باج تاپشۇرۇلدى، 520 مىڭ يۈەن ساپ پايدا يارىتىلدى.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ سانجى ئوبلاستى دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىشكە دائىر تۈزۈملەرنى كۆچەيتتى

△ گۇچۇڭ ناھىيىسىدە دېھقانلارنىڭ سېلىقى ئۇدا ئىككى يىل ئۆلچەمدىكىدىن ئېشىپ كەتمىدى

△ ئۇرۇمچى «قىزىلتاغ» ماددىي ئەشيا تاۋارلىرى بازىرىدا 28 - مارت تىجارەت باشلاندى

△ بازار تەمىناتىنى مول قىلىش ئۈچۈن قۇرۇلۇش ھېيىت ئالدىدا ئۇرۇمچىدە يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرى يەرمەنكىسى ئېچىلدۇ

△ ئۇرۇمچى دۇگسەن رايونى «شەھەر دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك رايون» دېگەن نامغا ئېرىشتى

(ئۆز خەۋەرلىرىمىز)

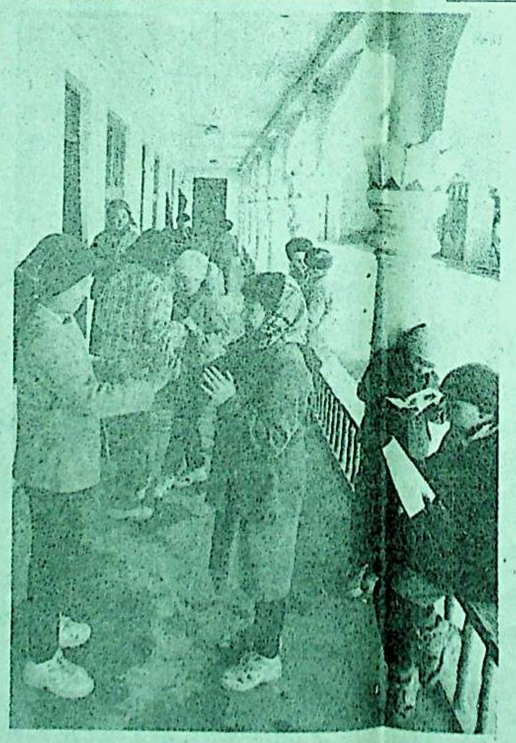

خوتەن ئوبلاستىدىكى يەتتە ناھىيە، بىر شەھەردە بېتىم بالىلار مەكتىپى ۋە بالىلار پاراۋانلىق مەركەزلىرى قۇرۇلدى. بۇ مەركەز- لەردە بۇ يىل 2 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 828 بېتىم بالا بېقىۋېلىندى.

سۈرەتتە: چىرا ناھىيىسىدىكى بالىلار پاراۋانلىقى مەركىزى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ياۋ شىنشىڭ فوتوسى

قەشقەر ئوبلايىتىدە كېۋەز تېرىلغۇسى تېز، سۈپەتلىك ئېلىپ بېرىلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز خۇدابەردى ئابدۇللا خەۋىر قىلىدۇ: ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، مۇلازىملىق سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، تۇرلۇك ئۇنۇملۇك تەدبىرلەر ئارقىلىق دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىغانلىقتىن، قەشقەر ئوبلايىتىدە كېۋەز تېرىلغۇسى تېز، سۈپەتلىك ئېلىپ بېرىلماقتا. 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنىگىچە ئوبلايەت بويىچە كېۋەز تېرىش پىلانىنىڭ ئالتىدىن بىر قىسمى ئورۇندىلىپ بولدى.

ئوبلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە بۇ يىل تەجرىبە - ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەش ئاساسىدا، 3 مىليون مو يەرگە كېۋەز تېرىپ، 5 مىليون 500 مىڭ دەن پاختا ئېلىشنى پىلانلىغانىدى. ئۇلار بۇ پىلانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئىشنى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرنىڭ تونۇشىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئىدىيىسىنى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن باشلىدى ۋە بىر قىسىم كادىرلاردىكى كېۋەز تېرىشقا سەل قاراش، كېۋەزنىڭ ھوسۇلىدىن ئۈمىدسىزلىنىش كەيپىياتىنى تۈگىتىپ، پاختىنىڭ دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتىكى رولىنى تونۇتتى. ناھىيە (شەھەر)لەرمۇ كېۋەز تېرىشقا كىرىشتىن بۇرۇن، ۋىلايەت چۈشۈرگەن پاختا ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنى يېزا، كەنت، مەھەللە ۋە ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. ئوبلايەتتىن كەنتكىچە غوزا قوۋرتى لېچىنكىلىرىنى ئوقتىش قوماندانلىق شتابى قۇرۇلۇپ، 72 مىڭ 235 كىلوگرام غوزا قوۋرۇتى لېچىنكىسى يوقتىلىپ، 2 مىليون 200 مىڭ مو يەر كېۋەز قۇرتىدىن خالى قىلىندى. پەن- تېخنىكا تارماقلىرى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بىلەن ھەمكارلىشىپ 1060 قارار قىسقا مۇددەتلىك كۇرس ئېچىپ، 424 مىڭ دېھقانىنى كېۋەز تېرىش بىلىملىرى بويىچە تەربىيىلىدى. پۈل مۇئامىلىسى تارماقلىرى دېھقانلارغا 670 مىليون يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى. تەمىنات - سودا كوپېراتىپى بېتەرلىك خىمىيۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق، دېھقانچىلىق دورىسى بىلەن تەمىنلىدى.

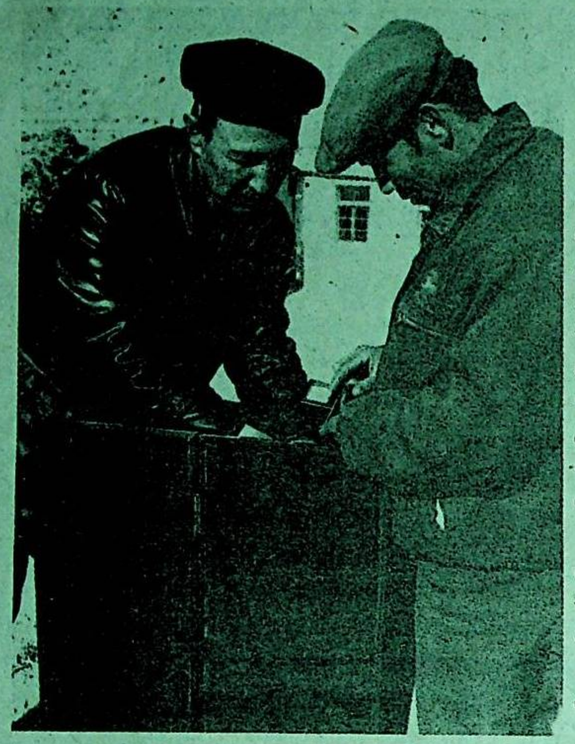

چىرا ناھىيىلىك پەن- تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى خۇشتۇمۇر قۇربان (سولدا)بىلەن شويۇر ئەھمەتجان قۇددۇس (ئوڭدا) بۇلتۇر ئاپتوموبىل بىلەن 10 مىڭ كىلومېتر يول يۈرۈپ، ئاپتوموبىل بارالمايدىغان تاغ بوللىرىدا ئىشەك-ھارۋىسى بىلەن يۈرۈپ چەت، تاغلىق رايونلاردىكى نامرات يېزا، كەنتلەردىكى دېھقان ئائىلىلىرىگە قۇياش نۇرى بىلەن توك ھاسىل قىلىش ئۈسكۈنىسىدىن سەل كەم 400نى ئورنىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن ئاتا - بوۋىسىدىن تارتىپ جەن چىراغ يېقىپ كەلگەن دېھقان، چارۋىچىلار جەن چىراغىنى قوتۇلدى، تېلېۋىزور كۆرەلەيدىغان بولدى.

سۈرەتتە: ئۇلار ئىككىسى دېھقانلارنىڭ قۇياش نۇرى بىلەن توك ھاسىل قىلىش ئۈسكۈنىسىنى رېمونت قىلىپ بەرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز ياۋشىنشىڭ فوتوسى

نامراتلىق مەڭگۈلۈك ئەمەس

- قىزىلسۇ ئوبلاستىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قەدىمىنى تېزلەتكەنلىكى توغرىسىدا

ئۇيغۇر مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل**

70 مىڭ كۋادرات كىلومېتردىن ئارتۇق زېمىنىڭ% 90 تەدىن كۆپرەكىنى تاغلىق رايون ئىگىلەيدىغان، 420 مىڭ نوپۇسقا ئىگە قىزىلسۇ ئوبلاستى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئالاھىدە نامرات رايون، ئوبلاستقا قاراشلىق ئۈچ ناھىيە، بىر شەھەر دۆلەت نۆقتىلىق يار- يۆلەك بولىدىغان ناھىيە (شەھەر) ھېسابلىنىدۇ. بۇ ئوبلاست 1986- يىلىدىن باشلاپ نامراتلىق قالپىقىنى چۆرۈپ تاشلاشقا تۆتۈش قىلىپ، مەركەز، ئاپتونوم رايون ۋە مۇناسىۋەتلىك نازارەت، ئىدارىلەرنىڭ زور كۈچ بىلەن ياردەم بېرىشى ھەم ئۆز تىرىشچانلىقى نەتىجىسىدە بۇ جەھەتتە ياخشى نەتىجىلەرگە ئېرىشتى، ئون يىلدا 77 مىڭ 304 نامرات ئاھالىنىڭ قورسىقى توق، كېيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى، بۇ ئوبلاستتىكى 158 مىڭ 317 نامرات ئاھالىنىڭ% 49 نى ئىگىلىدى. بۇنى تەبىئىي شارائىتى ناچار، تەرەققىياتى نىسبەتەن ئارقىدا قالغان مۇشۇنداق بىر نامرات رايونغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، خېلى ئوبدان نەتىجە دېيىشكە بولىدۇ. نامراتلىق مەڭگۈلۈك ئەمەس، ئەلۋەتتە. بۇ مۇۋەپپەقىيەتلەرنىڭ قولغا كېلىشىنى ئوبلاستىلىق پارتكوم ئوتتۇرىغا قويغان نامراتلىقتىن قوتۇلدۇرۇش بويىچە «ئىستېھكامغا ھۇجۇم قىلىش جېڭى» نىڭ ۋاقتىدا ھەم ئوبدان ئېلىپ بېرىلغانلىقىدىن ئايرىپ قارغىلى بولمايدۇ. ئۇنداق بولسا قىزىلسۇ ئوبلاستىنىڭ بۇ جەھەتتىكى تەجرىبىسى قانداق؟

- ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى باشتىن- ئاخىر چىڭ تۇتتى. بۇ ئوبلاستتا كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يەر 1.5 موغىمۇ يەتمەيدۇ. شۇڭا ئوبلاست يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى نامرات ئاھالىلەرنى قورسىقى توق، كېيىمى پۈتۈن قىلىشنىڭ مۇھىم تەدبىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلۈمىنى كېڭەيتىش، بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشنى ھۆجۇم نۇقتىسى قىلىپ، ئومۇمىي ھوسۇلنى ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىشتىن ئىبارەت يېتەكچى ئىدىيىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، سىبلىنمىنى كۆپەيتىش، ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىش ئارقىلىق، كىرىشتۇرۇپ تېرىش، سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممەقوناق تېرىش كۆلۈمىنى كېڭەيتىتى ۋە ئەلا سورتلارنى پائال ئومۇملاشتۇردى. بۇلتۇر ئۆلكە يېرى كۆپرەك ئاقتۇ ناھىيىسى بىلەن ئاتوش شەھىردە كىرىشتۇرۇپ تېرىش كۆلۈمىنى موغا، تاغلىق رايون ۋە يېرىم تاغلىق رايونلاردا سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممەقوناق تېرىش كۆلۈمىنى 19 مىڭ موغا، ئوتتۇرىچە بىرلىك ھوسۇلىنى 600 كىلوگرامغا يەتكۈزۈپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تۇيۇنۇش مەسلىسىنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى.

- «ئىككى رايوندا ئىككى شارائىتنى ياخشىلاش» نى ئاساسىي نۇقتا قىلىپ تۇتتى. دېھقان، چارۋىچىلارنى «كۆتۈپ تۇرۇش، تايىنۇھىلىش، تەلەپ قىلىش» تەك ئەنئەنىۋى كۆز قاراشتىن قوتۇلۇپ، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك تېكىلەشكە پائال يېتەكلىدى. چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ياشاش شارائىتىنى، دېھقانچىلىق رايونلىرىدا ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاشتىن ئىبارەت «ئىككى رايوندا ئىككى شارائىتنى ياخشىلاش»نى ئاھالىلەرنى نامراتلىقتىن قوتۇلدۇرۇشنىڭ بۆسۈش ئېغىزى قىلدى. چارۋىچىلىق رايونلىرىدا يەم- خەشەك بازىسى قۇرۇش، چارۋا مالالرنىڭ پادا قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ۋە ئەسلىنى ياخشىلاشقا بېرلەشتۇرۇپ، چارۋىچىلارنى مۇقىم ۋە يېرىم مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ياشاش شارائىتىنى ياخشىلىدى. بۇلتۇر نۇقتىلىق ھالدا چەت، ياقىغا جايلاشقان، شارائىتى ئىنتايىن ناچار بەش كەنتتىكى 2000 غا يېقىن چارۋىچىنى توڭمۇش ۋە ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى بىر قەدەر ياخشى، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ قورسىقى توق، كېيىمى پۈتۈن بولۇشنى ھەل قىلالايدىغان جايغا يۆتكەپ ئورۇنلاشتۇردى. دېھقانچىلىق رايونلىرىدا مەخسۇس مەبلەغنى مەخسۇس تۇرگە ئىشلىتىپ، ئېتىز- ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى مەركەز قىلغان ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ۋە ئاساسىي مۇئەسسەسىلەر قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشنى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈپ، ھەر يىلى 200 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياساش، 40 مىڭ مو بوز يەر ئېچىش، 60 مىڭ مو تېرىلغۇ يەرنى سالالاشتۇرۇشتىن ئىبارەت «246 قۇرۇلۇشى»نى يولغا قويۇپ، بۇ ۋەزىپىنى ھەر قايسى ناھىيە (شەھەر) لەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇلتۇر ھەر قايسى ناھىيە (شەھەر)لەر پىلانىنى تولۇق ئورۇنداپ ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى زور دەرىجىدە ياخشىلىدى.

- جايلارنىڭ ئەمەلىي ئېھتىياجىنى چىقىش قىلىپ، ئۇستۇنلۇككە ئىگە كەسىپلەرنى تەرەققىي قىلدۇردى. ئوبلاست يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئومۇمىي پىلانغا تەسىر يەتكۈزمەسلىك شەرتى ئاستىدا، ناھىيە (شەھەر) ۋە يېزا (بازار)لارنى قايسى ئورۇن نېمىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا باپ كەلسە، شۇنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئېھتىياجغا قاراپ ئىش كۆرۈش يولىدا مېڭىشقا يېتەكلىدى. نەتىجىدە ئوبلاست بويىچە بىر يېزىدا بىردىن تۆۋرۈك كەسىپ بولۇش ئاساسەن ئىشقا ئاشتى. باغۋەنچىلىك كەسىپىنى ئاساس قىلغان ئاتوش شەھىرىنىڭ ئازاق، سۇنتاغ يېزىلىرى مۇناقى ئۆزۈم، ئەنجۈر، ئانار قاتارلىق داڭدار مېۋە سورتلىرىنى كۆپلەپ يېتىشتۈردى. بۇلتۇر بۇ ئىككى يېزىدىكى مۇناقى ئۆزۈم، ئەنجۈر، ئانار كۆلىمى 30 مىڭ موغا، بۇنىڭدىن قىلىنغان كىرىم 90 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى. باشقا كەسىپلەرنى ئاساس قىلغان يېزىلارمۇ كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى. بۇ نامرات ئاھالىلەرنى نامراتلىقتىن قوتۇلدۇرۇشتىكى زۆرۈر تولۇقلىما بولۇپ قالدى.

- ئالدىن بېيىغان تېپلار ئارقىلىق نامراتلارنى يېتەكلىدى. بۇ ئوبلاست نامرات ئاھالىلەرنى نامراتلىقتىن قوتۇلدۇرۇش قەدىمىنى يەنمۇ تېزلىتىش ئۈچۈن، ئالدىن بېيىغان ئائىلىلەرنىڭ تىجارەتكە ئېپى بار، ئىگىلىك تېكىلەشكە ماھىر، ئىقتىسادىي ئاساسى كۆچلۈك بولۇشتەك ئارتۇقچىلىقلىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، قوشنىلار ئارا، يۇرتداشلار ئارا يار- يۆلەك بولۇش، ھەمكارلىشىش تورى ئورناتتى. ئالدىن بېيىغانلارنى مەبلەغ ئاز كېتىدىغان، ئۇنۇمى تېز كۆرۈلىدىغان ئىقتىسادىي گەۋدىلەرنى قۇرۇشقا تەشكىللىدى. ھازىرغىچە ئوبلاست بويىچە قۇرۇلغان يار- يۆلەك بولۇش تىپىدىكى ئىقتىسادىي گەۋدىلەر 100 دىن ئېشىپ، ئۇنىڭغا نامرات ئائىلىلەرنىڭ 1491 پەرزەنتى ئىشقا ئورۇنلاشتى. بۇ خىل ئۇسۇلنىڭ نامراتلىقتىن قوتۇلدۇرۇشتىكى رولىمۇ ناھايىتى چوڭ بولدى.

ئىلى ۋىلايىتىدىكى ئاشلىق تارماقلىرى ئاشلىق ئامبارلىرىنى ئۆلچەملەشتۈرۈپ، ئاددىلىق ئىسراپچىلىقىنى توغەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كامال جامال** خەۋىرى قىلدۇ: ئىلى ۋىلايىتىدىكى ئاشلىق تارماقلىرى «تۆتتىن خالى ئاشلىق ئامبىرى» قۇرۇش داۋامىدا مەبلەغتە، پەن- تېخنىكىغا تايىنىشنى ھەققىي ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئاشلىق ئىسراپچىلىقىنى توغەتتى.

ئىلى ۋىلايىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاساسلىق ئاشلىق، ياغلىق دان ئىشلەپچىقىرىش بازىسى بولۇپ، يىلىغا سېتىۋېلىنىدىغان ئاشلىق، ياغلىق دان 400 مىليون كىلوگرامدىن ئېشىپ، پۈتۈن ئاپتونوم رايون بويىچە سېتىۋېلىنىدىغان ئاشلىق- ياغلىق داننىڭ % 22 نى ئىگىلەيدۇ. لېكىن 1990- يىلىغىچە بۇ ۋىلايەتتە مۇكەممەل ئاشلىق ئامبار سېغىمچانلىقى 350 مىليون كىلوگرام بولۇپ، ھەر يىلى ئامبار سىرتىدا (ئوچۇقچىلىقتا) ساقلىنىدىغان ئاشلىق 200 مىليون كىلوگرامغا يېتىپ، ئۇنىڭغا ئاز دېگەندە 15 مىليون يۈەن چىقىم قىلىناتتى، يىلىغا بۇزۇلغان ئاشلىقلار نەچچە يۈز مىڭ كىلوگرامغا يېتەتتى. 1991- يىلىدىن باشلاپ، بۇ ۋىلايەتتىكى ئاشلىق تارماقلىرى ئاساسىي مەبلەغنى «تۆتتىن خالى» ئاشلىق ئامبىرى قۇرۇلۇشىغا سالدى، شۇ يىلى سېلىنغان مەبلەغ 11 مىليون 390 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 108 مىڭ 750 تونناىلىق ئۆلچەملىك ئاشلىق ئامبىرى سېلىندى، 49 مىڭ كۋادرات مېترلىق ئاشلىق قۇرۇتۇش مەيدانى ياسالدى، 1992- يىلىغا كەلگەندە سېلىنغان ئومۇمىي ئاشلىق ئامبار سىغىمچانلىقى 720 مىليون كىلوگرامغا يېتىپ، زاپاس ئاشلىقنى ساقلاش تەس بولۇش مەسلىسى ھەل قىلىندى.

1995- يىلى بۇ ۋىلايەتتىكى ئاشلىق تارماقلىرى ئاشلىق باھاسىنىڭ قويۇۋېتىلىشى بىلەن زىيان تارتقان بولسىمۇ، يەنە كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش ئارقىلىق 18 مىليون 90 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، 42 مىڭ 500 تونناىلىق زامانىۋى ئاشلىق ئامبىرى سالدى، 88 مىڭ 860 كۋادرات مېترلىق قۇرۇتۇش مەيدانى ياسىدى، 116 مىليون كىلوگرام سىغىمچانلىقتا ئىگە زەيلىشىپ كەتكەن ئاشلىق ئامبارلىرىنى ئۆزگەرتىپ ياسىدى. ۋىلايەت بويىچە شەھەر، ناھىيە ۋە يېزىلاردا «تۆتتىن خالى ئاشلىق ئامبىرى» قۇرۇش خىزمىتىگە تېخنىكا جەھەتتە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىلىرى قۇرۇلدى، ئامبارلاردىكى ئاشلىقلارنى ھەر كۈنى تەكشۈرۈپ، تەپسىلىي خاتىرە يېزىش تۈزۈمى يولغا قويۇلدى. 1995- يىلىدىن بۇيان بۇ ۋىلايەتتە 40 قارار ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىلىپ، 1200 تېخنىكا خادىمى تەربىيىلەندى ھەم 95 كىشىگە تېخنىك ئۇنۇانى، 50 كىشىگە لابوراتلىق ئۇنۇانى، 90 كىشىگە ئاشلىق ئامبار، پونكىت مەسئۇل خادىمى دېگەن نام بېرىلدى. بۇ ۋىلايەت يەنە 2 مىليون يۈەنگە يېقىن مەبلەغ ئاجرىتىپ، 27 ئورۇندىكى ئاشلىق ئامبارلىرىدا كومپيۇتېر ئارقىلىق ئاشلىق تەكشۈرۈش ۋە ئۆلچەملەشكەن تۆۋەن تېمپېراتۇرىلىق ئاشلىق ئامبار سىغىمچانلىقى 15 مىڭ تونناغا يېتىپ، قوش تۆۋەنلىتىش ئارقىلىق ئاشلىق ساقلاش ۋە مۇھاپىزەت دورىسى ئارقىلىق ئاشلىق ساقلاش ئومۇملىشىپ، بىخەتەر ئاشلىق ساقلاش ئىشقا ئاشتى.

قاراقاش ناھىيىلىك سۇ ئېلېكتر ئىدارىسى قارمىقىدىكى قۇيمىچىلىق كارخانىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ناھىيىنىڭ سۇ قۇرۇلۇشىنى سېمونت تاختاي، سېمونت نو بىلەن تەمىنلەپ ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى. بۇ كارخانىنىڭ ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 2- ئايغىچە سۇ قۇرۇلۇشىنى تەمىنلىگەن سېمونت تاختاي ۋە سېمونت نو 10 مىڭ داندىن ئېشىپ، ئومۇمىي كىرىمى 60 مىڭ يۈەندىن، ساپ پايدىسى 20 مىڭ يۈەندىن ئاشتى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار يېڭىدىن قۇيۇلغان بېتون كۆتىكىلەرنى رەتلىمەكتە.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم مەتنىياز** فوتوسى

ئاغىلغا قۇرغاقچىلىق بولغان ئەھۋالدا تۆلەرنىڭ ئەي بولۇشى نىسبىي يۇقىرى بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سىدىق تۇردى**، **بارات ئەمەتلەر** خەۋىر قىلدۇ: ئاغىلىق ناھىيىسى كۆچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، ئاپئىكە تاقابىل تۇرۇپ، چارۋا مالالارنى توغداش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەكەنلىكتىن، ئېلىنغان تۆلەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى

تراڭسپورت باشقۇرۇش ئىدارىسىگە قارىتىلىق كارخانىلار ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئارقىلىق قېسىنچىلىقلارنى يېڭىپ، يېڭى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئامانگۈل ھوشۇر** خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى تراڭسپورت باشقۇرۇش ئىدارىسىگە تۇچىۋېلىنىدىغان كارخانىلارنى ئىسلاھ قىلىش ئارقىلىق، تراڭسپورت كارخانىلىرى ئىسلاھاتنى ئۇزلۇكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇدى، تېجەشلىك دائىرىسىنى پائال كېڭەيتتى، باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، مىليون تونناا كىلومېتر، يولۇچى تۇبوروت مىقدارى 22 مىليارد 900 ياشلىقلارنى ئىسلاھ قىلىش ئارقىلىق، تراڭسپورت

خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىگەنلىكتىن، ئۇيغۇر ناھىيلىك تۆلەرنىڭ ئەڭ بولۇش نىسبىتى % 97 كە يەتتى.

بۇ ناھىيدە بۇلتۇرنىڭ كېيىنكى يېرىمدىن باشلاپ بۇ يىل 3- ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە ئاساسىي جەھەتتىن قار- يامغۇر يامغىناللىقتىن، ئېغىر قۇرغاقچىلىق ئالىنى يۈز بېرىپ، ناھىيىنىڭ چارۋىچىلىق ئىشلىرىغا ئېغىر تەھدىت سالغانىدى. ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىنى مەۋقەنى ئالەتكە تاقابىل تۇرۇپ، تۆل ئېلىش، تۆلەرنى ئەي قىلىشقا قارىتىپ، كادىر ۋە ئاممىنى ئالدىنى ئېلىپ، چارۋا مالىلارنى قوتقۇزۇشقا سەپەرۋەر قىلدى. ساقلانغان مەسىلەرنى نەق مەيدانىدا ھەل قىلدى. 1346 ئادەم، 917 ئالتوموبىل، تراكتورنى تەشكىللەپ 4272 ئېغىل - قوتانىنى رېمونت قىلدى ھەمدە ئۆزگەرتىپ ياساپ چارۋا مالىلارغا ياخشى شارائىت يارىتىپ بەردى. ھەر قايسى تەرەپلەر 3 مىليون 284 مىڭ يۇەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، ئالەتكە تاقابىل تۇرۇشقا سەرپ قىلدى. تاغلىق رايونلارغا 6320 تونىنا ئوت- چۆپ، 2925 تونىنا يەم - خەشەك يۆتكىدى. 227 مىڭ ساغلىقنى داۋالىدى، ھەر خىل كېسەللىكلەردىن مۇداپىئە كۆردى. يەتتە- سەككىز كىلومېتر يىراقلىقتىن 25 مىڭ تونىنا سۇ تۇشۇپ كېلىپ، چارۋا مالىلارنىڭ يېتەرلىك سۇ بىلەن تەمىنلىنىشىگە كاپالەتلىك قىلدى. ئەتىجىدە 3- ئاينىڭ 17- كۈنىگىچە ناھىيە بويىچە 44 مىڭ تۇياق چوڭ- كىچىك تۇغۇلۇپ چارۋىدىن 228 مىڭ تۆل ئېلىنىپ، بۇنىڭ 221 مىڭ تۇيىقى ئەي بولدى.

مۇڭغۇلكۆرە ناھىيىسىدە قىشتا ئېلىنغان تۆلەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى % 90 تىن ئېشىپ كەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بەھەگچېچىل** خەۋىر قىلدۇ: مۇڭغۇلكۆرە ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، قىشتا تۆل ئېلىشنى سىناق قىلىپ، ياخشى ئۇقتسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشكەنىدى. ناھىيە تەجرىبە- ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، بۇلتۇر 115 مىڭ تۇياق ساغلىقنى تاللاپ ئۇرۇقلاندۇردى، بۇنىڭ ئىچىدە 60 مىڭ تۇياقنى دېھقانچىلىق رايونلىرىغا، 55 مىڭ تۇياقنى چارۋىچىلار مۇقىم ئولتۇراقلاشقان رايونغا ئورۇنلاشتۇردى، 283 سۆلياۋ يوپۇقلۇق ئېغىل - قوتان ياسىدى. 45 مىڭ تونىنا ئوت- چۆپ، 1500 تونىنا يەم- خەشەك تەييارلىدى. چارۋا مالىلار ئىسسىق قوتاندا ئىلمىي ئۇسۇلدا بېقىلغاچقا، 2- ئايغىچە 108 مىڭ 400 تۇياق ساغلىق تۆللىدى، تۆلەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى % 99.9 كە يەتتى.

خاگدى بازىرىدا 10 مىڭ تۇياقتن ئارتۇق تۆل ئەي قىلىندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان نورمۇھەممەت** خەۋەر قىلدۇ: يەكەن ناھىيىسىنىڭ خاگدى بازىرىدا 3- ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە 10 مىڭ 900 دىن ئارتۇق تۆل ئېلىنىپ، 10 مىڭ 102 تۆل ئەي بولدى.

بازارلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتى ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 2- ئايغىچە 14 نەپەر كەسپىي خادىمنى ئالىللەرگىچە بېرىپ دېھقانلارغا تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىشقا ئەۋەتتى، ئۇلار ئالىللەرنىڭ ئېغىل- قوتانلىرىنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ، چارۋا مالىلاردىكى ھەر خىل يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئالدى، بازار تەۋسىدىكى 27 كەنت، 112 مەھەللىنىڭ باشلىقلىرى بىلەن يىل بېشىدا تۆرگەن تۆل ئېلىش توختامىنى ئالىللەرگىچە سۆرۈشتۈرۈپ، توختامنىڭ ئەمەلىيلىشىشىنى چىڭ تۇتتى، بۇلتۇر يىل بېشىدىن بۇ يىل 2- ئايغىچە بەش قارار كۇرس ئېچىپ، 254 ئادەمنى چارۋىچىلىق پەن- تېخنىكا بىلىملىرى بويىچە تەربىيىلىدى، مەكتە قوينى كۆپەيتىش ئۇچۇن، بۇلتۇر يىل بېشىدىلا ھەر 30 ئائىلىنى بىرلىك قىلىپ، 300 دىن ئارتۇق قوچقارنى تاللاپ، بۇلتۇر 9-، 10- ئايلاردىلا 36 مىڭ 540 تۇياق ساغلىقنى ئۇرۇقلاندۇرۇپ، ئۇلارنى ئايرىپ باقتى. شۇڭا بۇ يىل تۆللەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىنى يىللاردىكىدىن يۇقىرى بولدى.

ترانسپورت باشقۇرۇش ئىدارىسگە قاراشلىق كارخانىلار پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى ئۇزلۇكسىز كېڭەيتىپ، تۇرلۇك قېينىچىلىقلارنى يېڭىپ، ياخشى ئىقتسادىي، ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ترانسپورت كارخانىلىرى تۇرلۇك قېينىچىلىقلارغا دۇچ كەلدى، ترانسپورت بازارلىرىدا رىقابەت كەسكىن بولدى، قېينىچىلىقنى يېڭىش، رىقابەتكە تاقابىل تۇرۇش مىليون تونىنا- كىلومېتر، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 12 مىليارد 800 مىليون ئادەم - كىلومېترغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 4.2 ۋە % 9.7 ئاشتى. ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى ترانسپورت باشقۇرۇش ئىدارىسى ۋە بۇ ئىدارىگە قاراشلىق ترانسپورت كارخانىلىرى قازاقىستان، موڭغۇلىيە قاتارلىق دۆلەتلەرگە بۇاستە بارىدىغان لىنىيىدىن سەككىزنى ئېچىپ، يولۇچى (سايامەتچى) لەرنىڭ يۈك- تاق ترانسپورت مىقدارىنى ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 62.34 ئاشۇردى.

كېڭەيتتى، باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، ترانسپورت باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇلتۇر ترانسپورت باشقۇرۇش خادىملىرىنى ئىش ئورنىدا تەربىيىلەش كۇرسىدىن توققۇز قارار ئېچىپ، 560 كىشىنى تەربىيىلدى، جەمئىيەتتىن 37 نەپەر خالىس نازارەتچى تەكلىپ قىلدى، پىكىر ئېلىش جەدۋىلىدىن 5900 پارچە تارقىتىپ، جەمئىيەتنىڭ ئاممىنىڭ پىكرىنى ئېلىپ، نازارىتىنى قوبۇل قىلدى، قائىدە- تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يوچۇقلارنى ئەتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ئىدارىگە قاراشلىق ئوروندىلارنىڭ خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك

لەمجەن دېھقانچىلىق 1- مەيدانى ئۈزۈم تېلى ئېچىش، ئوغۇتلاشقا ۋاقتىدا مەبلەغ سالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان سېيت توختىنى**ڭ خەۋىر قىلىشچە: 1993- يىلدىن باشلاپ ئۇزۇمدىن مول ھوسۇل ئېلىپ، ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ناھىيە تەرىپىدىن تەقدىرلىنىپ كېلىۋاتقان يېچان ناھىيە لەمجەن دېھقانچىلىق 1- مەيدانى مەيدانىدا يېقىلۇاتقان چارۋامال ئاز، مەھەللىدىكى ئوغۇت مەنبەسى كەمچىل بولۇشتەك ئەھۋاللارغا ئاساسەن، بۇ يىل يەنە مۇناسۋەتلىك ئورۇنلار بىلەن ئالاقىلىشىپ، 100 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ، 200 ئاپتوموبىل ئوغۇت يۆتكەپ كېلىپ ۋە مەيدان مالىيىسىدىن 8210 يۇەن ئاجرىتىپ يانغاچ سېتىۋېلىپ، دېھقانلار ئۈزۈم تېلى بارائالىرىنى رېمونت قىلىش، ئوغۇتلاش ئىشلىرىنى باشلۇۋەتكەن.

سامپۇل يېزىسىدا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى سېتىۋالغان ئائىلە 530 غا يەتتى

تېپتىكى تراكتور 185 كە، دان ئايرىش ماشىنىسى 82 گە، سۇلياۋيوپۇق بېيىش، سىلوس ياساش ماشىنىسى 80 گە، دورا چېچىش، تاپ ئېچىش ماشىنىسى 27 گە، ئاپتوموبىل 43 كە، ھەر خىل چاتما سايمانلار 113 كە يەتتى.

ئوبۇلھەسەن ئەيسا، قادىر ئابدۇللا

يېزا، كەنت خەۋەرلىرى

لوپ ناھىيىسىنىڭ سامپۇل يېزىسىدىكى دېھقانلار ئائىلە ئىقتىسادىنىڭ ياخشىلىنىشىغا ئەگىشىپ، يېزائىگىلىكى ئۈچۈن مەبلەغ سېلىپ، دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنى كۆپلەپ سېتىۋالدى. ھازىرغا قەدەر بۇ يېزىدا دېھقانلار سېتىۋالغان ھەر خىل

يېزا ئىگىلىك 5- ش 89 - تۆمۈر - مەيدانىڭ 7- ليەندىكى قاسىم بىر نەچچە يىلدىن بۇيان بوردا ئېچىلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىش ئارقىلىق ئائىلىسىنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمىنى 10 مىڭ يۇەنگە يەتكۈزۈپ، تۆمۈندىكى ھاللانغانلار قاتارىدىن ئورۇن ئالدى.

سۆزىتە: ئۇ بازاردا كۆرۈش سانىمانتا.

قادىرلقان قاسەن فوتوسى

غۇلجا ناھىيىسى 45 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىپ، يېزا- بازار، مەيدانلارغا تېلېفون سىمى تارتىپ، مەملىكەت ئورنىغا كىرگۈزدى.

سۆزىتە: بۇناھىيىنىڭ ئەڭ چەتئېلىدىكى بولغاي بېزىسىنىڭ ئامىر يۈزى مەھەللىسىدىكى دېھقان تېلېفونىدا يىراقتىكى تۇغقانلىرى بىلەن سۆزلەشمەكتە.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مىرزەخمەت مۇھەممەت** فوتوسى

مەنسىخان پارنىكتا كۆكتات ئۆستۈرۈپ سېتىپ، 6000 يۇەن كىرىم قىلدى

قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيە بارىن يېزا 3- كەنت 2- مەھەللىسىدىكى دېھقان مەنسىخان 1995- يىلنىڭ ئاخىرىدا ئۆز ئائىلىسىنىڭ ناھىيە بازىرىغا يېقىن بولۇشىدەك ئەۋزەل شارائىتتىن پايدىلىنىپ، ئىقتسادىي زىرائەتلەرنى تېرىش بىلەن پارنىكتا كۆكتات ئۆستۈرۈشنى بىرلەشتۈردى، بىر مو يەردە پارنىك ياساپ كۆكتات ئۆستۈردى. نەتىجىدە ئۇ ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 1- ئايغىچە ئىسىتىمالچىلارنى يېڭى كۆكتات بىلەن تەمىنلەپ، 6000 يۇەن كىرىم قىلدى.

سابىرجان سېيت

بۇيا يېزىسى مالىيە ئىشزامىغا خىلاپ مەسىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىپ، ئاممىنى خاتىرجەم قىلدى

ئاممىنىڭ مالىيە ئىشتىزامىغا خىلاپ مەسىلەر توغرىسىدىكى ئىكاسلىرىنى تەكشۈرۈپ، كوللېكتىپ ئىگىلىكنى ساغلام تەرەققىي قىلدۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، لوپ ناھىيە بۇيا يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىنى يېقىندا توققۇز كىشىدىن تەركىب تاپقان مالىيە ھېساباتلىرىنى ئېنىقلاش مەخسۇس گۇرۇپپىسى ئۈيۈشتۈرۈپ، يېزا بويىچە ئىككى ئىدارە، 15 كەنتنىڭ مالىيە ئەھۋالىنى ئومۇمىيۈزلۈك بىر قېتىم تەكشۈرۈپ 2 مىليون 830 مىڭ 550 يۇەن ھېسابات تۈرلىرىنى ئېنىقلاش ئارقىلىق 65 كەنت كادىرىنىڭ 39 مىڭ 800 يۇەن پۇلىنى ئۇزۇندىن بۇيان كوللېكتىپقا قايتۇرمىغانلىق ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ ئۇنى قايتۇرۇۋالدى، ئۇلار يېزا بويىچە 17 ئورلۇك مالىيە باشقۇرۇش قائىدە- نىزام تۈرىگۈرۈپ، ئۇنى ھەر بىر مالىيە ھېسابات باشقۇرۇش نۇقتىلىرىغىچە ئەمەلىيلەشتۈردى، كەنت، ئىدارە- ئورگانلارنىڭ ئۆز ئالدىغا پۇل كىرىم- چىقىم قىلىش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، قائىدە - نىزاملارغا خىلاپ ئەھۋاللارنىڭ سادىر بولۇشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، ھەر ئايىنىڭ ئاخىرى كەنت، ئىدارىلەر شۇ ئايلىق كىرىم- چىقىم ئەھۋالى توغرىسىدىكى ھۆججەت ئانچوتلىرىنى يېزىغا يوللاپ تەستىقلىنىش ئۈزۈمىنى يولغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇزۇندىن بۇيان ساقلىنىپ كېلىۋاتقان بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ، مالىيە ئىشتىزامىغا خىلاپلىق قىلىپ، كوللېكتىپ ئىگىلىكىنى قاتتىق - سوقتى قىلىشتەك ئەھۋاللارغا خاتىمە بېرىلدى.

نۇرمۇھەممەت مەخمۇت، ئوبۇل سادىر

ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىشتىكى ئۇلگىلىك كەنت

گۈما ناھىيىسى قوشتاغ يېزىسىنىڭ چىغلىق كەنتى تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، ئاساسىي ھوجۇمنى بىرلىك ھوسۇلنى ئاشۇرۇشقا قارىتىپ، «تونناللىق ئاشلىق ئېتىزى» بىنا قىلىشقا زور كۈچ سەرپ قىلدى. ئەلا سورتلارنى كېرگۈزۈش، يېتىشتۇرۇش ۋە ساپلاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، ئاشلىق ئۇمۇمىي ھوسۇلىنىڭ مۇقىم ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلدى ھەمدە ئۆز يېرىنىڭ يەر كۆپ بولۇشتەك ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، دېھقانلارغا يەم - خەشەك نېرى ئاجرىتىپ بېرىپ ۋە بېدە تېرىلغۇ كۆلىمىنى كۆپەيتىپ، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇردى، بۇنىڭ بىلەن بولتۇر بۇ كەنتنىكى دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئاشلىقى 1700 كىلوگرامدىن، كىرىمى 789 يۇەندىن ئېشىپ، يېزا بويىچە ئالدىنقى ئورۇنغا ئۆتتى. ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندا بۇ كەنتكە «ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىشتىكى ئۇلگىلىك كەنت» دەپ نام بەردى.

مىرەخمەت سەيدەخمەت

قۇمۇل ۋىلايىتى تۇرلۇك ئۇسۇللاردىن پايدىلىنىپ، زىيالىيلارنىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نەمەت ناسىر** خەۋىر قىلدۇ:قۇمۇل ۋىلايەتلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان زىيالىيلارغا ھەر جەھەتتىن كۆڭۈل بۆلۈپ، ئۇلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش ئارقىلىق، قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى.

بۇ ۋىلايەت زىيالىيلار خىزمىتىدە تۆۋەندىكى نۇقتىلارنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى:

- زىيالىيلارنىڭ ھۆكۈمەت ئىشلىرىغا ئارىلىشىشقا شارائىت يارىتىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ رولىدىن ئۇنۇملۇك پايدىلاندى. ۋىلايەت، ئاپتونوم رايون ۋە مەملىكەت دائىرىسىدىن مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس مۇلازىملىق مەركىزى ۋە 132نى تەكلىپ قىلىپ، قۇمۇل ۋىلايەتلىك مۇتەخەسسىس مەسلىھەت بېرىش ئۆمىكى تەشكىللەپ، ئۇلارنى ۋىلايەتنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى دەۋر قىلغان چوڭ - چوڭ سىياسەتلەرنى بەلگىلەش، چوڭ - چوڭ قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى، ئىسلاھات، تەرەققىيات لايىھىلىرىنى تۈزۈشكە قاتناشتۇردى. ۋىلايەت تەۋەسىدىكى ناھىيە، شەھەرلەرمۇ مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكى تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ رولىدىن ئۇنۇملۇك پايدىلاندى. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، قۇمۇل ۋىلايىتى «بىرلەشتۈرۈپ تەرەققىي قىلدۇرۇش» ستراتېگىيىسى، 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 2 - باسقۇچلۇق كېڭەيتىپ ياساش قۇرۇلۇشى، «يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇبرسال ئېچىش» پىلانى، 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010- يىلغىچە بولغان تەرەققىيات نىشانى قاتارلىق 14 چوڭ تۈر ۋە سىياسەت توغرىسىدا مۇتەخەسسىس ۋە مەسلىھەتچىلەردىن پىكىر ئېلىپ، تۈزىتىپ ئەمەلىيلەشتۈردى.

- پەن - تېخنىكا جەھەتتىن مۇلازىملىق قىلىش ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇپ ۋە ئۇلارنى ئاساسىي قاتلامغا يۆزلەندۈرۈپ، زىيالىيلارنىڭ ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشىغا شارائىت يارىتىپ بەردى. سەرخىل كەسىپ ئەھلىلىرىنى ئاساس قىلغان قۇمۇل ۋىلايەتلىك مۇتەخەسسىلەر مۇلازىملىق مەركىزى ۋە ھەرقايسى ساھەلەر بويىچە شۆبە مەركەز قۇرۇپ، ھەرساھە، ھەر كەسپتىكى مۇتەخەسسىلەرنىڭ پەن - تېخنىكا مۇلازىملىقى بىلەن شۇغۇللىنىشغا شارائىت يارىتىپ بېرىش ئارقىلىق مەلۇم ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈم يارىتتى.

- پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى مۇكاپاتلاش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، زىيالىيلارنىڭ ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى. 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ۋىلايەت بويىچە ئۇچ قېتىم پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى ۋە 326 ئادەم (قېتىم)نى مۇكاپاتلىدى. يېڭىدىن 194 تۆر پەن - تېخنىكا پىلانى تۆرىگە كىرگۈزۈلۈپ، بۇنىڭدىن 41 تۆر ئاپتونوم رايونلۇق پىلانلىغا، ئۇچ تۆر مەملىكەتلىك پىلانلىغا كىرگۈزۈلدى.

- زىيالىيلارنىڭ تۈرمۇشىغا ھەر جەھەتتىن كۆڭۈل بۆلۈپ، ئۇلارنىڭ قىينىچىلىقىنى ھەل قىلدى. 1990 - يىلدىن بۇيان 300 زىيالىينىڭ يېزا نوپۇسىدىكى خوتۇن - بالىلىرىنى شەھەر نوپۇسىغا يۆتكەپ بەردى. 119 زىيالىينىڭ ئەر- ئايال ئىككى جايدا ئايرىلىپ تۇرۇش قىينىچىلىقىنى، 180 زىيالىي پەرزەنتىنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىش قىينىچىلىقىنى ھەل قىلدى.

قابىلىيەتلىك پەن - تېخنىكا خادىملىرىغا سالامەتلىك تەكشۈرتۈش ۋە داۋالىنىش ئارخىپى تۈرغۇزۇپ، ئۇلارنىڭ سالامەتلىكىنى قەرەللىك تەكشۈرتتى. ھېيت - بايراملاردا زىيالىيلاردىن ھال سورىدى، ئۇنۇڭ، ئولتۇراق تۆۋى مەسلىسىدە زىيالىيلارنى ئالدىدا ئويلاشتى.

قەشقار شەھىرىدە 700 مىڭ يۈەن قىممەتلىك ناچار، ساختا تاۋار كۆيدۈرۈلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋۇپلىجان مەمتىمىن** خەۋىر قىلدۇ: «15- مارت خەلقئارا ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش كۈنى» مۇناسىۋىتى بىلەن، 3 - ئاينىڭ 14 - كۈنى قەشقەر ۋىلايەتلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، ۋىلايەتلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى باشقارمىسى قاتارلىق توققۇز ئورۇن بىرلىكتە قەشقەر شەھىرىدە سۈپەتسىز، ۋاقتى ئۆتكەن، سۈپىتى ئۆزگەرگەن يېمەكلىك، ئىچىملىك، گىرىم بۇيۇملىرى، چاچ سوپۇنى، سوپۇن پاراشوكى، تىببىي دورا، ساختا تاۋار ماركىسى، كەمپۇت قەغىزى قاتارلىق 700 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى 146 خىل تاۋارنى ئاممۇ ئالدىدا كۆيدۈرۈپ، ساختا تاۋار سېتىقوچىلارغا قاقشاتقوچ زەربە بەردى.

بۇ قېتىم كۆيدۈرۈلگەن ناچار، ساختا تاۋارلارنى سودا - سانائەت، تېخنىكا نازارەتچىلىكى، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش قاتارلىق تارماقلار ۋە قەشقەر يېڭىشەھەر، كونىشەھەر ناھىيىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار كۈچ تەشكىللەپ، ئۆز تەۋەسىدىكى سودا ساراي، ماگىزىن، سودا بازىرى، توپ تارقىتىش بازىرى، سودا شىركەتلىرىنىڭ ئامبىرى، دۇكان، يايمىلارنى تەكشۈرۈش داۋامىدا قولغا چۈشۈرگەن. بىر قىسىملىرىنى ئايرىم سودا شىركەتلىرى ئۆزىگە قاراشلىق ماگىزىن، ئامبارلارنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاپ چىققان. بۇنىڭ ئىچىدە قەشقەر ۋىلايەتلىك تىببىي دورا شىركىتى ئۆز تەۋەسىدىكى ماگىزىن ۋە ئامبارلارنى تەكشۈرۈش داۋامىدا ئېنىقلاپ چىققان 12,0 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ۋاقتى ئۆتكەن تىببىي دورىمۇ بار.

بۇ قېتىمقى ناچار، ساختا، سۈپىتى ئۆزگەرگەن تاۋارلارنى كۆيدۈرۈش پائالىيىتىگە بىر قىسىم سودا شىركەتلىرى يېقىنىدىن ماشلاشتى.

ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش ئۈچۈن ...

پىچان ناھىيىسىدە: «ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش

ئىدىقوت باغرىدىكى پىشىلىقلار

تۇرپان شەھرى «ئىككىنى ھمايە قىلىش» خىزمىتىنىڭ شەكلى ۋە مەزمۇنىنى يېڭىلاپ، يېڭى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ساقتار رېۋىپ، ئۆمەر ھامۇت، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم

تۇرپان شەھرى بىلەن تۇرپاندا تۇرۇشلۇق قىسمىلار «ئىككىنى ھمايە قىلىش» خىزمىتى داۋامىدا، ھەربىيلەر بىلەن خەلق بىرلىكتە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ساغلام راۋاجلاندۇردى، «ئىككىنى ھمايە قىلىش» خىزمىتىنىڭ شەكلىنى يېڭىلىدى، مەزمۇنىنى بېيىتتى. ئىككى يىلدىن بۇيان يەرلىك بىلەن قىسمىلاردىكى رەھبىرلىرى كادىرلارنىڭ ئۆزئارا ئۇچرىشىشى، زىيارەت قىلىشى، ئامما بىلەن ھەربىيلەرنىڭ ئۆزئارا بېرىش - كېلىش قىلىشى قويۇقلاشتى. بۇرۇنقى يەرلىك بىلەن قىسمىلارنىڭ ئادەتتىكى ھال سوراش پائالىيەتلىرى ئۆزئارا بىر - بىرىنىڭ ئەھلى قېينىچىلىقلىرىنى ھەل قىلىشقا ياردەم بېرىشكە، ماددىي بۇيۇملار بىلەن قوللاش، مەبلەغ ئاجرىتىپ، كۆچ سەرپ قىلىپ ئامما نىڭ ئىشلەپچىقىرىشىنى يۆكىلەدۇرۇش، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش ۋە تۇرلۇك تەبىئىي ئاپەتلەرگە قارشى تۇرۇپ، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئازايتىشقا ۋە قىسىم قۇرۇلۇشغا ياردەم بېرىشكە ئۆزگەردى. ئارمىيە بىلەن يەرلىكنىڭ تۇرلۇك پائالىيەتلەرنى ئېلىپ بېرىشى، يەرلىك بىلەن قىسمىلار ئۆزئارا ئۇچۇر يەتكۈزۈش، بىر - تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇش، ئۆزئارا ماسلىشىش، تۇرلۇك پائالىيەتلەرنى بىر تۇتاش ئېلىپ بېرىشقا تەرەققىي قىلدى. بۇ ئارقىلىق ھەربىي ۋە خەلق بىرلىكتە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ھەربىي بىلەن خەلق بىرلىكتە مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى نۇقتىلاردىن دائىرىگە، شەھەر - بازارلاردىن يېزا - كەنتلەرگە، ئىداره - جەمئىيەت، مەكتەپلەردىن زاۋۇت، كان - كارخانىلارغىچە كېڭەيتتى. ئىككى يىل جەريانىدا تۇرپان شەھىرىدە مەلۇم قىسمىنىڭ مەلۇم لەينى يار يېزىسىنىڭ كونىشەھەر شەرقىي قۇۋۇق كەنتى بىلەن بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش، دوستلۇق ياچېيكا پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش جەريانىدا، بۇ كەنتنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشگە كۈچلۈك مەدەت بەردى. ئۇلار بۇ جەريانىدا 4000 ئادەم (قېتىم)ۋە 40 نەچچە ماشىنا (قېتىم) ئاجرىتىپ بۇ يېزىنىڭ 58 مىڭ تۇپتىن ئارتۇق تېكىنى ئېچىپ، كۆمۈشۈپ بەردى. 46 مىڭ مېتر ئۆزۈنلۇقتا تەك ئېرىقى چېپىپ بەردى. 6000 دىن ئارتۇق تەك تىكىدىغان ئورەك كولاپ بەردى، 10 مىڭ مېتر ئۆزۈنلۇقتا ئېرىق چېپىپ بەردى، 18 مىڭ تۇپ ھەر خىل كۆچەت تىكىپ بەردى، 1200 مېتر ئۆزۈنلۇقتا يول ياساپ بەردى ۋە ئۇلارغا 7500 تونىنا ئوغۇت يۆتكەپ بەردى. بۇ ئىككى ئورۇن «ئىككىنى ھمايە قىلىشتىكى ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالىنىپلا قالماي، « ھەربىي ۋە خەلق ئورتاق مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىشتىكى ئون ئىلغار ئورۇن»لار قاتارىدىن ئورۇن ئالدى. لەينى پارتىيە ياچېيكىسى قىسىم بويىچە ئىلغار ياچېيكا، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئاپتونوم رايون بويىچە «ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى قىزىل بايراقدار ياچېيكا»دىكەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

ئىككى يىل جەريانىدا تۇرپاندا تۇرۇشلۇق قىسمىلار جەمئىي 10 نەچچە مىڭ ئەمگەك كۈچى ۋە كۆپلەپ ئاپتوموبىل ئاجرىتىپ ۋىلايەت تەۋەسىدە يۇز بەرگەن ئوت ئېلىش، ئېقىن ئېلىش، يەر تەۋرەش قاتارلىق ئېغىر تەبىئىي ئاپەتلەرنى باشتىن كەچۈرگەن ناھىيە، شەھەرلەرگە ئۈچ قېتىم چوڭ كۆلەمدە ياردەم بېرىپ، ئاپەت رايونىدىكى خەلقنىڭ ئاپەتتىن قۇتۇلۇشىغا ئىشەنچ ۋە جاسارەت بېغىشلىدى. ئۇلار ئاپەت رايونىدىكى ئاھالىلەرنى ئۆز ئۆيىگە تەكلىپ قىلىپ، ئۇلارغا ئىسسىق تاماق بېرىپ، ئۇلارنى ئۆز ئۆيىدە ئارام ئالدۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئۆيىنى تازىلاپ بېرىپ، ئۇلارغا ئىسسىق كىيىم - كېچەك ۋە ئوزۇق - تۈلۈك ئەۋەتىپ بەردى. ئۇلار ئاپەت رايونىدىكى ئاھالىلەرنى ئۆز ئۆيىگە تەكلىپ قىلىپ، ئۇلارغا ئىسسىق تاماق بېرى

قانۇنىي هوقۇق - مەنپەئەتنىڭ قوغداش قانۇنى» ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ 13 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن پېچان ناھىيىلىك سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، مال باھا ئىدارىسى، ج خ ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلار بىقىندا ناچار، ساختا تاۋارلارنى تازىلاش كۆرۈشىنى قانات يايدۇردى. ئۇلار پېچان ناھىيە بازىرى، پېچان پويىز ئىستانسىسى تەرەققىيات بازىرى، چېقتەم بازىرى، لۇكچۇن بازىرى قاتارلىق جايلاردا تەكشۈرۈش ئېلىپ بارىدى. تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكىلەر 600 دىن ئارتۇق دۆلەت ئىگىلىكى ۋە يەككە ئىگىلىكتىكى سودا دۆكانلىرىنى تەكشۈرۈپ، 130 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى تاماكا، 5760 يۈەن قىممىتىدىكى منېرال سۇ، سوغۇق ئىچىملىق، ساختا ھاراق قاتارلىق 19 خىل ساختا، ناچار، ۋاقتى ئۆتكەن، سۈپىتى ئۆزگەرگەن تاۋارنى يىغىۋالغاندى. بۇ تاۋارلار 3 - ئاينىڭ 13- كۈنى ناھىيىلىك 1 - ئەخلەت مەيدانىدا كۆيدۈرۈلدى.

تاھىرجان قادىر، كېرەم روزى

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىدە:

ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىقىندا 30 كىشىنى ئاجرىتىپ، توققۇز بېزا، بىر بازار، ئىككى تۇمەن- مەيداندىكى 600 دىن ئارتۇق دۆكان ۋە 13 سودا بازىرىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ، 14 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ناچار، ساختا، سۈپىتى ئۆزگەرگەن تاۋارنى يىغۋېلىپ، بىر تەرەپ قىلدى ۋە ساختا تاۋار ئىشلەپ چىقارغۇچى، ساتقۇچىلارغا 10 مىڭ 230 يۈەن جەريمانە قويدى.

مەخمۇت مۇھەممەت

مورى قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىدە:

ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بىلەن ناھىيىلىك ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى بىقىندا بىر قىسىم خادىملارنى ئاجرىتىپ، ناھىيە بازىرىدا تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. ئۇلار 3 - ئاينىڭ 14 - كۈنىگىچە قىممىتى 35 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان ناچار، ساختا ھاراق، تاماكا، يېمەكلىك، گىرىم بۇيۇملىرى، ۋاقتى ئۆتكەن تاۋارنى قولغا چۈشۈردى. بۇ تاۋارلار ئامما ئىگىلىكى

ئىسمائىل ئەھمەد مەملىكەتلىك چېگرا رايونلار مىللەتلەر ئىشلىرى خىزمىتى يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكتلىدى:

چېگرا رايونلارنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش- كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۈنمىڭ، 2 - ئاپرىل تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك چېگرا رايونلار مىللەتلەر ئىشلىرى خىزمىتى يىغىنى بۈگۈن يۇننەن ئۆلكىسى ششۇاڭبەننا دەيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ مەركىزى جىڭخۇڭ شەھىرىدە ئېچىلدى. يىغىندا دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئىسمائىل ئەھمەد تەكتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېقى دەۋردە چېگرا رايونلاردا مىللەتلەر خىزمىتىنى ئۇزلۇكسىز كۈچەيتىپ، مىللەتلەرنىڭ ئورتاق گۈللىنىشى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، چېگرا رايونلارنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى يەنمۇ قوغداپ گۈللەندۈرۈش، مۇقىم چېگرا رايون قۇرۇش كېرەك.

ئىسمائىل ئەھمەد مۇنداق دېدى: پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، چېگرا رايونلاردىكى ھەر دەرىجىلىك مىللەتلەر خىزمىتى تارماقلىرى پۈتۈن پارتىيە خىزمىتىنىڭ ئومۇمىيىتىگە بويسۇنۇپ ۋە ئۇنىڭغا خىزمەت قىلىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا، ئىلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتە چېگرا رايونلارنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى يەنمۇ قوغداپ گۈللەندۈرۈش، مۇقىم چېگرا رايون قۇرۇش كېرەك.

ئىسمائىل ئەھمەد مۇنداق دېدى: پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، چېگرا رايونلاردىكى ھەر دەرىجىلىك مىللەتلەر خىزمىتى تارماقلىرى پۈتۈن پارتىيە خىزمىتىنىڭ ئومۇمىيىتىگە بويسۇنۇپ ۋە ئۇنىڭغا خىزمەت قىلىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا، ئىلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتە ئۆمۈمىي ۋەزىيەتنى ئاساس قىلىپ، پارتىيەنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، دۆلەتنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى ئىتتىپاقلىقنى ئاساس قىلىپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى مەركەز قىلىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ساقلاپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى ئىتتىپاقل

بېرىدۇ.

جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ باشلىقى جۇگۇاڭجاۋ يېغىندا ئېچىش نۇتقى سۆزلىدى. جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بەي چۈنلى «ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئېچىپ، ئىنتىپاقلىشىپ، قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىپ، 21 - ئەسىر ئۇچۇن ئومۇميۈزلۈك يۇقىرى ساپالىق ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۇرەيلى» دېگەن تېمىدا خىزمەت دوكلاتى بەردى.

سىياسىتى، شۇنىڭدەك ياخشىلارنى باھالاپ مۇكاپاتلاش تۈزۈمىنى ئورنىتىش ئارقىلىق، چەكلىك بايلىقتىن پايدىلىنىپ بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر، ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان ئىختىساس ئىگىلىرىنى نۇقتىلىق قوللىدى، ئۇلارغا تايىنىپ ئۆمەك ۋە ئەترەتلەرنى تەشكىللىدى. كۆپ يىللاردىن بۇيان جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيەسى يولغا قويغان ئاكادېمىك ياشلار فوندى، ياشلار تەجرىبخانىسى (ياش ئالىملار

ئىگىلىرىگە ئوخشاش بولمىغان نۇقتىلار بويىچە مەدەت بېرىلدى، يېڭى پەن تەتقىقات بازلىرى، يېڭى پەن تەتقىقات تەشكىلاتلىرى ۋە يېڭى پەنلەرنى راۋاجلاندۇرۇش نۇقتىلىرى قۇرۇلدى. ھازىر بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر ياش ئىختىساس ئىگىلىرى ئارقا - ئارقىدىن مەيدانغا كېلىپ، خەلقئارا ئىلىم - پەن ساھەسىدە باش كۆتۈرۈپ چىقتى، بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر ئىختىساس ئىگىلىرى ئاچقۇچلۇق خىزمەت ئورۇنلىرىغا قويۇلدى.

ۋەزىپىسىنى ئۆز قەرىلىدە ئورۇندىتىش ئۈچۈن ئۇلۇكسىدىكى ئون نامرات ناھىيىنىڭ پارتكوم شۇجىسى ۋە ھاكىمىنى ئۆلكىلىك پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى بىۋاستە باشقۇرىدۇ. بۇ ناھىيىلەر نامراتلىقتىن تەلتۆكۈس قۇتۇلۇشتىن ئىلگىرى، بۇ ناھىيىلەرنىڭ پارتكوم شۇجىلىرى ۋە ھاكىملىرىنى يۆتكەشكە، ئۆستۇرۇشكە، ئەتىۋارلاپ ئىشلىتىشكە بىردەك يول قويۇلمايدۇ، ئىشنى بىر ئادەم باشقا ئېلىپ چىقىشنى يولغا قويۇش كېرەك.

ئەۋزەللىكنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، تەرەققىيات قەدىمنى تېزلىتىش لازىم

(بېشى 1 - بەتتە)

ئابلەت ئابدۇرېشت يەنە پىكاپ بىلەن ئاپتونوم رايون بويىچە چولپان يېزا- بازار كارخانىسى - پېچان ئالتۇن كېنىغا كەلدى. كان باشلىقى چىن تيەن ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ: كېنىمىز 1992- يىلى قۇرۇلغاندىن بۇيان مەھسۇلات قىممىتىنى 1 مىليون 810 مىڭ يۈەندىن 53 مىليون 490 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، 26 مىليون 290 مىڭ يۈەن پايدا - باج يارىتىپ، دېگەندە، ئابلەت ئابدۇرېشت ئۇلارنىڭ ئىگىلىك تىكلەش روھىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى، ئۇلارنىڭ باشقۇرۇش تەجرىبىسىنى ماختىدى.

ئابلەت ئابدۇرېشت ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى كەچقۇرۇن جۇڭگو- ياپونىيە شېرىكلىشىپ قۇرغان شىنجاڭ پېچان ئۇزۇنچىلىك تەرەققىيات چەكلىك شىركىتىگە، جۇڭگو- ئەنگلىيە شېرىكلىشىپ قۇرغان شىنجاڭ كورورمن ھاراق چەكلىك شىركىتىگە كېلىپ، سېخلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى، «كورۇزمن»، «قەدىمكي قەلئە»، «ئۇۋۇچىلار تېغى» ماركىلىق يېڭى ئۈزۈم ھاراقلىرىنى كۆرۈپ، خام ئەشيالىرىنى ئىشلەپ چىقىرىدىغان جاي، مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش يوللىرى قاتارلىق مەسىلىلەرنى ئىنتايىن قىزىققان ھالدا سورىدى. شىركەتنىڭ باش دىرېكتورى ياڭ ۋېنخۇي بۇ يىل شىخەنزە، تۇرپان قاتارلىق جايلار ئۈچۈن مەخسۇس ھاراق چىقىرىشقا ئىشلىتىلىدىغان 5000 مو ئۈزۈمزارلىق بەرپا قىلغانلىقىنى تىلغا ئالغاندا، ئابلەت ئابدۇرېشت خۇشاللىق بىلەن مۇنداق دېدى:

- شىنجاڭدا زور تەرەققىياتنى بارلىققا كەلتۈرمىز دەيدىكەنمىز، ھەممە جاي خۇددى پېچان ناھىيىسىگە ئوخشاش باياتلىق ئەۋزەللىكىدىن تولۇق پايدىلىنىشى، باشقا جايلارنىڭ ئىلغار باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىپ، بايلىق ئەۋزەللىكىنى تاۋار ئەۋزەللىكىگە ئايلاندۇرۇشى لازىم.

كەچ سائەت 12 دە ئابلەت ئابدۇرېشت پېچان ناھىيىلىك پارتكوم رەھبەرلىرىنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: پېچان ناھىيىسىدە يېقىنقى يىللاردا خېلى تېز تەرەققىيات ۋە خېلى زور ئۆزگىرىش بولدى. بۇ يەردىكى ئاچقۇچ شۇكى، سىلەر ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش سالمقىنى زورايتىپ، سىياسەتلەردىن تولۇق پايدىلىنىپ، بايلىق ۋە جۇغراپىيىلىك ئەۋزەللىكىڭلارنى جارى قىلدۇرۇپسىلەر، تۇرپان - قۇمۇل ئېقىملىكىنىڭ ئېچىلىشىغا تايىنىپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭلارنى ئىلگىرى سۈرۈپسىلەر. ئۇ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: پېچان ناھىيىسى بۇنىڭدىن كېيىن ئېقىم قۇرۇلۇشىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكى، قېزىلما بايلىقلار ئەۋزەللىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، تەرەققىيات قەدىمنى تېزلىتىشى كېرەك. ئۇ ئاخىرىدا ئالاھىدە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مۇقىم سىياسىي، ئىجتىمائىي مۇھىت بولمىسا، ئىقتىسادىي تەرەققىيات توسقۇنلۇققا ئۇچرايدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر ياشتىن ئايلىغ سەگەك بولۇپ، ئىنتىپاقلىشىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇشى، مىللەتلەر ئارا- ئىچكى ئىشلارغا ئارىلىشىشى، ئۆزئارا يارەملىشىشى، مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىنى بىرلىكتە قوغداپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشى لازىم.

ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت 4-ئاينىڭ 4-كۈنى تۇرپان شەھرىگە كېلىپ بۇ يەرنىڭ ئەتىيازلىق تېرىلغۇ، پارنىكتا كۆكتات ئۆستۈرۈش ئەھۋالى ۋە يېزا-بازار كارخانىلىرىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

ئابلەت ئابدۇرېشت ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى 4-ئاينىڭ 4-كۈنى ئەتىگەندە تۇرپاندىن ۋىلايەت، شەھەر رەھبەرلىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا سىگگىم يېزىسىنىڭ جاغوجام كەنتىنىڭ ئۆزۈن تالالىق پاختىزارلىقىغا كەلگەندە، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرگەن دېھقان ئابدۇرېھىم تەشەببۇسكارلىق بىلەن رەئىسكە ئەھۋال ئىنكاس قىلدى، ئۇ مۇنداق دېدى:

- ھازىر بىز دېھقانلار پەن- تېخنىكا بىلىملىرىگە تەشنا بولۇۋاتىمىز، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ماشىنىلىشىشىنمۇ ئومىد قىلىمىز. ھازىر ئاز-تولا ئىش قىلالىدۇق، لېكىن ئىشمىزنىڭ سالمىقى دېگەندەك ئەمەس. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ دەرسلىكىگە يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكا دەرسىنى قوشۇش كېرەك، بالىلار كىچىكىدىن باشلاپلا پەن-تېخنىكا بىلىملىرىنى ئىگىلىشى كېرەك.

ئابلەت ئابدۇرېشت ئەتراپىدىكى كىشىلەرگە مۇنداق دېدى:

- ئۇنىڭ پىكرى ناھايىتى ياخشى، دېھقانلارنىڭ ئىلمىي تېرىقچىلىق قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش ھازىرقى جىددىي ئىش. ئابلەت ئابدۇرېشت ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئاندىن تۇرپان شەھرىنىڭ كۆكتات، قوشۇمچە بېمەكلىكلەر بازىسى ۋە سۇ-تۇپراقتىن پايدىلىنىش قۇرۇلۇش تۇرىنى كۆزدىن كۆچۈردى. يار بېزىسىنىڭ كونىشەھەر دۆڭمىڭ كەنتىدىكى بېڭمەھەللە رايونىدا ئابلەت ئابدۇرېشت يېڭى ياسالغان يول بىلەن 5000 مولۇق يېڭى رايون بېرىگە كەلدى، ئۇلارنىڭ قىلغان ئىشلىرىنى ئالاھىدە ماختىدى. بۇ كەنت شەھەر رايونىغا ناھايىتى يېقىن ئىدى. تۇرپان شەھرىنىڭ شەھەر قۇرۇلۇشى يىلمۇ يىل كېڭىيىۋېرگەنلىكتىن، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان يەر ئاران ئالتە فۇڭغا چۈشۈپ قالغان. دېھقانلارنىڭ خاتىرجەم تېرىكچىلىك قىلىپ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۇلار ئەسلىدىكى كەنتتىن ئالتە كىلومېتر يىراقلىقتىكى جايدا 5000 مو بىنەم ئېچىپ، بىر تۇتاش پىلانلاپ، بىر تۇتاش قۇرۇلۇش قىلغان، بۇ يەر ئېچىلسا ئوتتۇرىچە تېرىلغۇ يەرنى ئۈچ موغا يەتكۈزگىلى بولاتتى. ئابلەت ئابدۇرېشت مۇنداق دېدى:

- بۇ ئاپتونوم رايون بويىچە كېڭەيتىشكە ئەرزىگۈدەك ياخشى تەجرىبە ئىكەن. شەھەرنىڭ كېڭىيىش قەدىمى بارغانسېرى تېزلىشىدۇ، يېزائاھالىسىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇپ، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاش تەنقىد قىلىشقا ئەرزىيدىغان مەسىلە. تۇرپان بۇ ئىشنى ياخشى ئىشلەپتۇ، دېھقانلار بۇ ياخشى چارىنى قارشى ئالدۇ!

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشت تۇرپان شەھرىنىڭ كاۋچۇك زاۋۇتىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە، بۇ زاۋۇتنىڭ پەن-تېخنىكا تايىنىپ كارخانىنى راۋاجلاندۇرۇش تەسەۋۋۇرىدا چىڭ تۇرغانلىقىنى ئالاھىدە ماختىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بىر كارخانىنى ياخشى باشقۇرۇشتا ئامىللار ھەققەتەن بەك كۆپ، لېكىن ئاچقۇچ - ئادەمدە، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەيدىغان، قەيسەرلىك بىلەن ئىشلەيدىغان، جۇرئەتلىك ياخشى رەھبەرلىك بەرنىڭ بولۇشىدا.

ئۇرۇمچى شەھىرىدە ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىك 16 كادىر تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى

(بېشى 1 - بەتتە)

بولغان. لېكىن ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلىۋاتقان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى ئورنىتىلىۋاتقان يېڭى ۋەزىيەتتە سۈيىيىكتىپ دۇنياسىنى ئۆزگەرتىشنى بوشاشتۇرۇپ قويغانلىقتىن، پۇل پەرەستلىك، راھەت پەرەستلىك ۋە ئۇچىغا چىققان شەخسىيەتچىلىكنىڭ تەسىرىگە ئۇچراپ، ھەر خىل خاتالىق ئۆتكۈزگەن. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى، ئالايلۇق، گوباۋلەي ئاينىپ كەتكەن. ئۇ 85 مىڭ يۈەن پارا ئالغانلىقى ئۈچۈن قانۇن بويىچە مۇددەتلىك سەككىز يىللىق قاماق جازاسىغا ھۆكۈم قىلىندى؛ بەزىلىرى نەپسانىيەتچىلىك قىلىپ، پۇلنى دەپ ئىناپسىزلىق قىلىپ ئىنتايىن ئېغىر خاتالىق ئۆتكۈزگەنلىكى ئۈچۈن پارتىيەدىن چىقىرىلدى؛ بەزىلىرى ئۆزىنىڭ كېيىنكى ئۆمرىنىڭ ئاخىرقى كۈنلىرىنى قەدىرلىمەي پېنسىيە ئېشىغا يېقىنلىشىپ قالغاندا خاتالاشتى؛ يەنە بەزىلىرى ناھايىتى ئۇمىدلىك ياش كادىر بولسىمۇ ئۆزىنى ئىدارە قىلىش ئېڭى ۋە قانۇن - ئىنتىزام كۆز قارىشى ئاجىز بولغانلىقى ئۈچۈن خاتالاشتى، ئۆزلىرىمۇ پۇشايمانىنى ئالدىغان قاچا تاپالماي قالدى، تەشكىلىمۇ ئۇلار ئۈچۈن ئېچىندى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋۇدۇنفۇ يىغىندا مۇنداق دېدى: قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان پارتىيەلىك 16 كادىرنى ئاشكارىلاش سەلبىي تىپلار ئارقىلىق پارتىيەلىك كادىرلارنى تەربىيىگە ئىگە قىلدى. مۇشۇ دېلولارنى پاش قىلىش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىش خىزمىتىنى ئوبدان ئۇتۇشنىڭ مۇھىملىقىنى دەلىللەش ئۇلارنىڭ پاك - دىيانەتلىك بولۇش، ئۆزىنى ئۆزى ئىدارە قىلىش ئېڭىنى ئاڭلىقلىق ئۈچۈن بويىچە ئۆزىنى ئۆزى تەكشۈرۈش، ئۆزىنى ئۆزى ئىدارە قىلىش، ئاممىنى نامرات-لىقتىن قۇتۇلۇشقا يېتەكلىگەن كادىرلارنى داغدۇغلىق تەقدىرلەشنى، ئۇلاردىن ئۆستۈرۈشكە، ئەتىۋارلاپ ئىشلىتىشكە تېگىشلىكلىرىنى چوقۇم ئۆستۈرۈش ۋە ئەتىۋارلاپ ئىشلىتىشنى؛ لاغايلاپ يۇرۇپ خىزمەتنى ياخشى ئىشلىمىگەن، ۋەزىپىنى ئۆز قەرىلىدە ئورۇندىمىغانلارنى شۇ يەرنىڭ ئۆزىدىلا ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇشنى ياكى ۋەزىپىسىنى تۆۋەنلىتىپ ئىشلىتىشنى قارار قىلدى.

****

ئېلانلار

شىنجاڭ يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش مەكتىپىدىن بېرىلگەن 2375 - نومۇرلۇق مەخسۇت مۇھەممەت نامىدىكى ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسىنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

******

ئۇرۇمچى شەھەر «دوستلۇق» شىمالىي يولى ساقچىخانىسىدىن بېرىلگەن 650102671213261 - نومۇرلۇق سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

روھ جىلۋىلىرى

ئوسمانجان ساۋۇت

1

قەدىم بالىق چاڭدەك توزۇپ يوق بولغان،
بىز ئۇنىڭدىن قەدىمىيلىك ئىزدەيمىز.
تېپىۋالساق پۇچۇق چىنە يوق تولغان،
ئېلىپ ئۇنى كۆن پىنىغا تىز، دەيمىز.

كەنجى كۆنگە يېتەلمەيدۇ تۇنجى كۆن،
شۇنداق، شۇنداق كۆن بىلەن كۆن قوۋۇشماس.
ئۆمۈر دېگەن تاغدىن كەلگەن بىر كەلكۈن،
بىردەم بىلەن بىردەم ھەرگىز تونۇشماس.

قازمچى دوست، قاز زېمىننى، قاز كۆكنى،
مەيلى تېخى بەش مىڭ يىللىق ئۆمۈر تاپ.
جىگدىلەرگە تولدۇرسىڭمۇ ھەر بۆكنى،
قالمىسۇنچۇ ئۇندا روھلار چۈشىنقاپ.

تۆمۈر روھ بار تۆمۈر يانقان قۇچاقتا،
يالتىرايدۇ تىللا ئەمەس روھ ئالەم.
ئوتۇن ئەمەس، كۆيگەن يۈرەك ئوچاقتا،
جىلۋە قىلغان تاشتا ئۇنگەن گۈل - لالەم.

ئالتۇن بىلەن ئالتۇن روھنى بىللە ئال،
ئالتۇن ئادەم ئالتۇنلارنى بۆلمەيدۇ.
روھلاردىكى سۆيگۈلەردىن ئاسمان لال،
ئۇ بار يەردە ھامان ھېچكىم ئۆلمەيدۇ.

2

ئوچۇق ئاسمان، ئوچۇق ھاۋا، ئوچۇق چىرايلار،
نەشپۈتلەردەك، خىرىس قىلار نەشپۈت رەڭگىگە.
نۇر سۆرەيدۇ بوشلۇقلاردا ھېسابسىز ئايلار،
ئىزلىرىنى تولدۇرۇشۇپ تىللا-تەڭگىگە.

جۇلغۇپ كەتتى يەنە جاھان، يەنە بىر ئۆزلۇق،
ئاچتى قۇچاق كۆز ئالدىمدا تۇيغۇلار قويۇن.
تومۇز پەسلى قاندى گويا غالجىر ئوسۇزلۇق،
دەيدۇ زېمىن ماڭا شۇ تاپ: كۆيلەرگە تويۇن!

ئاسمانلارنى سۆيۈپ ئوتكەن ئاپئاق بۇلۇتلار
ئاق چېچەكلىك گۈلباغلارغا سىڭمەكچى بەلكىم.
ئاي دالادا دوملايدۇ يەل بولۇپ قۇتلار،
كۆزگە بۇندا كۆرۈنىدۇ پەرىزات ھەركىم.

جۇش ئۇرىدۇ قانلىرىمدا يېڭى كەڭلىكلەر،
يېڭى رەڭگە قېنىشىدۇ ھەر بىر ھاياجان.
ئېرىپ پۈتەر «خەسىس ئىلھام» تۇغقان تەڭلىكلەر،
گۈلشەنلەرنى پۈركۈپ تۇرار چەكسىز باياۋان.

ئايدىڭ كۆلدەك ئايدىڭ كۆكۈل تاپتى بىر نىشان،
تەكشىلىكتەك كۆكۈللەرگە ئۆزلەشتى شەكسىز.
سەزگۈ دەريا، داۋالغۇيدۇ، دەۋرەيدۇ قېيان،
ئانا تۇپراق سۆيۈنۈشى ئالەمدەك چەكسىز.

3

لاي سۇدەك چايقىلىپ ياشاپ كېلەتتىم،
ھېيلە ۋە ھېكمەتنى ئايرىمايلا پۈتۈن.
ئەينەكتىن ئەزۈەيلەپ پۈتاق ئىزدەيتتىم،
يانغانىنى دەر ئىدىم ئوت ئەمەس تۇتۇن.

كۆنۈكۈپ كەتكەنتىم ھەممە پۇراقتا،
ياغاچقا، تۆمۈرگە كۆچكەنتى ئەس-ھوش.
روھلىرىم ئايلانغان مىڭ بىر قۇراقتا،
چىنارىم شېخىغا قوندۇرمايتتىم قۇش.

توپ يېرىپ، قاتاردىن ئۇزسا گەر بىرى،
قىلاتتىم مەن ئۇنى تېخى تاش بوران.
سىلغىيىپ قالمىدى جېنىمنىڭ قىرى،
«مەن» ئىدى تۇخۇمغا يېزىلغان ئۇران!

ئۆزەكلىك پەيتلەردە مەڭدەپ قالاتتىم
مۈشكۈلگە ئاتىلانغان سەپلەردە مەن يوق.
ھەيۋەتلىك كۈنلەردىن ھەيرەت ئالاتتىم
باغرىمنى كۆپ تەشتى ئۆكۈنۈشتىن ئوق.

ئاجايىپ يۇز ئاچتىڭ بىر ئۇيۇق ئېچىپ،
يۇرىكىڭ قولۇڭدا، شۇ چاغدا، ئوغلان.
يورۇدى كېچىلەر قانلىرى قېچىپ،
دېدىڭكى: چوغدۇرسەن ھەمىشە چوغلان!

يىللاردا ۋاپا يوق، ۋاقىتتا توختاش،
كار قىلماس ئۇنىڭغا قارغاش ۋە ماختاش.
ئەجرىڭدە نۇرلاندۇر روھىڭنى ئىنسان،
چاقناپلا ئۆچمەستىن چاقماقتا ئوختاش.

كۆڭلۈڭنى توق تۇتقىن، بولما نائۇمىد،
نېمە ئۇ بىردەملىك ھىجران ۋە ئازاب.
× ×
پەن - بىلىم بىلەيدۇر، ئەقىل تىغ - پىچاق،
ئۇنى ئىشلەتكۈچى ئىنسان ئەمەسمۇ؟

باھار ئويغاتقان دالا

غەيرەت مەمتىمىن فوتوسى

پارچىلار

مامۇت زايىت

تاغىل، ئۆچكەم تۆللىدى،
بىر قېتىمدا ئۈچكىزەك.
يار تويلۇققا سېلىپتۇ،
قوش يۈرۈش ئالتۇن بىزەك.

شەرتى بەكمۇ ئېغىركەن،
قوش - قوش ساپتۇ كېيىمنى.
پۇل يەتمىسە، كېمىگە،
ساتارمەنمۇ خېيىمنى؟!

كەمىش ئالتۇن زەنجىرى،
كەمىش ھېقىق مارجىنى.

يېڭى قوشاقلار

چىقار ئىمىش پۇخادىن
قوشلاپ كىيسە سارجىنى.

تۇغقىنىمۇ كۆپ ئىكەن،
«تولۇق رازى قىل» دەپتۇ.
«ھەرگىز ئازار بېمىسۇن،
كۆڭلۇم بەكمۇ زىل» دەپتۇ.

يۈك بوپقالدىم يارنى دەپ،
ئانا بىلەن ئاتىغا.
يارىم يېنىپ لەۋزىدىن
تېگەمدىكىن لاتىغا؟

مۆلدۈر يېغىپ بوزلۇققا،
سوقۇۇەتتى پىلەكنى.
ئېغىر تويلۇق يوق قىلدى،
ئۇچ رەت قاتار تېرەكنى.

«مەسلىھەت چېيى» غىلا،
ئىككى بورداق قوي، دەپتۇ.

يۈزلۈك بولغاچ ئاتىسى،
خېنىم بولغاچ ئانىسى.
تۇغمىگەن تويلۇقنىك،
«قائىدە» ئىكەن بانىسى.

قۇرۇپ كەتسۇن مەنمەنلىك،
قۇرۇپ كەتسۇن «قائىدە»سى.
تويغا ياڭزاپ بۇلاشنىك
زادى كىمگە پايدىسى؟

قېنى ھېنىك مال - چارۋام؟
قېنى ئۆزۈم باراڭلىق؟
يېلىندۇردى، سارغايتتى،
كۆڭلۈلچەكلىك - سارالىق.

ئاتا - ئانام خۇرسىنىپ،
«توي قىلغانغا توي» دەيدۇ.
دوست - يارەنلەر يالتايتىپ،
«ئۇنداق يارنى قوي» دەيدۇ.

ئىككى ئىپئىر

ئۇرىياگۇل ئىدرىس

ۋەتەن سۆيگۈسى

يىراقلاپ بارىدۇ تارىخ كارۋىنى،
يېڭىدىن يېڭىغا كۆچىدۇ ئالەم.
مەۋجۇدات ياشايدۇ، ئۆلىدۇ ئەمما
ئۆلمەس بىر تۇيغۇنى ياراتقان ئادەم.

ئۇ - ۋەتەن سۆيگۈسى - سۆيگۈ چوققىسى،
مىڭ دەريا شاۋقۇنى باغاشلاپ ئۆتكەن.
ئۇ - نەقىش، دىللارغا مەڭگۈلۈك زىننەت،
چىن ئىنسان ۋاپاسى ئۆلىدىن پۈتكەن.

يىراقلاپ بارىدۇ تارىخ كارۋىنى،
يېڭىدىن يېڭىغا كۆچىدۇ ئالەم.
ۋە لېكىن تاۋلىنىپ سۆيگۈ پىچىدا،
«ۋەتەن» دەپ چوغلىنىپ ياشايدۇ ئادەم.

ئىنتىپاقلىق ناخشىسى

غۇنچە - نوتا ياشىيالماس يىلتىزسىز،
بىلىققىمۇ سۇسىز ھايات نە قىلسۇن.
بۇ بىر مىسال، بەكمۇ ئەۋزەل ئىناقلىق،
ھەر قەلبتە دوستلۇق كۈيى ياڭرىسۇن.

ئېچىلغاندەك چىمەندىكى قىزىل گۈل،
قۇياش چېقىپ يوقالغاندا جۇت - بوران.
ئىناقلىقتا كۈلەر بەخت - سائادەت،
ئىناقلىقتا جاھان تىنچ، ئەل ئامان.

ئايلىنىدۇ دەۋر چاقى توختىماي،
ئۆيۇشۇشتىن ئۈلغىيىدۇ كۆچمىز.
بولغاچ ئۆملۈك بەختسىزلىك ئاساسى،
ئۆملۈك ئۆچۈن كۈرەش قىلىپ ئۆتىمىز.

ئەۋرۈك

ئۇيغۇل سىدىق

ياشانغانلار بىزگە ئەۋرۈك،
چېلىشلاردا باش بولغاچ ئۆلار،

ياشانغانلار بىزگە تەۋەرۈك،
ئۇلار بىزگە ھايات ئۆرنىكى.
بولغاچ ئۇلار يەتتۈق بۇگۈنگە،
دېمەك، ئۇلار دەۋر كۆۋرۈكى.

ياشانغانلار بىزگە تەۋەرۈك،
ئۇلاردا بار ھېكمەت، پاراسەت.

چېلىشلاردا باش بولغاچ ئۇلار،
قۇچاق ئاچقان بىزگە پاراغەت.

ياشانغانلار بىزگە تەۋەرۈك،
بىز شۇلارنىڭ ئۈمىد غۇنچىسى.
ئارزۇسى ھەم ئارمانلىرىنىڭ،
ۋارىسى ھەم ياشناقۇچىسى.

ئىككى شېئىر

ياسىنجان ئىبراھىم

باھار سۈرىتى

كۆلۈپ كەلدىك يىراقتىن گۈزەل
ھۆسنىگدە گۈل تاپتى لاتاپەت.
سۆيگۈگە باي ئوتلۇق مېھرىگدىن،
ئالدى ئالەم ئىللىق ھارارەت.

باغاشلىدىك يىپيېڭ كەك قۇچاق،
ئىشقىك بىلەن كەڭرى زېمىننى.
مېھرىگدىن قار-مۇزنى ئېرىتىپ،
ھاسىل قىلدىك دەريا-ئېقىننى.

كۆلكەگگە جور بولۇشتى قۇشلار،
يېشىللىقتىن يايدىك كەك ئېتەك.
قۇچىقىگدا يارىلىپ بوستان،
تىنىقىگدىن ئېچىلدى چېچەك.

قىن-قىنىغا سىغمىغان گۈزەك،
ئەركىلەيدۇ تال-چۈنۇق سوراپ.
چېلىپ ھارسا سۇنايلىرىنى،
قوغلىشىدۇ قۇشلارنى دوراپ.

ئىزدەپ كېتەر دېھقان يېگىتى،
ئېتىزىغا سېنى كەپتۇ دەپ.
ئالقىنىغا چەك مېھنەت گۈلى،
ھوسۇل ئالسۇن يەردىن ھەسسىلەپ.

كۆلۈپ كەلدىك ئەي، گۈزەل باھار،
كەڭرى دالام تاپتى لاتاپەت.
بار مەۋجۇدات ئويغىنىپ سەندىن
ئالدى سۆيگۈ، ئالدى كۈچ-قۇۋۋەت.

ئاتام ۋە ئورمان

ئەستىن چىقماس سۈندۈرۈپ كۆچەت،
چەكتۇرگىنىم سېنى ئىزتىراپ.
«ئورمان ـ بەخت، ئورمان- ھاياتلىق...»
دېگەنلىرىك يېنىش-يېنىشلاپ.
ئەقىدەڭنى، ئۆمرۈڭنى ئاتا،
ئورمانلارغا ئۆتتۈڭ بېغىشلاپ.

يەڭ شمايلاپ بۇ باھاردىمۇ،
كەتمىنىڭنى ئالدىگمۇ قولغا.
كۆچەت بېسىپ ھارۋاڭغا پەۋەس،
بوزيەر تامان چىقتىگمۇ يولغا.
ئورمانلىرىك سالام دېگەندۇ،
ماڭغىنىگدا قاراپ ئوڭ-سولغا!...

يوللاردىمۇ سەن قويغان كۆچەت،
قىرلاردىمۇ سەن قويغان كۆچەت.
بوستانلىقتۇر ئىشك ئالدىمۇ،
باغلاردىمۇ سەن قويغان كۆچەت.
كەلدى شۇڭا سېغىنىپ باھار،
سەندەك مېھنەت ئەھلىنى پەقەت.

ئەدەبىيات گۈلزارى

چاقنايلا ئۇچمەستىن چاقماقتا ئوخشاش.

× ×

گاھ يەردە، گاھىدا ئاسماندا يۈردۈم،
سىر، قۇدرەت ھەققىدە خىياللار سۈردۈم.
جاھاننىڭ گۈللىنىش، ھالاكىتىنى،
ئىلاھىي كۈچ ئەمەس، ئىنساندىن كۆردۈم.

× ×

تەلپۈندۈم ئىجادقا، پەنگە ـ يورۇققا،
ئېرىشتىم ئەجرىمدىن شەرەپ ـ ئۇتۇققا.
پەللىگە يەتمىدىم، بىلىم ـ ئىجادىنىك،
چەك ـ قىرى ئوخشاركەن چەكسىز ئۇپۇققا.

× ×

قول ئۇزگىن نىزانىك كۆلپەت ـ غېمىدىن،
زارلانما ھېچكىمدىن، ھېچىبر نېمىدىن.
شاد، ئىناق، ئۇمىدۋار ياشا، ھۇزۇر ئال،
ئەجرىنىك، ئىگارىنىك گۈلگۈن لېۋىدىن.

× ×

گۈزەل قىز، غادايما، ئەلگە باشنى ئەگ،
ئۆمۈرلۈك ئىش ـ نىكاھ، تاللاپ، سىناپ تەگ.
تويلۇققا سېتىلساڭ ئەھۋالىك خاراب،
بولسەن بىر دېدەك، پۇلدار ئېرىك بەگ.

× ×

ئەي ئىنسان، سېنىڭدۇر زېمىن ۋە ئاپتاپ،
سېنىڭكى باغ، مېۋە، غىزا، گۈل، شاراب.

يېزىمىزنى كۆرۈپ كەت

ئابلىز قۇربان

ئىشەنمىسەڭ خالايىق، كۆرۈڭ بىلەن كۆرۈپ كەت،
يېزىمىزنىڭ پەيزىنى قانغىچە بىر سۈرۈپ كەت.

ئىشچانلارنىڭ غەيرىتى ياراتتى شان ـ مۆجىزە،
كۆپتۈر بۇندا يېڭىلىق، سۆھبەتلەرنى قۇرۇپ كەت.

ئۆي ـ ئىمارەت ياسالدى لايىق قىلىپ زامانغا،
ئېسىل كۆركەم، ئازادە، مەدھىيىلەر ئوقۇپ كەت.

قاراپ باققىن بۇرۇنقى ئەگرى، توپا يوللارغا،
ئەمدى تۆپتۈز، ئاسفالت، چاۋاك ـ ئالقىش ئۇرۇپ كەت.

ئۆزگىرىپ كەڭ بىنەملەر بولدى باغۇبوستانلىق،
چاچتى رەيھان خۇش پۇراق، خالىغانىنى ئۇزۇپ كەت.

ئىشلىگەچكە تەر تۆكۈپ بولدى تۇرمۇش پاراۋان،
ياغدى ئامەت دەۋرانىدىن، بۇنى جەزمەن ئوقۇپ كەت.

سۆيۈنگەچ دىل زاماندىن جۇش ئۇرماقتا شىجائەت،
بىزدە غايە، ئىستەكلەر، ھاياجانغا چۆمۈپ كەت.

ئىسلاھاتنىك يولىدا ماڭدۇق ئالغا شان قۇچۇپ،
كەلگۈسىمىز پارلاقتۇر، ئۇمىدلەرگە تولۇپ كەت.

ئىككى بوردای قوي، دەپتۇ.
ئاش سۈيىگە ئۇچ ئىرىك،
ھەم ئالتە ياش ئوي، دەپتۇ.

تويلۇق ئالغان قەرزگە دەپ،
گۆرۈ قويدۇم بېغىمنى.
خازان قىلدىم بەھۇدە،
گۈزەل ياشلىق چېغىمنى.

قىلسام يارغا ئەقىدە،
قېتىغمۇ ئالمىدى.
ئۇچامدىكى كىيىمدىن،
باشقا ۋەجىم قالمىدى.

پەن ـ بىلىم بىلمەيدۇر، ئەقىل تەخ ـ پېچاق،
بىلەيسز پېچاقنى دات باسار ھەرۋاق.
بىلىمسز ئاتىنىك نۇرسز قىسمىتى،
ئەمەسمۇ ئەقىللىق ئوغۇلغا ساۋاق.

× ×

بېرىلىپ ھاۋايى ھەۋەسكە، ھېسقا،
ياشلىقنى خەجلىدىك ئىشرەت، مەي، ئىسقا.
بۇزۇنراق چۈشەنسەڭ بۇنى ئەي يېگىت،
ھاياتىنىك بولمايتتى بۇنچىلىك قىسقا ...

× ×

سەن «ياماں» دېگەننىك چاقىندى ئىزى،
سەن «ياخشى» دېگەننىك چۈۋۈلدى مېزى.
تىرىكتىن ئالدىراپ چىقارما يەكۈن،
بىر خىللا تۇرمايدۇ قىسمەت دېگىزى.

تاڭ سەھەردە ئۇھسىنىپ،
يارغا ئىنساپ تىلەيمەن.
ئېغىر تويلۇق مۇكچەيتتى،
كالپۇكۇمنى چىشلەيمەن.

نادان باللا كەتمەننى،
تاشلىق يەرگە سالمىغاي.
توي قىلغۇسى يېگىتلەر،
مەندەك كۈنگە قالمىغاي.

توپلاپ رەتلىگۈچى:
ئابلىمت ئاقيولى

بۇ توي ھەممگە ياقتى

ئابلىمت قۇربان ساباھى

قىلىپ بىر توي ئون جۈپ ياش خۇشال كۆكسىگە گۈل تاقتى،
بۇ توي تاپقاچقا مول مەزمۇن جېمىنىك كۆڭلىگە ياقتى.

قىزنىڭ نەغمە ـ ناۋا، قاينىق ئۇسسۇللار ناخشا ئەۋجىدە،
يېگىت ـ قىز قەلبى دەريادەك قوشۇلدى، جور بولۇپ ئاقتى.

بىرى كۆڭلىنى بىرسىگە قىلىشسا ئۆزئارا ئىزھار،
تەبەسسۇم ئىلكىدە بارچە ئاغا ھۆرمەت بىلەن باقتى.

دېيىشتى ئەر ـ ئايال زوقىمەن بولۇپ بۇ شاد ـ خۇراملىققا،
ئۇلار راستىنلا مەنمەنلىك، ھەشىمەتنى بۇزۇپ ـ چاقتى!

ئۆتەر مەرىكە بىزنىڭمۇ مۇشۇنداق ئاددىي ھەم سادىدا،
يېتىپ كەلسە ئوغۇل ـ قىزنىڭ ئەگەردە توي قىلىش ۋاقتى!

شېئىرلار

تۇرغۇنجان تۇرسۇن

ئانا سەھرايىم

خوراز ئۈنى بىلەن سۇبھى
كەتتى چېچىلىپ
توپا ئۇچقان يوللارغا.
بۇ يولدا
تۇنجى قەدىمدىن ئۇنگەن
بۇدرۇققىنا ئىزلار بار.
مەن قۇياش بولۇپ
ئورمىلىقتا كۆيدۈرگەن
ئوماققىنا قىزلار بار.

ئېشەك ھارۋىسى
تاكسى بولۇپ قالار بۇ يولدا.
ئۇنىڭدا
يايراپ كېتەر شاپاق دوپپىلار،
يايراپ كېتەر ساددا ئايالار.

تاڭ
سۆرەپ ساپانىنى
ئېلىپ كەلسە ئېتىزغا،
بىپايان كەلكۈن
چاڭقاق يەرنىك چەكسىز قوينىغا
كېتىدۇ سىڭىپ...

كەتمەن
تۇپراق بىلەن سۆيۈشكەن يەردە
ئۇنمەكتە مېھنەتنىك گۈللىرى،
ئۇنىڭدىن
ھىدى كېلەر كىندىك قېنىمنىڭ،
ھىدى كېلەر پارلاق ئەتنىڭ،
ھەر كۈنى سەھەر
تۇغۇلىدۇ قىزىل قۇياش
ئىشچان كۆزلەردىن.

يېزىمىزنىڭ يولى

بۇگۈن بىزنىڭ يېزىمىز
ئوخشىمايدۇ ئۇنۇگۈنكىگە.
بولۇپ قالدى دېھقانلىرىمىز
سىيلىق، يېگى يوللارغا ئىگە.

شەھەردىكى يوللاردەك
مەپتۇنكاردۇر ئەمدى بۇ يوللار.
ئۆرلىمەيدۇ زەررە توپا ـ چاڭ،
ھۇزۇرلىنىپ ماڭار دۆلدۇللار.

ئىشەنمىسەڭ كېلىپ كۆرۈپ باق،
شەھەردىكى شوخ ساھىبجامال.
بۇلتۇر ھېنى قاغىغىنىڭنى
ھەيدىۋىتىر ئىللىق بىر شامال.

ئىشەنمىسەڭ كېلىپ كۆرۈپ باق،
جاھان ئەھلى، بىزنىك يېزىنى.
تاڭ قالسەن كۆرۈپ ماي يولدا
پارلاپ تۇرغان دېھقان ئىزىنى.

يېزا سەھرى

خورازلارنىك ياڭراق ئاۋازى
ئېلىپ كەلدى گۈزەل سەھەرنى.
ئۆي ـ ئۆيلەردە باشلاندى ھايات،
نۇر يالىدى جۇپ ـ جۇپ كۆزلەرنى.

قىزنىڭ كەتتى جىمجىت مەھەللە،
يېگى كۈننىك ناخشىسى بىلەن.
(بوۋاي ئىشچان، مومماي ئۇمىدۋار،
قىزلار چاققان، يىگىتلەر تېمەن...)

ئاسمان قىزى ئويغىنىپ ئاستا،
كۆزلىرىدىن تۆكتى ئالتۇن نۇر.
قۇچىقىنى گۈزەل يېزىنىك
قۇتلۇقلىدى جارانگلىق، شوخ خور.

پەلەستىن - ئىسرائىلىيە تىنچلىقى ئىسرائىلىيىنىڭ سەممىيىتىگە باغلىق بولۇپ قالدى

تۇمۇمىي بايان

ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدىكى خارخوماداغا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرغانلىقىدىن كېيىن چىققان توقۇنۇش ئون نەچچە كۈن داۋاملاشتى، پەلەستىن- ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتى بۇزۇلۇش گىردابىغا يېرىپ قالدى. ئەسلىدە ناھايىتى ئۈمىدلىك بولۇۋاتقان پەلەستىن- ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدىكى يېڭىششىنىڭ بۈگۈنكىدەك ئەھۋالغا چۈشۈپ قېلىشىدىكى ماھىيەتلىك سەۋەب يەنىلا ھازىرقى ئىسرائىلىيە ھاكىمىيىتىدە پەلەستىن - ئىسرائىلىيە ماجىراسىنى ھەل قىلىشتا سەممىيەت يوق بولۇشى مۇمكىن.

پەلەستىن - ئىسرائىلىيە ماجىراسىدىكى يادرولۇق مەسىلە زېمىن ۋە ئىگىلىك ھوقۇقى مەسىلىسى. ئىسرائىلىيە پەلەستىن زېمىنىنى ئىشغال قىلىۋالغۇچى، شۇنداقلا كۈچلۈك تەرەپ، شۇڭا ئىسرائىلىيە تەرەپنى پەلەستىن - ئىسرائىلىيە ماجىراسىنى ھەل قىلىشتىكى ئاساسىي تەرەپ دەپ ئېيتىشكە بولىدۇ. بىرقانچە يىلدىن بۇيان، ئىسرائىلىيىنىڭ سابق لېيبورىستلار پارتىيىسى ھۆكۈمىتىنىڭ ئىسرائىلىيە - پەلەستىن ماجىراسىنى ھەل قىلىش سەممىيىتى بولغانلىقتىن، ئاپتونومىيە پرىنسىپى خىتابنامىسى ۋە بىر قاتار كېلىشىملەرنى ھاسىل قىلالىدى ھەم مۇشۇنداق سەممىيەت ئاساسىدا، تارىخىي مۇرەسسە ھاسىل قىلىش مۇمكىن بولدى.

ئىسرائىلىيىنىڭ مەرھۇم رۇئىلسى رابىن: «بىر مىللەت يەنە بىر مىللەتكە ھۆكۈمرانلىق قىلماسلىقى كېرەك» دېگەنىدى. مانا بۇ سۆز ئۇنىڭ «زېمىن بەدىلىگە تىنچلىقاتىبرىشىش» پرىنسىپىنى قوبۇل قىلىشىنىڭ چىقىش نۇقتىسى. ئۇ ھاكىمىيەت بېشىغا چىقىپلا ئىسرائىلىيىنىڭ پەلەستىن ئازادلىق تەشكىلاتىنى ئېتىراپ قىلماسلىق، ئېراپات بىلەن سۆھبەت ئۇنتۇلمىغان مەسلىك پەرمانىنى ئەمەلدىن قالدۇردى؛ يەنى زېمىن مەسلىسى ئۇستىدە سۆھبەت ئۇنتۇلمىغان مەسلىك شەرتى ئاستىدا ئىسرائىلىيە - ئېرەب «تىنچلىقى»نى ئىشقا ئاشۇرۇشنى تەشەببۇس قىلدى. مانا بۇلار ئۇنىڭ سىياسەت يۈرگۈزۈش پروگراممىسىدىكى «ئۇچىنى قىلماسلىق» سىياسىتىنىڭ ئاساسىنى شەكىللەندۈردى. بۇنىڭ بىلەن ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ پەلەستىن - ئىسرائىلىيە ماجىراسىنى ھەل قىلىشتا سەممىيىتى يوقلۇقىنى كۆرسەتتى، ئۇ مۇقەررەر ھالدا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنىڭ تەقدىرىگە خەۋپ يەتكۈزىدۇ.

ئەھۋال تەرەققىي قىلىپ مۇشۇ دەرىجىگە يەتكەن بولسىمۇ ئامېرىكا ئۆزىنىڭ سەۋەنلىكىنى تونىمىدى. ئۇ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئىسرائىلىيە تەنقىد قىلىنغان قارارىنى ئىككى قېتىم رەت قىلدى. بۇ قارار ب د ت يىغىنىدا ئاۋازغا قويۇلغان چاغدىمۇ قارشى ئاۋاز بەردى. ھەم «ئارىغا چۈشۈش» جەريانىدا ئالدى بىلەن پەلەستىن تەرەپنى بېسىپ، ئىسرائىلىيىگە يان باسىدىغان ئادالەتسىزلىكنى جانلاندۇرۇپ قويدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۈڭگو بىلەن ماكېدونىيىنىڭ ئىقتىساد-سودا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۆزلۈكسىز راۋاجلاندى.

سۈرەتتە: ماكېدونىيىنىڭ پايتەختى سكوپلې شەھىرىدىكى بىر شىركەتنىڭ ماگىزىنىدا جۈڭگونىڭ فارفور، ھۈنەر-سەنئەت بۇيۇملىرى خېرىدارلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئامېرىكىنىڭ شەرقىي قسمىدىكى يېگى جېرسى شتاتىدىكى تۇنجى جۇڭگولۇقلار بانكىسى- گوباۋ بانكىسى يېگى جېرسى شتاتى ئېدسون شەھىرى شۆبە بانكىسىدا 3 - ئاينىڭ 29 - كۈنى رەسمىي تىجارەت باشلاندى. بۇ بانكا شۇ جايدىكى جۇڭگولۇقلارغا پۇل ئامانىتى، پۇل پېرېۋوتى، قەرز پۇل بېرىش قاتارلىق جەھەتلەردە مۇلازىملىق قىلىدۇ. گوباۋ بانكىسى 1984 - يىلى نيۇ - يورکتا قۇرۇلغان. ھازىر ئۇ جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ ئامېرىكىدىكى ۋەكالەت بانكىسى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

لوندون ۋە پارىژ شەھەرلىرىدە پاي چېكىنىڭ باھاسى ئۆرلەپ كەتتى

پاي چېكى بازىرىدا

نيۇ-يورکتا پاي چېكى باھاسى خېلىلا ئۆرلەپ كەتكەن ۋە ئامېرىكا دوللىرىنىڭ باھاسى چۈشمىگەنگە ئوخشاش ئامىللارنىڭ تۇرتكىسىدە، غەربىي ياۋروپا پاي چېكى بازىرىدا 3-ئاينىڭ 6-كۈنى پاي چېكى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆرلەپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە لوندون ۋە پارىژ شەھەرلىرىدە پاي چېكى باھاسى ئۆرلەپ، يېڭى رېكورت يارىتىلدى.

ئەنگلىيە مالىيە ۋەزىرى بىلەن ئەنگلىيە بانكىسىنىڭ باشلىقى 3-ئاينىڭ 5-كۈنى سۆھبەت ئوتتكۈزگەندىن كېيىن ھۆكۈمەت بەلگىلىگەن ئۈسۇم نىسبىتىنى ساقلاپ قىلىشنى قارار قىلىپ، پاي چېكىگە مەبلەغ سالغۇچىلارنى زور دەرىجىدە ئىلھاملاندۇردى. 3-ئاينىڭ 6-كۈنى لوندون پاي چېكى بازىرىدا يۈز خىل پاي چېكىنىڭ ئاخىرقى باھا كۆرسەتكۈچى ئالدىنقى كۈنىدىكىدىن 39.2 پۇنىت ئۆرلەپ، 4399.3 پۇنىتقا يېتىشتەك يېڭى رېكورت كۆرۈلدى.

پارىژ پاي چېكى بازىرىدا 40 خىل پاي چېكىنىڭ باھاسى شۇ كۈنى 32.73 پۇنىت ئۆرلەپ، 2698.92 پۇنىتقا يېتىپ، ئوخشاشلا يېڭى رېكورت كۆرۈلدى.

(«خەلق گېزىتى» دىن)

كورىيىدە شەھەر ئاھالىسى يېزىغا چىقىپ ماكانلاشماقتا

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان كورىيىدە كۆپلىگەن شەھەر ئاھالىسى يېزىغا ئورۇنلىشىپ، دېھقانچىلىق قىلىشقا باشلىدى. 1990-يىلدىن ئوتتكەن يىلى 9-ئايغىچە يېزىغا ماكانلاشقان ئائىلە 3739 غا يەتتى.

كورىيە دېھقانچىلىق-ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى يېزىغا ماكانلىشىپ، دېھقانچىلىق بىلەن شۇغۇلىنىۋاتقان ئائىلىلەرنى تەكشۈردى. تەكشۈرۈلگەنلەرنىڭ ئاز كەم ئوچتىن بىر قىسمى شەھەردە كىرىسىمز ئاز بولغانلىقى ئوچۇن يۇقىرى تۇرمۇش چىقىمغا بەرداشلىق بېرەلمەي، شەھەرنى تاشلاپ، يېزىنى تاللىۋالدۇق، دېيىشكەن. دېمىسىمۇ چولۇق شەھەرلەردە ھەر ئائىلىنىڭ ئايلىق تۇرمۇشىغا ئەڭ ئاز دېگەندە 1 مىليون 500 مىڭدىن ئارتۇق كورىيە ۋونى كېتىدۇ. شۇڭا ھەر ئائىلىنىڭ ئايلىق كىرىسى 1 مىليون 500 مىڭ كورىيە ۋونىدىن تۆۋەن بولسا، ئۇلارنىڭ شەھەردە كۈن كۆچۈرمىكى تەس. بۇنىڭدىن باشقا ئائىلىلەرنىڭ تۆتتىن بىر قىسمى يېزىغا ئۈمىد باغلاپ، بىپايان زېمىن - يېزىغا كەلگەن. تەكشۈرۈلگەن ئائىلىلەرنىڭ 8.7% ى دېھقانچىلىق قالغان ئۈمۈرىمىزنى خاتىرجەم ئوتكۈزۈشكە لايىق، دېگەن.

برازىلىيىدە 30 مىليون كىشى نامراتلىقتا ياشماقتا

برازىلىيە ۋاكاس فوندى جەمئىيىتىنىڭ بېقىندا ئېلان قىلغان دوكلاتىدا: برازىلىيىدە يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان 30 مىليون 400 مىڭ كىشى نامراتلىقتا ياشماقتا، دېيىلگەن.

دوكلاتتا مۇنداق دېيىلدۇ: نوۋەتتە برازىلىيىدە 20% كە يېقىن كىشى ئىنتايىن نامراتلىقتا ياشماقتا. 90-يىللاردىن بۇيان برازىلىيىدىكى نامراتلارنىڭ كۆپۈنچىسى شەھەرگە مەركەزلەشتى. ھازىر شەھەرلەردىكى نامراتلار 23 مىليون 100 مىڭ كىشىگە، چولۇق شەھەرلەردىكى نامراتلار 9 مىليونغا يەتتى. برازىلىيىدىكى ئەڭ چولۇق شەھەر سان پائۇلودا نامراتلار 2 مىليون 600 مىڭغا، رىئودې-ژانېيرودىكى نامراتلار 2 مىليون 100 مىڭغا يەتتى.

ياپونىيىدە كېرەكسىز گېزىتلەردىن گلۇكوزا ئىشلەندى

ياپونىيە ماس بىئولوگىيە تەرەققىيات تەتقىقات ئورنى بېقىندا گېزىت قاتارلىق كېرەكسىز قەغەزلەردىن گلۇكوزا ئىشلەش تېخنىكىسىنى كەشپ قىلدى.

بۇ تېخنىكا بويىچە كېرەكسىز قەغەزلەردىن قويۇقلۇقى يۇقىرى فوسفات كىسلاتاسى ئارقىلىق خميىۋى تالا ئاجرىتىپ ئېلىندۇ. تەتقىقاتچىلار ئالدى بىلەن پارچىلانغان كېرەكسىز قەغەزنى فوسفات كىسلاتاسى ئېرىتمىسىگە چىلاپ، خميىۋى تالا ئاجرىتىۋالغاندىن كېيىن، فېرمېنت، سۇ قۇيۇپ ئېرىتكەن، ئاندىن ئاكتىپ تۆمۈر يا كى ئىئونلۇق سىمولا ئالماشتۇرۇش خۇرۇچى سېلىپ سۈزگەندە كرىستال ھالەتتىكى گلۇكوزا چىققان.

تۆتكۈزمەسلىك پەرمانىنى ئەمەلدىن قالدۇردى؛

چېچىنىيە زۇكۇتۇكى ماسخادوۋ (2)

شەخسىنى تونۇشتۇرۇش

(بېشى ئۆتكەن ساندا)

ھەمە تەرەپ قوبۇل قىلالايدىغان نامزات

ماسخادوۋ باشقا نامزاتلار بىلەن سېلىشتۇرغاندا، روشەن ئۈستۈنلۈككە ئىگە. ئۇ چېچىنىيىدە ئاز ئۇچرايدىغان، ھەم ئالىي مەرىبي مەكتەپتە ئوقۇغان، ھەم ئەمەلىي تەجرىبىسى بار مەرىبي ئىختىساس ئىگىسى، چېچىنلارنىڭ نەزىرىدە ئۇ ھەم ئۇرۇش مەيدانلىرىدا روسىيە قوشۇنلىرى بىلەن ئېلىشقان، ھەم سۆھبەتتە رۇسىيىنى ئۇرۇش توختىتىش شەرتىنى قوبۇل قىلىشقا مەجبۇرلاپ، چېچىنىيە خەلقى تەشنالىق بىلەن كۆتكەن تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرغان. شۇڭا ئۇنىڭ چېچىنىيىدىكى ئىناۋىتىگە باشقا نامزاتلار تەڭ كېلەلمەيدۇ.

يانداربېيۇ مەرىبي ئىشلاردا ماسخادوۋغا يېتەلمەيدۇ. يانداربېيۇ ـ شائىر، چېچىنلار ئۈنۈنى «شېئىرنى ئادەتتىكىدەك يازالايدۇ، دۆلەتنى باشقۇرۇشنى تېخمۇ قاملاشتۇرالمايدۇ» دەپ قارايدۇ. يەنە بىر نامزات باسايېۋو ئېسىلىدە جەڭ مەيدانى قوماندانى، ئۇرۇشتا باتۇر بولسىمۇ، چېچىنىيىدىكى كۆپ سانلىق كىشىلەر: «ئۇ زۇكۇتۇك بولسا بەك ياشلىق قىلىدۇ» دەپ قارايدۇ. روسىيە دائىرىلىرىنىڭ نەزىرىدىمۇ ماسخادوۋ ئەڭ قوبۇل قىلغىلى بولىدىغان نامزات. لېكىن ماسخادوۋ بۇنى قەتئىي رەت قىلىپ كەلدى. ئۇنىڭ ئۇستىگە سايلام رىقابىتىدىن ئىلگىرى ھەدىسلا مۇستەقىللىكنى تەشەببۇس قىلىدىغان قاتتىق سۆزلەرنى قىلدى. چۈشىنىكسىز يېرى شۇكى، روسىيىنىڭ بىر قىسىم رەھبەرلىرى جامائەت پىكرى ساھەسىدىكىلەرگە: چېچىنىيە رەھبەرلىرىنىڭ مۇستەقىللىكنى تەشەببۇس قىلىدىغان گەپ- سۆزلىرى «سايلام رىقابىتى ئۈچۈن تەشۋىقات»، بەك تەگسىز كېتىشىنىڭ ھاجىتى يوق، دېگەن گەپنى قىلدى.

ياۋروپا خەۋپسىزلىك ۋە ھەمكارلىق تەشكىلاتى ئۇمۇمىي سايلامغا نازارەت قىلىشقا ئەۋەتكەن 72 كۆزەتكۈچى ئۇمۇمىي سايلام ئەھۋالىدىن مەمنۇن بولدى. ياۋروپا خەۋپسىزلىك ۋە ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ چېچىنىيىدىكى ئەلچىلەر ئۆمكىنىڭ باشلىقى گولدمان: چېچىنىيە- روسىيە فېدېراتسىيە سىنىڭ بىر قىسمى، بۇ قېتىمقى ئۇمۇمىي سايلام بۇ پاكىتنى ئۆزگەرتەلمىدى، دېدى.

روسىيە فېدېراتسىيە داشىرلىرىمۇ سايلام نەتىجىسىدىن رازى بولدى. يېلتسىن زۇكۇتۇك: سايلامنىڭ نەتىجىسى روسىيە فېدېراتسىيىسى مەركىزىي ھۆكۈمىتى بىلەن چېچىنىيە مۇناسىۋىتىنىڭ تىنچ تەرەققىياتى ئۈچۈن پۈرسەت يارىتىپ بەردى، دەپ قارىدى. فېدېراتسىيە مەركىزىي ھۆكۈمىتى بىلەن چېچىنىيىنىڭ يېڭى رەھبەرلىرى ئارىسىدىكى ئىجابىي سۆھبەت يەنە داۋاملىشىدۇ.

(«يەر شارى مەجمۇئەسى»دىن ئېلىندى)

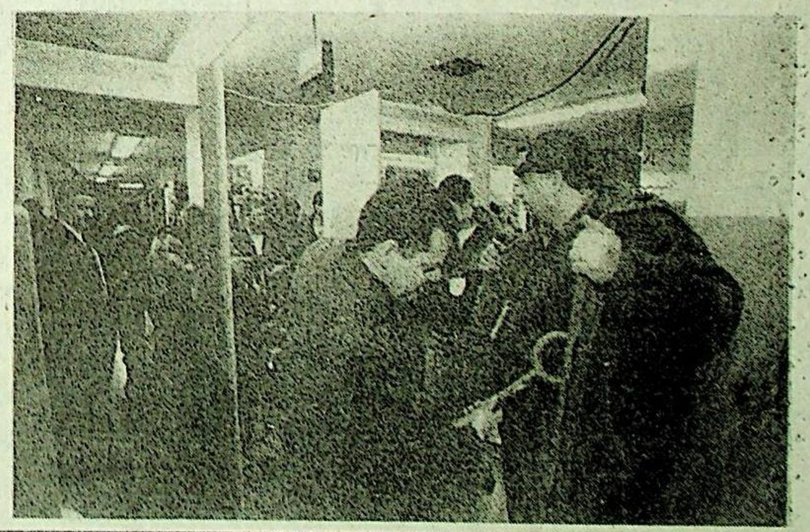

ئەرەب دۆلەتلىرى خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىشنى كۆپەيتىدۇ

خەلقئارا خىمىيىۋى ئوغۇت جەمئىيىتىنىڭ ئاشكارىلىشىچە، ئەرەب دۆلەتلىرى يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن، ئۆز دۆلىتىنىڭ مول خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلەپ چىقىرىدىغان خام ئەشيالىرىدىن پايدىلىنىپ، خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىشنى زور كۆچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرىدىكەن. ئوتتۇرا شەرق، شىمالىي ئافرىقىدىكى ئەرەب دۆلەتلىرىدە 1980 - يىلىدىن 1995 - يىلىغىچە فوسفات كېنىنىڭ يىللىق قېزىلىش مىقدارى 35 مىليون تونىنغا يەتكەن. مۆلچەرلىنىشىچە، 2000-يىلغا بارغاندا 47 مىليون تونىنغا كۆپەيىپ، بۇنىڭ 20 مىليون تونىسى ئېكسپورت قىلىنىدىكەن.

ھازىر ئەرەب دۆلەتلىرى ئىچىدە ئىئوردانىيىلا كالى ئوغۇتى ئىشلەپ چىقىرىدۇ. يىللىق ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى 1 مىليون 800 مىڭ تونا. 2000-يىلغا بارغاندا 2 مىليون 200 مىڭ تونىنغا يەتكۈزۈشنى پىلانلىدى. ئىئوردانىيە، مىسىر ۋە سەئۇدى ئەرەبىستانى خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىشنى يەنمۇ كېڭەيتىش ئۈچۈن بەش يىل ئىچىدە ئۈچ چوڭ فوسفات كېنى ئاچىدۇ. («خەلق گېزىتى» دىن)

10 - سان

ئوتتۇرا دېڭىزدىكى مەرۋايىت - مالتا

خەلقئارا ماتېرىيال

مالتا تىلغا ئېلىنسلا كىشىلەرنىڭ كۆز ئالدىغا ئاپتاپ، قۇملۇق، دېڭىز ساھىلى ۋە چەكسىز دېڭىز كېلىدۇ. دېمىسىمۇ مالتا داڭلىق ئارامگاھ بولۇپلا قالماستىن، سودا ئىشلىرى كۇندىن - كۈنگە گۈللىنىۋاتقان دۆلەت.

مالتا جۇمھۇرىيىتى ئوتتۇرا دېڭىزنىڭ ئوتتۇرا قىسمىغا جايلاشقان ئارال دۆلىتى بولۇپ، ئاساسەن، مالتا، گوزو ۋە كومىنو ئارالىرىدىن تەركىب تاپقان. يەر كۆلىمى 320 كۋادرات كىلومېتر، ئاھالىسى 400 مىڭغا يېقىن. ئەڭ چوڭ مالتا ئارىلىنىڭ غەربىي ئېگىز، شەرقى ئۇيى بولۇپ، ئېدىرلار ئارىسى ئويمانلىق، دېڭىز قىرغىقى 180 كىلومېتر بولۇپ تەبىئىي ھەم ياخشى پورتلار، قولتۇقلار، قۇملۇق دېڭىز ساھىللىرى كۆپ. پايتەختى ۋالېتا ئۇنىڭ ئاساسلىق پورتى ھەم پۈتۈن مەملىكەتنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت مەركىزى. مالتا ياۋروپا، ئاسىيا، ئافرىقا قىتئەلىرى ئارىسىدىكى قاتناش تۇگۇنىگە جايلاشقان بولۇپ، تارىختا چوڭ دۆلەتلەر بۇ يەرنى ئالىشپ كەلگەن.

ئامېرىكىدىكى نيۇ-يورك ئىمپېرىيە بىناسى 2-ئاينىڭ 25-كۈنىدىن باشلاپ مېھمانلارغا يېگىباشتىن ئېچىۋىتىلدى. بىراق ساياھەتچىلەر بۇ يەردىكى ئىنتايىن قاتتىق بىخەتەرلىك تەكشۈرۈشىدىن ئۆتكۈزۈلگەندىلا، بۇ بىنا ئۈستىگە چىقىپ، نيۇ-يورك شەھرىنىڭ مەنزىرىسىنى كۆرەلەيدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

نيۇ - يورك خەلقئارا بالىلار كېسىم - كېچەك لىرى كۆرگەزمىسى 3 - ئاينىڭ 16 - كۈنىدىن 19 - كۈنگىچە جاۋتىس مەركىزىدە ئۆتكۈزۈلدى. كېچىك مودېل بالىلار يېگىچە بالىلار كېيىملىرىنى كىيىشىپ تاماشىبىنلارغا ئۆيۈن كۆرسەتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئۆزىنى ئاچىندىكى مەسئۇلىيەت

ئاۋسترالىيەنىڭ ئاۋسترالىيە ئاساسىي قانۇنىنى ئۆزگەرتىش ھەققىدىكى ئومۇمىي خەلق ئاۋازىغا قويۇش پائالىيىتى 3-ئاينىڭ 6-كۈنى ئاخىرلاشتى.